

Sp.

397. Skýrsla

heilbrigðisráðherra um byggingarþróun heilbrigðisstofnana 1970—1976 og ýmsar aðrar upplýsingar um heilbrigðismál.

1. INNGANGUR

Heilbrigðismál voru sett undir sérstakt ráðuneyti með lögum um stjórnarráð, sem gildi tóku hinn 1. janúar 1970. Heilbrigðismál voru þá sameinuð tryggingamálum, en þessir tveir málaflokkar höfðu verið annars vegar í dóms- og kirkjumálaráðuneyti og hins vegar í félagsmálaráðuneyti er lagabreytingin varð.

Nýtt ráðuneyti heilbrigðis- og tryggingamála varð því til samkvæmt lögum hinn 1. janúar 1970, en tók ekki til starfa með sérstöku starfsliði fyrr en hinn 1. september það ár og komst ekki í eigið húsnæði fyrr en í ársbyrjun 1971.

Skýrsla sú, er hér birtist, greinir frá nokkrum þáttum, sem orðið hafa í þróun heilbrigðismála á starfstíma ráðuneytisins, og er einkum lögð áhersla á að sýna hver byggingarþróun heilbrigðisstofnana hefur orðið á þessu tímabili, en þó einkum eftir að lög um heilbrigðisþjónustu tóku gildi hinn 1. janúar 1974.

Skýrslan skiptist í 15 kafla auk inngangs og nokkurra skýringarmynda og skipurita.

Rétt þykir í þessum inngangi að gera stuttlega grein fyrir aðalefnisatriðum hvers kafla fyrir sig.

Í 2. kafla skýrslunnar eru upplýsingar um útgjöld til heilbrigðismála hér á landi á árabílinu 1950—1975.

Hér er stuðst við upplýsingar Þjóðhagsstofnunar, og sýna þær glögg hve útgjöld til heilbrigðismála hafa vaxið síðasta aldarfjórðung frá því að vera 3.0% af vergri þjóðarframleiðslu á markaðsverði árið 1950, í það að vera um 7.1% 1975, einkum hefur þessi vöxtur verið hraður síðustu 10 ár.

Hlutdeild heilbrigðisþjónustu í atvinnu landsmanna hefur vaxið úr 3.3% á árinu 1965 í 5.7—6% á árinu 1975.

Í töflu, sem er á undan þessum kafla, er með línuritum sýnt fram á breytingar, sem orðið hafa frá árinu 1850 til ársins 1975 á ungbarnadauða, ólifaðri mannsævi við fæðingu, og ólifaðri meðalævi við 50 ára aldur og síðan gerð grein fyrir heildarútgjöldum til heilbrigðismála á árabílinu 1950—1975.

Glögg kemur fram af þessu línuriti, að Ísland hefur nú komist í tölu þeirra þjóða, þar sem aukin útgjöld til heilbrigðismála ganga ekki til þess að lengja ævi manna eða lækka dánartölu ungbarna, heldur til þess að fyrirbyggja sjúkdóma, leita þá uppi og reyna að lækna þá, en síðast en ekki síst til þess að auka og bæta þjónustu við þá, sem haldnir eru langvarandi og ólæknanlegum sjúkdómum og meinum, og þar eru án efa stærstu hóparnir geðsjúkir, aldraðir og þroskaheftir.

Í 3. kafla skýrslunnar er greint frá fjárframlögum til sjúkrahúsa, sveitarfélaga, heilsugæslustöðva, elliheimila og embættishústaða, eins og þessu er skipt í fjárlögum áráanna 1970—1976. Allar upphæðir eru á verðlagi hvers árs og hægt að sjá hvernig fjárhagsstaða hvernar stofnunar og verkefnis var í árslok 1976. Ekki hefur verið lögð vinna í að umreikna þessi fjárframlög til verðlags ársins 1976, þar eð ekki var talið að það hefði tilgang nema til könnunar á einstökum verkefnum.

Í kafla 4 er áætlun um heilsugæslustöðvar og skýrsla um stöðu byggingarmála þeirra í árslok 1976, en jafnframt eru í þessum kafla yfirlitstöflur um húsnæði fyrir heilsugæslu og spá um þær viðbætur, sem þarf, til þess að fyrirmælum laga um heilbrigðisþjónustu sé náð, og einnig eru yfirlitstöflur um starfslið við heilsugæslu og spá um þá fjölgun, sem vera þyrfti samkvæmt sömu lögum.

Mikil vinna hefur verið lögð í gerð þessa kafla, enda gert ráð fyrir því, að af þeim upplýsingum, sem þar er að finna, megi byggja framkvæmdaáætlun um byggingu heilsugæslustöðva, sem væri rökrétt framhald þeirrar vinnu, sem hér hefur verið unnin.

Niðurstöður þessa kafla eru þær, að í byggingu sé nú fyrir heilsugæslu um 9 000 m² húsnæði, í hönnun og frumathugun sé um 2 500 m² húsnæði, en áætluð viðbótarþörf sé tæplega 14 000 m² húsnæði, sem enn hefur ekki verið veitt fé til á fjárlögum. Samtals er gert ráð fyrir að húsnæðisþörf fyrir heilsugæslu á öllu landinu sé 25 400 m², þar af 18 000 m² utan Reykjavíkur, en 7 400 m² í Reykjavík.

Hvað viðvíkur íbúðarhúsnæði fyrir starfslið í heilbrigðisþjónustu, þá eru nú 59 íbúðir í notkun, en 5 í byggingu eða hönnun. Til þess að fullnægja þörf vantar um 88 íbúðir og svarar þetta til um 13 000 m² húsnæðis.

Hvað starfsliði í heilbrigðisþjónustu viðvíkur samkvæmt lögum um heilbrigðisþjónustu, þá voru í árslok 1976 allar stöður lækna, hjúkrunarfræðinga og ljósmæðra settar, en hér er um að ræða 103 stöður.

Til þess að lög um heilbrigðisþjónustu komi að fullu til framkvæmda, má gera ráð fyrir um 150—160 stöðum lækna, hjúkrunarfræðinga og ljósmæðra, en að sjálf-sögdur er hér ekki um nýjar stöður að ræða, heldur að meginhluta tilfærslu á læknum úr almennu læknisstarfi til heilsugæslustarfa og frá hjúkrunarfræðingum úr heilsumverndarstarfi til heilsugæslustarfa.

Í kafla 5 er skrá um skiptingu fjárveitinga eftir stöðum og verkefnum 1970—1976, til heilsugæslustöðva, læknamóttaka, sjúkrahúsa, lækniþústaða og dvalarheimila aldraðra og eru þessar töflur fróðlegar til þess að sjá í stuttu máli hve gífurleg dreifing hefur verið á fjármunum yfir þetta tímabil.

Í kafla 6 er skrá um sjúkrahús og legurými eins og það er við útkomu þessarar skýrslu, og hefur verið reynt að afla nýjustu upplýsinga frá öllum þeim stofnunum, sem þar eru tilgreindar. Hér er alls um að ræða 50 mismunandi sjúkrastofnanir með 4 030 legurúmum.

Nánari skýringar á þessari skýrslu eru síðan teknar upp síðar í skýrslunni þegar rætt er um einstök sjúkrahús.

Í kafla 7 er rætt um nýbyggingar sjúkrahúsa á árunum 1970—1976 og teknar inn í þessa skýrslu tímaáætlanir nokkurra verka, sem þegar eru á framkvæmdastigi og reynt hefur verið að gera framkvæmdaáætlun fyrir.

Í upphafi kaflans er rætt um almenn atriði í sambandi við sjúkrahúsmál og drepið á nokkur atriði, sem hljóta að hafa áhrif á þörf og nýtingu sjúkrarúma. Þá er í þessum kafla gerð grein fyrir aldursdreifingu þjóðarinnar og spá um breytingar aldursdreifingar og fjölgunar þeirra, sem eru 65 ára og eldri fram til næstu aldamóta.

Sýnt er í þessum kafla skipurit um þróun sjúkrahúsa frá upphafi, en síðan gerð grein fyrir sjúkrahúsum landsins í stuttu máli og rakið hvaða breytingar og viðbætur hafa verið ákvarðaðar eða eru fyrirhugaðar á hinum ýmsu stöðum.

Sérstaklega er gerð grein fyrir stærstu verkefnum, svo sem Fjórðungssjúkrahúsinu á Akureyri, sjúkrastofnunum Reykjavíkurborgar og byggingu ríkisspítalanna.

Þá eru í þessum kafla sýndir grunnuppdrættir sjúkrahúss og heilsugæslustöðvar á Ísafirði, en þessir uppdrættir skýra vel stefnumörkun heilbrigðisstjórnarinnar við hönnun nýbyggingar í dreifbýlinu, sem ætlað er að hýsa alla þá heilbrigðisþjónustu, sem hægt er að veita í heimabyggð.

Í 8. kafla er sérstök skrá um dvalarheimili aldraðra, en jafnframt hjúkrunar- og endurhæfingardeildir, og er legurými og vistmannafjöldi miðað við ársbýrjun 1977. Sumar þær stofnanir, sem þarna eru taldar, eru einnig taldar í skránni í kafla 6.

Í kafla 9 er rætt um Styrktarsjóð vangefinna sérstaklega. Gerð hefur verið yfirlitstafla um styrki úr sjóðnum frá upphafi 1958 til ársloka 1976 og greint frá því til hvaða stofnana styrkirnir hafa verið veittir. Þá er í stuttu máli rakinn tilgangur og saga þessa sjóðs og lýst þeim verkefnum, sem nú eru á döfinni og ætla má að verði fjármagnaðar úr þessum sjóði.

Í kafla 10 er gerð grein fyrir Gæsluvistarsjóði á líkan hátt og Styrktarsjóði vangefinna, og fylgir með tafla, sem sýnir hvernig styrkir hafa verið veittir úr Gæsluvistarsjóði frá 1964—1976, og gerð grein fyrir því til hvaða stofnana fé hefur runnið eftir að sjóðurinn var látinn fara að gegna upphaflegu verkefni sínu, þ. e. að veita styrki til byggingar viststofnana fyrir áfengissjúklinga.

Í kafla 11 er skýrt frá tildrögum þess að Tjaldanesheimilið í Mosfellssveit var afhent íslenska ríkinu að gjöf í mars 1976, og í kafla 12 er skýrt frá kaupum á Landakotsspítala í Reykjavík, sem ríkissjóður er eigandi að frá 1. janúar 1977. Greint er frá hvernig rekstrarfyrirkomulag spítalans verður næstu 20 ár samkvæmt kaupsamningi, en stofnuð hefur verið sjálfseignarstofnun, sem reka á spítalann þetta tímabil.

Í 13. kafla eru raktir kostnaðarbættir í sjúkrahúsrekstri 1953—1974 og eru þar teknir til athugunar spítalar ríkisins, þ. e. Landsspítali og Fæðingardeild, Vífilstaðaspítali, Kleppsspítali og Kópavogshæli. Þessir kostnaðarbættir eru bæði raktir í töflum og teikningum, þannig að hægt er að bera saman breytingar á hinum ýmsu kostnaðarbáttum yfir þessi árabil og bera saman vægi hinna ýmsu kostnaðarbátta eftir sjúkrahúsum.

Hér hefur verið safnað mjög veigamiklum upplýsingum um sjúkrahúsakostnaðinn og þróun hans og er hér kominnu efniviður til gagnrýnnar athugunar á þessum kostnaðarbáttum heilbrigðisþjónustunnar.

Athyglisvert er, að sú aukning, sem hefur orðið á hluta sjúkrahúsanna í útgjöldum vegna heilbrigðismála, er ekki á vegum ríkisins á tímabilinu 1953—1974, heldur nær öll á vegum sveitarfélaganna og vegur þar langmest stækkun Borgarspítalans í Reykjavík.

Af þessum skýrslum má sjá, að raunveruleg aukning sjúkrahúskostnaðar á íbúa hefur verið úr 289 kr. 1953 í 18 300 kr. 1974.

Á þessum tíma er kostnaðaraukning vegna verðbólgu 22-föld og er því raunveruleg kostnaðaraukning sjúkrahúskostnaðar á íbúa þreföld á þessu tímabili (1953—1974).

Í kafla 14 er rakin stuttlega hlutfallsleg skipting kostnaðar sjúkrahúsa 1974 og 1975 og ríkisspítalar bornir saman við Borgarspítala og Landakotsspítala í þessu sambandi.

Athyglisverð er samanburðartafla um tekjur og gjöld á legudag 1975 og vægi hinna mismunandi þátta í rekstri á þessum þremur sjúkrahúsum. Þá er í 15. kafla greint frá skiptingu launakostnaðar eftir starfsstéttum á ríkissjúkrahúsunum á árunum 1973—1974.

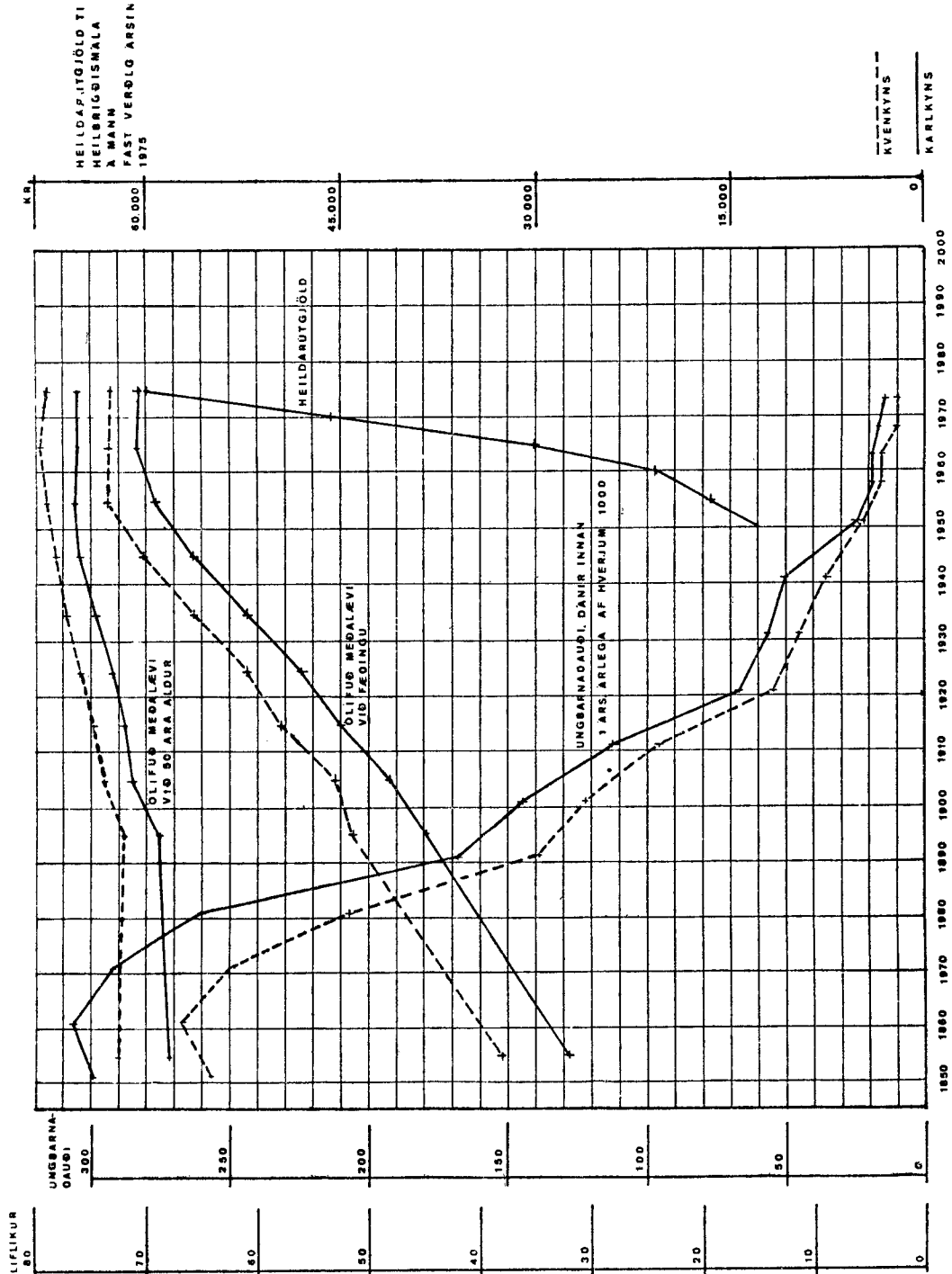
Í 16. kafla eru teknar upp rekstrarskýrslur sjúkrahúsa árið 1973 eins og daggjaldanefnd sjúkrahúsa hefur gert þær eftir gögnum þeim, sem sjúkrahúsin skila til nefndarinnar. Er hér um að ræða heildartölur í þúsundum króna, skipting hinna ýmsu kostnaðarbátta á legudag, skipting launakostnaðar eftir starfshópum og starfsemi. Þá er í þessum skýrslum gefið yfirlit um fjölda starfsliðs eftir starfsstéttum í nokkrum helstu sjúkrahúsum, svo og skipting starfsliðs eftir deildum hjá þremur stærstu sjúkrahúsunum.

Í þessu stutta yfirliti hefur verið reynt að gera grein fyrir efni þeirrar skýrslu um heilbrigðismál, sem hér birtist.

Við lestur skýrslunnar er enginn vafi á því, að fleiri spurningar vakna en svarað er, og er þess að vænta að skýrslan verði hvatning til þess að nánari og ítarlegri úttekt verði gerð á sérstökum þáttum í heilbrigðiskerfinu en hingað til.

Skýrslan hefur verið unnin af starfsliði ráðuneytisins ásamt skólavfirlækni og aðstoðarframkvæmdastjóra ríkisspítalanna, en gagna hefur verið víða aflað svo sem fram kemur í skýrslunni.

2. ÚTGJÖLD TIL HEILBRIGÐISMÁLA (Þjóðhagsstofnun júní 1976).

D.Á.G. nóv. 1976: „Stjórnun og fjármögnun íslenska spítalakerfisins“.

Minnisblað um útgjöld til heilbrigðismála 1950—1975.

Töflurnar fjórar, sem fylgja þessu blaði, sýna glögg, hve ört útgjöld til heilbrigðismála hafa vaxið undanfarinn aldarfjórðung. Heildarútgjöld til heilbrigðismála sem hlutfall af þjóðarframleiðslu hafa hækkað úr um 3% árið 1950 í 6½—7% árið 1975. Sérstaklega ör hefur vöxturinn verið frá 1965, eða úr 3½%—4% í fyrrgreind 6½—7% af þjóðarframleiðslunni (sjá töflur 1 og 3). Á sama tímabili, hefur hlutdeild atvinnu við heilbrigðisþjónustu vaxið með líkum hætti, eða úr 3—3½% af atvinnu landsmanna árin 1963—1965 í um það bil 6% 1974 (sjá töflur 2 og 3).

Á aldarfjórðungnum 1950—1975 hafa útgjöld til heilbrigðismála á hvert mannsbarn 4½- til 5-faldast að raunverulegu verðgildi á sama tíma og þjóðarframleiðsla og einkaneysla hafa um það bil tvöfaldast að raungildi (sjá töflu 4).

Sérstaklega athyglisvert er, að þótt afturkippur verði í framleiðslu eða einkaneyslu um sinn halda heilbrigðisútgjöldin áfram að vaxa. Þróunin 1975 er ljóst dæmi þessa.

Óhætt er að fullyrða að vandfundin sé í þjóðarbúskapnum grein, sem máli skiptir og jafnört hefur vaxið á undanförunum árum og áratugum og heilbrigðisþjónustan.

Tafla 1.

Heildarútgjöld til heilbrigðismála.

Milljónir króna.

	<u>1950</u>	<u>1955</u>	<u>1960</u>	<u>1965</u>	<u>1970</u>	<u>1971</u>	<u>1972</u>	<u>1973</u>	<u>1974</u>	<u>Aætlað 1975</u>
Útgjöld sjúkrasamлага.			104	273	1.165	1.520	2.051	2.594	4.466	(7.150)
Sjúkrahúsbyggingar			25	108	253	229	344	340	746	(1.030)
Útgjöld ríkisins, nema framlög til sjúkrasamлага og sjúkrahúsbygginga			90	265	580	796	1.073	1.473	2.492	(3.470)
Útgjöld sveitarfélaga, nema framlög til sjúkrasamлага og sjúkrahúsbygginga			31	80	90	125	120	150	200	(270)
Útgjöld einstaklinga, nema sjúkrahúsbyggingar			47	171	416	500	(500)	(650)	(900)	(1.180)
Samtals	66	153	297	897	2.504	3.170	4.168	5.207	8.804	13.100

Heildarútgjöld sem hlutfall af vergri þjóðarframleiðslu á markaðsverði, %

Heildarútgjöld, að frádrögnum. Útgjöldum til sjúkrahúsbygginga og kennslu heilbrigðisstétta, sem hlutfall af vergri þjóðarframleiðslu á markaðsverði, %

3,0	3,3	3,5	4,2	5,8	5,8	5,8	6,1	5,5	6,4	7,1
2,9	2,9	3,2	3,7	5,2	5,3	5,5	5,5	5,1	5,8	6,4

ÞJÓÐHAGSSTOFNUN

Tafla 2.

Júní 1976.

Atvinna við heilbrigðisþjónustu 1963-1974.
Mannár.

Atv.gr.nr. Hagstofu	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974
825 Sjúknanús og aðrar heilbrigðisstofnanir	1.312,5	1.407,3	1.591,6	1.741,7	1.971,1	2.216,1	2.331,8	2.742,5	3.039,7	3.379,6	3.481,5	3.882,4
826 Tannlæknar og starfslið	90,4	115,2	138,4	149,0	155,0	162,6	175,6	186,5	194,9	201,2	222,6	230,2
827 Læknar og starfslið	163,9	211,9	216,2	200,7	206,8	216,1	243,2	223,8	239,9	239,2	262,1	308,2
828 Dýralæknar og starfslið	16,2	17,7	15,2	16,5	17,1	17,9	22,1	24,8	25,7	25,8	24,7	27,9
829 Heilbrigðisþjónusta ót.a.	73,2	119,6	103,3	89,5	19,7	26,2	19,5	23,2	25,7	27,1	26,3	38,2
833 Elliheimili	237,9	251,9	262,0	275,4	314,3	355,5	299,7	315,4	346,4	385,1	379,8	416,1
834 Velferðarstofnanir ót.a.	294,3	319,1	323,8	358,9	417,0	465,2	510,9	564,4	608,5	699,9	776,4	918,3
A Samtals	2.186,4	2.442,7	2.650,5	2.831,7	3.101,0	3.459,6	3.602,8	4.080,6	4.480,8	4.946,9	5.183,4	5.821,3
B Samtals að frádrögnum atv.gr.nr. 828 (dýral.) að öllu leyti, og atv.gr.nr. 834 (velferðarst. ót.a.) að hálfu	2.025,0	2.265,4	2.473,4	2.655,7	2.875,4	3.209,1	3.325,2	3.773,6	4.150,8	4.577,6	4.771,5	5.334,2
Atvinna í heild	67.555	72.640	75.975	77.710	77.770	76.105	78.630	81.440	85.520	87.760	90.170	95.310
Hlutdeild heilbrigðisþjónustu í atvinnu landsmanna skv. A	3,2%	3,4%	3,5%	3,6%	4,0%	4,4%	4,6%	5,0%	5,2%	5,6%	5,7%	6,0%
Hlutdeild heilbrigðisþjónustu í atvinnu landsmanna skv. B	3,0%	3,1%	3,3%	3,4%	3,7%	4,1%	4,2%	4,6%	4,9%	5,2%	5,3%	5,7%

Athugasemdi:

Virkitt þetta er unnið úr skýrslum Hagstofu Íslands um slysaþryggðar vinnuvikur. Hvert mannr er hér 52 slysaþryggðar vinnuvikur. Talan um atvinnu í heild er byggð á tölum Hagstofu en með árlum Þjóðhagsstofnunar um atvinnu í Landbúnaði. Samtals-talan B gefur sennilega réttari mynd af atvinnu í eiginlegri heilbrigðisþjónustu, því þótt starfsemi á sviði heilbrigðisþjónustu vegi þungt í atv.gr. 834, er þar þó talin ýmis önnur starfsemi.

Tafla 3.

	Heildarútgjöld til heilbrigðismála, að frádregnum útgjöldum til sjúkrahúsbygginga og kennslu heilbrigðisstétta, sem hlutfall af vergri þjóðarframleiðslu	Hlutdeild heilbrigðisþjónustu í atvinnu landsmanna
	%	%
1950	2,9	.
1955	2,9	.
1960	3,2	.
1965	3,7	3,3
1966	3,7	3,4
1967	4,3	3,7
1968	5,1	4,1
1969	4,9	4,2
1970	5,2	4,6
1971	5,3	4,9
1972	5,5	5,2
1973	5,1	5,3
1974	5,8	5,7
1975 áætlað	6,4	

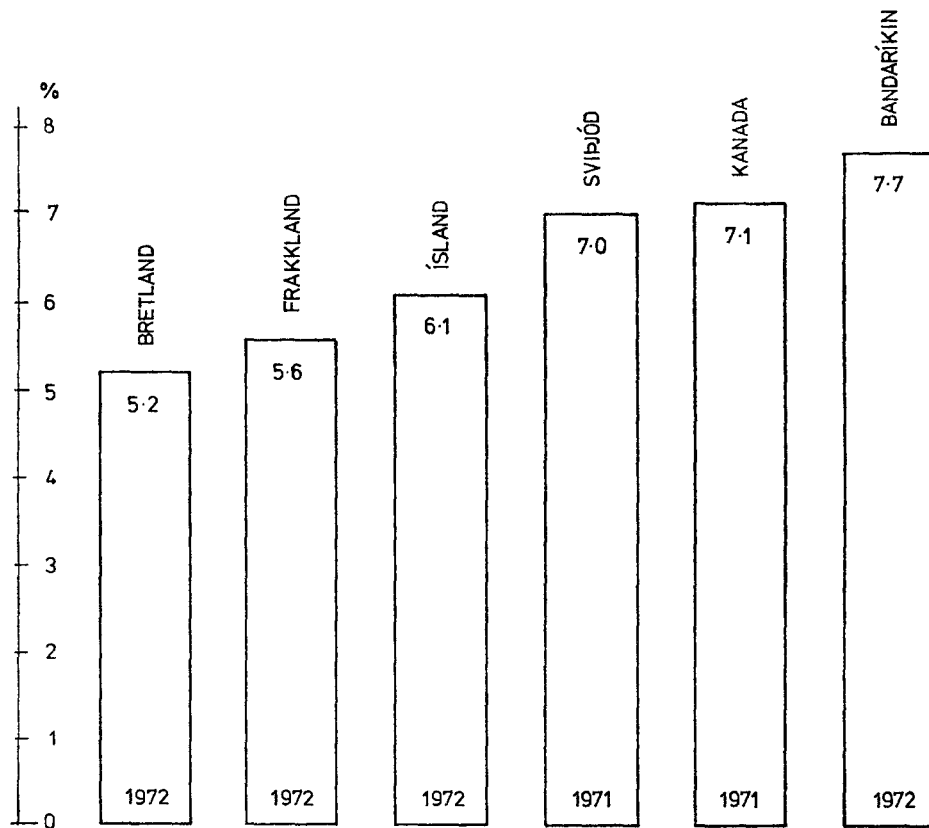

Tafla 4. Vísitala þjóðarframleiðslu, einkaneyslu og heilbrigðisútgjalda á mann á föstu verðlagi ársins 1969.
1950 = 100.0

	Þjóðarframleiðsla á mann	Einkaneysla á mann	Heildarútgjöld til heilbrigðismála á mann
1950	100,0	100,0	100,0
1955	119,3	109,4	128,5
1960	124,3	115,6	161,7
1965	160,5	152,6	233,6
1966	171,4	169,6	249,9
1967	165,3	169,9	275,9
1968	153,3	158,9	312,6
1969	156,9	150,3	315,9
1970	168,4	173,8	355,0
1971	186,4	197,6	356,3
1972	194,7	214,6	370,8
1973	202,8	225,1	373,4
1974	206,6	237,5	416,6
1975 áætlað	199,5	209,1	467,7

(Árið 1975 er áætlað að þjóðarframleiðsla á mann nemi 850 þús. kr., einkaneysla á mann 548 þús. kr. og heildarútgjöld til heilbrigðismála á mann 60 þús. kr.)

HEILDARÚTGJÖLD TIL HEILBRIGÐISMÁLA
 (HUNDRADSHLUTAR AF VERGRI ÞJÓÐARFRAMLEIÐSLU Á MARKAÐSVERÐI)^x
 Í NOKKRUM LÖNDUM VESTUR-EVRÓPU OG NORÐUR-AMERÍKU

HEIMILDIR: HEALTH, MONEY AND THE
 NATIONAL HEALTH SERVICE
 UNIT FOR THE STUDY OF
 HEALTH POLICY, LONDON 1976
 UPPLÝSINGAR FRÁ ÞJÓDHAGSSTOFNUN

^x NATIONAL HEALTH EXPENDITURE AS A PERCENT OF GROSS NATIONAL PRODUCT

**3. FJÁRFRAMLÖG TIL SJÚKRAHÚSA SVEITARFÉLAGA, HEILSUGÆSLU-
STÖÐVA, ELLIHEIMILA OG EMBÆTTISBÚSTAÐA.**

Í þúsundum króna.

Verkefni	Ár	Eign/skuld 1. janúar	Á fjár- lögum	Greitt á árinu	Samtals 31. desemb.	Lækkun
Reykjavík Borgarspítali (1953) Skuldagreiðslur	1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976		24 000 26 000 28 000 33 230 29 200 9 000 6 300	12 000 26 000 14 017 31 803 30 628 9 000	112 273 138 273 152 290 184 093 214 721 223 721	14 000
Reykjavík Borgarspítali Þjónustudeild	1974 1975 1976		5 000 43 500 40 000	5 000 12 000	5 000 17 000	15 000
Reykjavík Borgarspítali Arnarholt	1973 1974 1975 1976		2 000 8 000 16 800 20 000	2 000 8 000 8 000	2 000 10 000	
Reykjavík Borgarspítali Framkv. 1973	1975		10 100			
Reykjavík Heilsugæslustöð Árbæjarhverfi	1975 1976		20 000 22 500	10 000	10 000	
Reykjavík B-álma Borgarspítali	1976		10 000			
Seltjarnarnes Dvalarheimili aldraðra	1975		800			
Seltjarnarnes Heilsugæslustöð	1976		2 000			
Kópavogur Heilsuverndarstöð (1964)	1970 1971 1972		100 100 100			
Hafnarfjörður Dvalarheimili aldraðra	1975		800			

Verkefni	Ár	Eign/skuld 1. janúar	Á fjár- lögum	Greitt á árinu	Samtals 31. desemb.	Lækkun
Hafnarfjörður Sólvangur	1972		2 000	800	800	
	1973	+1 200	2 000	3 200	4 000	
	1974		2 000	2 000	6 000	
	1975		2 000	2 000	8 000	
	1976		4 000			
Álafoss Læknisbústaður (1963)	1970	+620	310	930	1 970	
	1971		350	350	2 320	
	1972		500	313	2 633	
	1973	+187	500	270	2 903	
	1974	+417	500			
Álafoss Heilsugæslustöð	1976		1 000			
Akranes Dvalarheimili aldraðra	1974		3 000	3 000	3 000	
	1975		5 000	5 000	8 000	
Akranes Röntgentæki	1970		500	500	500	
	1971		1 300	1 300	1 800	
	1972		360	360	2 160	
Akranes Sjúkrahús (1964)	1970		2 000	2 000	12 375	
	1971		3 000	3 000	15 375	
	1972		9 330	9 330	24 705	
	1973		9 330	9 330	34 035	
	1974		23 200	31 795	65 830	
	1975	÷ 8 595	32 800	25 105	90 935	2 000
	1976	÷ 2 900	37 200			
Borgarnes Dvalarheimili aldraðra	1974		3 000	3 000	3 000	
	1975		5 000	5 000	8 000	
Borgarnes Læknamiðstöð	1971		6 000	1 184	1 184	
	1972	+4 816	11 000	12 500	13 684	
	1973	+3 316	20 000	8 500	22 184	3 000
	1974	+14 816	17 000	13 547	35 731	
	1975	+18 269	17 000	30 053	65 784	2 000
H 2	1976	+3 216	16 000			
Borgarnes Læknisbústaður (1965)	1970		450	450	2 384	
	1971		184	184	2 568	

Verkefni	Ár	Eign/skuld 1. janúar	Á fjár- lögum	Greitt á árinu	Samtals 31. desemb.	Lækkun
Kleppjárnsreykir Læknisbústaður (1967)	1970		300	300	1 215	
	1971		189	189	1 404	
Ólafsvík Læknisbústaður (1967)	1970		900	900	2 894	
	1971		900	900	3 794	
	1972		900		3 794	
	1973		900	765	4 559	
	1974	+135	1 500	1 635	6 194	
	1975		900	900	7 094	
Ólafsvík Læknisbústaður	1976		3 500			
Hellissandur Læknamóttaka (1969)	1970		300		600	
	1971	+300	300	300	900	
	1972	+300		300	1 200	
	1973		300	255	1 455	
	1974	(45)	300	200	1 655	
	1975	+100	1 500	1 000	2 655	
	1976	+500				
Grundarfjörður Læknamóttaka	1972			700	700	Af framlagi til Ísafjarðar
	1973				700	
	1974		1 200	500	1 200	Endurgreitt til Ísafjarðar
Stykkishólmur Læknisbústaður	1970		145	145		
	1971		200			
	1972		400			
	1975		800	800		
	1976		3 500			
Fellsendi Dvalarheimili aldraðra	1975		1 500	1 500	1 500	
Búðardalur Læknisbústaður	1971		200	200	200	
	1972		40	40	240	
	1976		2 000			

Verkefni	Ár	Eign/skuld 1. janúar	Á fjár- lögum	Greitt á árinu	Samtals 31. desemb.	Lækkun
Búðardalur H 2	1974		1 000	49	49	
	1975	+951	10 000	10 000	10 049	
	1976		20 000			
Reykhólar Læknisbústaður (vegna hitaveitu)	1970		1 000	1 000	1 000	
	1971		200	200	1 200	
	1972		80	10	1 210	
	1973		200 } 400 }			
Patreksfjörður Læknisbústaður (1968)	1970	+800	400	1 200	1 200	
	1971		400	400	1 600	
	1972		400	400	2 000	
	1973		400	360	2 360	
	1974	+40	400			
Patreksfjörður Læknamistöð (1972) H 2	1970		250	250	250	
	1971		250	250	250	
	1972		6 000	2 061	2 561	
	1973	+3 939	7 000	2 176	4 737	
	1974	+8 082	8 000	7 603	12 340	
	1975	+8 479	12 600	9 770		
	1976		45 000			
Bíldudalur Læknisbústaður	1970	+100	150	250		
Þingeyri Læknisbústaður	1970		200	200	200	
	1971		200		200	
	1972	+200	108		200	
	1973	+308		308	508	
	1975		300			
Þingeyri Læknisbústaður Undirbúningur H 1	1974		1 000	300	300	
	1975	+700	1 000			
	1976		1 000			
Flateyri Læknisbústaður	1971		240	240	240	
	1972		240	240	480	
	1974		400			
	1975		300	300		

Verkefni	Ár	Eign/skuld 1. janúar	Á fjár- lögum	Greitt á árinu	Samtals 31. desemb.	Lækkun
Flateyri						
Röntgentæki	1972		200	200	200	
Dvalarheimili aldraðra	1974		800			
Dvalarheimili aldraðra	1975	+800	800	400	400	
Ísafjörður						
Læknamiðstöð	1971		6 000	4 930	4 930	
Læknisbústaðir (1971)	1972	+1 047	8 000	4 240	9 170	
	1973	+4 807	10 000	4 261	13 431	
H 2	1974	+10 546	9 800	13 911	27 342	
	1975	+6 435	30 000	24 940	51 282	10 000
	1976	+1 495	60 000			
Ísafjörður						
Sjúkrahús-læknisbústaður	1970		168	168	655	
	1971		185	185	840	
Ísafjörður						
Héraðslæknisbústaður	1970		350	350	1 400	
	1971		350	350	1 750	
	1972		350	350	2 100	
	1973		350	350	2 450	
	1974		350	350	2 800	
Ísafjörður						
Dvalarheimili aldraðra	1974		800			
	1975	+800	800			
Ísafjörður						
Læknamóttaka Súðavík	1974		2 000	2 000	2 000	
	1975		6 000	3 500	5 500	
	1976	+2 500	9 000			
Suðureyri						
Læknismóttaka	1971		60	60	60	
	1972		30			
Bolungarvík						
H 1	1974		1 400	608	608	
	1975	+792	10 000	8 708	9 316	
	1976	+1 292	17 500			
Hólmavík						
Læknisbústaður	1971		200	200	200	
	1972		1 500	493	693	
	1973	+1 007	1 500		693	
	1974	(+1 814)	1 500	1 009	1 702	
	1975	+491	3 000			
	1976		5 000			

Verkefni	Ár	Eign/skuld 1. janúar	Á fjár- lögum	Greitt á árinu	Samtals 31. desemb.	Lækkun
Hvammstangi Sjúkrahús (1970)	1970		120	120	120	
	1971		128	128	248	
-Vararafstöð	1976		2 000			
Hvammstangi Læknisbústaður (1967)	1970		212	212	616	
	1971		212	212	826	
	1972		212	212	1 040	
Hvammstangi Læknisbústaður	1974		3 000	3 000	3 000	
	1975		3 000	3 000	6 000	
	1976		5 000			
Skagaströnd Læknisbústaður (1964)	1970		420	420	1 947	
	1971		165	165	2 112	
	1972		145	145	2 257	
	1973		340	340	2 597	
	1974		500	275	2 872	
	1975	+ 225	500	725	3 597	
Blönduós Læknisbústaður (1964)	1970		400	400	1 600	
	1971		400	400	2 000	
	1972				2 000	
	1973		700	700	2 700	
	1974		700	700	3 400	
Blönduós Viðbygging við sjúkrahús	1974		1 000			
	1975	+1 000	10 000	1 550	1 550	5 000
	1976	+3 450	10 000			
Blönduós Sjúkrahús (1970)	1970		175	175	175	
	1971		77	77	252	
-Skuldagreiðslur og rafstöð	1974		1 300	1 300	1 552	
	1975		600	600	2 152	
Sauðárkrókur Sjúkrahús	1970		100	100		
	1973		700	700	700	
	1974		1 000	1 000	1 700	
Sauðárkrókur Viðbygging við sjúkrahús	1974		1 000	500	500	
	1975	+500	10 000	4 506	5 006	5 000
	1976	+494	10 000			

Verkefni	Ár	Eign/skuld 1. janúar	Á fjár- lögum	Greitt á árinu	Samtals 31. desemb.	Lækkun
Sauðárkrókur Sjúkrahúslæknisbústaður (1968)	1970		348	348	977	
	1971		348	348	1 325	
	1972		700	700	2 025	
	1973		700	700	2 725	
	1974		700	700	3 425	
	1975		700	700	4 125	
Sauðárkrókur Læknismóttaka Hofsósi: Breyting	1975		500	500	500	
	1976		500			
Síglufjörður Sjúkrahús (1960)	1970		1 600	1 600	10 390	
	1971		1 600	1 600	11 990	
	1972		1 810	1 810	13 800	
	1973		700	600	14 400	
	1974	+100	1 300	1 400	15 800	
	1975		1 500	750	16 550	
	1976	+750				
Síglufjörður Röntgentæki	1972		500	500	500	
Ólafsfjörður Læknisbústaður Breyting (1970)	1970		220	220	220	
	1971		220	220	440	
	1972		317	317	757	
Ólafsfjörður Sjúkrahús	1970		1 140	1 140	4 446	
	1971		1 140	1 140	5 586	
	1972		1 500	1 500	7 086	
	1975		5 000	5 000	12 086	
	1976		24 000			
Ólafsfjörður Dvalarheimili aldraðra	1975		3 000	1 000	1 000	
Dalvík Dvalarheimili aldraðra	1974		800	450	450	
	1975	+350	3 000	1 370	1 820	
Dalvík Læknisbústaður	1971		667	573	573	
	1972	+9	1 000	240	813	
	1973	+780	1 000	630	1 443	

Verkefni	Ár	Eign/skuld 1. janúar	Á fjár- lögum	Greitt á árinu	Samtals 31. desemb.	Lækkun
Dalvík						
Læknamiðstöð	1972		4 000	300	300	
	1973	+3 700	3 000	1 796	2 096	
H 2	1974	+4 905	10 300	4 016	6 112	
	1975	+12 339	16 800	20 019	26 130	9 000
	1976	+20	24 000			
Akureyri						
Röntgentæki	1970		163	163		
Akureyri						
Dvalarheimili aldraðra	1974		3 000	2 250	2 250	
	1975	+750	5 000	5 750	8 000	
Akureyri						
Sóttthreinsunartæki	1970		480	480		
Akureyri						
Læknamiðstöð	1973		1 500	1 275	1 275	
	1974	+225	1 800	1 800	3 075	
Heilsugæslustöð	1975		1 500	1 500	4 575	
	1976		5 000			
Akureyri						
Þvottahúsbygging	1970		900	900	3 510	
	1971		900	900	4 410	
	1972		900	900	5 310	
	1973		800			
Akureyri						
Sjúkrahús	1970		4 100		6 250	
	1971		12 200	9 143	15 393	
	1972	+3 057	10 000	1 463	16 856	
	1973	+9 393	5 000	9 928	26 784	
	1974	+5 465	23 100	28 565	55 349	
Nýbygging	1975		78 000	52 000	107 349	
	1976	+25 200	75 000			
Húsavík						
Sjúkrahús (1964)	1970		2 880	2 880	11 336	
	1971		5 000	5 000	16 336	
	1972		7 000	7 000	23 336	
	1973		7 000	7 000	30 336	
	1974		7 000	7 000	37 336	
	1975		4 800	4 800	42 136	
Húsavík						
Héraðslæknisbústaður (1966)	1970		100	100	900	
	1971		30	30	930	
Læknisbústaður v/heilsugæslustöðvar	1976		1 500			

Verkefni	Ár	Eign/skuld 1. janúar	Á fjár- lögum	Greitt á árinu	Samtals 31. desemb.	Lækkun
Húsavík Læknisbústaður v/Sjúkrahúss	1975 1976		1 500 3 000			
Húsavík Dvalarheimili aldraðra	1974		800			
Raufarhöfn Læknisbústaður	1970 1975		60 500	60		
Vopnafjörður	1972 1973		500 500			
Vopnafjörður H 1 Til undirbúnings	1974 1975 1976		1 000 12 800 11 800	49 835	49 884	10 000
Vopnafjörður Dvalarheimili aldraðra	1974 1975		800 3 000	400	400	
Egilsstaðir Dvalarheimili aldraðra	1974 1975		3 000 5 000	900	900	
Egilsstaðir Borgarfjörður Læknamóttaka	1974		1 100	1 100	1 100	
Egilsstaðir Læknisbústaður Norðurhérað	1970		176	176		
Egilsstaðir Austurhérað (1967)	1970 1971 1972 1973 1974		420 420 420 420 420	420 420 420 357 420	1 500 1 920 2 340 2 697 3 117	
Egilsstaðir Sjúkrahús (1968)	1970 1971 1972		540 540 540	540 266 420	540 806 1 226	
Sjá læknamistöð og H 2: Fjárveitingar sameiginlegar		274				

Verkefni	Ár	Eign/skuld 1. janúar	Á fjár- lögum	Greitt á árinu	Samtals 31. desemb.	Lækkun
Egilsstaðir Læknamiðstöð (1969)	1970		3 000	3 000	3 300	
	1971		6 000	3 590	6 890	
	1972	+2 410	8 000	4 706	11 596	
	1973	+5 740	11 000	11 600	23 196	
	1974	+5 104	10 400	15 504	38 700	
	1975		6 500	6 500	45 200	
	1976		6 900			
Seyðisfjörður Læknisbústaður	1970		566	566	2 326	
	1971		506	506	2 832	
	1972				2 832	
	1973				2 832	
	1974		200	200	3 032	
	1975		200	100	3 132	
	1976	+100	335			
Seyðisfjörður H 1	1974		1 000	1 000	1 000	
	1975		1 000	1 000	2 000	
	1976		4 000			
Neskaupstaður Læknisbústaður (1967)	1970		534	534	1 962	
	1971		534		1 962	
	1972	+534		534	2 496	
	1973				2 496	
	1974		800	800	3 296	
	1975		800	800	4 096	
Neskaupstaður Sjúkrahús	1970		200	200	200	
	1971		1 000	1 000	1 200	
	1972		8 000	1 000	2 200	
	1973	+7 000	8 000	8 942	11 142	
	1974	+6 058	23 300	8 000	19 142	
	1975	+21 358	28 000	48 858	67 998	
	1976		43 000			
Eskifjörður Læknisbústaður (1964)	1970		544	544	2 439	
	1971		405	405	2 844	
Reyðarfjörður Læknamóttaka	1970		109		534	
	1971	+109	100	209	743	

Verkefni	Ár	Eign/skuld 1. janúar	Á fjár- lögum	Greitt á árinu	Samtals 31. desemb.	Lækkun
Fáskrúðsfjörður Læknisbústaður (1970)	1970		667			
	1971	+667	667	1 334	1 334	
	1972		667	300	1 634	
	1973	+367	667	1 034	2 668	
	1974		1 000	1 000	3 668	
	1975		1 000	1 000	4 668	
	1976			3 000		
Fáskrúðsfjörður Heilsugæslustöð	1976		1 000			
Fáskrúðsfjörður Læknamóttaka Stöðvarfirði	1974		1 500			
	1975	+1 500	4 000	5 040	5 040	
	1976	+460	6 400			
Djúpivogur Læknamóttaka Breiðdalsvík	1974		1 500	1 765	1 765	
	1975	÷265	4 000	3 983	5 748	
	1976	+17	5 400			
Höfn Hornafirði H 2	1972		500	493	493	
	1973	+7	500	108	601	
	1974	+399	13 000	13 399	14 000	
	1975		28 800	28 967	42 967	
	1976	÷167	25 400			
Kirkjubæjarklaustur H 1	1974		1 000	1 000	1 000	
	1975		6 900	6 900	7 900	
	1976		17 000			
Vík í Mýrdal H 1	1974		1 000	29	29	
	1975	+971	6 900	7 296	7 325	
	1976	+574	21 000			
Vík Læknisbústaður Dvalarheimili aldraðra	1971		350	350	350	
	1972		350	350	350	
	1974		800			
	1975	+800	800	1 600	1 600	
Stórólshvoll Læknisbústaður (1966) Hvolsvöllur Tækjakaup	1970		200	200		
	1971		200			
	1976		1 600			

Verkefni	Ár	Eign/skuld 1. janúar	Á fjár- lögum	Greitt á árinu	Samtals 31. desemb.	Lækkun
Hella Læknisbústaður (1970)	1970		150	150		
	1971		76			
	1971		76			
	1973		34	34	34	
	1974		500	500	534	
Tækjakaup	1976		2 000			
Hella Dvalarheimili aldraðra	1974		800	800	800	
	1975		3 000	3 000	3 800	
Vestmannaeyjar Sjúkrahús (1962)	1970		2 200	2 200	12 280	
	1971		2 200	2 200	14 480	
	1972		20 000	20 000	34 480	
	1973		20 000	1 450	35 930	
	1974	+ 18 550	20 000	38 550	74 480	
	1975		20 000	18 000	92 480	2 000
Skuldagreiðslur	1976		20 000			
Vestmannaeyjar Héraðslæknisbústaður (1968)	1970		294	294	788	
	1971		294	294	1 082	
	1972		294	294	1 376	
	1973		100			
Vestmannaeyjar Sjúkrahúslæknisbústaður (1970)	1970		200	200	200	
	1971		200	200	200	
	1972		386			
Selfoss Sjúkrahús (1969)	1970	+2 000	1 750			
	1971	+3 750	3 750	32	32	
	1972	+7 468	10 000	3 200	3 232	
	1973	+14 268	14 500	2 001	5 233	10 000
	1974	+16 769	20 500	42 267	47 500	
	1975	÷ 5 000	50 000	36 400	83 900	2 000
	1976		50 000			
Selfoss Heilsuverndarstöð	1972		230	230	230	
	1973		230	230	460	
Selfoss Héraðslæknisbústaður (1965)	1970		200	200	1 140	
	1971		200	200	1 340	
			44			
Selfoss Sjúkrahúslæknisbústaður (1968)	1970		294		882	
	1971		294			
	1972		294			

Verkefni	Ár	Eign/skuld 1. janúar	Á fjár- lögum	Greitt á árinu	Samtals 31. desemb.	Lækkun
Laugarás Læknisbústaður	1970		200	200	200	
	1971		667	667	867	
	1972		1 667	1 667	2 534	
	1973		1 000	1 000	3 534	
	1974		2 300	2 300		
	1976		500			
Hveragerði Læknisbústaður	1975		2 100	2 100	2 100	
	1976		1 000			
Keflavík Röntgentæki	1970		500	500	500	
	1971		350	350	850	
	1972		450	450	1 300	
Keflavík Sjúkrahús	1972		1 800	300	300	
	1973	+1 500	4 000	400	700	
	1974	+5 100	10 500	4 847	5 547	
	1975	+10 753	30 000	11 900	17 447	15 000
	1976	+13 853	37 000			
Keflavík Heilsugæslustöð í leiguhúsnæði Heilsugæslustöð	1975		2 000	2 000	2 000	
	1976		2 000			
Keflavík Læknamóttaka Grindavík	1975		2 000	1 500	1 500	
	1976	+500				

4. ÁÆTLUN UM HEILSUGÆSLUSTÖÐVAR OG SKÝRSLA UM STÖÐU BYGGINGARMÁLA Í ÁRSLOK 1976.

Yfirlitstöflur um húsnæði fyrir heilsugæslu og spá um viðbætur.

Yfirlitstöflur um starfslið við heilsugæslu og spá um fjölgun.

1.0. SKÝRSLA ÞESSI GREINIR FRÁ ÁÆTLUN UM HEILSUGÆSLUSTÖÐVAR OG MIÐAST ÁÆTLUNIN VIÐ ÁRSLOK 1976.

1.1.0. Samkvæmt lögum um heilbrigðisþjónustu, nr. 56/1973, er landinu skipt í 27 heilsugæsluumdæmi. Innan þessara umdæma eru 40 starfssvæði.

Utan Reykjavíkur eru 39 starfssvæði, og þar er gert ráð fyrir 13 heilsugæslustöðvum, þar sem starfar einn læknir (H 1) og 26 heilsugæslustöðvum, þar sem tveir læknar starfa hið minnsta (H 2).

Á Reykjavíkursvæðinu (Seltjarnarnes og Reykjavík) er gert ráð fyrir 9 heilsugæslustöðvum.

1.1.1. Í greinargerð í 2.0. er fjallað um það húsnæði, sem fyrir hendi er, hverra úrbóta er þörf, og getið hversu mikið viðbótarrými þarf til að koma, svo að starfsaðstaða verði fullnægjandi hvað þennan þátt áhrærir. Þá er því lýst hvernig nýta megi rými, sem losnar, þegar starfsemi flyst til, þegar nýtt húsrými bætist við.

1.1.2. Áætlun um viðbótarpörf húsnæðis er gerð samkvæmt þeirri reynslu, sem fengist hefur í ráðuneytinu.

Læknamóttökur utan stöðva hafa verið staðlaðar (110 m²), einnig heilsugæslustöðvar (H 1), þar sem starfar einn læknir, ásamt öðru starfsliði (360 m²), sbr. uppdrátt af heilsugæslustöð í Bolungarvík í ritinu: LEIÐBEININGAR UM HÖNNUN HEILBRIGÐISSTOFNANA (Rit heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytisins 1/1976) og enn fremur heilsugæslustöðvar (H 2), þar sem tveir læknar starfa, sbr. uppdrátt af heilsugæslustöð í Búðardal í áður nefndu riti. Í þessari áætlun er gert ráð fyrir 460 m² viðbótarrými, þar sem heilsugæslustöð er í sjálfstæðri byggingu.

Áætlun um stærðir heilsugæslustöðva í hverfum í Reykjavík er gerð í samræmi við drög að byggingarlýsingu fyrir heilsugæslustöð á Seltjarnarnesi, sem mun veita þjónustu íbúum á Seltjarnarnesi og í vesturbæ Reykjavíkur og miðað við að um 12 000 manns búi á þjónustusvæðinu. Þessi áætlaða stærð er um 900 m². Þessi tala miðast við að vinnuskilyrði verði fyrir sex heilsugæslulækna, tvo sérfræðinga og tvo tannlækna í starfi samtímis. Reynist þetta rými of lítið er fram í sækir, er áskilið að í byggingarlýsingu sé gert ráð fyrir að hægt sé að auka húsrými eftir þörfum með viðbyggingum.

Þessar upplýsingar eru dregnar saman í töflunum aftast í skýrslunni. Flatarmál þeirra heilsugæslustöðva, sem í byggingu eru, hafa verið settar í sviga til aðgreiningar. Stærðir þeirra heilsugæslustöðva, sem eru í tengslum við þjónustudeildir sjúkrahúsa, eru uppefnar samkvæmt útreikningum framkvæmdadeildar Innkaupastofnunar ríkisins og hefur inn í þær stærðir verið bætt þáttöku í sameiginlegu rými (aðalinngangar, biðstofur, stigahús, lyftur, geymslur o. s. frv.).

1.1.3. Í töflunum er einnig gerð grein fyrir fjölda lækna, hjúkrunarkvenna og ljósmæðra, sem voru við störf í heilsugæslustöðvum 1. nóvember 1976, og áætlun um viðbótarpörf í þessum greinum. Þá er sýnt hvernig er skipað starfsliði öðru við heilsugæslu, sem launað er af sjúkrasamlögum (læknar við læknamiðstöðvar og heilsugæslustöðvar, sem ekki eru ríkisstarfsmenn), af heilsu-

verndarstöðvum (læknar, hjúkrunarkonur, ljósmæður og aðrir ótaldir) og starfsfólki í heilsugæslustöðvum, sem launað er af sveitarstjórnnum (ritarar, meinatæknar, aðstoðarfólk o. s. frv.).

Í töflunni er einnig sýndur fjöldi íbúða, sem byggðar hafa verið af ríki og sveitarfélögum og ætlaðar eru læknum, hjúkrunarkonum og ljósmæðrum, svo og viðbótarþörf í samræmi við þann húsakost, sem fyrir er, og áætlaða aukningu lækna, hjúkrunarkvenna og ljósmæðra.

1.1.4. Í heilsugæslustöðvum er yfirleitt aðeins þörf fyrir þjónustu ljósmæðra í hluta úr starfi, m. a. vegna þess að svo til allar fæðingar fara fram á sjúkrahúsum og mæðravernd er framkvæmd í nánnum tengslum við þau, en þar sem svo hagar til að hjúkrunarfræðingar hafa ekki fengist til starfa, hafa ljósmæður verið ráðnar í þeirra stað.

1.1.5. Við áætlun um nauðsynlegan fjölda lækna í heilsugæslustöðvum í dreifbýli hefur verið miðað við að til jafnaðar komi 1 500—2 000 íbúar á lækni, en þetta hlutfall lækkar þar sem um veruleg ferðalög er að ræða og vaktaálag mikið.

Í Reykjavík og tilsvarendi þéttbýliskjörnum er miðað við að 2 000—2 500 íbúar verði um hvern lækni.

Áætlaður fjöldi hjúkrunarkvenna er miðaður við þau verkefni, sem heilsugæslustöðvum er ætlað að sinna, og við þá reynslu, sem fengist hefur af starfi hjúkrunarkvenna í heilsugæslustöðvum.

Þess ber að geta að fjöldi lækna og hjúkrunarkvenna er mjög varlega áætlaður og í mörgum nágrannalöndum eru tilsvarendi hlutföll mun lægri en hér er gert ráð fyrir.

1.1.6. Á yfirlitsmynd á síðu 26 svarar áætlaður heildarmannfjöldi 1930 (= 233 150) til framreiknings Þjóðhagsstofnunar.

Hins vegar eru tölur svarandi til einstakra heilsugæslustöðva hrein ágiskun og er væntanlega mjög oftalið á Reykjavíkursvæðið, en vantalið á ýmsa staði í dreifbýli.

2.0. HÚSNÆÐI FYRIR HEILSUGÆSLU

2.1.0. Reykjavíkurborg.

Starfssvæði Reykjavíkur og Seltjarnarness.

2.1.1. Á fjárlögum hefur verið veitt fé til þriggja stöðva: Í Árbæjarhverfi, í þjónustudeild Borgarspítala og á Seltjarnarnesi.

2.1.2. Húsnæði Árbæjarstöðvarinnar er tilbúið og er verið að búa stöðina tækjum. Auglýstar hafa verið tvær stöður heilsugæslulækna og gæti stöðin tekið til starfa snemma á árinu 1977.

Gert er ráð fyrir auknum mannfjölda í Árbæ og Selási og stærð stöðvarinnar miðuð við það.

2.1.3. Á 2. hæð 1. áfanga þjónustudeildar Borgarspítala, sem búið er að steypa upp, er gert ráð fyrir aðstöðu fyrir allt að sex heilsugæslulækna og rými fyrir sérfræðiþjónustu, sem veitt yrði af sérfræðingum Borgarspítalans.

2.1.4. Náðst hefur samkomulag milli Seltjarnarnesskaupstaðar og Reykjavíkurborgar um að sveitarfélögin sameinist um heilsugæslustöð, er verði staðsett austarlega á Seltjarnarnesi. Er stærð hennar áætluð um 900 m².

Gert er ráð fyrir verulegri aukningu í vesturbænum, þegar byggð eykst á Eiðisgranda, og þyrfti þá að koma fyrir annarri stöð, sem best yrði staðsett við eða nærri St. Jósefsspítala að Landakoti.

2.1.5. Væntanleg hverfaskipting, sem gerð er í samráði við borgarlækni, er sýnd í töflunum aftast í skýrslunni, en samkvæmt því er áætlun um húsrýmispörf fyrir heilsugæslu í Reykjavík nú svo sem hér segir:

1. Árbæjarhverfi	580 m ²	(framkvæmdum lokið).
2. Borgarspítalahverfi	800 m ²	(í byggingu).
3. Breiðholt I+II	900 m ²	
4. Breiðholt III	900 m ²	
5. Langholtshverfi	900 m ²	
6. Landspítalahverfi	1 200 m ²	
7. Lág múli—Háaleitishverfi	900 m ²	
8. Seltjarnarnes—Vesturbær	900 m ²	

Samtals 7 080 m²

Síðar þegar aukning hefur orðið veruleg á Eiðisgranda mun skapast þörf fyrir um 9 000 m² aðstöðu við Landakot, eins og áður greinir, og heildar-rýmispörf í Reykjavík og á Seltjarnarnesi er þannig áætluð um 8 000 m².

Suður- og Vesturlandshérað.

2.2.0. Víkurumdæmi.

2.2.1. Vík í Mýrdal H 1.

Í byggingu er um 440 m² heilsugæslustöð, sem í er lítil íbúð fyrir einhleypan starfsmann, sem dvelur skemmri tíma og fyrir afleysara.

2.2.2. Kirkjubæjarklaustur H 1.

Í byggingu er um 360 m² heilsugæslustöð, með lítilli íbúð fyrir einhleypan starfsmann, sem dvelur skemmri tíma, og fyrir afleysara.

2.3.0. Hvolsvallarumdæmi H 2.

Samkvæmt lögum um heilbrigðisþjónustu er gert ráð fyrir heilsugæslustöð (H 2) á Hvolsvelli.

Í ákvæðum til bráðabirgða er frestað gildistöku 2. kafla laganna og enn fremur ákvæðum í 16. gr.

Samkvæmt því gegna héraðslæknarnir á Hellu og Hvolsvelli embættum sínum samkv. læknaskipunarlögum nr. 43/1965.

2.3.1. Hvolshérað.

Vinnuaðstaða afleit. Áætluð þörf viðbótarrýmis fyrir heilsugæslu um 460 m².

2.3.2. Helluhérað.

Verið er að innrétta um 360 m² rými, sem er í eigu verkalýðsfélaganna, og munu sveitarstjórnir taka það á leigu fyrir heilsugæslu.

2.4.0. Selfossumdæmi.

2.4.1. Laugarás H 2.

Þrengsli eru í heilsugæslustöð, enda ekki gert ráð fyrir þeim fjölda starfsmanna, sem nú er, í upphafi.

Áætluð þörf fyrir viðbótarrými um 300 m², samkv. sérstakri úttekt, sem gerð var 1974 á vegum sveitarstjórna og á þeirra kostnað, í samvinnu við ráðuneytið.

2.4.2. Selfoss H 2.

Heilsuverndarstöð starfrækt, sbr. grein 4 í bráðabirgðaákvæðum laga nr. 56/1973, en eiginleg heilsugæslustöð ekki tekin til starfa.

Heilsugæslu ætlað rými í Selfossspítala, sem er að komast á lokastig. Fæst þá góð lausn á núverandi húsnæðisvandræðum þjónustunnar.

2.4.3. Hveragerðishérað.

Mikil fólksfjölgun í héraðinu, bæði í Hveragerði og Þorlákshöfn. Aðstaða í Hveragerði og Þorlákshöfn ónóg og því þörf nýs húsnæðis á báðum stöðum, það er um 460 m² og um 110 m².

2.4.4. Eyrarbakkahérað.

Aðstaða fyrir heilsugæslu nægjanleg.

Eins og fram kemur í áætlun um fjölda lækna á Selfossi, er þar gert ráð fyrir tveim læknum til viðbótar. Kæmi annar þeirra úr þessu héraði, en hann hefði áfram búsetu á Eyrarbakka.

2.5.0. Vestmannaeyjaumdæmi.

2.5.1. Vestmannaeyjar H 2.

Sjúkrahús og heilsugæslustöð fullbúin. Aðstaða ágæt fyrir heilsugæslustarfsemi.

2.6.0. Keflavíkurumdæmi.

2.6.1. Keflavík H 2.

Framkvæmdum við heilsugæslustöð í leiguhúsnæði lauk á síðastliðnu ári. Bráðabirgðalausn. Áætluð rýmisþörf 900 m².

2.6.2. Læknamóttaka í Grindavík lagfærð á síðasta ári. Er nú fullnægjandi.

2.6.3. Læknamóttaka í Sandgerði lagfærð af sveitarstjórn.

2.6.4. Læknamóttaka í Garði, Gerðum, í tengslum við dvalarheimili aldraðra, komið upp af sveitarstjórn. Fullnægjandi.

2.7.0. Hafnarfjarðarumdæmi.

2.7.1. Hafnarfjörður H 2.

Læknameiðstöð starfrækt í miðbæ Hafnarfjarðar og í sama húsi heilsuverndarstöð.

Áætluð viðbótarrýmisþörf um 900 m² á einum stað í Hafnarfirði.

Hins vegar yrði rýmisþörf mun meiri, ef Garðabær yrði skilinn frá (með læknamóttöku eða sérstakri heilsugæslustöð).

2.8.0. Kópavogsumdæmi.

2.8.1. Kópavogur H 2.

Læknameiðstöð og heilsugæslustöð starfrækt í miðbænum. Nýtt húsnæði verður tekið í notkun snemma á næsta ári, fjármagnað af heilsuverndarstöð og sveitarstjórn. Nægir a. m. k. næstu 6 ár. (Í uppgefinni heildarstærð er endurhæfingaraðstaða innifalin).

2.9.0. Álafossumdæmi.

2.9.1. Reykjalundur H 2.

Heilsugæslustöðin rekin í húsnæði, sem er eign vinnuhælisins á Reykjalundi. Greiða sveitarfélögin fast gjald á ári fyrir hvern einstakling í umdæminu og er innifalið í því húsnæði, ljós, hiti, símaþjónusta og önnur aðstoð. Verið er að gera endurbætur og auka við.

Meðan þessi skipan helst er vel fyrir málum séð.

Yrði ákvörðun tekin um að koma upp sérstakri heilsugæslustöð er áætluð viðbótarhúsrýmisþörf um 460 m².

2.10.0. Akranessumdæmi.

2.10.1. Akranes H 2.

Heilsugæslulæknar hafa aðstöðu í þjónustudeild sjúkrahússins, en sú aðstaða verður fljótlega ófullnægjandi. Áætluð rýmisþörf til viðbótar um 500 m².

2.11.0. Borgarnessumdæmi.

2.11.1. Borgarnes H 2.

Heilsugæslustöð í tengslum við dvalarheimili aldraðra. Framkvæmdum nýlokið. Húsakynni hentug og nægjanleg. Verið að ljúka við að búa stöðina tækjum og áhöldum.

Heilsugæsla var áður rekin í húsnæði í lækniíbústaðnum. Þegar fé er fyrir hendi má breyta því húsnæði í litla íbúð.

2.11.2. Læknismóttaka Kleppjárnsreykjum.

Aðstaða fullnægjandi.

2.12.0. Ólafsvíkumumdæmi.

2.12.1. Ólafsvík H 2.

Veruleg þrengsli í heilsugæslustöð, enda húsnæðið ekki hannað nema fyrir einn lækni. Áætluð viðbótarþörf um 460 m².

Þegar núverandi húsnæði fyrir heilsugæslu losnaði og fé væri fyrir hendi yrði hægt að breyta því í íbúð fyrir heilbrigðisstarfsmann.

2.12.2. Læknismóttaka á Hellissandi fullnægjandi og hentug.

2.13.0. Stykkishólmsumdæmi.

2.13.1. Stykkishólmur H 2.

Heilsugæslustöðin rekin í Sjúkrahúsi St. Fransiskussystra. Þröngt og óhentugt. Áætluð viðbótarþörf um 460 m².

2.13.2. Læknismóttaka er í Grundarfirði og fullnægjandi aðstaða.

2.13.3. Búðardalur H 2.

Heilsugæslustöð í byggingu og í henni lítil íbúð fyrir einhleypan starfsmann, sem starfaði skemmri tíma, og fyrir afleysara.

Þegar stöðin verður tekin til starfa og fé er fyrir hendi verður hægt að breyta núverandi húsnæði fyrir heilsugæslu í íbúð fyrir hjúkrunarfræðing.

2.13.4. Læknismóttaka á Reykhólum.

Húsið eign ríkissjóðs. Móttakan illa búin að tækjum og gera þarf endurbætur á húsinu. Fíárveitingar hafa ekki fengist.

Húsnæðið nægjanlega stórt fyrir heilsugæslu og íbúð fyrir starfsmann.

Vestfjarðahérað.

2.14.0. Patreksfjarðarumdæmi.

2.14.1. Patreksfjörður H 2.

Heilsugæslustöð í byggingu ásamt nýrri þjónustudeild sjúkrahússins.

2.14.2. Læknismóttaka á Bíldudal.

Húsnæði fullnægjandi.

2.15.0. Ísafjarðarumdæmi.

2.15.1. Ísafjörður H 2.

Heilsugæslustöð og sjúkrahús í byggingu.

2.15.2. Læknamóttaka í Súgandafirði.

Húsnæði fyrir heilsugæslu fullnægjandi.

2.15.3. Læknismóttaka í Súðavík.

Húsnæði fyrir heilsugæslu í byggingu. Tafir hafa orðið á framkvæmdum vegna þess að framlag heimamanna var ekki greitt.

2.15.4. Þingeyri H 1.

Í hönnun er íbúðarhús með læknisbústað á efri hæð og minni íbúð á neðri hæð.

Í gamla héraðslæknisbústaðnum er læknisíbúð á efri hæð, heilsugæslustöð og sjúkraskýli á neðri hæð.

Þegar nýja íbúðarhúsið verður fullbúið, verður sjúkraskýlið flutt á efri hæð héraðslæknisbústaðarins og eftir nauðsynlegar breytingar fengist góð aðstaða fyrir heilsugæslu á neðri hæðinni.

2.15.5. Flateyri H 1.

Húsrými fyrir heilsugæslu nægjanlegt, en nokkrar breytingar þarf að gera á því.

2.15.6. Bolungarvík H 1.

Heilsugæslustöð með litilli íbúð fyrir einhleypan starfsmann, sem starfar í skemmri tíma, og fyrir afleysara.

Norðurlandshérað.

2.16.0. Hvammstangaumdæmi.

2.16.1. Hvammstangi H 2.

Heilsugæsla stunduð í mjög óhentugu og þröngu húsnæði tengdu sjúkrahúsinu.

Viðbótarhúsnæðisþörf áætluð um 460 m² og hafa sveitarstjórnir kostað sérstaka úttekt á húsnæðinu og byggingarmöguleikum á lóð sjúkrahússins.

2.16.2. Hólmavík H 1.

Nýlokið er byggingu íbúðarhúss fyrir lækninn og mun læknirinn fljótlega flytja í það. Við það losnar efri hæð sjúkraskýlisins og er ætlunin að flytja þangað sjúklinga af neðri hæð.

Við það losnar nægilegt viðbótarými fyrir heilsugæslu, en gera þarf endurbætur á húsakynnum til þess að aðstaða verði góð.

2.17.0. Blönduósumdæmi.

2.17.1. Blönduós H 2.

Þjónustudeild sjúkrahúss og heilsugæslustöð í frumathugun. Áætluð viðbótarþörf um 460 m² fyrir heilsugæslu.

- 2.17.2. Læknismóttaka Skagaströnd.**
Aðstaða fyrir heilsugæslu fullnægjandi.
- 2.18.0. Sauðárkróksumdæmi.**
- 2.18.1. Sauðárkrókur H 2.**
Heilsugæslustöð tengd þjónustudeild sjúkrahússins í hönnun. Viðbótarhúsnæði vegna heilsugæslu 500 m².
- 2.18.2. Læknismóttaka á Hofsósi.**
Aðstaða fyrir heilsugæslu nýlega uppgerð og er fullnægjandi.
- 2.19.0. Siglufjarðarumdæmi.**
- 2.19.1. Siglufjörður H 2.**
Heilsugæslustöð starfrækt í sjúkrahúsinu, en þrengsli eru veruleg. Viðbótarhúsnæði áætlað 460 m².
- 2.20.0. Dalvíkurumdæmi.**
- 2.20.1. Ólafsfjörður H 1.**
Heilsugæslustöð og sjúkrahús í byggingu í tengslum við dvalarheimili aldraðra.
- 2.20.2. Dalvík H 2.**
Heilsugæslustöð í byggingu.
Gera þarf sérstaka athugun á því, hvernig nýta megi gamla læknishústaðinn, þar sem heilsugæslan er nú, þegar heilsugæslustöðin tekur til starfa.
- 2.20.3. Læknismóttaka í Hrísey.**
Húsnæðisþörf fyrir heilsugæslu áætluð um 110 m² í stað ófullnægjandi bráðabirgðahúsnæðis.
- 2.21.0. Akureyrarumdæmi.**
- 2.21.1. Akureyri H 2.**
Læknamiðstöð og heilsuverndarstöð reknar í leiguhúsnæði. Áætluð viðbótarþörf húsnæðis fyrir heilsugæslu um 900 m².
- 2.21.2. Læknismóttaka Grenivík.**
Húsnæði nægjanlega stórt, en þarfnast endurbóta.
- 2.22.0. Húsavíkurumdæmi.**
- 2.22.1. Húsavík H 2.**
Heilsugæslan býr við þrengsli. Viðbótarhúsrýmishörf áætluð 400 m².
- 2.22.2. Læknismóttaka Reynihlíð.**
Húsnæði nægjanlegt.

- 2.22.3. Læknismóttaka Álftagerði.**
Húsnæði nægjanlegt.
- 2.22.4. Læknismóttaka Stóru-Tjörnum.**
Húsnæði nægjanlegt.
- 2.23.0. Kópaskersumdæmi.**
- 2.23.1. Kópasker H 1.**
Læknissetur á Húsavík.
Aðstaða góð fyrir heilsugæslu.
- 2.24.0. Þórshafnarumdæmi.**
- 2.24.1. Þórshöfn H 2.**
Núverandi húsnæði fyrir heilsugæslu fullnægjandi meðan einn læknir situr, en miðað við tvo lækna er áætluð viðbótarþörf 460 m².
- 2.24.2. Læknismóttaka Raufarhöfn.**
Aðstaða fyrir heilsugæslu fullnægjandi.
- 2.24.3. Vopnafjörður H 1.**
Heilsugæslustöð í byggingu.
- Austurlandshérað.**
- 2.25.0. Egilsstaðaumdæmi.**
- 2.25.1. Egilsstaðir H 2.**
Heilsugæslustöðin í nýju ágætu húsnæði. Að mestu búið að tækjavæða stöðina.
- 2.25.2. Læknamóttaka Borgarfirði eystra.**
Húsnæði fyrir heilsugæslu nægjanlega stórt.
- 2.25.3. Seyðisfjörður H 1.**
Heilsugæslustöð í tengslum við sjúkraskýli og dvalarheimili aldraðra í hönnun.
Viðbótarhúsrýmispörf fyrir heilsugæslu áætluð 360 m².
- 2.26.0. Norðfjarðarumdæmi.**
- 2.26.1. Norðfjörður H 2.**
Heilsugæslustöð í tengslum við þjónustudeild sjúkrahússins í byggingu.
- 2.26.2. Eskifjörður H 1.**
Aðstaða fyrir heilsugæslu góð.
- 2.26.3. Læknismóttaka Reyðarfirði.**
Aðstaða fyrir heilsugæslu góð.

2.26.4. Fáskrúðsfjörður H 1.

Húsnæði fyrir heilsugæslu í frumathugun, áætluð viðbótarþörf 360 m².

2.26.5. Læknismóttaka Stöðvarfirði.

Framkvæmdum nýlokið. Móttakan hefur ekki verið búin tækjum eða áhöldum, þar sem framlag sveitarstjórnar hefur ekki verið greitt.

2.27.0. Hafnarumdæmi.

2.27.1. Djúpvogur H 1.

Aðstaða fyrir heilsugæslu ófullnægjandi, viðbótarrymisþörf áætluð 360 m².

2.27.2. Læknismóttaka Breiðdalsvík.

Framkvæmdum nýlokið. Móttakan hefur ekki verið búin tækjum eða áhöldum, þar sem framlag sveitarstjórnar hefur ekki verið greitt.

2.27.3. Höfn í Hornafirði H 2.

Heilsugæslustöð í byggingu og væri hægt að taka hluta byggingarinnar í notkun á næsta ári.

3.0. VERKEFNI UTAN REYKJAVÍKUR

1. Framkvæmdum lokið 1975—1976.

2. Á framkvæmdastigi.

3. Í hönnun.

4. Í frumathugun.

3.1. Eftirtaldir meiri háttar framkvæmdir hafa komist á lokastig 1975—1976:

a) Heilsugæslustöð á Egilsstöðum.

b) Heilsugæslustöð í Borgarnesi.

c) Læknismóttaka á Stöðvarfirði.

d) Læknismóttaka á Breiðdalsvík.

3.2. Á framkvæmdastigi eru eftirtaldir heilsugæslustöðvar og læknismóttökur, sem fé hefur verið veitt til á fjárlögum:

	Stærð í m ²
a) Heilsugæslustöð í Vík í Mýrdal	440
b) Heilsugæslustöð á Kirkjubæjarklaustri	360
c) Heilsugæslustöð á Selfossi (tengd þjónustudeild sjúkrahúss)	1 000
d) Heilsugæslustöð í Búðardal	440
e) Heilsugæslustöð á Patreksfirði (tengd þjónustudeild sjúkrahúss)	1 000
f) Heilsugæslustöð á Ísafirði (tengd þjónustudeild sjúkrahúss)	1 000
g) Læknismóttaka í Súðavík	110
h) Heilsugæslustöð í Bolungarvík	360
j) Heilsugæslustöð í Ólafsfirði (tengd sjúkraskýli og dvalarheimili aldraðra)	648
k) Heilsugæslustöð á Dalvík	730
l) Heilsugæslustöð á Vopnafirði	350
m) Heilsugæslustöð á Neskaupstað (tengd þjónustudeild sjúkrahúss)	1 000
n) Heilsugæslustöð á Höfn í Hornafirði	730

Samtals 8 168

3.3.	Í hönnun eru eftirtaldar heilsugæslustöðvar:	Áætluð viðbótar- stærð m ²	
	a) Heilsugæslustöð á Sauðárkróki (í tengslum við þjónustudeild sjúkrahúss)	500	
	b) Heilsugæslustöð á Seyðisfirði (í tengslum við sjúkraskýli og dvalarheimili aldraðra)	360	
	Samtals	860 m²	
3.4.	Í frumathugun eru:	Áætluð viðbótar- stærð m ²	
	a) Heilsugæslustöð á Blönduósi (í tengslum við þjónustudeild sjúkrahúss)	460	
	b) Heilsugæslustöð á Fáskrúðsfirði	360	
	Samtals	820 m²	
3.5.	Í liðum 2.3.1 til 2.27.3. er greint frá því viðbótarrými, sem áætlað er að þurfi á þeim stöðum, þar sem fé hefur ekki verið veitt til á fjárlögum.		
3.5.1.	Listi yfir þá staði og tilsvaramandi stærðir fer hér á eftir:	Áætluð viðbótar- rýmishörf í m ²	
	a) Heilsugæslustöð á Hvolsvelli	460	
	b) Heilsugæslustöð í Laugarási	300	
	c) Heilsugæslustöð í Hveragerði	460	
	d) Læknismóttaka í Þorlákshöfn	110	
	e) Heilsugæslustöð í Keflavík	900	
	f) Heilsugæslustöð í Hafnarfirði	900	
	g) Heilsugæslustöð á Reykjalandi	460	
	h) Heilsugæslustöð á Akranesi	500	
	j) Heilsugæslustöð í Ólafsvík	460	
	k) Heilsugæslustöð í Stykkishólmi	460	
	l) Heilsugæslustöð á Hvammstanga	460	
	m) Heilsugæslustöð á Siglufirði	460	
	n) Læknismóttaka í Hrísey	110	
	o) Heilsugæslustöð á Akureyri	900	
	p) Heilsugæslustöð á Húsavík	400	
	q) Heilsugæslustöð á Þórshöfn	460	
	r) Heilsugæslustöð á Djúpavogi	360	
	Samtals	8 160 m²	
3.6.	Auk þeirra staða, sem nú hafa verið taldir, eru nokkrir aðrir, þar sem húsrými er nægjanlegt, en gera þarf endurbætur og breytingar (sjá Þingeyri, Flateyri, Hólmavík, Grenivík, í töflunum aftast í þessari skýrslu).		
3.7.	Þá er ótalið húsnæði, sem verið er að koma upp á Hellu (360 m ²) og í Kópavogi (820 m ²).		
5.0.	HEILDARHÚSRÝMI FYRIR HEILSUGÆSLU. SAMKVÆMT ÁÆTLUN ÞESSARI:		
		Í Reykjavík	Utan Reykjavíkur
	1. Í byggingu	800 m ²	8 168 m ²
	2. Í hönnun		860 m ²
	3. Í frumathugun	900 m ²	820 m ²
	4. Áætluð viðbótarþörf, þar sem fé hefur enn ekki verið veitt á fjárlögum	5 700 m ²	8 160 m ²
	Samtals	7 400 m²	18 008 m²
	Samtals á öllu landinu	25 400 m²	

6.0. LÆKNAR, HJÚKRUNARFRÆÐINGAR, LJÓSMÆÐUR

6.1. Samkvæmt lögum um heilbrigðisþjónustu gr. 19.2. skal ráða hjúkrunarfræðingum og ljósmæðum til starfa við heilsugæslustöðvar.

Allar hjúkrunarfræðingur og ljósmæður, sem hér um ræðir, skulu skipaðar af ráðherra og taka laun úr ríkissjóði (gr. 19.3.).

Í gr. 24.1. eru ákvæði um að læknar, sem starfa við heilsugæslustöðvar, skulu skipaðir af ráðherra.

6.1.1. 1. nóvember 1976 voru 64 heilsugæslulæknar í fullu starfi, en 2 í hálfu starfi (stöður 65).

Í fullu starfi voru 24 hjúkrunarfræðingar, en 8 í hálfu starfi (28 stöður).

Ljósmæður voru 9 í fullu starfi og í hálfu starfi 5 (sjá 1.1.4), (11.5 stöður).

Þessar tölur eru sundurliðaðar í töflunni aftast í þessari skýrslu.

7.0. Áætlun um þann fjölda lækna, hjúkrunarfræðinga og ljósmæðum, sem bæta þarf við í heilsugæslustöðvum á næstu árum í samræmi við forsendur í 1.1.5., er sýnd í töflunni aftast í skýrslunni.

Heildarfjöldi samkvæmt þeirri sundurliðun er sem hér segir:

	Fullt starf	Hálft starf
Læknar	70	–
Hjúkrunarfræðingar	80	7
Ljósmæður	1	–
Samtals	151	7

Í þessu sambandi skal á það bent, að hér er um nokkra aukningu að ræða, en eins og sjá má á dálkum 18 og 20 í töflunni að skýrslulokum, er að nokkru um tilfærslu á læknum, sem eru við heimilislæknisstörf, og læknum og hjúkrunarfræðingum og öðru starfsliði í heilsuverndarstöðvum að ræða.

8.0. ÍBÚÐARHÚSNÆÐI

8.1. Í lögum um heilbrigðisþjónustu gr. 20.2. segir:

Íbúðarhúsnæði lækna, hjúkrunarfræðinga og ljósmæðra telst hluti stöðvanna utan Stór-Reykjavíkursvæðisins og Akureyrar.

8.2. 1. október voru 59 íbúðir í notkun (læknar: 46 íbúðir, hjúkrunarfræðingar og ljósmæður: 13 íbúðir).

Í hönnun og byggingu eru 4 íbúðir og ein íbúð að komast í not, samtals 64 íbúðir.

8.3. Í samræmi við það íbúðarhúsnæði, sem nú er til ráðstöfunar, fjölda lækna og hjúkrunarfræðinga og ljósmæðra í starfi 1. nóvember 1976 og enn fremur áætlunina um aukinn fjölda opinberra starfsmanna í heilsugæslustöðvum, verður heildarfjöldi íbúða, sem bæta þarf við, til þess að fullnægja þörfum:

Læknar	31 íbúð
Hjúkrunarfræðingar og ljósmæður	57 íbúðir

Sé gert ráð fyrir að læknisbústaðir séu 200 m² og íbúðir ljósmæðra og hjúkrunarfræðinga 120 m² svarar þetta til um 13 000 m² (6 200 m² + 6 840 m²).

HEILBRIGÐIS- OG TRYGGINGAMÁLARÁÐJENEYTIÐ	HÚSNÆÐI FYRIR HEILSUGÆSLU													STARFSFÓLK VÍÐ HEILSUGÆSLU					LAUNAD AF:					ÍBÚÐIR SEM HLUTI AF HEILSUGÆSLU STÓÐ		
	ÁETLADUR MANN- FÍGDI 1980	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23				
UMDENI / SVÆÐ	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM	ÁETLUD VIBOTJAR- PAR- UM				
1	2																									
SELJARNARNES REYKJAVÍK	92.500																									
ARBEJAREVERFI	5.500	x																								
BORGARSPÍTALHVERFI	11.000																									
BREIBHOLT I / II	11.000																									
BREIBHOLT III	11.000																									
LANGHOLTSHVERFI	12.000																									
LANDSPÍTALHVERFI	15.000																									
LÁGMÖLI/HAALFITISHVERFI	11.000																									
SELJARNARNES/ VESTURBÆR	11.000																									
LANDAKOTSSYÐI	5.000																									

* MIÐAD VÍÐ FULLT STARF

HEILBRIGDIS- OG TRYGGINGAMÁLARAÐUNEYTIÐ	HÚSNÆÐI FYRIR HEILSUGÆSLU										STARFSFÓLK VÍÐ HEILSUGÆSLU							ÍBÚÐIR SEM HILUTI AF HEILSUGÆSLU		
	ÁÆTLADUR MANN- FJÓÐI 1980	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	HEILBRIGDIS- STARFSFÓLK:	OPINBERT STARFSFÓLK:	LAUNAD AF:	20	21	22	23	
UMDÆMI / SVÆÐI	ÁÆTLADUR VÍÐRÓTAR- PÓRF M ²	ÁÆTLADUR VÍÐRÓTAR- PÓRF M ²	FIAR- VETING 1970-76 JA NEI	1970-76 JA NEI	1970-76 JA NEI	1970-76 JA NEI	1970-76 JA NEI	1970-76 JA NEI	1970-76 JA NEI	1970-76 JA NEI	1970-76 JA NEI	Í STARFI 1. OKT. FÚLLU HÁLFU STARFI	ÁÆTLADUR VÍÐRÓTAR- PÓRF FÚLLU HÁLFU STARFI	SJUKRA SVETA- SAM- STJÖRN- UM LOGUM	HEILSU- VERNDAR- STÖÐVUM	Í NOTKUN- NU	Í ÁÆTLUÐ- HÖNNUN- OG BOTAR- ÞRÖGGINGU	STÓÐ		
VÍK Í MYRDAL H1	950	x				x						1				(1)		1		
KIRKJUBEJARKLAUSTUR H1	700	x				x						1		0.6				1		
HYOLSVALLARUMDÆMI H2	1.800	x				x						1		0.2				1		
LÆKNISSETUR HVOLSVELLI	1.800	x				x						1		0				1		
LAUGARÁS H2	2.250	x										2		0.2		2		1		
SELFÖSS H2	4.000	x										2		0	0.2	2		1		
LÆKNISSETUR RYVAGERÐI - LÆKNISMÓTTAKA ÞOBLAKSHÖFN	2.600	x				x						1		0				1		
LÆKNISSETUR EYRARAKKA	1.300	x				x						1		0				1		
VESTMANNAEYJAR H2	5.000	x				x						3		2.5		1		2		
KEFLAVÍK H2	12.000	x				x						1		(3)	0.4			6		
												1		0.2				3		
												1		2.0				3		

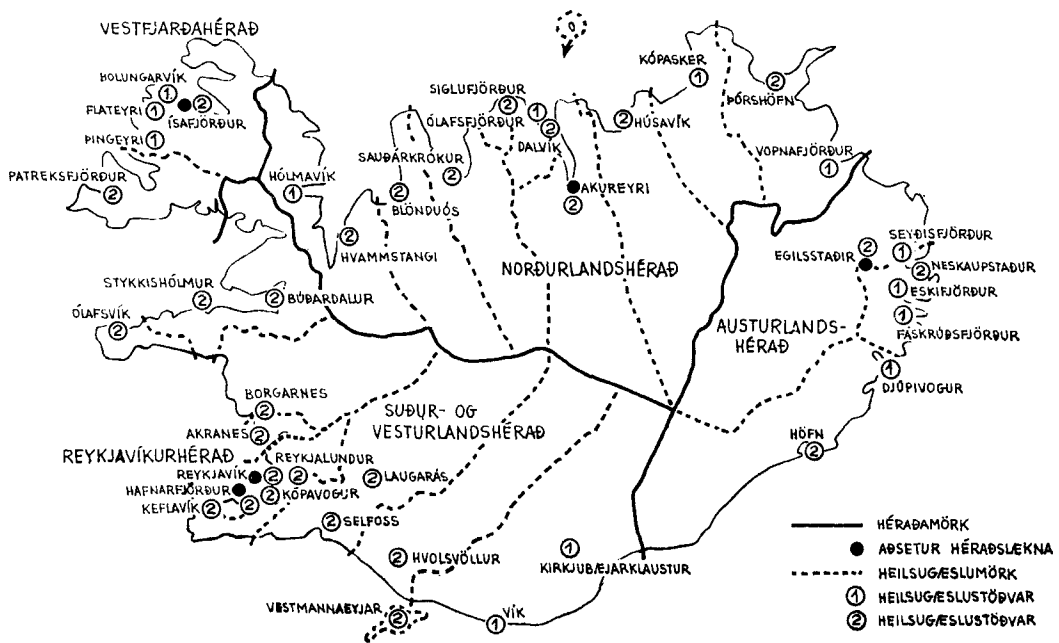
HEILBRIGDIS- OG TRYGGINGALAGADUNEYTTID	HÚSMEDI FYRIR HEILSUGÆSLU										STARFSFÓLK VÍÐ HEILSUGÆSLU							LAUNAD AF:			ÍBÚÐIR SEM HLUÐI AF HEILSUGÆSLU			
	ÁETLADUR MANN- FJÓLDI 1980	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	HEILBRIGDIS- STARFSFÓLK:	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
UNDEMI / SVEDI	ÁETLUD VÍÐBÓTAR- ÞÓRF m	ÁR- VEITING 1970-76 JA NEI	NONNON	NONNON	NONNON	NONNON	NONNON	NONNON	NONNON	NONNON	NONNON	NONNON	1. STARFI 1. ÖKT. FULLU STARFI	2. HÁLFU STARFI	3. HÁLFU STARFI	4. FULLT STARFI	5. SAM- STÖÐRN LOGUM	6. SVIÐA- VERNINGUM	7. HEILSU- VERNINGUM	8. NOTKUN HÖNNUM OG BÓTAR-ÞÓRF	9. Í ÁETLUD STÓÐ	10. Í ÁETLUD HÖNNUM OG BÓTAR-ÞÓRF	11. Í ÁETLUD HÖNNUM OG BÓTAR-ÞÓRF	
1																								
KEFLAVÍK LÆKNISMÓTTÖKUR -GRINDAVÍK -SANDGERÐI -GARDI, GERÐUM		x	x	x		x																		
HAFNARFJÖRÐUR H2 -(GARÐABER)	18.000				900												(5)		0.5 2.0 1.0					
KÓPAVOGUR H2	14.000				(820)												(4)		1.0 2.0 0.2 3.5					
REYKJALUNDIR H2	3.000				460									2										
AKRANES H2	5.300				500																			
BORGARNES H2 -LÆKNISMÓTTAKA KLEPPJÄRNSEYKJUM																								
ÓLAFSVÍK H2 -LÆKNISMÓTTAKA HELLISSANDI	2.100				460									2										
STYKKISHÖLMUR H2 -LÆKNISMÓTTAKA GRUNDAFIRÐI	2.300				460																			
BÚBARDALUR H2 -LÆKNISMÓTTAKA REYKHÖLUN	1.600				(440)																			

HEILBRIGGIS- OG TRYGGINGAMÁLAFRAGUNEYTIÐ	HÚSMEDI FYRIR HEILSUGÆSLU												STARFSFÓLK VÍÐ HEILSUGÆSLU						LAUNAD AF:				ÍBÚÐIR SEM HLUÐI AF HEILSUGÆSLU			
	ÁETLADUR MANN- FJÖLDI 1980	3	4	5	6	ÁETLUD VIBROTAR- PORF m	FIAR- VETING 1970-76 JA NEI	7	8	9	10	11	12	13	HEILBRIGGIS- STARFSFOLK:	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
UMDEMI / SVEDI	HÚSMEDI FYRIR HEILSUGÆSLU												OPINBERT STARFSFÓLK:						LAUNAD AF:				ÍBÚÐIR SEM HLUÐI AF HEILSUGÆSLU			
	ÁETLADUR MANN- FJÖLDI 1980	3	4	5	6	ÁETLUD VIBROTAR- PORF m	FIAR- VETING 1970-76 JA NEI	7	8	9	10	11	12	13	HEILBRIGGIS- STARFSFOLK:	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
1																										
PATREKSEJÖRÐUR H2 -LÆKNISMÓTTAKA BILDUÐAL	2.000		x		(1000)	x									LÆKNAR HJUKRÓNARFRÆÐINGAR LJÓSMÆÐUR ADRIÐR HJUKRÓNARFRÆÐINGAR	2	1	1	1				2	1	1	1
ÍSAFJÖRÐUR H2 -LÆKNISMÓTTAKA SÚÐAVÍK -LÆKNISMÓTTAKA SUBREYRI															LÆKNAR HJUKRÓNARFRÆÐINGAR LJÓSMÆÐUR ADRIÐR HJUKRÓNARFRÆÐINGAR	4	2	2	1		0.2 1.0 0.2 1.5		4	2	1	1
ÞINGEYRI HL	650		x		BREYTING	x									LÆKNAR HJUKRÓNARFRÆÐINGAR LJÓSMÆÐUR ADRIÐR	1	1	1	1		0		(1)	1	1	1
FLATEYRI HL	500 (x)				BREYTING	x									LÆKNAR HJUKRÓNARFRÆÐINGAR LJÓSMÆÐUR ADRIÐR	1	2	1	1		0.5		1	1	1	1
BOLUNGARVÍK HL	1.200		x		(360)	x									LÆKNAR HJUKRÓNARFRÆÐINGAR LJÓSMÆÐUR ADRIÐR	1	1	1	1		0		1	1	1	1
HÓLMAYÍK HL	1.000		x		BREYTING	x									LÆKNAR HJUKRÓNARFRÆÐINGAR LJÓSMÆÐUR ADRIÐR	1	1	1	1		0		1	1	1	1
HYMMSTANGI H2	1.700		x		460										LÆKNAR HJUKRÓNARFRÆÐINGAR LJÓSMÆÐUR ADRIÐR	2	1	1	1		0		2	1	1	1
BLÓNDÚÐS H2 -LÆKNISMÓTTAKA SKAGASTRÖND	2.600		x		460										LÆKNAR HJUKRÓNARFRÆÐINGAR LJÓSMÆÐUR ADRIÐR	2	1	1	1		0		2	1	1	1
SAUÐÁRKRÖKUR H2 -LÆKNISMÓTTAKA HÖFSÓSI	4.100		x		(500)	x									LÆKNAR HJUKRÓNARFRÆÐINGAR LJÓSMÆÐUR ADRIÐR HJUKRÓNARFRÆÐINGUR	2	1	1	1		0		1	1	1	1

Skipting landsins í lækniherað og heilsugæslustöðvar.

5. SKRÁ UM SKIPTINGU FJÁRVEITINGA EFTIR STÖÐUM OG VERKEFNUM
1970—1976.

5.1. Heilsugæslustöðvar, læknamóttökur, sjúkrahús.

5.2. Læknabústaðir.

5.3. Dvalarheimili aldraðra.

5.1. Skrá yfir heilsugæslustöðvar, læknamóttökur, sjúkraskýli og önnur sjúkrahús, önnur en ríkissjúkrahús, sem fengið hafa fjárveitingar á fjárlögum 1970—1976.

	'70	'71	'72	'73	'74	'75	'76
1. Reykjavík, Borgarsp. (skuldagr.)	x	x	x	x	x	x	x
2. Reykjavík, Borgarsp. (þjónustud.)					x	x	x
3. Reykjavík, Borgarsp., Arnarholt				x	x	x	x
4. Reykjavík, Borgarsp., framkv. 1973						x	
5. Reykjavík, heilsugæslust. Árb.hv.						x	x
6. Reykjavík, Borgarsp. B-álma ...							x
7. Seltjarnarnes, heilsugæslustöð ...							x
8. Álafoss, heilsugæslustöð							x
9. Akranes, sjúkrahús	x	x	x	x	x	x	x
10. Akranes, röntgentæki	x	x	x				
11. Borgarnes, H 2		x	x	x	x	x	x
12. Hellissandur, læknamóttaka	x	x	x	x	x	x	
13. Grundarfjörður, læknamóttaka ..			(x)		x		
14. Búðardalur H 2					x	x	x
15. Patreksfjörður H 2	x	x	x	x	x	x	x
16. Þingeyri							x
17. Flateyri, röntgen			x				
18. Suðureyri		x	x				
19. Bolungarvík, H 1						x	x
20. Ísafjörður, H 2		x	x	x	x	x	x
21. Súðavík, læknamóttaka					x	x	x
22. Hvammstangi, sjúkrahús	x	x					
23. Hvammstangi, vararafstöð							x
24. Blönduós, sjúkrahús	x	x		x		x	
25. Blönduós, viðbygg. við sjúkrahús					x	x	x
26. Sauðárkrókur	x			x	x		
27. Sauðárkrókur, viðbygging					x	x	x
28. Hofsó, læknamóttaka						x	x
29. Siglufjörður, sjúkrahús	x	x	x	x	x	x	
30. Siglufjörður, röntgen			x				
31. Ólafsfjörður, sjúkrahús	x	x	x				
32. Ólafsfjörður, sjúkrahús						x	x
33. Dalvík, H 2			x	x	x	x	x
34. Akureyri, sjúkrahús	x	x	x	x			
35. Akureyri, röntgentæki	x						
36. Akureyri, sóthreinsunartæki	x						

	'70	'71	'72	'73	'74	'75	'76
37. Akureyri, þvottahúsbygging	x	x	x	x			
38. Akureyri, læknameiðstöð				x	x	x	x
39. Akureyri, nýbygging, 1. áfangi					x	x	x
40. Húsavík, sjúkrahús	x	x	x	x	x	x	
41. Vopnafjörður			x	x			
42. Vopnafjörður, H 1					x	x	x
43. Egilsstaðir, sjúkraskýli	x	x	x				
44. Egilsstaðir, H 2	x	x	x	x	x	x	x
45. Borgarfjörður, læknamóttaka					x		
46. Seyðisfjörður, H 1					x	x	x
47. Neskaupstaður, sjúkrahús	x	x	x	x	x	x	x
48. Reyðarfjörður, læknamóttaka	x	x					
49. Fáskrúðsfjörður, heilsugæslustöð							x
50. Stöðvarfjörður, læknamóttaka					x	x	x
51. Breiðdalsvík, læknamóttaka					x	x	x
52. Höfn, H 2			x	x	x	x	x
53. Kirkjubæjarklaustur, H 1					x	x	x
54. Vík, H 1					x	x	x
55. Vestmannaeyjar, sjúkrahús	x	x	x	x	x	x	x
56. Selfoss, sjúkrahús	x	x	x	x	x	x	x
57. Selfoss, heilsuverndarstöð			x	x			
58. Laugarás					x		x
59. Keflavík, röntgentæki	x	x	x				
60. Keflavík, sjúkrahús			x	x	x		x
61. Keflavík, heilsug.st. í leiguhúsn.						x	x
62. Grindavík, læknamóttaka						x	
63. Hafnarfjörður, Sólvangur			x	x	x	x	x
64. Kópavogur, heilsuverndarstöð	x	x	x				
Tækjakaup:							
Hvolsvöllur							x
Hella							x

5.2. Skrá yfir læknisbústaði, sem fengið hafa fjárveitingar á fjárlögum 1970—1976.

	'70	'71	'72	'73	'74	'75	'76
1. Álafoss	x	x	x	x	x		
2. Borgarnes	x	x					
3. Kleppjárnsreykir	x	x					
4. Ólafsvík	x	x	x	x	x	x	
5. Ólafsvík							x
6. Stykkishólmur	x	x	x			x	x
7. Búðardalur		x	x				
8. Búðardalur							x
9. Reykhólar	x	x	x				
10. Reykhólar, viðgerð hitaveitu				x			
11. Bíldudalur	x						
12. Patreksfjörður	x	x	x	x	x		
13. Þingeyri	x	x	x		x	x	
14. Flateyri		x	x	x	x		
15. Bolungarvík					x		
16. Ísafjörður, héraðslæknir	x	x	x	x	x		
17. Ísafjörður, sjúkrahúslæknir	x	x					
18. Hólmavík		x	x	x	x	x	x
19. Hvammstangi	x	x	x				
20. Hvammstangi, héraðslæknir					x	x	x
21. Blönduós	x	x		x	x		
22. Skagaströnd	x	x	x	x	x	x	
23. Sauðárkrókur, sjúkrahúslæknir ..	x	x	x	x	x	x	
24. Ólafsfjörður	x	x	x				
25. Dalvík		x	x	x			
26. Húsavík, sjúkrahúslæknir	x	x					
27. Húsavík, vegna sjúkrahúss						x	x
28. Húsavík, vegna heilsugæslustöðvar							x
29. Raufarhöfn		x				x	
30. Egilsstaðir, (Austur-hérað)	x	x	x	x	x		
31. Egilsstaðir, (Norður-hérað)	x						
32. Seyðisfjörður	x	x			x	x	x
33. Neskaupstaður	x	x			x	x	
34. Eskifjörður	x	x					
35. Fáskrúðsfjörður	x	x	x	x	x	x	x
36. Vík		x	x				
37. Stórolfshvoll	x	x					
38. Hella	x	x		x	x		
39. Vestmannaeyjar, héraðslæknir ...	x	x	x	x			
40. Vestmannaeyjar, sjúkrahúslæknir	x	x	x	x			
41. Selfoss, héraðslæknir	x	x	x				
42. Selfoss, sjúkrahúslæknir	x	x	x				
43. Laugarás	x	x	x	x			
44. Hveragerði						x	x

5.3. Skrá yfir dvalarheimili aldraðra, sem fengu fjárveitingar á fjárlögum 1974—
1975.

	Mkr.	Mkr.
1. Akranes	3,0	5,0
2. Borgarnes	3,0	5,0
3. Fellsendi, Dalasýslu		1,5
4. Flateyri	0,8	0,8
5. Ísafjörður	0,8	0,8
6. Ólafsfjörður		3,0
7. Dalvík	0,8	3,0
8. Akureyri	3,0	5,0
9. Húsavík	0,8	0,8
10. Vopnafjörður	0,8	3,0
11. Egilsstaðir	3,0	5,0
12. Vík	0,8	0,8
13. Hella	0,8	3,0
14. Hafnarfjörður		0,8
15. Seltjarnarnes		0,8
	17,6	38,3

6. SKRÁ UM SJÚKRAHÚS OG LEGURÝMI (MARS 1977).
Sjúkrarúmafjöldi í mars 1977 og legudagafjöldi árið 1976.

	Rúm	Legudagar	
1. St. Jósefsspítali, Landakoti	185	64 512	(Sjá sundurliðun)
2. Borgarspítali	429	150 614	(Sjá sundurliðun)
3. Ríkisspítalar	1 089	350 724	(Sjá sundurliðun)
4. Akranes	95	25 185	62 rúm árið út, 33 rúm tekin í notkun í árslok
5. Stykkishólmur	26	9 480	Sjúkradeild
Stykkishólmur	16	5 874	Geðdeild (Ríkisspítalar, sjá síðar)
6. Patreksfjörður	19	6 347	
7. Þingeyri	2 ca.	750	Hægt að hafa mest 4—5 rúm
8. Flateyri			Engin regluleg starfsemi (1 rúm í neyðartilfellum)
9. Bolungarvík	9 ca.	3 000	
10. Ísafjörður	30	10 719	
11. Hólmavík	4—5 ca.	1 500	
12. Hvammstangi	27	10 620	
13. Blönduós	44	16 117	30 rúm á sjúkradeild 14 rúm á hjúkrunardeild
14. Sauðárkrókur	44	16 221	
15. Siglufjörður	43	14 587	
16. Akureyri:			
16. a. F. S. A.	120	43 212	
16. b. Kristnes	76	29 580	(Ríkisspítalar, sjá síðar)
16. c. Sólborg	13		Sjúkradeild
Sólborg	43		Almenn deild
Sólborg	3		Dagvistun
17. Húsavík	64	22 975	
18. Þórshöfn			Engin regluleg starfsemi
19. Vopnafjörður			Engin regluleg starfsemi
20. Egilsstaðir	19	7 390	
21. Seyðisfjörður	23	7 058	
22. Neskaupstaður	36	10 836	Sjúkradeild
Neskaupstaður	8	2 253	Hjúkrunardeild

	Rúm	Legudagar	
23. Höfn	5		Auk þess 2 rúm tiltæk vegna fæðinga
24. Vestmannaeyjar	48	15 270	
25. Selfoss	30	10 839	
26. Sólheimar	40		
27. Hveragerði:			
27. a. Ás	88		Sjá síðar
27. b. N. L. F. Í.	154	51 844	
28. Keflavík	27	11 376	
29. Hafnarfjörður:			
29. a. Sólvangur	102	38 857	
29. b. St. Jósefssp.	52	19 511	
30. Hrafnista	263	97 113	Sjá síðar
31. Grund	293		Sjá síðar
32. Víðines	36	11 916	
33. Hlaðgerðarkot	18		
34. Tjaldanes	28		
35. Skálatún	16	3 380	Sjúkradeild
Skálatún	32	17 417	Almenn deild
36. Reykjalundur, S. Í. B. S.	150	55 747	
37. Sjálfsbjörg, Hátúni 12	45	16 277	
38. Dagvistun fatlaðra, Háaleitisbraut	13	2 504	
39. Dagvistun vangefinna:			
39. a. Lyngás	38	14 285	
39. b. Bjarkarás	48	20 044	
40. Reykjadalur	37	2 619	(Sumarbúðir, starfa 3 mánuði á ári)

7. NÝBYGGINGAR SJÚKRAHÚSA 1970—1976 ÁSAMT TÍMAÁÆTLUNUM
NOKKURRA VERKA, SEM ERU Á FRAMKVÆMDASTIGI.

- 1.0. Í þessum kafla er fyrst farið nokkrum orðum um áætlanagerð fyrir sjúkrahús, en síðan vikið að sjúkrahúsum, sem nú eru starfandi, og rætt um þær framkvæmdir, sem unnið er við, og þær, sem fyrirhugaðar eru.
- 1.1. Í 4. kafla laga um heilbrigðisþjónustu, nr. 56/1973, eru sjúkrahús skilgreind þannig:

IV. KAFLI
UM SJÚKRAHÚS

25. gr.

- 25.1. Sjúkrahús er í lögum þessum hver sú stofnun, sem ætluð er sjúku fólki til dagvistunar eða fullrar vistunar og þar sem læknishjálp, hjúkrun og allur aðbúnaður er í samræmi við það, sem þessi lög og reglugerðir þar að lútandi krefjast.

26. gr.

- 26.1. Sjúkrahús skiptast í eftirfarandi flokka eftir tegund og þjónustu:
1. Svæðissjúkrahús er sjúkrahús, sem eitt sér eða í samvinnu við önnur veitir sérfræðiþjónustu í öllum eða nær öllum greinum læknisfræði, sem viðurkenndar eru hérlendis, og hefur aðgang að stoðdeildum og rannsóknardeildum til þess að annast þetta hlutverk.
  2. Deildasjúkrahús er sjúkrahús, sem veitir sérhæfða meðferð í helstu greinum lyflæknisfræði, skurðlæknisfræði og geðsjúkdómafræði og hefur aðgang að stoðdeildum til að rækja það starf, svo sem röntgendeild, svæfingardeild, rannsóknadeild og endurhæfingardeild.
  3. Almenn sjúkrahús er sjúkrahús, sem ekki hefur sérdeildir, en hefur á að skipa sérfræðingum eða almennum læknum og tekur við sjúklingum til rannsóknar og meðferðar, en hefur einnig aðstöðu til vistunar langlegusjúklinga.
  4. Hjúkrunar- og endurhæfingarheimili er vistheimili fyrir sjúklinga, sem búið er að sjúkdómsgreina, en þarfnast meðferðar, sem hægt er að veita utan almennra og sérhæfðra sjúkrahúsa.
  5. Sjúkraskýli er húsrými í heilsugæslustöð eða annars staðar, sem eingöngu er ætlað til gæslu eða athugunar sjúklinga um skamman tíma.
  6. Vinnu- og dvalarheimili eru stofnanir, sem taka til vistunar geðsjúklinga, drykkjusiúklinga, líkamlega hæklaða eða fávíta, til dvalar eða starfs.
  7. Gistiheimili er dvalarstaður sjúklinga, sem eru til meðferðar á öðru sjúkrahúsi, en geta eigi dvalist í heimahúsum.
- 1.2. Í sömu lögum er starfssvið heilsugæslustöðva skýrt afmarkað og skilgreint, enda er þeim ætlað að veita eðlislíka þjónustu, hvort sem þau þjóna stærra eða minna byggðarlagi.
- Áætlanagerð fyrir heilsugæslustöðvar verður því tiltölulega einföld, þar sem hægt er að verulegu leyti, a. m. k. hvað varðar húsakynni, að koma við stöðlun.
- Vegna meiri og minni sérhæfingar og hlutverkaskiptingar sjúkrahúsa og vegna mismunandi atvinnu- og staðhátta verður eftirspurn eftir sjúkrarými mjög misjöfn eftir landshlutum.
- 1.3. Hér verður stuttlega gerð grein fyrir nokkrum þáttum, sem áhrif hafa á eftirspurn eftir sjúkrarými og á nýtingu þess.

1.3.1. Framboð á sjúkrarými.

Víðast í þróuðum ríkjum hefur reynslan orðið sú, að með vaxandi fjölda sjúkrarýma vex nýting þeirra. Á þetta verkar m. a. fræðsla um heilbrigðismál og framfarir í læknávisindum og enn fremur að oft er auðveldara að beita ýmsum flóknum tæknibúnaði til rannsókna, ef viðkomandi er vistaður á sjúkrahúsinu.

1.3.2. Greiðsluform.

Þjónusta við inniliggjandi sjúklinga hérlendis er ókeypis, en nokkurt gjald kemur fyrir ef þjónusta er veitt utan sjúkrahúsa.

Orsök til óþarfrar innlagnar gæti stundum verið sú, að viðkomandi sé búsettur í öðru byggðarlagi og sæki þá e. t. v. fast að verða lagður inn til þess að þurfa ekki að greiða hótélkostnað.

1.3.3. Aldursdreifing þjóðarinnar.

Þegar meðallífaldur hækkar eykst eftirspurn eftir sjúkrarými, þar sem öldruðum fjölgar þá hlutfallslega.

Sú breyting, sem orðið hefur á aldersdreifingu hérlendis 1930—1970, sést á meðfylgjandi töflu og þar er sýndur framreikningur til ársins 2000.

Heildarmannfjöldi (í þúsundum) og fjöldi þeirra, sem eru 65 ára og eldri og 70 ára og eldri.

	1930	1950	1970	1980	1990	2000
Alls	108,9	144,0	204,9	235,3	277,1	320,1
70+	5,0 (4,62%)	7,2 (5,02%)	12,1 (5,90%)	15,1 (6,41%)	18,1 (6,53%)	21,8 (6,81%)
65+	8,3 (7,63%)	10,9 (7,55%)	18,2 (8,89%)	22,3 (9,48%)	26,8 (9,67%)	31,4 (9,80%)

Fjöldi aldraðra er hlutfallslega mjög misjafn eftir landshlutum, eins og sést á meðfylgjandi töflu

**Mannfjöldi 1. desember 1974 og fjöldi þeirra,
sem voru 67 ára og eldri.**

	Konur		Karlar		Konur + Karlar	
	Alls	67+	Alls	67+	Alls	67+
Reykjavík	43 425	4 639 (10,69%)	41 217	3 202 (7,77%)	84 642	7 841 (9,27%)
Kópavogur						
Seltjarnarnes	7 066	287 (4,07%)	7 351	239 (3,26%)	14 417	526 (3,65%)
Reykjanesvæði	14 427	779 (5,40%)	14 899	659 (4,43%)	29 326	1 438 (4,91%)
Vesturland	6 616	543 (8,21%)	7 169	560 (7,82%)	13 785	1 103 (8,01%)
Vestfirðir	4 632	436 (9,42%)	5 297	416 (7,86%)	9 929	852 (8,58%)
Norðurland vestra ...	4 832	481 (9,96%)	5 262	523 (9,94%)	10 094	1 004 (9,95%)
Norðurland eystra ...	11 583	1 101 (9,51%)	11 944	914 (7,66%)	23 527	2 015 (8,57%)
Austurland	5 585	430 (7,70%)	6 306	453 (7,19%)	11 891	883 (7,43%)
Suðurland	8 710	677 (7,78%)	9 794	726 (7,42%)	18 504	1 403 (7,59%)
Landið allt	106 876	9 373 (8,77%)	109 239	7 692 (7,05%)	216 115	17 065 (7,90%)

1.3.4. Skipulag heilsugæslu

hefur áhrif á eftirspurn eftir sjúkrarými og á nýtingu þess.

Sé slík þjónusta vel skipulögð og vel séð fyrir heimahjúkrun og heimilishjálp, lækniþjónustu og félagsráðgjöf, má verulega draga úr innlögnum á sjúkrahús, einkum ef þessi þjónusta er tengd sérfræðiþjónustu á göngudeild sjúkrahússins.

1.3.5. Skipulag þjónustudeilda sjúkrahúsa.

Á sama hátt og vel skipulagðar göngudeildir hafa þýðingu, geta röntgen-deildir og rannsóknarstofur haft úrslitapýðingu með því að veita virka þjónustu, bæði þeim, sem inni liggja, og þeim, sem ekki dveljast á sjúkrahúsi. Ónefnd er þá endurhæfingarþjónusta, sem fram að þessu hefur verið alls ónóg vegna skorts á sérhæfðu starfslíði, en getur haft úrslitapýðingu á næstu árum.

1.3.6. Læknafjöldi.

Þar sem heimilislæknar eru fáir og lækniþjónusta utan sjúkrahúsa illa skipulögð verður afleiðingin sennilega ofnotkun sjúkrarúma. Aukinn fjöldi heilsugæslulækna minnkar vinnuálag á hvern og einn og getur orðið til þess að draga úr innlögnum.

1.3.7. Gerð íbúðarhúsnæðis og almennar heimilisástæður.

Tið orsök fyrir innlögn eldra fólks er sú, að veruleg óþægindi og amstur fylgir því að annast um lasburða fólk á heimilum.

Áhrif í þessa átt hefur það, ef skortur er á hentugu húsnæði, svo sem í íbúðum aldraðra og dvalarheimilum aldraðra.

1.4. Við áætlanagerð um sjúkrahús þarf að taka tillit til allra þessara þátta og margra fleiri.

Koma þar m. a. til breytingar á sjúkdómatíðni og sjúkdómamynstri, auk nýjunga í læknavisindum.

1.5. Tilraun hefur verið gerð til þess að setja staðal fyrir sjúkrahús á Íslandi, sbr. rit heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytisins nr. 3/1973: VISTUNAR-RÝMISÞÖRF HEILBRIGÐISSTOFNANA.

Við gerð þessa staðals voru ekki lagðar til grundvallar íslenskar kannanir, heldur tekið mið af könnunum, aðallega frá Norðurlöndunum, og áætlunum, sem á þeim hafa verið byggðar.

Enda þótt sá staðall, sem þarna var settur fram, hafi ekki verið staðfestur sem ákvarðandi af ráðherrum heilbrigðismála, þá hefur verið tekið mið af honum, þegar sjúkrarúmafjöldi hefur verið ákveðinn í þeim sjúkrahúsum, sem síðan hafa verið hönnuð.

Tækifæri hefur enn ekki gefist til þeirra kannana, sem nauðsynlegar eru til þess að gera sambærilegan staðal, sem eingöngu miðaðist við íslenskar aðstæður.

1.6. Verður nú gerð grein fyrir sjúkrahúsum og sjúkrarúmafjölda á Íslandi miðað við febrúar 1977.

Meðfylgjandi mynd, sem sýnir í grófum dráttum þróun sjúkrahúsa frá 1866 til 1972, er byggð á kaflanum: Sjúkrahús og sjúkraskýli á Íslandi, í ritinu Læknar á Íslandi, II. bindi, bls. 351—438, eftir Lárus H. Blöndal og Vilmund Jónsson, en þar er að finna nákvæmar upplýsingar um sjúkrastofnanir allt fram til ársins 1966.

Er gerð grein fyrir hverju einstöku sjúkrahúsi eða heilbrigðisstofnun og rakið í stuttu máli m. a. hvaða framkvæmdir standa nú yfir eða eru fyrirhugaðar.

1.7. Skrá yfir sjúkrahús er frammar í þessum kafla.

Skrá yfir dvalarheimili aldraðra er í 8. kafla. Í fyrri skránni eru talin fram öll sjúkrarúm, sem voru í notkun í mars 1977.

Í seinni skránni eru taldar fram hjúkrunar- og endurhæfingardeildir, flestar í tengslum við dvalarheimili aldraðra.

1. Sjúkrahús Akraness.

Tók til starfa 1952.

Áratug síðar var hafist handa um að byggja við húsið tvær nýjar legudeildir, auk þjónustudeildar og eldhúss.

Hafa báðar legudeildirnar nú verið teknar í notkun og bættist síðari deildin, með 33 rúmum, við í árslok 1976, þannig að sem stendur eru um 95 rúm í sjúkrahúsinu.

Byrjað er á lokaáfangu sjúkrahússins: Skurð- og fæðingarstofum.

Áður hefur verið gerð grein fyrir húsrýmispörf fyrir heilsugæslu.

2. Sjúkrahús St. Fransiskusarsystra í Stykkishólmi.

Sjúkrahúsið tók til starfa 1936.

Síðan árið 1943 hafa þar verið vistaðir geðsjúklingar frá Kleppsspítala og lætur nærri, að undanfarið hafi um helmingur sjúklinga verið þaðan. Hefur þetta verið systrunum örugg tekjulind, enda hafa umsvif á sjúkrahúsinu oft verið minni en efni stóðu til, vegna þess að erfiðlega gekk um tíma að fá skurðlækna til starfa. Nú hafa systurnar hins vegar sagt upp samkomulagi því, sem gert var við Kleppsspítalann, og hyggjast þær byggja við sjúkrahúsið aukið legu- og þjónusturými, en fjöldi sjúkrarúma verði óbreyttur (40).

Hönnun verksins er hafin.

Aukin umsvif í Stykkishólmi hafa að sjálfsögðu áhrif á þörf fyrir sjúkrarúm á svæðinu (Akranes).

3. Sjúkrahús Patreksfjarðar.

Þjónustudeild við sjúkrahúsið er í byggingu.

Er þar um að ræða 1 400 m² rými, en eldri byggingin er um 750 m², þannig að heildarstærð sjúkrahússins verður um 2 150 m².

Af áður greindum 1 400 m² eru 1 000 m² taldir til heilsugæslustöðvar eins og áður greinir.

Gert er ráð fyrir sama fjölda sjúkrarúma og áður.

Í áætlun arkitekts var gert ráð fyrir að framkvæmdum lyki á árinu.

4. Sjúkraskýlið á Þingeyri.

Nýting þeirra rúma, sem hægt er að hafa, er heldur léleg, en það stendur til bóta, þegar lækningur flytur úr húsinu (sbr. það, sem sagt var um heilsugæslustöðina).

5. Sjúkrahúsið í Bolungarvík.

Þegar heilsugæslustöðin flytur í nýtt húsnæði, losnar verulegt rými, og má þá bæta mjög aðstöðuna í sjúkraskýlinu og fjölga rúmum ef þörf verður á.

6. Sjúkrahúsið á Ísafirði.

Hönnunarvinna vegna sjúkrahúss og heilsugæslustöðvar hófst 1970 og lauk 1975.

Framkvæmdir hófust 1976 og samkvæmt framkvæmdaáætlun (sjá meðf. skema) er hægt að ljúka við verkið 1981, en gert er ráð fyrir að taka húsið í notkun í áföngum.

Húsið verður á þrem hæðum, 6 146 m² (þar af heilsugæslustöð 1 000 m²).

Í því verða 52 sjúkrarúm á tveim deildum, auk fjögurra rúma á gjörgæslustofu á 2. hæð.

Auk heilsugæslustöðvar verða á 1. hæð skurðstofa, slysastofa, röntgen- og rannsóknastofa.

1 1. ÁFANGI Breytinga
Gamla Sjúkrahússins

2 VEGLAGNING, BÍLASTÆÐI

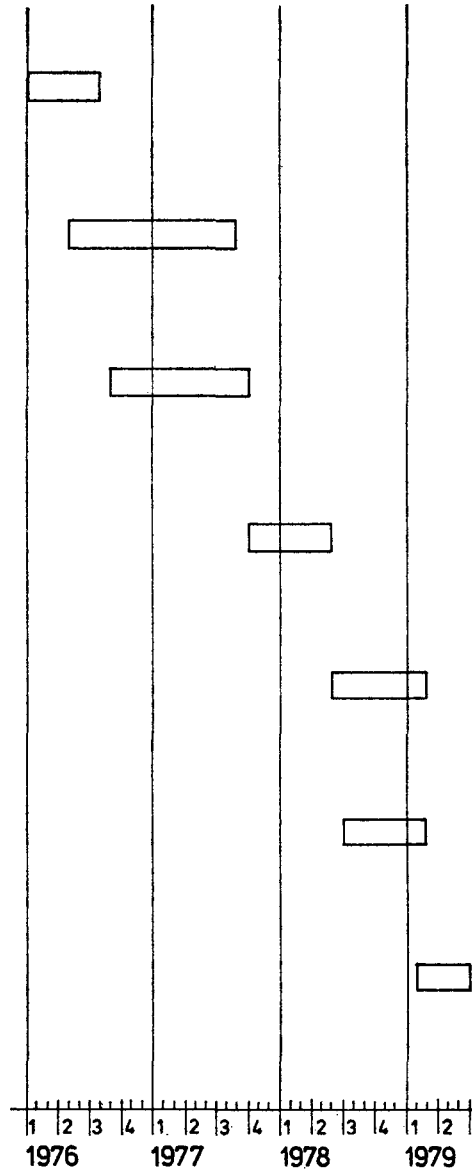
3 HÚS UPPSTEYPT

4 MÚRVERK, EINANGRUN OG LAGNIR

5 INNRETTINGAR

6 LÓÐARFRÁGANGUR

7 BÚNAÐUR

Á jarðhæð verður ýmiss konar þjónustustarfsemi, svo sem eldhús og endurhæfing.

Ætlunin er, að eldra sjúkrahúsið, sem er eign ísfirðinga, verði tekið til annars, þegar nýja sjúkrahúsið kemst í not, og vistrýmið verður þá samtals 56 rúm, aukning um rúmlega 20 rúm frá því sem nú er.

7. Sjúkraskýlið á Hólmavík.

Eins og fram kom í því, sem sagt var um heilsugæslustöðina, losnar efri hæð hússins við það að lækurinn flytur í nýtt íbúðarhúsnæði.

Rúmafjöldi verður væntanlega óbreyttur, en með bættri aðstöðu fæst miklu betri nýting.

8. Sjúkrahúsið á Hvammstanga.

Nýtt húsrými fyrir sjúkrahús og dvalarheimili aldraðra var tekið í notkun 1960. Í upphafi voru þar vistaðir um 10 sjúklingar, en reyndin hefur orðið sú, að sjúklingum hefur sífellt fjölgað og dvalarheimilisfólki fækkað. Árið 1975 voru legudagar skráðir 11 125, sem svarar til þess að 30—31 sjúklingur hafi verið í stofnuninni til jafnaðar yfir árið.

Þrengsli eru því geysileg og auk þess er vinnuástanda í áfastri heilsugæslustöð í lágmarki. Á fjárlögum 1977 er fé veitt til hönnunar heilsugæslustöðvar og hillir því undir nokkra úrlausn þessara vandræða.

9. Héraðshæli Austur-Húnavatnssýslu.

Núverandi húsnæði tekið í notkun 1956.

Ný þjónustudeild við sjúkrahúsið er í frumathugun.

Áætluð stærð er um 1 800 m², þar af um 460 m² beinlínis vegna heilsugæslustöðvar.

10. Sjúkrahús Skagfirðinga.

Núverandi sjúkrahúsbygging var tekin í notkun árið 1961.

Þjónusturými var frá upphafi af skornum skammti.

Hönnunaryfirvinnu er um það bil að ljúka við fjögurra hæða álmu, sem verður um 2 000 m² (þar af um fjórðungur vegna heilsugæslustöðvar).

Rúmafjöldi verður óbreyttur (40).

Áætlað er að útboðsgögn liggja fyrir í febrúarlok 1977.

11. Sjúkrahús Siglufjarðar.

Núverandi bygging tekin í notkun 1965. Þrengsli eru í þjónustudeild og er gert ráð fyrir viðbótarhúsnæði vegna heilsugæslustöðvar.

Á fjárlögum er framlag vegna breytinga á sjúkrahúsi og vegna heilsugæslustöðvar (H 2).

Fjöldi sjúkrarúma verður óbreyttur.

12. Sjúkrahús í Ólafsfirði.

Á staðnum er ekkert sjúkrahús nú, en framkvæmdir eru hafnar við byggingu, sem mun hýsa heilsugæslustöð, sjúkradeild með 8 rúmum, auk dvalarheimilis aldraðra.

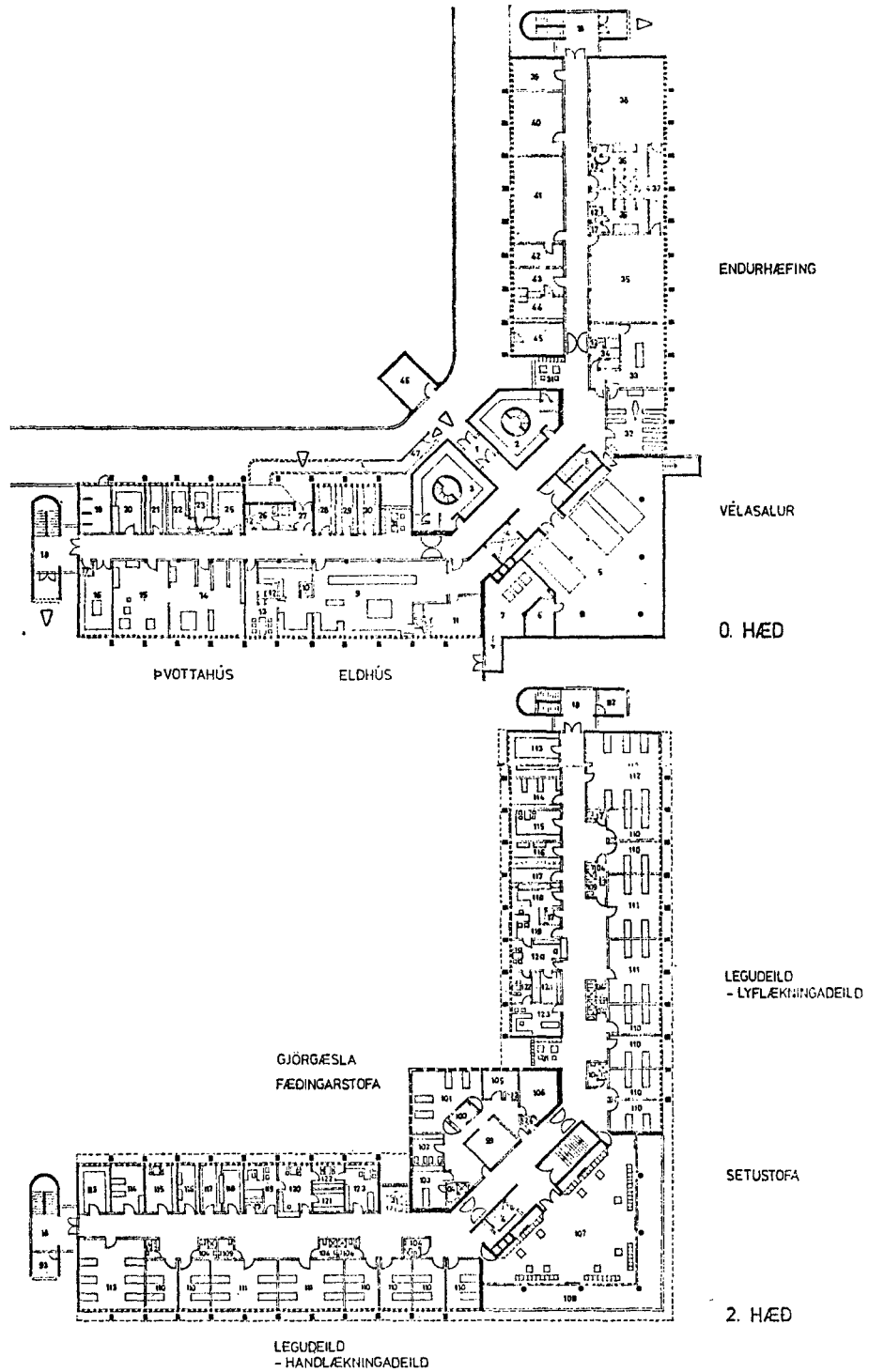
Húsið verður alls 2 037 m² og skiptist í:

Sjúkradeild 595 m².

Dvalarheimili aldraðra 749 m².

Heilsugæslustöð 648 m².

Samkvæmt útreikningum Framkvæmdadeildar Innkaupastofnunar ríkisins skiptist kostnaður við framkvæmdirnar jafnt milli ríkissjóðs og sveitarstjórnar. Framkvæmdaáætlun er sýnd á meðfylgjandi skema.

13. Fjórðungssjúkrahúsið á Akureyri.

Flutti í núverandi húsakynni árið 1953. Sjúkrahúsið er deildaskipt með barnadeild, geðdeild, fæðingardeild, handlækningadeild, hjúkrunardeild og lyflækningadeild. Í sjúkrahúsinu eru alls um 120 rúm.

Enn fremur eru á starfssvæðinu Kristneshæli, sem er hluti ríkisspítalanna, með um 80 rúm, og sjálfseignarstofnunin Sólborg, þar sem eru vistaðir 56 vangefnir.

1974 lauk hönnunarvinnu við nýja þjónustudeild við Fjórðungssjúkrahúsið og hófust framkvæmdir það ár.

Lokið er við fyrsta áfanga nýbyggingar (I B) við vesturenda núverandi legudeildar. Er þar barnadeild og aukin vinnuaðstaða fyrir heilbrigðisstarfsfólk.

Á áætlunum um stækkun sjúkrahússins er gert ráð fyrir tveim legudeildaálum með 100 rúmum í hvorri álmu.

Stærðir og byggingarhlutar skýrast best af meðfylgjandi töflu.

		m ²	m ³	
1.	Sjúkrahús (eldri bygging)	3 973,4	13 552,0	Tekið í notkun 1953
2.	Þvottahús	534,7	1 831,2	Byggt um 1970
3.	Barnadeild, skrifst. (I. B)	806,2	3 145,0	Tekið í notkun 1976
4.	Þjónustukjarni (skurðstofur, sóttþreinsun, röntgen, slysafofa, gjörgæsla, mótökur o. fl.) (I. A)	6 475,0	23 211,0	Í byggingu
5.	Tæknileg þjónusta (varakynding, vararafst.) líkhús, (I C), kanalar (I D)	1 553,0	6 010,8	
6.	Aðrir áfangar:			Sjá meðfylgjandi
6.1.	Stjórnun, kennsluaðstaða, aðstaða starfsfólks, (höð, búningaklefar) geymslur, eldhús, borðsalur o. fl.	4 000,0	16 000,0	tímaáætlun um framkvæmdir.
6.2.	Legudeildir I + rannsóknarstofur	5 485,0	20 020,0	
6.3.	Legudeildir II + endurhæfing	5 485,0	20 020,0	
	Samtals	28 312,3	103 790,0	

14. Sjúkrahúsið á Húsavík.

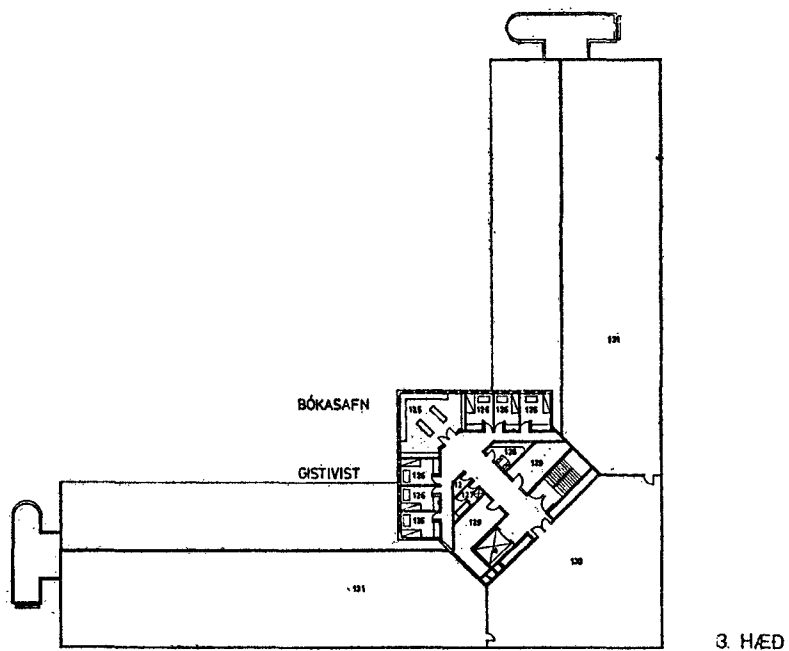
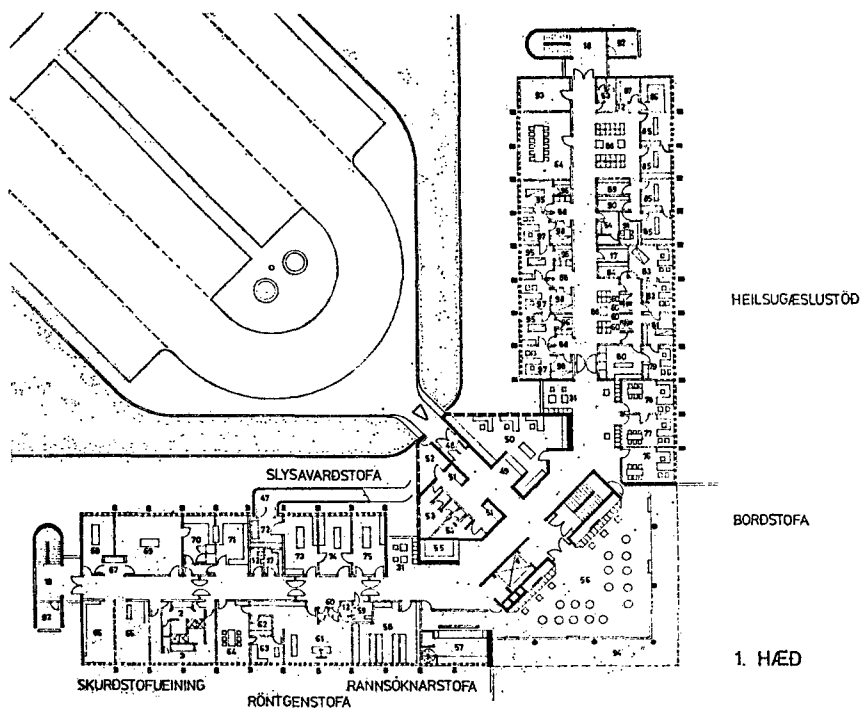
Við hlið sjúkrahúss þess, sem reist var 1936, var 1964 hafin smíði nýs sjúkrahúss, sem tekið var í notkun um og eftir 1970. Í því eru um 60 virk rúm.

Þrengsli eru í þjónustudeild, eins og getið var í kaflanum um heilsugæslustöðvar.

15. Sjúkraskýlið á Vopnafirði.

Sjúkraskýlið hefur haldist á skrá, þó notkun þess hafi verið í lágmarki.

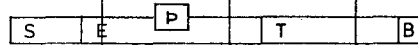
Húsakynni eru mjög bágborin og hefur það verið áform heimamanna að reisa dvalarheimili aldraðra, þar sem væri aðstaða til að hlynna að sjúkum og veita fæðingarhjálp. Yrði þetta í tengslum við heilsugæslustöðina, sem er í byggingu.

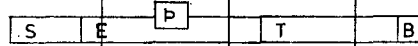
HEILSUGÆSLUSTÖÐ OG SJÚKRAHÚS Á ÍSAFIRÐI

TEIKNAD 1970 - 1975
 ARKITEKT : JES EINAR ÞORSTEINSSON

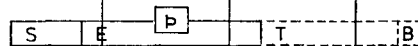
1 HEILSUGÆZLUSTÖÐ

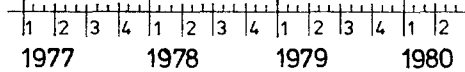
2 SJÚKRADEILD

3 ÍBÚÐIR FYRIR ALDRADA

S STEYPTAR HÆÐIR
P ÞAK OG ÚTANHÚSSFRÁGANGUR
E EINANGRUN, MÚRHÚÐUN OG
LAGNIR
T TRÉVERK OG FRÁGANGUR
INNANHÚSS
B BÚNAÐUR

16. Sjúkrahúsið á Egilsstöðum.

Nýlokið er umfangsmiklum breytingum á sjúkrahúsinu, en nokkru áður hafði lokið framkvæmdum við áfasta heilsugæslustöð.

Sjúkrarúmin eru talin 20 og hefur fjölgað um 8.

17. Sjúkrahúsið á Seyðisfirði.

Sjúkrahúsið er talið geta rúmað 25 sjúklinga.

Húsið var reist um aldamótin, er úr timbri og því töluverð eldhætta í því. Horfið hefur verið að því ráði að hanna byggingu svipað og lýst var á Ólafsfirði.

Samkvæmt áætlun frá mars 1976 yrði væntanleg bygging 2294 m², sem skiptist þannig:

Sjúkradeild 625 m².

Dvalarheimili 938 m².

Heilsugæslustöð 730 m².

Legurými á sjúkradeild verða 11.

Útboðsgagna er að vænta í mars 1977.

18. Sjúkrahús Norðfjarðar.

20 ár eru liðin frá því núverandi sjúkrahúsbygging var tekin í notkun. Í upphafi var ætlunin að þar væru 24 sjúklingar, en um 12 vistmenn á dvalarheimili aldraðra í sama húsi.

Reyndin hefur orðið að þar eru vistaðir um 35 sjúklingar.

Viðbygging er nú í smíðum (sjá framkvæmdaáætlun á meðf. skema). Er hún 3017 m² á fjórum hæðum. Þar verða 32 rúm á legudeild, auk þess ýmis þjónustustarfsemi.

Eftir breytingar á eldra húsinu er ætlunin að þar verði 18 rúm á neðri hæð og 10 einbóli á efri hæð.

Verða þannig 60 rúm í sjúkrahúsinu og hefur þá fjölgað um 15 rúm.

19. Sjúkrahús á Höfn í Hornafirði.

Síðan 1975 hafa verið rekin hjúkrunardeild og fæðingarstofnun í tveim „Viðlagasióðshúsum“, auk dvalarvistunar aldraðra.

Ætlun heimamanna er, þegar fram í sækir, að reisa dvalarheimili aldraðra í tengslum við heilsugæslustöð þá, sem þar er að rísa. Er þar einnig gert ráð fyrir vistun sjúkra og endurhæfingaraðstöðu.

20. Sjúkrahúsið í Vestmannaeyjum.

Framkvæmdir við nýtt sjúkrahús hófust 1962. Heilsugæslustöð tók til starfa 1971 og ætlunin var að liúka framkvæmdum í árslok 1974. Þrátt fyrir frátafir af völdum náttúruhamfara tókst að opna aðra sjúkradeildina í nóvember 1974.

Í sjúkrahúsinu eru 48 rúm.

Samtímis því að sjúkrahúsið var tekið í notkun var sett upp innflutt hjúkrunar- og endurhæfingardeild, sem keypt var fyrir gjafafé. Er það notað fyrir dvalarheimili aldraðra, en má, er fram í sækir og á byrfti að halda, breyta í hjúkrunardeild fyrir 41 sjúkling og væru þá tiltæk í Eyjum um 90 sjúkrarúm.

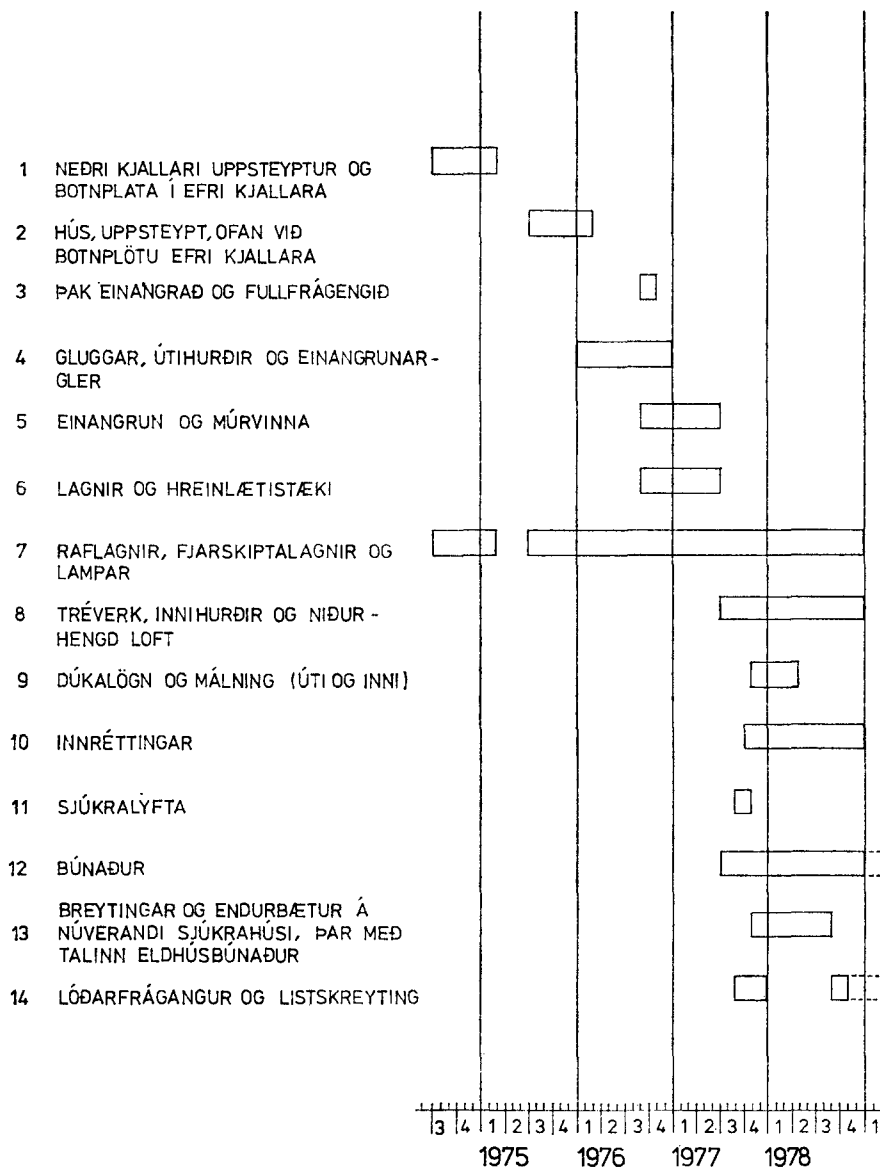
21. Sjúkrahúsið á Selfossi.

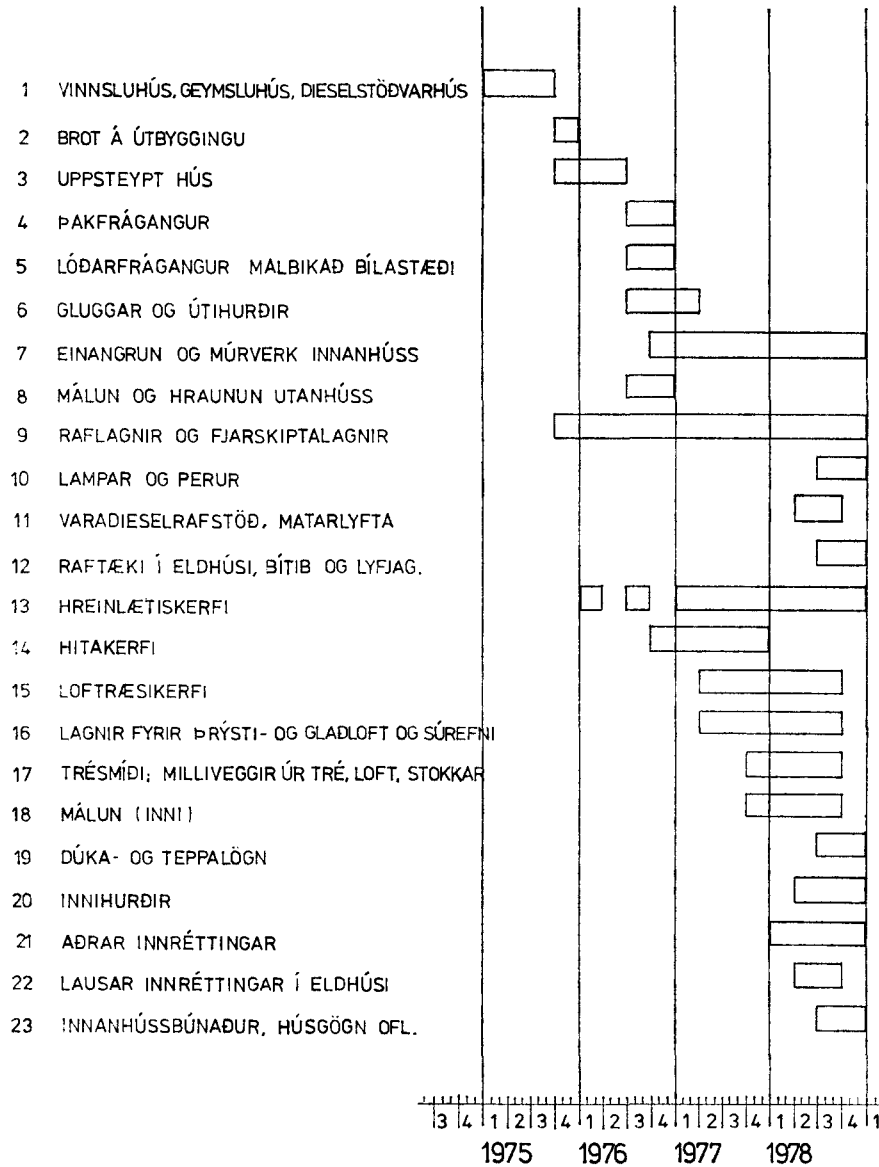
Starfræksla sjúkrahúss á Selfossi hófst 1958 í nýrýmdu læknisbústað, en síðan hefur verið aukið við með viðbyggingu.

Nýtt sjúkrahús er í smíðum, 3825 m², og verða legurými 35.

Framkvæmdir eru að komast á lokastig.

22. Sjúkrahús Keflavíkurlæknishéraðs.

Framkvæmdir eru hafnar við stækkun á sjúkrahúsinu (sjá meðf. skema yfir framkvæmdaáætlun).

Sjúkrahúsið taldist í upphafi rúma 25 sjúklinga, en þar munu að staðaldri vera vistaðir um 32—33 sjúklingar.

Auk þjónustudeildar verður í nýbyggingunni legudeild með 18 rúmum.

Þegar fjölda sjúkrarúma í eldri hluta hefur verið komið í eðlilegt horf verða þau samtals 44, aukningin svarar til 18 rúma í nýja hlutanum.

Stærð nýbyggingarinnar er 1302 m². Í henni er ekki aðstaða fyrir heilsugæslu.

23. St. Jósefsspítali í Hafnarfirði.

Spítalinn rekinn með 40 rúmum síðastliðna hálfu öld.

Byggt var við húsið 1954 og aðstaðan aftur endurbætt á síðustu árum og komust skurðstofur og legudeild í not 1976, og eru sjúkrarúm nú 52.

24. Sjúkrahúsið Sólvangur, Hafnarfirði.

Sjúkrahúsið hóf starfsemi síðla árs 1953 sem elli- og hjúkrunarheimili og árið eftir tók fæðingardeild til starfa.

Þegar flest var vistmanna um 1962 voru þar 134, en mjög hefur þurft að fækka rúmum til þess að bæta aðstöðuna, og eru nú vistaðir þar 102 hjúkrunar-sjúklingar á þrem deildum.

Fæðingardeildin var lögð niður á miðju ári 1975.

Þrengsli eru mikil, enda er húsið allt aðeins 2400 m² (8074 m³).

Endurbætur hafa verið gerðar á húsinu undanfarin ár og er nú verið að ljúka nauðsynlegustu bráðabirgðaendurbótum.

25. Sjúkrahótel.

25.1. Sjúkrahótel Rauða krossins í Reykjavík, þar sem hægt er að hýsa allt að 28 manns, tók til starfa 1974.

25.2. Sjúkrahóтелиð á Akureyri með um 8 rúmum tók til starfa 1976.

26. Endurhæfingarstofnanir.

26.1. Vinnuheimilið að Reykjalundi komst á sjúkrahúsaskrá í heilbrigðisskýrslum 1968, en SÍBS hafði rekið vinnuheimilið allt frá árinu 1945. Rúmafjöldi er nú 150.

Að Reykjalundi er rekin virk endurhæfing og iðjuþjálfun, en auk þess vinna margir vistmenn við framleiðslustörf í vinnustofum stofnunarinnar.

Yfirlæknir sjúkrahússins er einnig yfirlæknir á endurhæfingardeild Landspítalans í hlutastarfi.

26.2. Heilsuhæli N.L.F.Í. í Hveragerði var einnig skráð sem sjúkrahús 1968.

Þar er veitt endurhæfingarþjónusta og mun ætlun eigendanna að stór-
auka þá þjónustu á næstu árum.

Rúmafjöldi er 154.

27. Sjúkrahús í Reykjavík og nágrenni og nokkur sjúkrahús staðsett annars staðar tengd þeim.

St. Jósefsspítali á Landakoti.

Sjúkrahúsið tók til starfa 1902 og hefur síðan verið rekið af St. Jósefssysturum til 1. janúar 1977, að ríkissjóður keypti sjúkrahúsið og afhenti það sjálfseignarstofnun til rekstrar næstu 20 árin.

Sjúkrahúsið telst rúma 185 sjúklinga:

Augndeild	12
Barnadeild	28
Handlækningadeild	80
Lyflækningadeild	65

Sjúkrastofnanir Reykjavíkurborgar

- Frá árslokum 1975 og síðan hafa sjúkrarúm verið skráð svo:

Borgarspítalinn, Fossvogi		
Lyflækningadeild	71	
Skurðlækningadeild	74	
Geðdeild	31	
Slysadeild	12	
Háls-, nef- og eyrnadeild	14	
Gjörgæsludeild	12	214
Hjúkrunar- og endurhæfingardeild:		
Helsuverndarstöð	35	
Grensásdeild	60	95
Geðdeild:		
Hvítabandið	30	30
Geðdeild:		
Arnarholti	60	60
Fæðingarheimili Reykjavíkurborgar	30	30
		Samtals: 429
- Af Borgarspítalanum í Fossvogi er að fullu lokið við A-álmu, þar sem eru legudeildir þær, sem taldar eru hér á undan, og E-álmum, þar sem eru m. a. rannsóknarstofur, slysavarðstofa, röntgendeild, skurðstofur og gjörgæsludeild. Núverandi bygging er 16 419 m².
- Í byggingu er 1. áfangi þjónustudeildar (um 4200 m² — 3 hæðir), þar sem verður m. a. ný slysavarðstofa og göngudeild, auk annarra þjónustubátta (framlög á fjárlögum 1974 og síðan). Sjá einnig það sem sagt er í kaflanum um heilsgæslustöðvar.
- Í hönnun er B-álma spítalans. Áætlað er að þar verði um 150—200 sjúkrarúm (áætluð stærð 5927.1 m²) og hefur fé verið veitt til verksins á fjárlögum 1976—1977.
- Að Arnarholti á Kjalarnesi fer fram áframhaldandi uppbygging geðdeilda (framlag á fjárlögum 1973 og síðan). Stofnun þessi var í upphafi, frá 1975, rekin af félagsmálastofnun borgarinnar, en komst 1960 undir stjórn sjúkrahúsnefndar.
- Auk þess sjúkrarýmis, sem áður ætur, stendur fyrir dyrum opnun hjúkrunar- og endurhæfingardeilda í Hafnarhúðum, með 24 rúmum. Hefur Reykjavíkurborg fjármagnað þessar framkvæmdir.
- Heilbrigðismálaráð Reykjavíkurborgar hefur sett fram hugmyndir um áframhaldandi bróun þjónustudeilda Borgarspítalans. Byggjast þær á áætlun, sem gerð var 1972 (Programmering av acut-och dagmottagningar vid Borgarspítalann í Reykjavík, Oy-Mec-Rastor, Oktober 1972).

Í áætlun þessari, sem unnin var af finnskum og sænskum sérfræðingum, var gert ráð fyrir, að nær öll bráðabirgðþjónusta og mikill hluti sérfræðiþjónustu við höfuðborgarsvæðið færi fram á þjónustudeild Borgarspítalans.

Ákvarðanir um byggingu heilsugæslustöðva í hverfum borgarinnar hafa að sjálfsögðu áhrif á suma þjónustubættina, en samkvæmt áætluninni frá 1972 telur Heilbrigðismálaráð rýmispörf vera sem hér segir:

- 7.1. Skurðmiðstöð, röntgendeild, sóttgreinsunarmiðstöð o. fl. 1. hluti.
Stærð: 5414 m² 18 300 m³.
- 7.2. Innlagnir og gæsla. Göngudeild lyflækningadeildar. Skurðmiðstöð, röntgendeild, sóttgreinsunarmiðstöð o. fl. 2. hluti.
Stærð: 5500 m² 18 700 m³.
- 7.3. Aðalinngangur, móttökumiðstöð, próftökumiðstöð, móttaka geðlækna (göngudeild). Móttaka háls-, nef- og eyrnalækna (göngudeild), heyrnar- og talþjálfun.
Stærð: 7000 m² 23 800 m³.
- 7.4. Auk þess er gert ráð fyrir gjörgæsludeild með um 2900—3500 m² (10 000—12 000 m³). Um aðrar einingar hefur ekki verið tekin ákvörðun og er möguleiki á að þeim verði komið fyrir að einhverju leyti í eldri byggingum, þegar rými losnar við að starfsemi er færð til.

Samkvæmt ofanskráðu hefur Heilbrigðismálaráð sett fram hugmyndir um 20 000 m² aukningu við þjónustudeild þá, sem nú er í byggingu, auk B-álmunnar, sem er í hönnun.

Ríkisspítalarnir

Ríkisspítalarnir hafa verið undir sameiginlegri stjórnarnefnd síðan í ársbyrjun 1935.

1. Rúmafjöldi (1105) miðaður við 7. febrúar 1977 er sundurliðaður á sérstöku yfirliti hér á eftir.

Telst þar til Landspítali með 26 deildir og 529 rúm, Vífilstaðspítali með 4 deildir og 82 rúm, Kleppsspítali með 16 deildir og 237 rúm (auk útibús í Stykkishólmi með 16 rúm, eins og áður er greint frá), samtals 253 rúm á 17 deildum.

Kópavogshælið er með 14 deildir og 195 rúm.

Gæsluvistarheimilið í Gunnarsholti (Akurhóll), sem er drykkjumannahæli, hefur 46 rúm og er rekið í starfstengslum við deild XV á Kleppsspítala (Drykkjumannahælið að Vífilstöðum).

Kristneshælið hefur áður verið talið með sjúkrarými á Akureyrarsvæði.

2. Sundurliðun rúmafjölda á Landspítala, Vífilstöðum og Kleppsspítala (07/02/1977):

A. Landspítalinn.

Lyflækningar, 4 deildir	88 rúm
Handlækningar, 4 deildir	82 —
Húðlækningadeild	14 —
Barnspítali Hringsins, 3 deildir	82 —
Taugalækningadeild	23 —
Bæklunarlækningar, 2 deildir	33 —
Endurhæfingardeild	13 —
Kvensjúðómar og fæðingarhjálp, nýburar, 4 deildir .	102 —
Gjörgæsludeild	12 —
Geðdeild Barnspítala Hringsins, Dalbraut	14 —
(þar af 6 í dagvistun)	
Hjúkrun og endurhæfing:	
Hátúni 10 B, 3 deildir	66 — 529

B. Vífilsstaðahælið, 4 deildir ..... 82 rúm
(Skipting: Ein deild með 25 rúm fyrir lyflækningar og 3 deildir fyrir lungnasjúkdóma með samtals 57 rúm).

C. Kleppsspítalinn:

Deild I	15	rúm	
Deild II	12	—	
Deild III	15	—	
Deild IV	15	—	
Deild V (Hátún 10 A)	14	—	
Deild VI (Hátún 10)	14	—	
Deild VII (Laugarásvegur 71)	17	—	
Deild VIII	17	—	
Deild IX	17	—	
Deild X	18	—	
Deild XI	17	—	
Deild XII (Úlfarsá)	7	—	
Deild XIII (Flókadeild)	14	—	
Deild XIV (Reynimelur)	8	—	
Deild XV (Vífilsstaðir)	23	—	223
Bjarg, Seltjarnarnesi	14	—	14
Stykkishólmur	16	—	16
	Samtals:		253

3. Auk þeirra sjúkradeilda, sem nú voru taldar, eru ýmsar þjónustustofnanir tengdar rekstri spítalanna, svo sem þvottahúsið í Árbæjarhverfi og ýmsar rannsóknarstofnanir (Rannsóknastofa Háskólans við Barónsstíg (meinafræði, sýklafræði), Rannsóknastofa Háskólans í veirufræði á Landspítalalóð og Blóðbankinn).

Enn eykur á fjölbreytnina að mikil tengsl eru við læknaeild Háskóla Íslands.

Verður nú vikið að ýmsum þeim framkvæmdum, sem ýmist er nýlokið við, eru í undirbúningi eða á framkvæmdastigi og tengdar eru ríkisspítölunum.

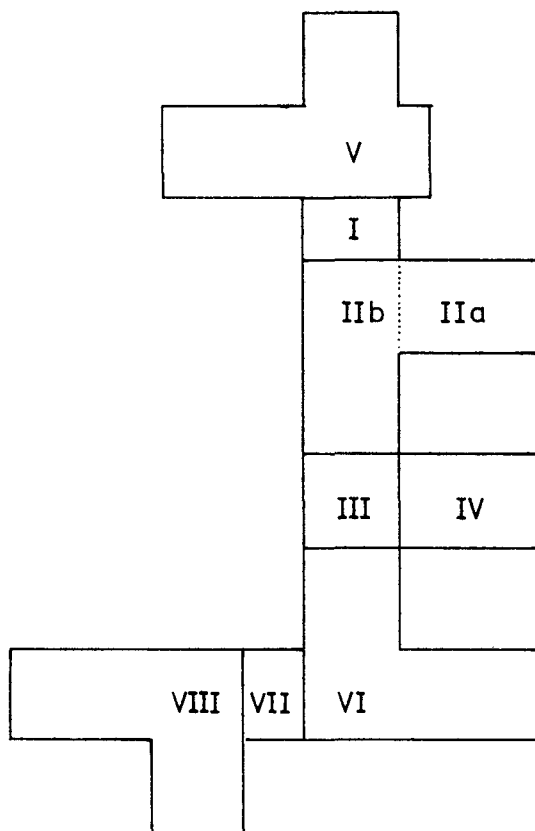
- 3.1. Verið er að leggja síðustu hönd á tvö bráðabirgðahús fyrir Rannsóknastofu Háskólans og hefur sýklafræðideild flutt í bráðabirgðahús „A“, en í hús „B“ mun hluti meinafræðirannsóknna senn flytja.
- 3.2. Viðbygging við Fæðingardeild Landspítalans var tekin í notkun í áföngum á árunum 1974—1976 (göngudeild á jarðhæð 1974, kvenlækningadeild á 1. hæð 1975, sængurkvennadeild á 2. hæð, fæðingagangur og skurðstofur á 3. hæð 1976 og var byggingin afhent formlega 29. des. 1976).
- 3.3. Geðdeild Landspítalans.

Með erindisbréfi heilbrigðisráðuneytisins, dags. 12. nóv. 1971, var skipuð fjögurra manna bygginganefnd, sem sjá skyldi um fullnaðarhönnun geðdeildarbyggingar á Landspítalalóð.

Hönnunargögn bárust heilbrigðisráðuneytinu í september 1973 og var fyrsta skóflustungan tekin í janúar 1974. Hafði þá verið ákveðið að byggja geðdeildina í áföngum.

Geðdeildarbyggingin er 24 570 m³ að stærð og er á hástæðum kjallara (jarðhæð), sjá skýringarmynd.

Jarðhæð, fyrsta og önnur hæð þessa áfanga (I til V), sem nú er í byggingu, eru að meðaltali 2080 m², samtals 6240 m², 4. hæðin II b, sem ætluð er fyrir stjórnun, aðstöðu fyrir lækna, hjúkrunarfræðinga, sálfræðinga og félagsráðgjafa, er 793 m², er því heildarflötur 1. áfanga 7033 m².

- I STIGAHÚS
- IIa+b 1. HÆÐ ENDURHÆFINGAEILD
2. HÆÐ SJÚKRAEILD (15)
3. HÆÐ SJÚKRAEILD (15)
- IIb 4 HÆÐ STJÓRNUN
- III (3 HÆDIR) AÐALINNGANGUR, FORSTOFA
- IV (3 HÆDIR) SJÚKRAEILDIR (2 x 15) OG KENNSLUAÐSTAÐA
- V 1. HÆÐ GEYMSLUR OFL.
2. HÆÐ SJÚKRAEILD (15)
3. HÆÐ SJÚKRAEILD (15)
- VI SJÚKRAEILDIR (2x15) - FYRIRHUGAÐAR
- VII STIGAHÚS FYRIRHUGAÐ
- VIII SJÚKRAEILDIR (2x15) - FYRIRHUGAÐAR

	Byggingar sem ekki eiga að standa samkv. skipulagi m ²	Brúttó samkvæmt skipulagi m ²	m ²
I. Flatarmál núverandi bygginga á Landspítalalóð norðan Hringbrautar			
Gamli spítali		5 232	
Kóboltbygging		184	
Nýi spítali, tengiálma, miðhluti		3 590	
Nýi spítali, kjallaragangur		474	
Jarðgöng		339	
Hliðarálmur		5 745	
Fæðingardeild, kennsludeild		4 012	
Fæðingardeild, gamla sjúkradeild		1 293	
Fæðingardeild, nýbygging		4 012	
Aðalinngangur og tengigangur		493	
Eldhús — mótuneyti		3 132	
Tengigangur		162	
Ketilhús		449	
Hjúkrunarskóli, heimavist		2 748	
Hjúkrunarskóli, kennsludeild		1 344	
Blóðbanki		560	
Rannsóknastofa Háskólans	720		
Rannsóknastofa (bráðabirgðahús)	835		
Þvottahús	365		
Rannsóknadeild (6. deild)	187		
Samtals	2 107	30 792	30 792
II. Flatarmál nýbygginga á lóð Landspítalans norðan núverandi Hringbrautar			
Geðdeild I. áfangi		8 299	
Aðrar fyrirhugaðar nýbyggingar		48 164	
Samtals		56 463	56 463
III. Flatarmál nýbygginga á lóð Landspítalans sunnan núverandi Hringbrautar			
Bygging 7 (lækna- + tannlæknadeild) ...		9 395	
Aðrar fyrirhugaðar nýbyggingar		72 052	
Samtals		81 447	81 447
Heildarflatarmál lóðar samkvæmt framtíðarskipulagi			168 702

Sá hluti hússins, sem merktur er V, er uppsteyptur, en að öðru leyti óunninn. Hlutar I til IV verða tilbúnir undir tréverk á þessu ári, og stefnt er að því að ljúka við og taka í notkun fyrri göngudeildina af fjárveitingu þessa árs.

Í árslok 1976 var kostnaður orðinn tæpar 280 milljónir. Á fjárlögum 1977 eru 173 milljónir og þar af er áætlað að kosti um 125 milljónir að gera hluta I-IV tilbúna undir tréverk.

Miðað við verðlag í janúar 1977 er áætlað að rúmar 500 milljónir muni kosta að taka hluta I-IV í notkun að fullu, með öllum búnaði (hluti V með 2 sjúkradeildum yrði þá látinn bíða).

Eins og sýnt er á skýringarmynd eru síðari áfangar, VI til VIII, fjórar sjúkradeildir með 15 sjúkrarúmum á hverri.

Framvindu eftirlit er í höndum framkvæmdadeildar Innkaupastofnunar ríkisins.

3.4. Á fjárlögum 1977 er framlag til 1. áfanga aðkomubyggingar við Eiríksgötu og í þessum 1. áfanga m. a. sjúkrabilamóttaka.

Auk þess stendur fyrir dyrum ýmis hagræðing á vegum Yfirstjórnar mannvirkjagerðar á Landspítalalóð, og hefur verið veitt fé til þeirra framkvæmda á fjárlögum 1977.

3.5. Yfirstjórn er samstarfsstjórn heilbrigðismálaráðuneytisins og menntamálaráðuneytisins viðvikjandi allri mannvirkjagerð á Landspítalalóð, ofan sem neðan núverandi Hringbrautar:

Byggingar Landspítala Íslands, Rannsóknastofu Háskólans, svo og lækna-deildar Háskóla Íslands.

Í skýrslu þessari verður ekki nánar vikið að tillögugerð yfirstjórnarinnar, sem notið hefur ráðgjafar bresks arkitektafirma.

Er vísað til ritanna:

Landspítalinn. Framtíðaráætlun.

Læknadeild Háskóla Íslands og Landspítalinn, Reykjavík. Janúar/Desember 1972.

Enn fremur er vísað til skýrslu húsameistara ríkisins um lóð Landspítalans, sem gerð var í ágúst 1975 og byggð er á heildarskipulagi Landspítalalóðar, sem breska firmað gerði í desember 1972 og með breytingartillögum sömu aðila frá ágúst 1974. Enn fremur er vísað til skýrslu ráðgjafafyrirtækisins til yfirstjórnar frá desember 1976.

Til yfirlits er birt flatarmál núverandi bygginga á Landspítalalóð norðan Hringbrautar og flatarmál væntanlegra nýbygginga samkvæmt fyrrgreindum áætlunum.

Þessar tölur er að finna í meðfylgjandi töflu.

Þess skal getið að framkvæmdir við byggingu 7 (lækna- og tannlæknadeild) hófust 13. nóvember 1976.

FJÁRFRAMLÖG TIL RÍKISSPÍTALA

Fjárfestingar 1970—1976 (í þús. kr.).

	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	Alls
Landspítali	41 600	53 267	51 453	49 050	113 200	187 000	246 000	741 570
Fæðingardeild	10 000	30 340	59 840	60 000	15 000	80 000	72 000	327 180
Kleppsspítali	0	1 500	4 500	5 500	10 000	0	0	21 500
Vífilsstaðir	0	2 250	1 155	0	0	10 000	10 000	23 405
Kristnes	1 000	1 570	2 669	3 000	5 000	10 000	11 000	34 239
	52 600	88 927	119 617	117 550	143 200	287 000	339 000	1 147 894

4. Fávitahælið í Kópavogi hefur verið í stöðugri uppbyggingu síðan það tók til starfa 1952 og hefur húsakostur verið stórum bættur og aukinn. Verið er að koma upp göngudeild og einnig vísi að greiningardeild, sem mikil þörf er á.
Ráðgerðar eru nýbyggingar við hælið, enda þótt ekki verði aukið við vist-rými, og er þar um að ræða eldhúsbyggingu og byggingu fyrir ýmiss konar þjónustu og endurhæfingu.
  5. Að Hátúni 10 B hefur tekið á leigu húsnæði í húsi Öryrkjabandalags Íslands. Alls er um að ræða 5 hæðir.
Legudeildir eru á þrem hæðum með 66 sjúkrarúmum alls.
Fyrirhuguð er göngudeild á 1. hæð og dagdeild á efstu hæð og gert ráð fyrir að hvort tveggja komist í not á þessu ári.
  6. Á Kleppsspítala var 1971 tekinn í notkun vinnuskáli fyrir sjúklinga, og 1972 var tekin í notkun nýbygging fyrir skrifstofur heilbrigðisstarfsfólks, göngu-deild, funda- og kennsluaðstöðu.
Gamli spítalinn (frá 1907) hefur verið endurbyggður og verður þar komið fyrir borðstofu fyrir starfsfólk, aðstöðu fyrir móttöku matarsendinga (frá eld-húsi Landspítalans) og ýmiss konar þjónustuaðstöðu.
Þegar eldhús spítalans hefur verið lagt niður, er gert ráð fyrir að breyta kjallara spítalans og hafa þar aðstöðu fyrir ýmiss konar meðferðarþjónustu.
27. Nokkrar sjálfseignarstofnanir.
- 27.1. Vistheimili fyrir drykkjumenn (Bláa Bandið) er rekið að Viðinesi og eru þar 36 rúm.
  - 27.2. Fávitahæli að Sólheimum í Grímsnesi er með 40 rúmum.
  - 27.3. Fávitahæli að Skálatúni hefur 48 rúm.
  - 27.4. Fávitahæli að Tjaldanesi: 28 rúm.
Sjá nánar um þessa stofnun annars staðar í skýrslunni.
  - 27.5. Drykkjumannaheimili að Hlaðgerðarkoti: 18 rúm.
  - 27.6. Hjúkrunar- og elliheimilið Grund í Reykjavík og Ás í Hveragerði:
Sjúkrarými talið með í skýrslu um dvalarheimili aldraðra.
  - 27.7. Dvalarheimili aldraðra, Hrafnista:
Sjúkrarými þar einnig talið annars staðar.
Hluti nýbyggingar í Hafnarfirði mun komast í not á þessu eða næsta ári.
  - 27.8. Vinnu- og dvalarheimili Sjálfsbjargar (Hátúni 12) fyrir öryrkja: 45 rúm.

8. SKRÁ UM DVALARHEIMILI ALDRAÐRA OG LEGURÝMI 1. JANÚAR 1977.

Dvalarheimili aldraðra.
Hjúkrunar- og endurhæfingardeildir.
Rúma- og vistmannafjöldi í mars 1977.

	Tala rúma	Vist- menn	Hjúkr. sjúkl.	Vistm. í íbúðum
Elli- og hjúkrunarheimilið Grund, Reykjavík ...	357	64	293	
Elliheimilin Ás og Ásbyrgi, Hveragerði	187	88	99	
Hrafnista, dvalarheimili aldraðra sjómanna, Reykjavík	427	164	263	
Íbúðir aldraðra í Reykjavík:				
Norðurbrún: 60 íbúðir, 8 fyrir hjón og 52 fyrir einstaklinga	68			68
Austurbrún 6: 35 íbúðir fyrir tvo vistmenn ...	50			50
Hátún 10 B: 20 íbúðir fyrir einstaklinga, 4 fyrir tvo vistmenn	28			28
Elliheimilið Akranesi	17	17		
Dvalarheimili aldraðra, Borgarnesi	58	45		
Dvalarheimilið Fellsendi, Dalasýslu	16	6	6	
Elliheimilið Ísafirði	18	19		
Héraðshæli Austur-Húnavetninga, ellideild, Blönduósi	27	13	14	
Sjúkrahús Siglufjarðar, Siglufirði, ellideild hefur verið lögð niður				
Elliheimili Akureyrar, Akureyri	96	74	22	
Elliheimilið í Skjaldarvík, Akureyri	78	78		
Fjórðungssjúkrahúsið í Neskaupstað, ellideild ...	19	11	8	
Elli- og hjúkrunarheimili A.-Skaftafellssýslu, Höfn, Hornafirði	15	8	5	
Elliheimilið Suðurvík, Vík í Mýrdal	4	2		
Dvalarheimili aldraðra, Hraunbúðir, Vestmanna- eyjum	41	30		
Elliheimilið Hlévangur, Keflavík	18	18		
Dvalarheimili aldraðra, Kumbaravogi, Stokkseyri	18	10		
Sólvangur, Hafnarfirði	102		102	
Borgarspítalinn, Heilsuverndarstöð	34		34	
Landspítalinn, Hátún 10 B	66	66		
Alls:	1 744	647	912	146

9. FRAMLÖG ÚR STYRKARSJÓÐI VANGEFINNA

STYRKARSJÓÐUR VANGEFINNA

Styrkir 1958—1976 (í þús. kr.).

	1958—69	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	Alls
Kópavogshæli	48 493	10 000	9 000	12 000	16 000	16 000	16 000	8 000	135 493
Sólheimar	7 228	0	0	1 500	1 500	2 000	0	0	12 228
Styrktarfélag vangefinna	800	0	0	0	0	0	4 000	2 000	6 800
Skálatún	20 420	0	5 000	8 000	6 375	575	0	0	40 370
Tjaldanes	2 550	0	0	2 000	0	0	6 000	0	10 550
Sólborg	31 000	7 500	1 613	0	0	928	14 800	28 577	84 418
Bjarkarás	0	0	6 000	4 500	500	0	0	0	11 000
Egilsstaðir	0	0	0	0	0	0	400	917	1 317
	110 491	17 500	21 613	28 000	24 375	19 503	41 200	39 494	302 176

Framlög úr Styrktarsjóði vangefinna frá stofnun.

Árið 1958 voru sett lög um aðstoð við vangefið fólk (lög nr. 43 1958). Í þessum lögum er gert ráð fyrir að af alls konar gosdrykkjum og öli, sem framleitt er hér á landi og afhent er eða selt á flöskum, skuli næstu fimm árin þar á eftir greiða gjald, sem renna skyldi í sérstakan sjóð, Styrktarsjóð vangefinna, og átti hann að vera í vörslu félagsmálaráðuneytisins.

Fé því, sem aflað var samkvæmt lögnum, skyldi varið til að reisa stofnanir fyrir vangefið fólk. Lögin tóku gildi 1. júlí 1958.

Í reglugerð nr. 83 frá 9. júní 1958 segir, að félagsmálaráðuneytið ráðstafi fé sjóðsins að fengnum tillögum Styrktarfélags vangefinna og í samráði við önnur ráðuneyti, sem kunna að eiga hlut að máli hverju sinni.

Með lögum nr. 16 1962 var það gjald, er hér um ræðir, hækkað og jafnframt var innheimta þess framlengd um fimm ára bil, þ. e. til 1. júlí 1968.

Árið 1966 var lögnum breytt á þann veg að gjaldið skyldi hækkað en nú var ákveðið að $\frac{3}{4}$ hlutar skyldu renna í Styrktarsjóð vangefinna, en $\frac{1}{4}$ hluti til Hjarta-verndar.

Þessi nýju lög voru síðan felld inn í eldri lögin og þau gefin út sem lög nr. 78 1. júlí 1966, um aðstoð við vangefið fólk og samtök hjarta- og æðaverndarféлага.

Þessi síðarnefndu lög voru síðan afnumin með lögum nr. 97 1971, um vörugjald, og átti endanlega að falla úr gildi ákvæðið um greiðslur til Styrktarsjóðs vangefinna hinn 1. júlí 1976.

Í lok árs 1976 voru lagaákvæði um framlög í Styrktarsjóð vangefinna framlengd til ársloka 1977.

Eins og fram kemur hér að framan var tilgangur Styrktarsjóðs vangefinna að veita fé til uppbyggingar stofnana fyrir vangefið fólk.

Í töflu I hér á eftir kemur fram hvernig fé hefur runnið til sjóðsins frá byrjun og til hvaða stofnana fé hefur verið veitt á þessu árabili.

Af töflunni sést að á árabílinu 1958—1969 var alls veitt úr sjóðnum 110 491 þús., þar af til Kópavogshælisins rúmlega 48 millj., Sólborgar á Akureyri 31 millj. og Skálatúnshæmilisins rúmlega 20 millj.

Á árabílinu 1970—1976, þá hefur verið veitt úr sjóðnum samtals 191 785 þús. og eru eins og áður stærstu styrkirnir til Kópavogshælis, Sólborgar á Akureyri og Skálatúnshæmilis.

Á starfstíma sjóðsins hafa alls verið veittar úr honum um 302 176 þús. kr. Þær framkvæmdir, sem nú eru á döfinni og gert er ráð fyrir að fjármagnaðar verði úr Styrktarsjóði vangefinna, eru eftirfarandi:

1. Kópavogshæli.

Nú er nær lokið byggingu nýrrar deildar vistmanna, sem rúma á 15 vistmenn.

Þá hefur bygginganefnd gert tillögur um nýja stórbyggingu við Kópavogshæli, sem fyrst og fremst á að rúma eldhús, mötuneyti og aðstöðu fyrir félags- og íþróttastarfsemi, þ. á m. sundlaug.

Mjög er brýnt að þessar byggingar komist upp. Öll eldun fyrir Kópavogshæli fer nú fram í kjallarabyggingu gamla Kópavogshælisins eldra við mjög ófullkomnar aðstæður og engin aðstaða er á heimilinu fyrir félags- og íþróttastarfsemi.

2. Vistheimilið Sólborg, Akureyri.

Á árinu 1975 var hafist handa um byggingu sjúkradeildar við Vistheimilið Sólborg á Akureyri. Áður hafði verið gert ráð fyrir því að sjúkradeildir yrðu eingöngu við Kópavogshælið, en fljótlega eftir byggingu Sólborgar sýndi sig að óraunhæft var að reka það heimili án þess að þar væri sérstök sjúkradeild.

Gera má ráð fyrir að verulegur hluti af fjárveitingu ársins 1977 frá Styrktarsjóði vangefinna fari til að ljúka þessari viðbyggingu Sólborgar, enda þótt ákvarðanir hafi ekki verið teknar enn um fjárveitingar.

3. Vistheimili fyrir vangefna á Egilsstöðum.

Samkvæmt þingsályktun frá Alþingi á árinu 1972 var gerð könnun á því, hvornig vangefnir skiptust milli landshluta eftir búsetu. Þessi könnun leiddi í ljós að full ástæða var til að vika frá þeim ákvörðunum, sem fyrr höfðu verið teknar um að vistheimili fyrir vangefna yrði eingöngu byggð í Reykjavík og á Akureyri, og var í framhaldi af þessum könnunum hafinn undirbúningur að byggingu heimilis fyrir vangefna á Egilsstöðum.

Byggingarundirbúningur stendur nú yfir, en það fer eftir fjárveitingum úr Styrktarsjóði vangefinna, hvenær bygging hefst.

4. Tjaldanesheimilið í Mosfellssveit.

Alls hafa verið veittar úr Styrktarsjóði vangefinna 10 550 þús. til þessa heimilis þar af 6 millj. kr. á árinu 1975.

Nauðsynlegt er að taka afstöðu til framtíðarfyrirkomulags og stærðar þessa heimilis, en það hefur nú verið afhent ríkinu að gjöf.

Endurbæta og endurbyggja þarf húsakynni að nokkru leyti, enda þótt hælið yrði ekki stækkað, og eitt af brýnustu verkefnum er lögð nýrrar hitaveitu til heimilisins.

Auk þeirra verkefna, sem hér hafa verið talin, þá eru enn fjölmörg verkefni óleyst, sem málefnum vangefinna koma við, svo sem sérstök fjölskylduheimili fyrir vangefna, göngudeildarráðgjafar og þjálfunaraðstaða fyrir vangefna, verndaðir vinnustaðir í tengslum við dagvistun, sérstök greiningarstofnun, svo eitthvað sé nefnt af því, sem aðrar þjóðir hafa lagt áherslu á að koma til framkvæmda eftir að farið var að gefa málefnum vangefinna verulegan gaum.

Það ætti að vera auðsætt af því, sem hér hefur verið sagt, að verkefni á sviði málefna vangefinna eru fjölmörg, og enda þótt verulegt átak hafi verið gert í þessum málum á síðustu 20 árum, þá eru ekki minni verkefni fram undan óleyst.

10. GÆSLUVISTARSJÓÐUR
Styrkir 1964—1976 (í þús. kr.).

	1964—69	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976*	Alls
Bláa bandið	5 845	600	1 800	1 800	600	1 200	1 080	1 200	14 125
Vernd	350	150	150	250	250	250	450	500	2 350
Gunnarsholt	26 348	6 800	200	2 260	2 040	6 500	0	11 729	55 877
Rannsóknir	285	0	350	0	200	0	500	0	1 335
Kleppsspítali	0	5 000	15 000	15 000	0	0	0	0	35 000
Víðines	0	0	0	1 200	600	0	8 000	7 700	16 900
Vífilsstaðir		0	0	919	18 365	24 349	20 000	3 000	66 633
Samhjálp	0	0	0	0	0	300	0	0	300
Ungtemplarar	0	0	0	0	200	250	0	500	950
Ýmislegt	55	0	103	17	0	0	0	0	175
Áfengisvarnarráð ..		0	0	235	0	0	0	0	235
Stórstúka Íslands ..		0	0	0	120	0	0	0	120
Læknisfræðibókas.		0	188	0	0	0	0	0	188
Náms- og ferðast.		0	0	0	0	0	0	610	610
									194 797

*Eftirstöðvar 29 661 411 verður notað til greiðslu skulda vegna Vífilsstaða, Kleppsspítala og Gunnarsholts.

Gæsluvistarsjóður.

Lagaákvæði um Gæsluvistarsjóð er að finna í lögum nr. 39 frá 1964, en þar stendur svo í III. kafla um Gæsluvistarsjóð: „Af ágóða Áfengisverslunar ríkisins skal greiða 7½ milljón króna ár hvert í sérstakan sjóð, gæsluvistarsjóð. Sjóðurinn hefur það hlutverk að standa undir kostnaði af framkvæmd laga þessara og þá fyrst og fremst að auka og reisa stofnanir þær, sem um getur í 4. og 9. grein laganna (þ. e. meðferðar- og dvalarstofnanir fyrir drykkjusjúka). Af tekjum sjóðsins skal árlega verja a. m. k. 2% (2 af hundraði) til rannsókna á orsökum, eðli og meðferð drykkjusýki. Heilbrigðisstjórn er heimilt að ákveða til allt að 5 ára í senn að verja megi nokkrum hluta af tekjum sjóðsins til að styrkja starfsemi féлага, sem reka á sinn kostnað hæli eða aðrar stofnanir til lækninga drykkjusjúku fólki, enda fari öll sú starfsemi fram samkvæmt reglugerðum, sem heilbrigðisstjórn staðfestir, og sé háð eftirliti hennar“.

Á töflu hefur verið gerð skrá yfir styrki, sem veittir hafa verið úr Gæsluvistarsjóði á árinu 1964 til ársloka 1976.

Á árinu 1964, þegar lögin um Gæsluvistarsjóð voru sett, voru þær greiðslur, sem ákveðnar voru af ágóða Áfengisverslunar ríkisins, um 2% af nettó-hagnaði Áfengisverslunarinnar.

Á árinu 1976 var fjárveiting til Gæsluvistarsjóðs 54.9 millj. króna, en nettó-hagnaður Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins áætlaður um 6 milljarða króna, svo að þetta hlutfall hefur breyst þannig á þessu árabili að nú renna í Gæsluvistarsjóð innan við 1% af nettó-hagnaði Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins.

Á fyrstu árum Gæsluvistarsjóðs var fé hans fyrst og fremst varið til rekstrarstyrkja stofnana eða félagasamtaka, sem unnu að málefnum drykkjusjúkra. Það er ekki fyrr en frá og með árinu 1970 að verulegum hluta af tekjum Gæsluvistarsjóðs er varið til uppbyggingar stofnana og er þá fyrst og fremst að telja bættu aðstöðu

við Kleppsspítala, sem byggð var á árabílinu 1970—1972 og alls var veitt til 35 millj. króna.

Fram til ársins 1970 var rekstur Gæsluvistarhælisins í Gunnarsholti greiddur úr Gæsluvistarsjóði, en síðan 1972 hefur Gæsluvistarsjóður styrkt þá uppbyggingu, sem þar hefur farið fram, alls um 22 milljónir króna.

Frá árinu 1972 hefur Gæsluvistarsjóður styrkt uppbyggingu nýrrar stofnunar fyrir drykkjusjúka að Vífilsstöðum, og höfðu í árslok 1976 alls verið greiddar rúmlega 66 milljónir til þeirrar framkvæmdar, en fullnaðaruppgjör hefur ekki farið fram.

Sömuleiðis hefur Gæsluvistarsjóður undanfarin 2 ár styrkt nýbyggingar í Víðinesí.

Síðan Gæsluvistarsjóður var stofnaður hafa verið veittir úr honum styrkir að upphæð samtals nær 195 millj. kr. til ársloka 1976 og voru þá í sjóðnum tæplega 30 milljónir kr., sem að mestu munu ganga til skuldagreiðslna vegna framkvæmda, sem lofað hefur verið styrkja til.

Það er langt frá því að Gæsluvistarsjóður hafi getað staðið undir þeirri þörf, sem er á uppbyggingu stofnana og starfsemi vegna drykkjusjúkra, enda hefur framlag til sjóðsins sífellt farið minnkandi í hlutfalli við það sem í upphafi var miðað við, þ. e. nettó-hagnað af áfengissölu í landinu.

Eigi Gæsluvistarsjóður í framtíðinni að standa undir kostnaði vegna dvalar- og meðferðarstofnana drykkjusjúkra, verður að skapa honum öruggari tekjustofn en verið hefur undanfarin ár og má í því sambandi benda á tillögur, sem fram hafa komið um að til sjóðsins renni á hverju ári fastur hundraðshluti af nettó-tekjum Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins, t. d. 2% eins og var í upphafi.

11. TJALDANES, GJÖF

Tjaldanesheimilið.

Með samningi, dagsettum 14. ágúst 1973, milli stjórnar Tjaldanesheimilisins í Mosfellssveit annars vegar og heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytisins hins vegar, var ákveðið, að ráðuneytið tæki frá 1. sept. 1973 að öllu leyti við rekstri vinnu- og dvalarheimilisins að Tjaldanesi. Hús og lóðir skyldu vera áfram eign Tjaldanesheimilisins svo og lausafjármunir, en stofnun með svipaðri starfsemi skyldi reka þar áfram. Á sama hátt skyldu starfsmenn eiga kost á starfi áfram og vistmenn á áframhaldandi dvöl.

Stofnuninni var síðan skipuð stjórn og var formaður tilnefndur af heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytinu, Adda Bára Sigfúsdóttir veðurfræðingur, menntamálaráðuneytið tilnefndi Tómas Sturlaugsson skólastjóra og Styrktarfélag Tjaldanesheimilisins tilnefndi Friðfinn Ólafsson forstjóra. Hinn 24. september 1974 óskaði Adda Bára eftir að losna frá stjórnarstarfi og var þá frá Salóme Þorkelsdóttir skipuð formaður í hennar stað.

Skrifstofu ríkisspítalanna var falið að annast bókhald, fjárreiður og helstu innkaup heimilisins eins og annarra ríkisspítala, sem skrifstofan sér um að þessu leyti.

Með gjafabréfi dags. 23. mars 1976 afhenti Styrktarfélag Tjaldanesheimilisins í samráði við heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra íslenska ríkinu Tjaldanesheimilið til eignar, þ. e. a. s. eignarland þess, mannvirki, húsmuni og áhöld hvers konar, allt skuldlaust og án veðbanda.

Það skilorð fylgdi gjöfinni, að stofnun fyrir vangefna yrði áfram rekin að Tjaldanesi á svipaðan hátt og verið hafði og að sérstök stjórn færi áfram með mál-efni heimilisins eins og tekið var upp, er ríkið tók við rekstri heimilisins 1973.

Hinn 30. apríl 1976 var Birgir Finnsson skipaður af heilbrigðisráðherra til þess að vera forstöðumaður Tjaldanesheimilisins í Mosfellssveit.

LANDAKOT, KAUP

Landakotsspítali.

Haustið 1974 var svo komið, að St. Jósefssystur, sem reist höfðu St. Jósefsspítala að Landakoti og rekið hann frá árinu 1902, treystu sér ekki til að halda rekstrinum áfram með svipuðu sniði.

Uppi voru hugmyndir um að einhver önnur katólsk nunnuregla tæki að sér reksturinn. Var þá fyrst og fremst höfð í huga írsk regla: „Sisters of Mercy“. Viðræður fóru fram milli þessara tveggja reglna í ársbyrjun 1975, en af samningum varð ekki.

Önnur hugmynd St. Jósefssystra var sú, að ríkið keypti Landakotsspítala og tæki við rekstri hans. Óformlegt tilboð þeirra í bréfi, dags. 5. sept. 1974, var rætt í ríkisstjórninni um það leyti.

Þegar sýnt var að ekki gat orðið af yfirtöku annarrar reglu á rekstri spítalans, hófust á miðju ári 1975 viðræður milli heilbrigðisráðherra og fjármálaráðherra annars vegar og aðila frá spítalanum hins vegar um hugsanlegar leiðir til yfirtöku ríkisins á rekstrinum. Þessum samningaviðræðum lauk svo hinn 26. nóv. 1976 með undirritun kaupsamnings, þar sem samið var um að ríkið keypti allar eignir Landakotsspítala, hús og lóðir, lausafjármuni, birgðir, tæki og áhöld. Skyldi kaupandi taka við rekstrinum hinn 1. janúar 1977. Kaupverðið var tólf hundruð milljónir króna. Hinn 1. janúar 1977 og 1978 greiddast alls 150 millj. kr., en eftirstöðvar 1 050 millj. kr., skal greiða á 20 árum.

Ein grein kaupsamningsins hljóðar svo: „Kaupandi lýsir því yfir að hann muni fela rekstur spítalans sjálfseignarstofnun, sem komið verður á fót í því skyni að spítalinn verði rekinn með sama sniði og verið hefur. Sjálfseignarstofnun þessi verður í því formi, sem ríkisstjórnin ákveður og seljandi samþykkir.“

Til þess að fullnægja þessu ákvæði hefur verið skipað „Fulltrúaráð Sjálfseignarstofnunar St. Jósefsspítala“. Hefur 21 fulltrúi verið tilnefndur í ráðið og því valin 7 manna stjórn úr hópi fulltrúa. Er stjórnin þannig skipuð:

Óttarr Möller forstjóri, formaður,
Jón Ingimarsson skrifstofustjóri heilbrigðisráðun., ritari,
Björn Öundurson tryggingayfirlæknir,
Erlendur Einarsson forstjóri,
Logi Guðbrandsson framkvæmdastjóri,
Ólafur Örn Arnarson læknir, og
Valur Valsson aðstoðarbankastjóri.

Í samræmi við ákvæði laga um heilbrigðisþjónustu hafa eftirtaldir verið skipaðir í stjórnarnefnd sjúkráðsins:

Höskuldur Ólafsson bankastjóri, form.,
Hallgrímur Sigurðsson forstjóri, og
Ólafur Örn Arnarson læknir.

Starfsmannaráð spítalans hefur tilnefnt Sverri Ormsson rafvirkjameistara í stjórnarnefndina af hálfu starfsfólks spítalans og fulltrúi Reykjavíkurborgar er Björn Guðbrandsson læknir.

Skipulagsskrá fyrir Sjálfseignarstofnun St. Jósefsspítala hlaut staðfestingu forseta Íslands hinn 2. febrúar 1977 og var birt í B-deild Stjórnartíðinda nr. 85/1977.

13. KOSTNAÐARÞÆTTIR Í SJÚKRAHÚSREKSTRI

1953—1974.

Landspítali, Landspítali, fæðingardeild, Vífilsstaðaspítali,
Kleppsspítali, Kópavogshæli.

Kostnaðarþróun á sjúkrahúsum 1953—1974.

Árið 1953 voru heildarútgjöld til heilbrigðismála ca. 118 milljónir. Af þessu fóru ca. 44 milljónir eða 37% til rekstrar sjúkrahúsa.

Árið 1974 eru heildarútgjöld orðin ca. 8 804 milljónir. Af því er varið ca. 4 000 milljónum eða 45% til rekstrar sjúkrahúsanna. Hér hefur því átt sér stað sama þróun og í nágrannalöndunum, að hlutur spítalanna í heildarútgjöldum vegna heilbrigðismála eykst stöðugt.

Ef skipting útgjalda er athuguð nánar kemur eftirfarandi í ljós:

	Kr. millj.			
	1953 %		1974 %	
Ríkisspítalar	28	24	2 163	25
Sjúkrahússtofnanir Reykjavíkur ..	5	4	953	11
Aðrir	11	9	849	10
Sjúkrahúsrekstur samtals	44	37	3 965	45
Önnur heilbrigðismál	74	63	4 839	55
Samtals	118	100	8 804	100

Sú aukning, sem orðið hefur á hluta sjúkrahúsanna í útgjöldum vegna heilbrigðismála, er nær öll vegna stækkunar Borgarspítalans. Prósentuhlutur sjúkrahússtofnana Reykjavíkurborgar hefur þannig aukist um 7% eða um það bil þrefaldast á tuttugu árum.

Hlutur ríkisspítalanna og annarra hefur hins vegar aðeins aukist um ca. 1% hjá hvorum.

Þetta þýðir þó ekki endilega að reykvíkingar hafi fengið betri sjúkrahúspjónustu en aðrir landsbúar. Aðrir hafa líka notið góðs af. Um það bil 30% af sjúklingum Borgarspítalans í Reykjavík koma frá öðrum byggðarlögum en Reykjavík, Seltjarnarnesi, Kópavogi og Hafnarfirði.

Hér hefur átt sér stað sama þróun og í nágrannalöndunum. Hlutur spítalanna í heildarútgjöldum vegna heilbrigðismála eykst stöðugt. Sérgreinum lækisfræðinnar fjölgar, ný tæki og nýjar aðferðir eru fundnar upp. Sífellt er hægt að meðhöndla fleiri tegundir sjúkdóma. Allt hefur þetta valdið því að álagið á sérhæfðasta og tæknilega fullkonnasta hluta heilbrigðiskerfisins, sjúkrahúsin, eykst stöðugt.

Ef athugað er, hver er raunveruleg aukning sjúkrahúskostnaðar á íbúa, kemur í ljós að

1953 var sjúkrahúskostnaður 289 kr./íbúa.

1974 var sjúkrahúskostnaður 18 300 kr./íbúa.

Á þessum tíma er kostnaðaraukning vegna verðbólgu 22-föld. Raunveruleg kostnaðaraukning er því þreföld.

Hér á eftir verður í grófum dráttum reynt að skýra þá kostnaðaraukningu, sem orðið hefur á nokkrum stærstu sjúkrahúsunum.

16.1. LANDSPÍTALINN

Kostnaður á legudag í Landspítalanum 1953 var 145 kr. Árið 1974 var kostnaður orðinn 8 750 kr. Á þessum árum var kostnaðaraukning vegna verðbólgu 22-föld. Raunveruleg kostnaðaraukning er því ca. 2.7-föld.

LANDSPÍTALINN

Rekstrarkostnaður pr. legudag.

	1953	%	x22	1974	%	Raunveruleg aukning
I. Gjöld:						
1. Laun	70,95	48,8	1 560,90	6 016,72	68,76	x3,85
2. Lyf	12,40	8,5	272,80	559,42	6,39	2,05
3. Matvörur	14,18	9,8	311,96	366,15	4,18	1,17
4. Ljós og eldsneyti	4,61	3,2	101,42	183,26	2,09	1,80
5. Þvottur og hreinlætisvörur	10,80	7,4	237,60	322,48	3,69	1,35
6. Viðhald	12,17	8,4	267,74	238,47	2,72	÷0,89
7. Annar kostnaður	20,19	13,9	444,18	1 064,06	12,17	2,39
Samtals	145,30	100,0	3 196,60	8 750,56	100,00	2,73

Launakostnaður á legudag eykst langmest eða um 285%. Í ársbyrjun 1953 eru sjúkkrarúm á Landspítalanum 126 og starfsfólk um 150, eða 1.2 starfsm./sjúkkrarúm. Í ársbyrjun 1974 eru rúmin orðin 319 og starfsfólk um 769, eða 2.4 starfsm./sjúkkrarúm. Ástæðurnar fyrir þessari þróun eru einkum tvær:

1. Aukning alls kyns þjónustustarfsemi gagnvart og í tengslum við sjúklinga.
2. Stytting meðallegudagafjölda um 5 daga (mynd 16.1), sem þýðir í reynd, að innliggjandi sjúklingar eru nú almennt veikari og krefjast meiri umönnunar en var árið 1953.

Lyfjakostnaður á legudag hefur tvöfaldast. Skýringin er auðvitað mikill fjöldi nýrra lyfja, þar á meðal mikið af s. k. fúkkalyfjum.

Matvörukostnaður á legudag hefur aukist um 17%. Með bættu skipulagi hefur tekist að koma í veg fyrir enn meiri kostnaðaraukningu þrátt fyrir stórendurbætta þjónustu við sjúklinga hvað varðar t. d. sérfaði.

Ljós og eldsneyti á legudag hefur hækkað um 80%. Skýringin er m. a. aukin lýsing, fjölgun rafmagnstækja, meiri hiti og aukning á þjónustuhúsnæði. Einnig er trúlegt að vanbókað sé á þennan kostnaðarlið hvað varðar Fæðingardeild (kafla 16.2.) á kostnað Landspítalans.

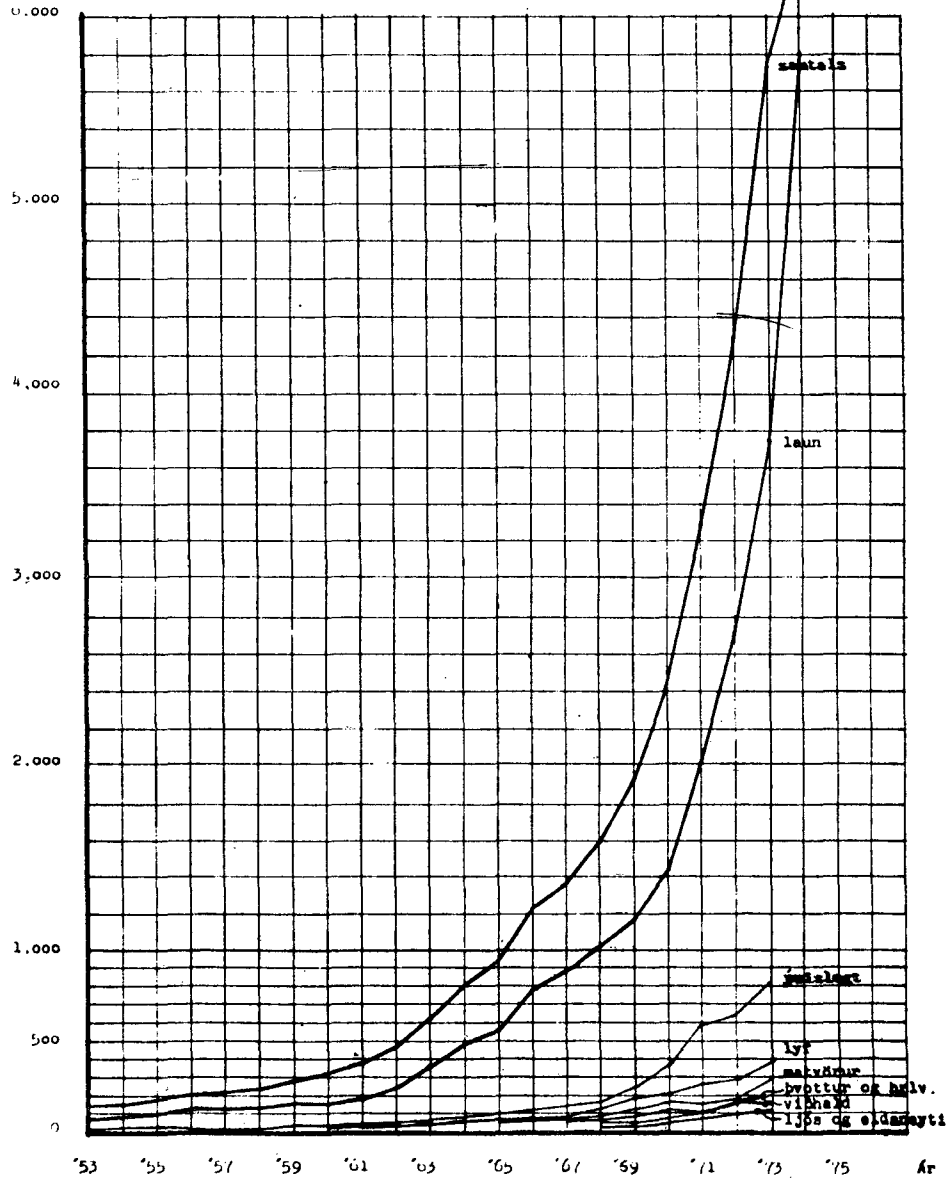
Þvottur og hreinlætisvörur á legudag hafa aukist um 35%. Skýringin er auknar kröfur, fjölgun starfsfólks o. fl.

Viðhaldskostnaður á legudag hefur lækkað um 11%. Þetta hefur valdið því, að byggingar Landspítalans eru orðnar slitnar og allar tæknilegar endurbætur hafa setið á hakanum. Fjárveitingar til viðhalds eru á sérstökum lið á fjárlögum og virðist ekkert samband hafa verið milli aldurs húsa og upphæðar fjárlaga.

Annar kostnaður á legudag hefur hækkað um 139%. Hér er einkum um að ræða kostnað vegna t. d. nýrrar rannsóknatækni, t. d. röntgen, svo og ýmsa einnotahluti og hjúkrunargögn, sem ekki voru til fyrir 20 árum.

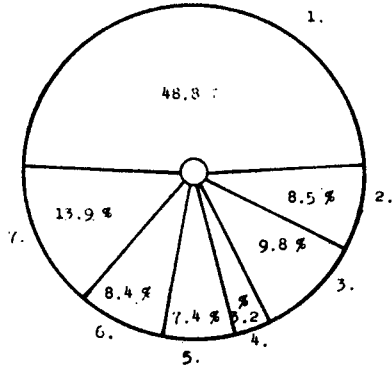
Landspítalinn

Gjöld kr./lögudag

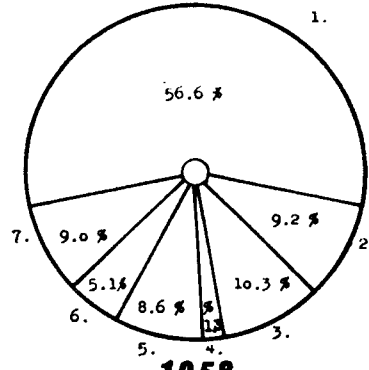

Landspítalinn

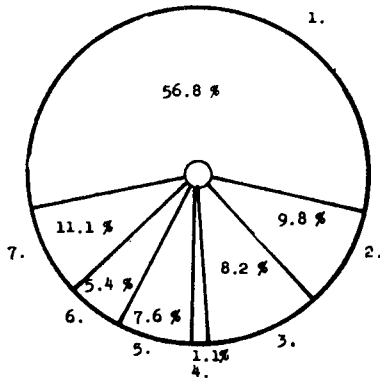
HLUTEFJALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐA:

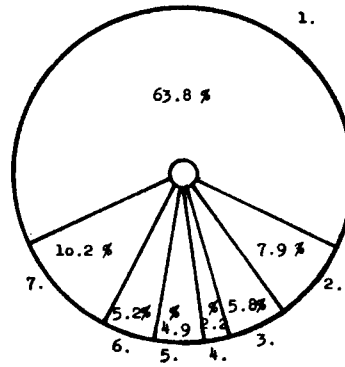
1953

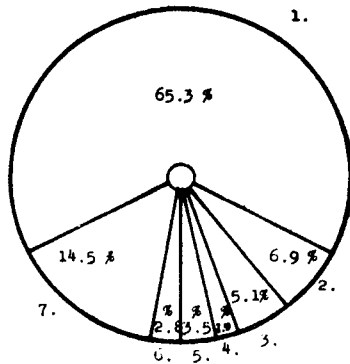
1958

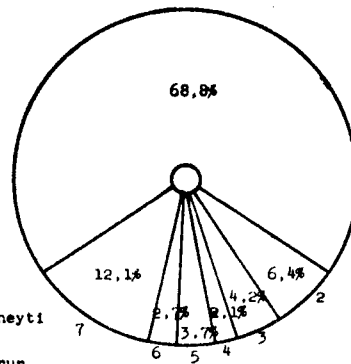
1963

1968

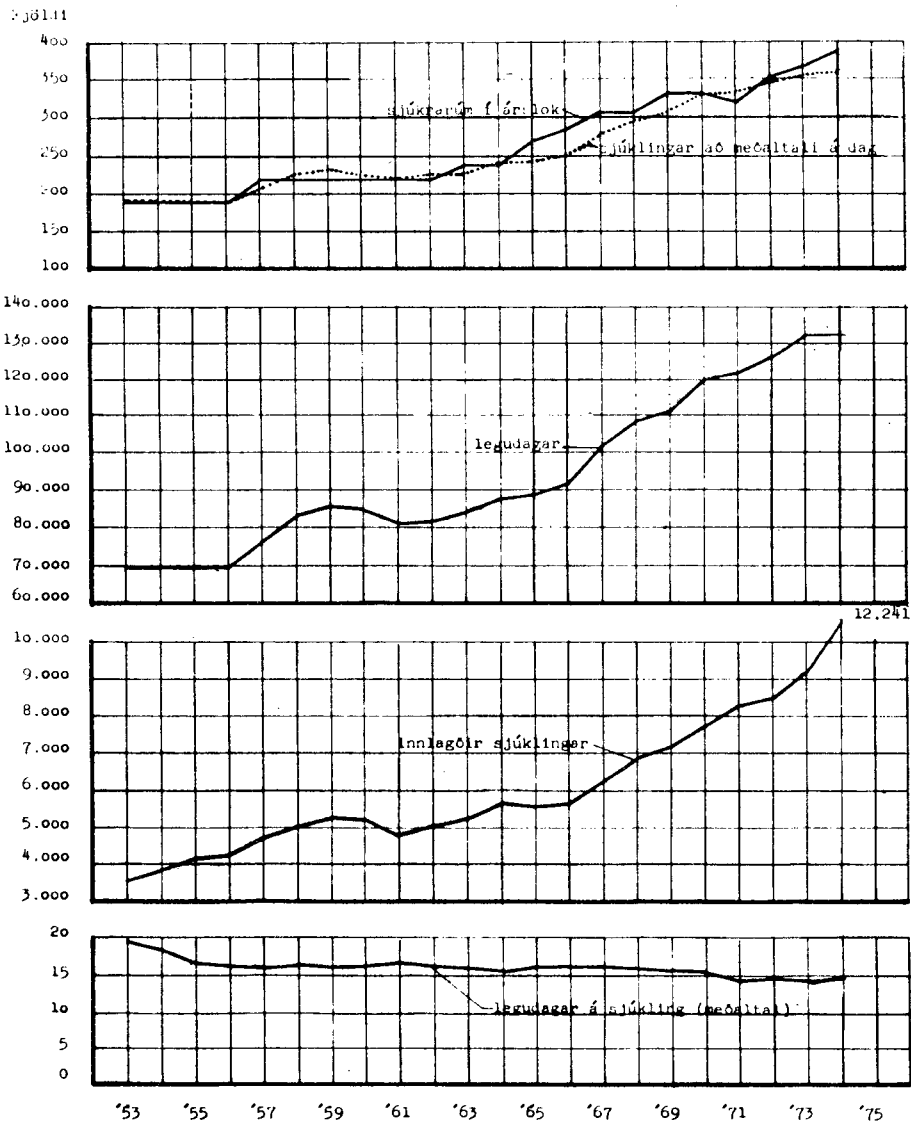
1973

1974

- 1. Laun
- 2. Lyf
- 3. Matvörur
- 4. Ljós og eldsneyti
- 5. Þvottur og hreinlætisvörur
- 6. Viðhald
- 7. Ýmislegt

Landspítalinn (og fæðingardeild)

FÆÐINGARDEILD

Kostnaður á dvalardag árið 1953 var 150 kr. Árið 1974 var kostnaður 5 932 kr. Á sama tíma hefur verðbólgan valdið 22-földun kostnaðar. Raunveruleg kostnaðar- aukning hefur því verið 1.8-föld.

FÆÐINGARDEILD

Kostnaður pr. legudag	1953	%	× 22	1974	%	Raunveruleg aukning
I. Gjöld:						
1. Laun	65,87	43,8	1 449,14	3 841,11	64,75	2,62
2. Lyf og sáraumbúðir	8,05	5,4	177,10	251,10	4,23	1,41
3. Matvörur	23,98	16,0	527,56	549,13	9,26	1,04
4. Ljós og eldsneyti	5,00	3,3	110,00	63,53	1,07	÷ 0,57
5. Þvottur og hreinlætisvörur	24,26	16,1	533,72	527,56	8,89	÷ 0,98
6. Viðhald	5,24	3,5	115,28	19,25	0,32	÷ 0,16
7. Annar kostnaður	17,88	11,9	393,36	680,55	11,48	1,73
Samtals	150,28	100,0	3 306,16	5 932,23	100,00	1,79

Launakostnaður á legudag eykst um 162%. Skýringar eru þær sömu og hvað varðar Landspítalann. Hér fjölga starfsfólki þó ekki jafnmikið og þar.

Í ársbyrjun 1953 eru sjúkrarúm í fæðingardeild 54 og starfsfólk um 57, eða 1 starfsmaður/sjúkrarúm. Í ársbyrjun 1974 eru sjúkrarúmin 63 og starfsfólk um 103, eða 1.6 starfsmaður/sjúkrarúm.

Lyfjakostnaður á legudag eykst einnig nokkru minna en í Landspítalanum eða um 41%. Þörfin fyrir lyf er hér hvað varðar sængurkonur nokkuð önnur og minni en á deildum Landspítalans.

Matvörukostnaður á legudag stendur í stað.

Ljós- og eldsneytiskostnaður á legudag lækkar um 43%. Hér er væntanlega um vanreikning að ræða vegna ofreiknings á Landspítalann. Þessi kostnaður ætti væntanlega að hafa staðið því sem næst í stað.

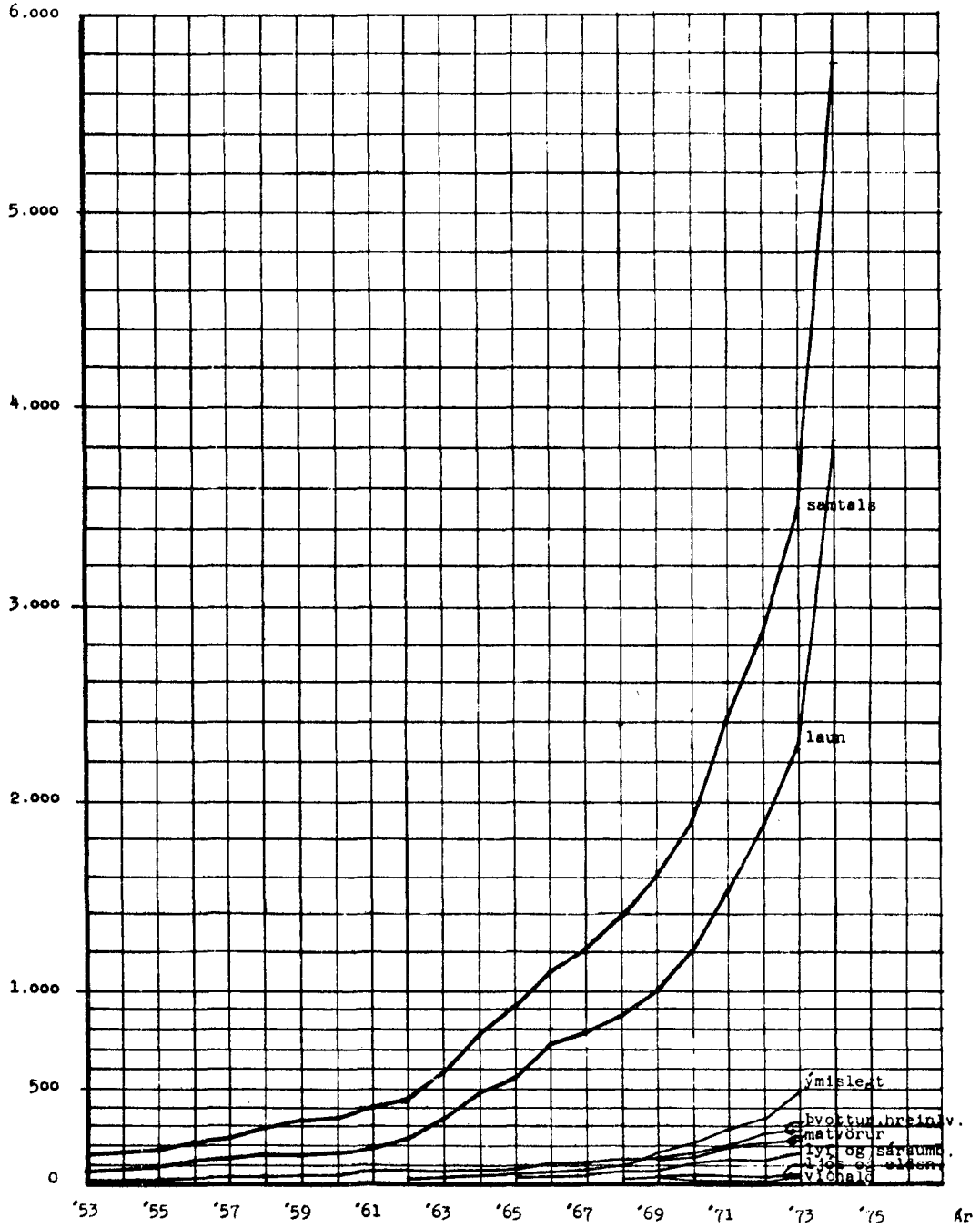
Þvotta- og hreinlætisvörukostnaður á legudag hefur staðið í stað. Fæðingardeildir eru þungar deildir hvað varðar þvotta. Það verður því að teljast mjög athyglisvert að sá kostnaður skuli ekki hafa aukist.

Viðhaldskostnaður á legudag hefur lækkað um 84%. Útlit gömlu fæðingardeildarbyggingarinnar hefur verið þannig að til mikillar vansæmdar hefur verið á undanförunum árum. Oft virðist viðhald bygginga vera eini liðurinn, sem talið er að hægt sé að spara á.

Annar kostnaður á legudag hefur aukist um 73%. Hér er um að ræða sömu skýringar og gilda fyrir Landspítalann, þó aukningin sé mun minni.

Fæðingardeild

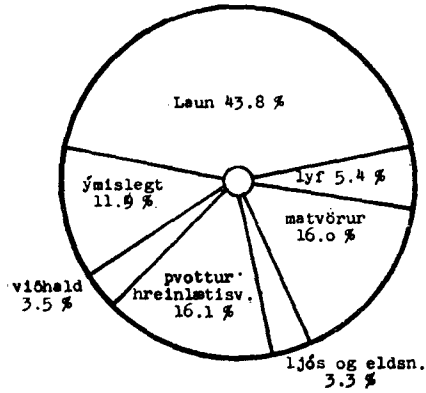
Gjöld kr./legudag

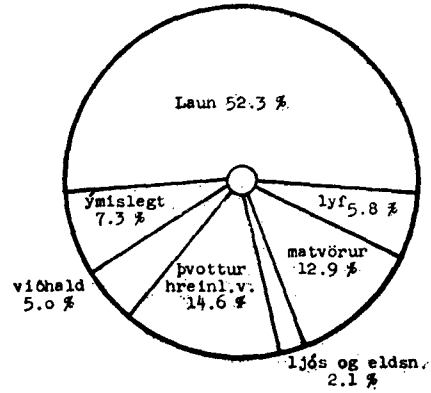

Fæðingardeild

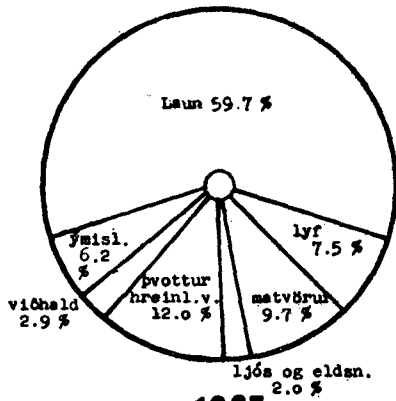
HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐAR

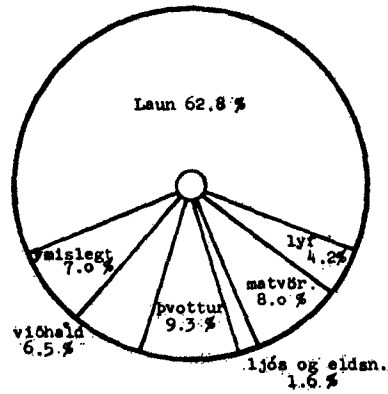
1953

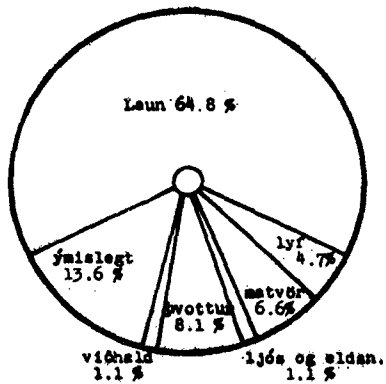
1958

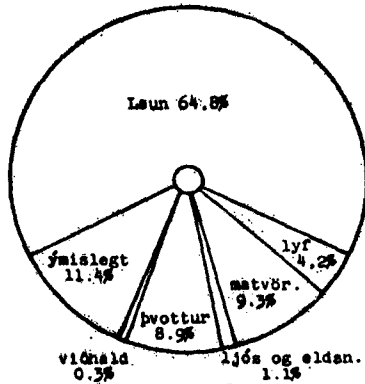
1963

1968

1973

1974

VÍFILSSTAÐASPÍTALI

Kostnaður á legudag í Vífilsstaðaspítala var árið 1953 74 kr. Árið 1974 var kostnaður orðinn 4 370 kr. Raunveruleg kostnaðaraukning með tilliti til 22-földunar verðlags hefur því verið um 2.7-föld.

Á þessum árum gjörbreytist starfsemin á Vífilsstöðum úr berklahæli í spítala fyrir lungnasjúklinga.

Starfsliði fjölga og sjúkrarúmum fækkar. Á árunum um 1960 er sjúkrarúmum fækkað verulega. Þá hefur berklum næstum verið útrýmt og slíkir sjúklingar orðnir fáir. Frá þessum tíma fer einnig innlögnum að fjölga vegna styttingar á meðallegudagafjölda. Eftir 1968 verður síðan nýtt stökk vegna enn meiri styttingar meðallegudagafjölda.

Í ársbyrjun 1953 eru sjúkrarúm í Vífilsstaðaspítala um 190 og starfsfólk um 74 eða 0.4 starfsm./sjúkl. Í ársbyrjun 1974 eru rúmin 102 og starfsmenn um 131, eða 1.3 starfsmaður/sjúkrarúm.

VÍFILSSTAÐASPÍTALI

Kostnaður pr. dvalardag	1953	%	×22	1974	%	Raunveruleg aukning
I. Gjöld:						
1. Laun	24,83	33,5	546,26	2 785,39	63,74	5,09
2. Lyf og sáraumbúðir	2,21	3,0	48,62	228,43	5,23	4,69
3. Matvörur	22,87	30,9	503,14	356,47	8,16	÷0,70
4. Ljós og eldsneyti	5,49	7,4	120,78	145,23	3,32	1,20
5. Þvottur og hreinlætisvörur	4,29	5,8	94,38	152,98	3,50	1,62
6. Viðhald	8,21	11,1	180,62	205,85	4,71	1,13
7. Annar kostnaður	6,12	8,3	134,64	495,21	11,43	3,67
Samtals	74,02	100,0	1 628,44	4 369,56	100,00	2,68

Launakostnaður á legudag eykst um 409%. Ástæðurnar eru fjölgun starfsfólks og bætt launakjör heilbrigðisstétta. Einnig fækkun sjúkrarúma og legudaga.

Ástæðurnar fyrir fjölgun starfsfólks eru einkum:

Lyfja- og sáraumbúðakostnaður á legudag eykst um 369%. Ný lyf og þróun úr hæli í sjúkrahús fyrir bráðasjúkdóma gjörbreytir lyfjanotkun.

Matvörukostnaður á legudag lækkar um 30%. Í tíð berklahælisins var talið að riflegur matur væri liður í meðferð berklasjúklinga. Breytt viðhorf hafa því dregið úr matarkostnaði.

Ljós- og eldsneytiskostnaður á legudag hefur aukist um 20%. Sú aukning stafar væntanlega nær eingöngu af fækkun legudaga en húsnæðið, sem þarf að hita og lýsa, hefur ekki minnkað þó rúmum hafi fækkað.

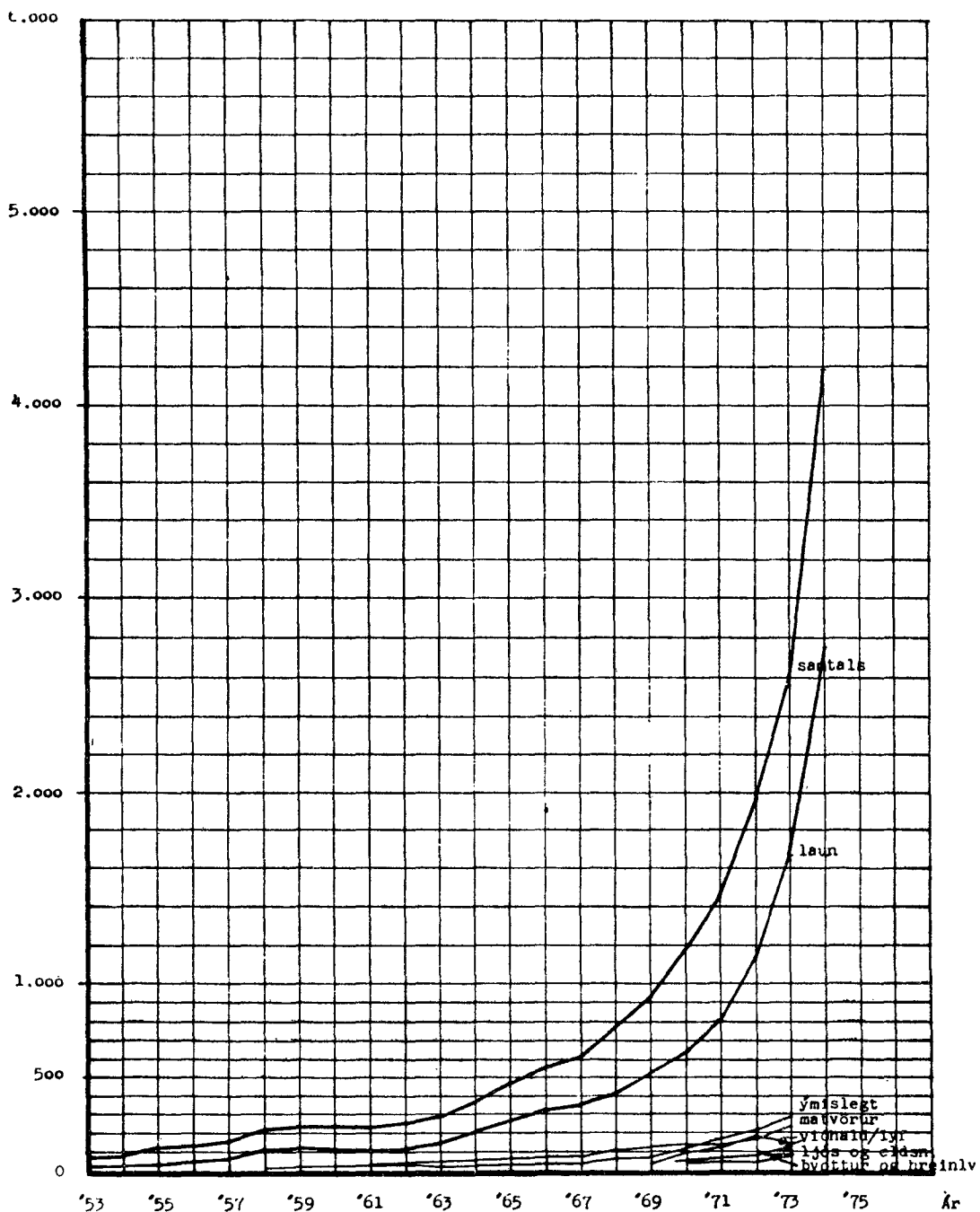
Þvottur og hreinlætisvörukostnaður hefur aukist um 62%. Ástæðurnar eru fækkun legudaga, fjölgun starfsfólks og auknar kröfur vegna sjúklinga.

Viðhaldskostnaður á legudag hefur aukist um 13%, sem er mjög lítið þegar tillit er tekið til aldurs bygginga á Vífilsstöðum (sjá kafla 16.1.).

Annar kostnaður á legudag hefur aukist um 267%. Hér kemur til aukning á röntgenkostnaði, notkun einnotahluta og ýmis hjúkrunargögn, sem ekki voru til fyrir 20 árum.

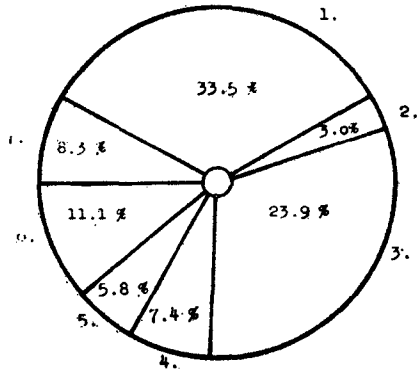
Vífilstaðaspítali

Gjöldu kr./legudag

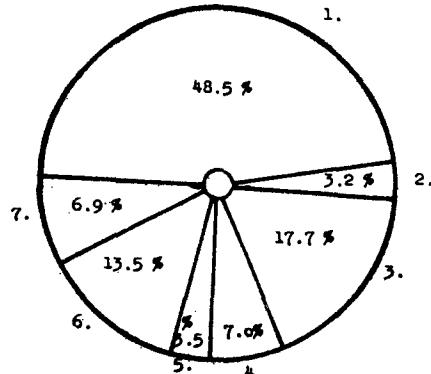

Vífilstadaspítali

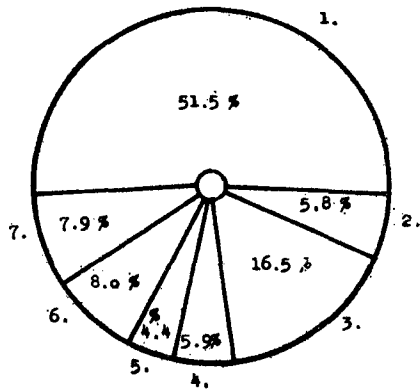
HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐAK

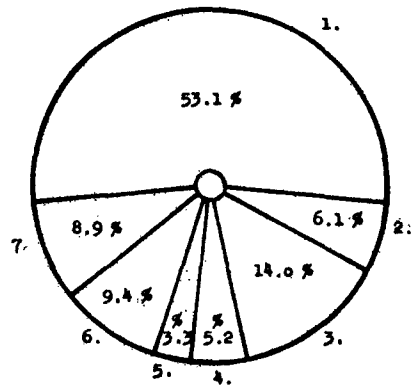
1953

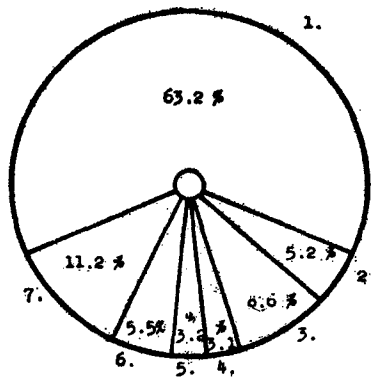
1958

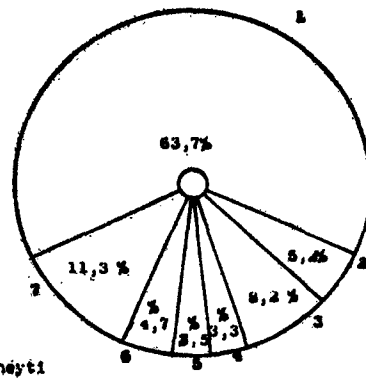
1963

1968

1973

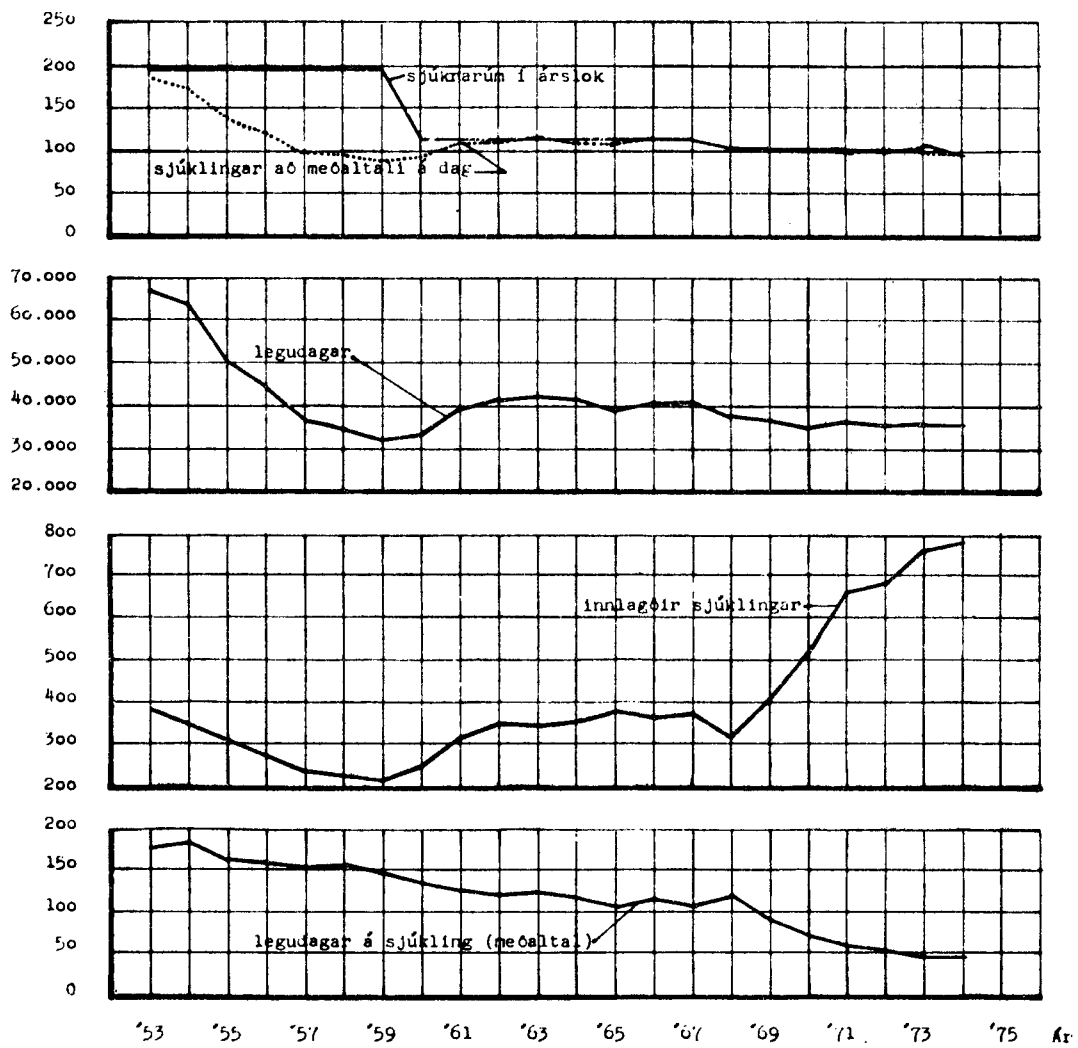

1974

- 1. Laun
- 2. Lyf
- 3. Matvörur
- 4. Ljós og eldaneyti
- 5. Þvottur og hreinlætivörur
- 6. Váhalð
- 7. Ýmislegt

Vífilstaðaspítali

Fjöldi

KLEPPSSPÍTALINN

Kostnaður á dvalardag í Kleppsspítalanum árið 1953 var 59 kr. Árið 1974 var kostnaður 4 523 kr. Raunveruleg kostnaðaraukning með tilliti til 22-földunar verðlags hefur því verið um 3,5-föld.

Á þessum tíma hafa orðið miklar framfarir í geðlækningum. Ný lyf hafa komið til sögunnar og meðallegudagafjöldi sjúklinga hefur styst mikið. Þrátt fyrir fækkun sjúkrarúma hefur því fjöldi innlagðra sjúklinga aukist.

Í ársbyrjun 1953 eru sjúkrarúm í Kleppsspítala um 250 og starfsfólk um 109, eða 0,4 starfsmaður/sjúkrarúm. Í ársbyrjun 1974 eru rúmin talin 240 og starfsmenn um 318, eða 1,3 starfsmaður/sjúkrarúm.

KLEPPSSPÍTALINN

Kostnaður pr. legudag	1953	%	×22	1974	%	Raunveruleg aukning
I. Gjöld:						
1. Laun	25,89	43,7	569,58	3 330,28	73,62	5,84
2. Lyf og sáraumbúðir	1,30	2,2	28,60	118,80	2,63	4,15
3. Matvörur	14,99	25,3	329,78	273,07	6,04	÷0,82
4. Ljós og eldsneyti	3,79	6,4	83,38	55,83	1,23	÷0,66
5. Þvottur og hreinlætisvörur	3,29	5,5	72,38	102,04	2,26	1,40
6. Viðhald	5,37	9,1	118,14	109,27	2,42	÷0,92
7. Annar kostnaður	4,68	7,8	102,96	534,02	11,80	5,18
Samtals	59,31	100,0	1 304,82	4 523,31	100,00	3,47

Lyfjakostnaður á legudag hefur aukist um 315%. Eins og áður sagði eru það einkum ný lyf, sem valdið hafa byltingu í geðlækningum á undanförunum árum. Stór hluti sjúklinga, sem áður þurfti að leggja inn, sækir nú aðeins göngudeild spítalans.

Launakostnaður á legudag eykst um 484%. Skýringin er aukning starfsfólks og bætt launakjör heilbrigðisstétta.

Ástæðurnar fyrir fjölgun starfsfólks eru einkum tvær:

1. Aukning alls kyns þjónustustarfsemi gagnvart og í tengslum við sjúklinga.
2. Stytting meðallegudagafjölda, sem þýðir í reynd, að innliggjandi sjúklingar eru nú almennt veikari og krefjast meiri umönnunar en var árið 1953.

Matvörukostnaður á legudag hefur lækkað um 18%.

Ljós og eldsneytiskostnaður á legudag hefur lækkað um 34%. Skýringin er fyrst og fremst inntaka hitaveitu.

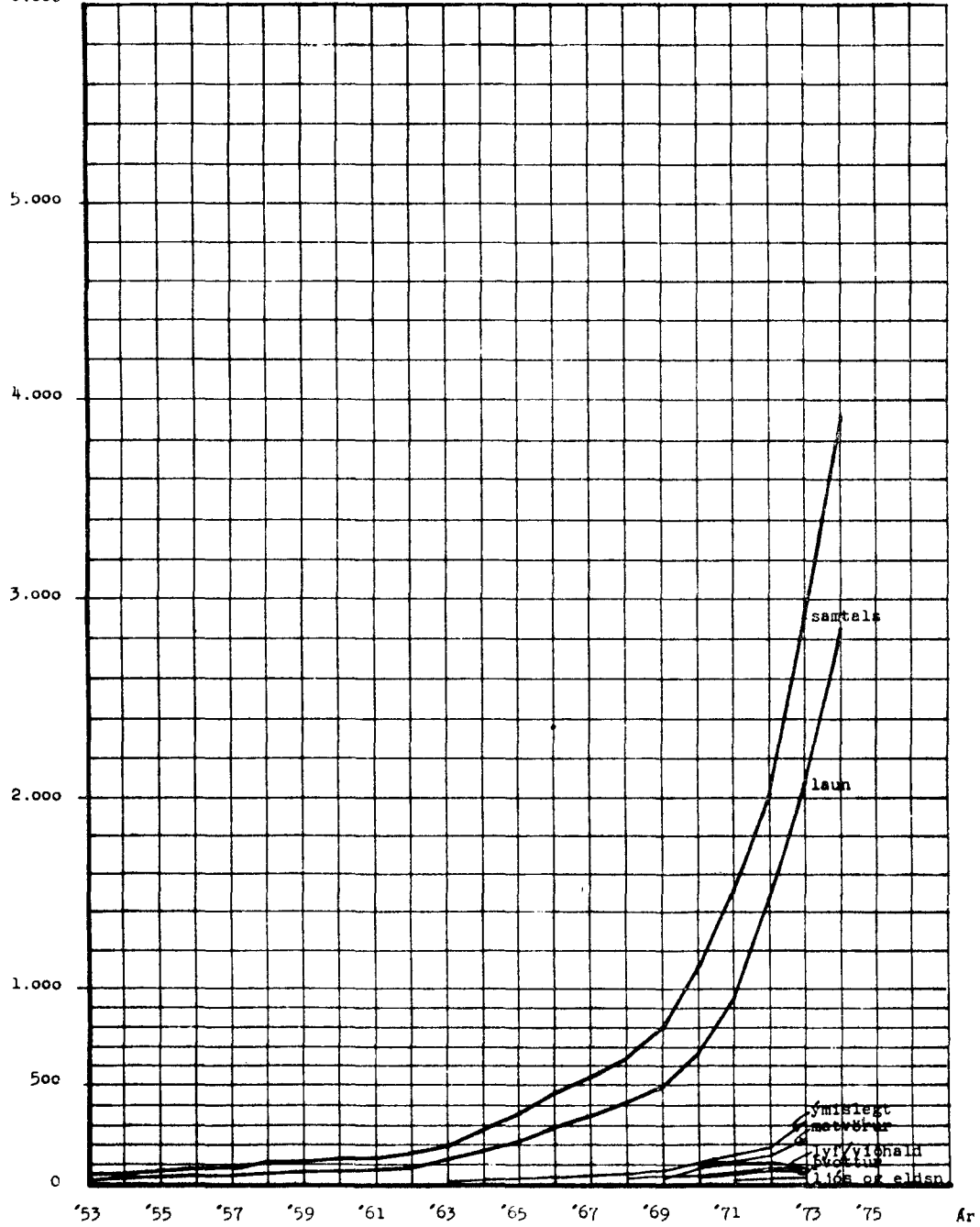
Þvottar og hreinlætisvörukostnaður á legudag hefur hækkað um 40%. Skýringin er auknar kröfur og fjölgun innlagðra sjúklinga.

Viðhaldskostnaður á legudag hefur lækkað um 8%. Hér á sér stað sambærilegur samdráttur og í mörgum öðrum stofnunum. Þegar húsin eldast lækkar framlagið til viðhalds.

Annar kostnaður á legudag. Þessi kostnaður hefur aukist um 418%. Hér er einkum um að ræða greiðslur Kleppsspítalans fyrir vistun sjúklinga annars staðar, t. d. í Stykkishólmi.

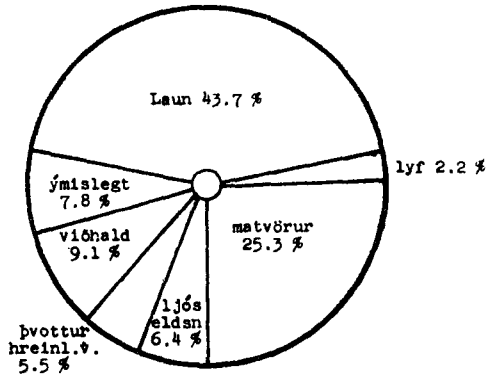
Kleppsspítalinn

Gjöld kr./legudag

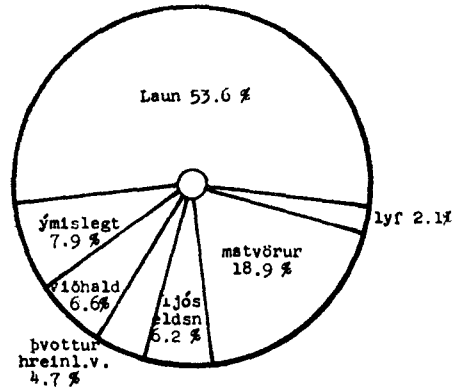

Kleppsspitalli

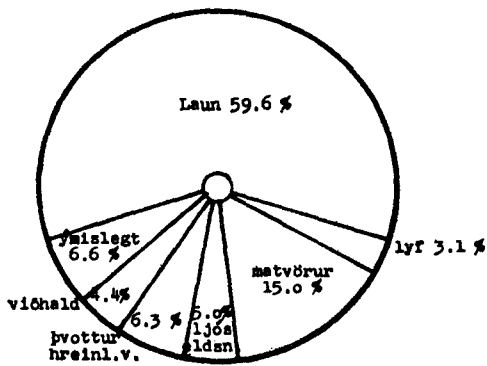
HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐA

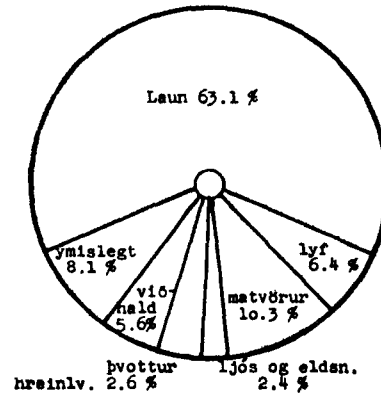
1953

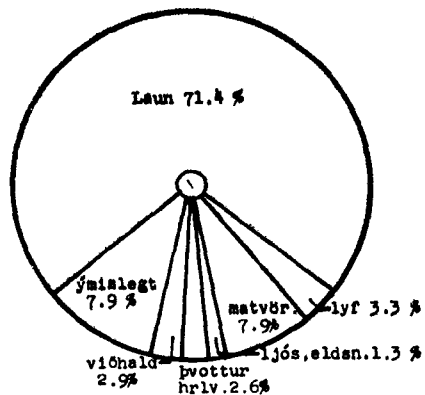
1958

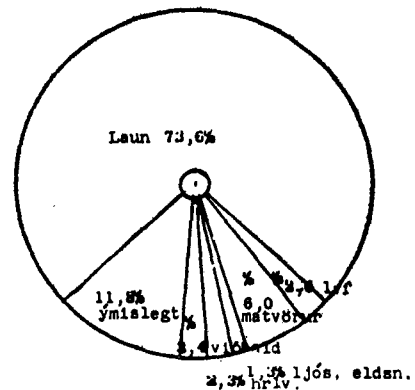
1963

1968

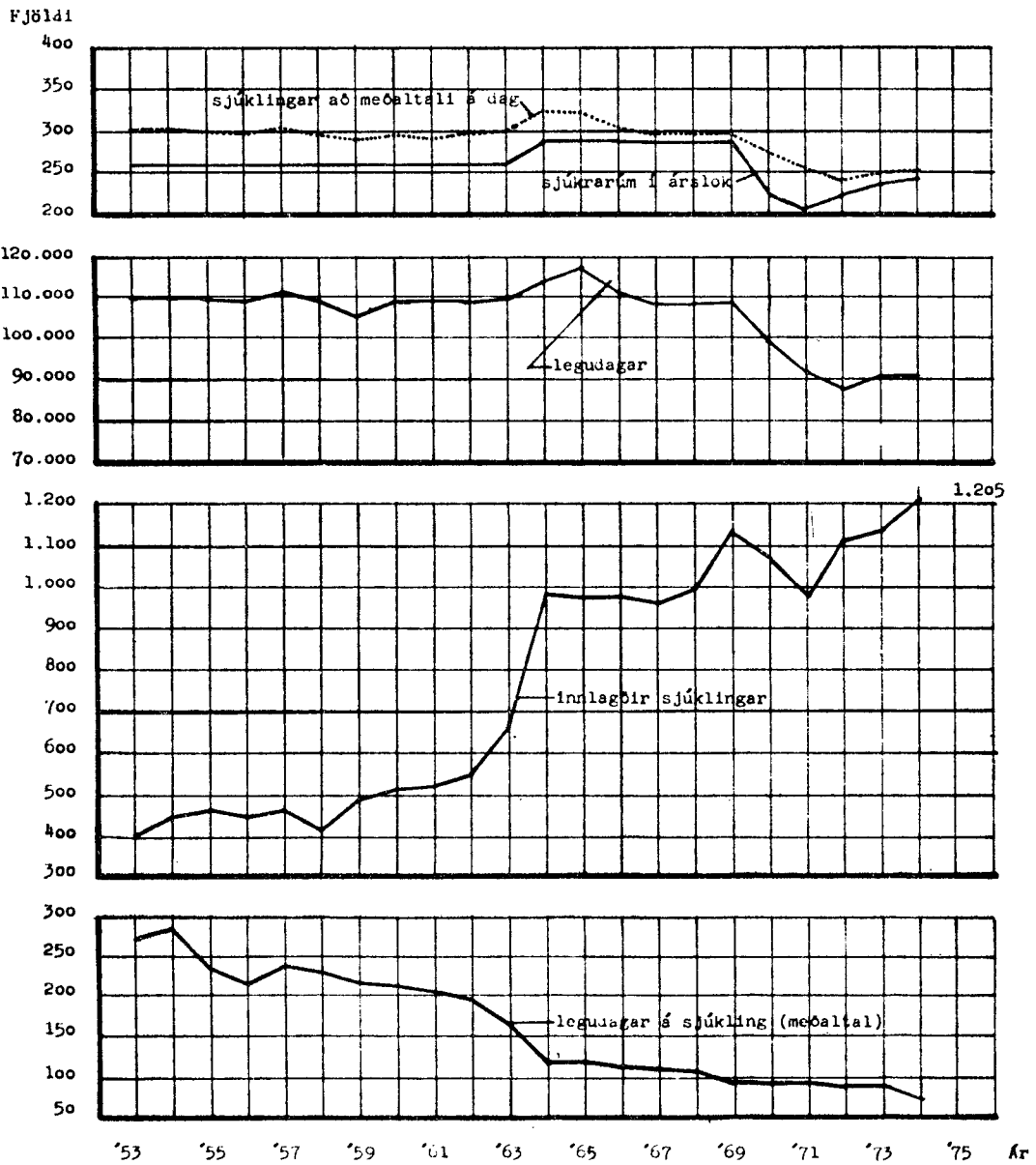
1973

1974

Kleppsspítalinn

KÓPAVOGSHÆLIÐ

Kostnaður á dvalardag í Kópavogshæli var árið 1953 71 kr. Árið 1974 var kostnaður 2 111 kr. Á sama tíma hefur verðhækkun vegna verðbólgu verið 22-föld. Raunveruleg kostnaðaraukning hefur því verið um 1.4-föld.

KÓPAVOGSHÆLIÐ

Kostnaður pr. legudag	1953	%	×22	1974	%	Raunveruleg aukning
1. Laun	39,08	54,9	859,76	1 424,47	67,49	1,65
2. Lyf og sáraumbúðir	0,79	1,1	17,38	16,44	0,78	÷0,94
3. Matvörur	15,05	21,1	331,10	212,59	10,07	÷0,64
4. Ljós og eldsneyti	4,55	6,4	100,10	70,86	3,36	÷0,70
5. Þvottur og hreinlætisvörur	3,40	4,8	74,80	95,56	4,53	1,27
6. Viðhald	2,52	3,5	55,44	50,63	2,40	÷0,91
7. Annar kostnaður	5,81	8,2	127,82	240,02	11,37	1,87
Samtals	71,20	100,0	1 566,40	2 110,57	100,00	1,34

Launakostnaður á legudag hefur hækkað um 65%.

Ástæðurnar eru þær sömu og á öðrum stofnunum: Fjölgun starfsfólks og bætt launakjör heilbrigðisstétta.

Í ársbyrjun 1953 eru sjúkrarúm í Kópavogshæli um 30 og starfsfólk um 15, eða 0.5 starfsm./sjúkrarúm. Í ársbyrjun 1974 eru rúmin orðin 155 og starfsfólk um 161, eða um 1 starfsm./sjúkrarúm.

Lyfja- og sáraumbúðakostnaður á legudag stendur í stað.

Matvörukostnaður á legudag lækkar um 36%.

Ljós- og eldsneytiskostnaður á legudag hefur lækkað um 30%. Skýringin er fyrst og fremst inntaka hitaveitu.

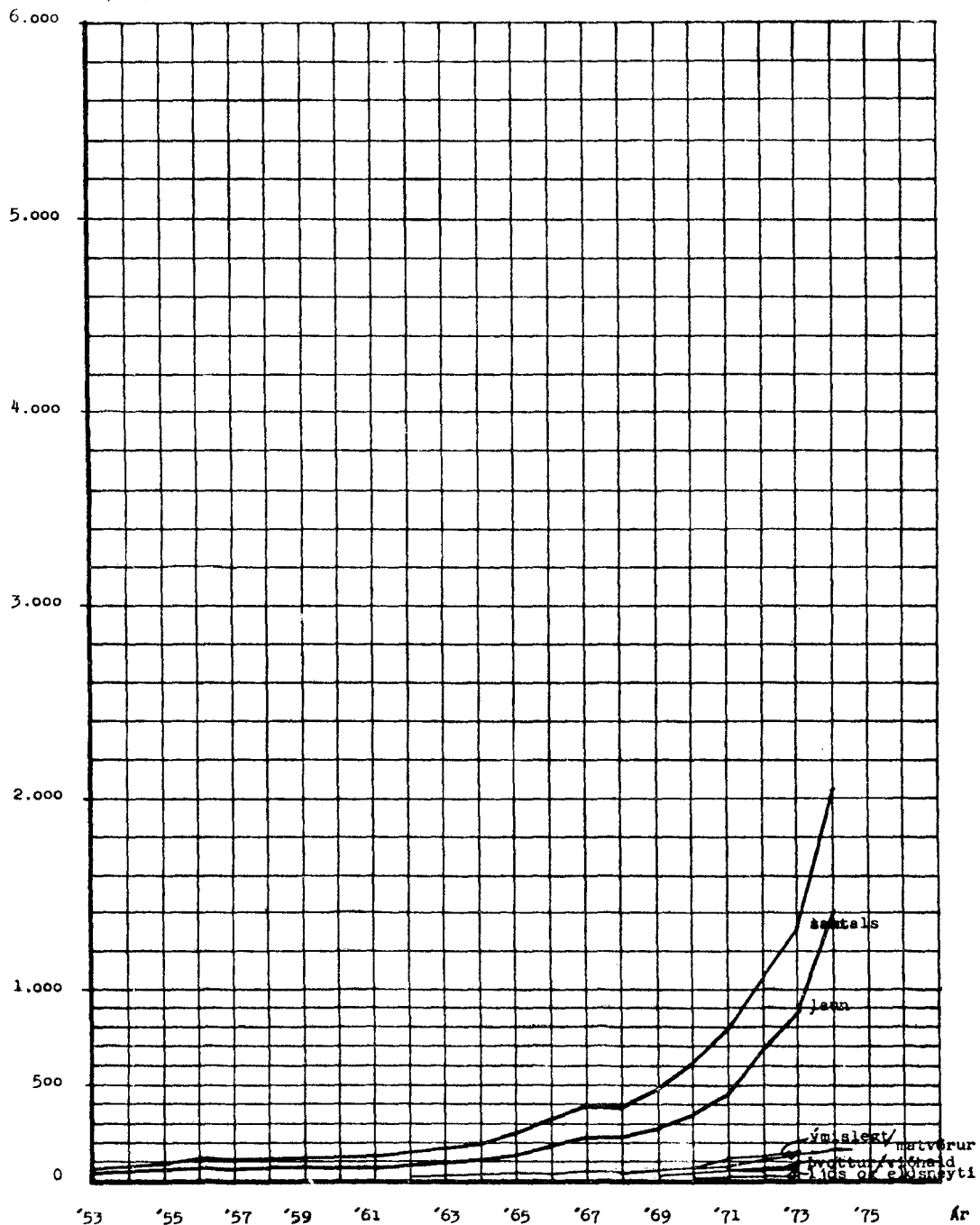
Þvotta- og hreinlætisvörukostnaður á legudag hefur aukist um 27%. Ástæður eru aukning starfsfólks og auknar kröfur vegna sjúklinga svo og fækkun legudaga.

Viðhaldskostnaður á legudag hefur lækkað um 9%. Hér á sér stað sambærilegur samdráttur og í fyrrgreindum öðrum stofnunum.

Annar kostnaður á legudag hefur hækkað um 87%. Hér er um að ræða svipaðar skýringar og fram koma hjá hinum stofnunum.

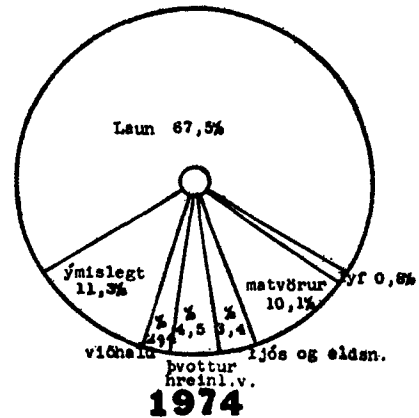
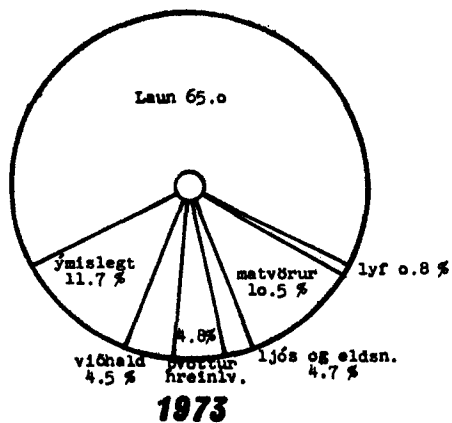
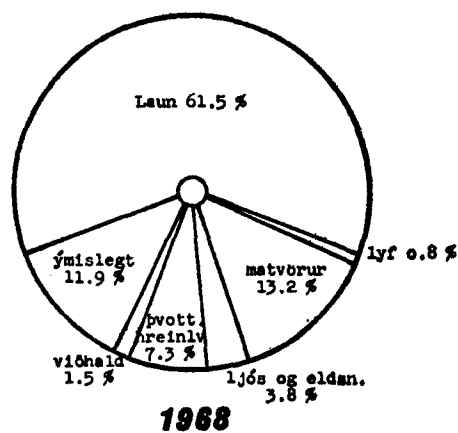
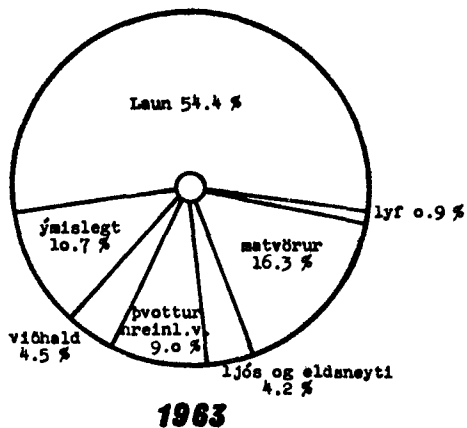
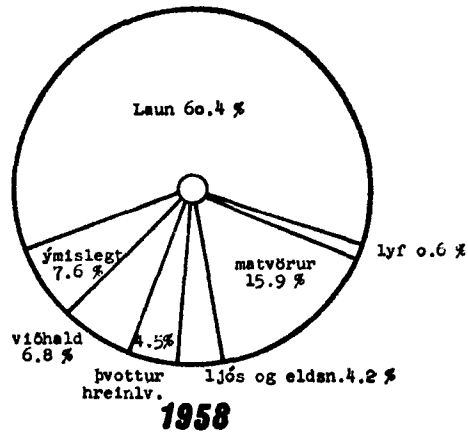
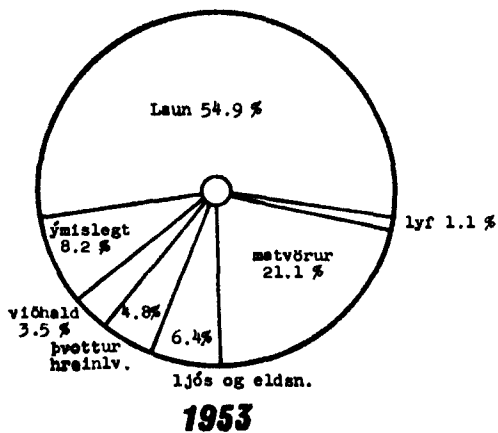
Kþræðingshælið

Gjöld kr./legudag

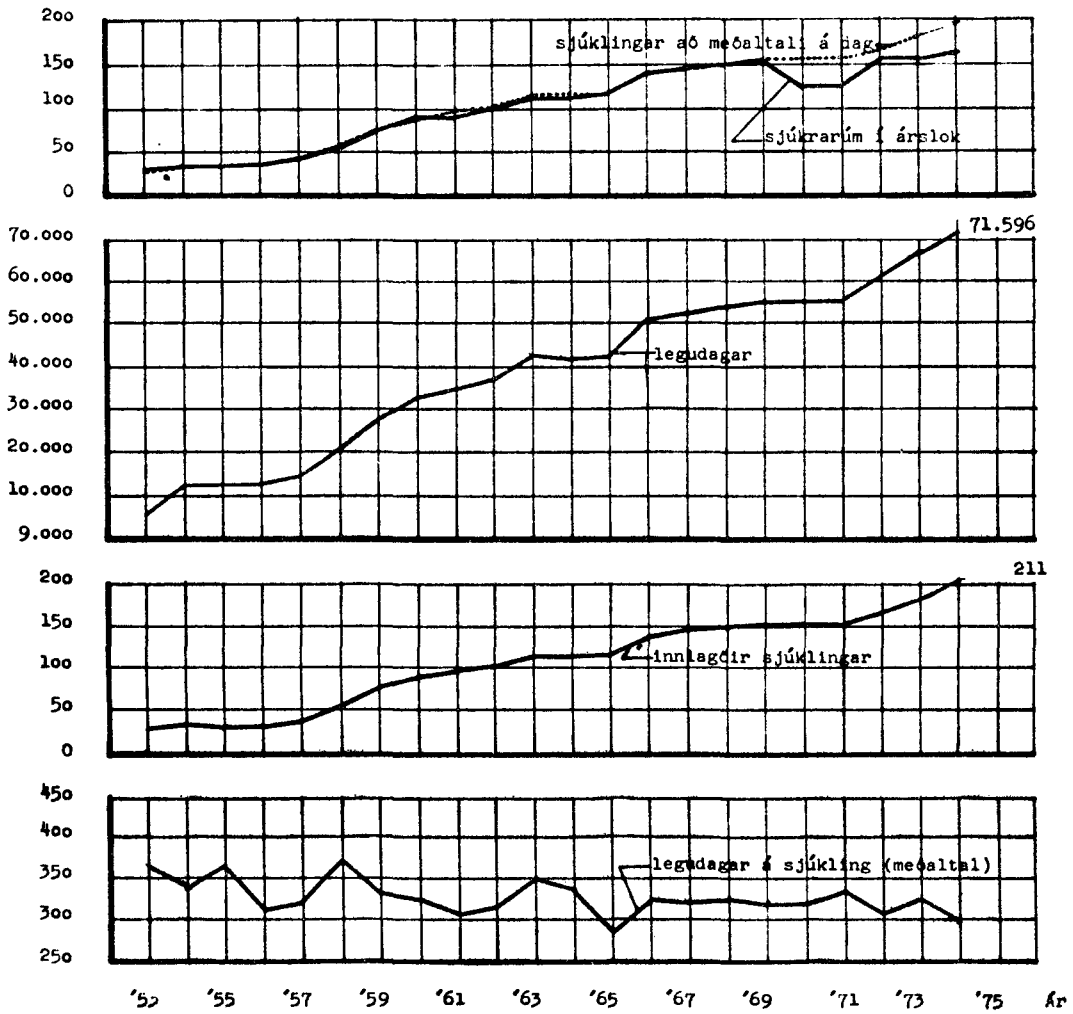
Kþpavogshælið

HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNADAR

Kþpavogshæli

Fjöldi

14. HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐAR 1974—1975.

Hlutfallsleg skipting kostnaðar á sjúkrahúsum.

Í kafla hér að framan er sýnd skipting kostnaðar á ríkisspítölunum árin 1953—1974. Á mynd sést hlutfallsleg skipting kostnaðar Landspítalans, Kleppsspítalans og Vífilsstaðaspítala 1975.

Ef sú skipting er athuguð kemur eftirfarandi í ljós.

Laun og launatengd gjöld eru hlutfallslega mest á Kleppsspítala. Þetta er eðlilegt með tilliti til þess að meðferð sjúklinganna þar er einkum falin í mannlegum samskiptum.

Lyf og ýmsar spítalavörur kosta hlutfallslega mest á Landspítala. Eftirtektarvert er að þrátt fyrir þá lyfjabyltingu, sem átt hefur sér stað í geðlækningum, er lyfjakostnaður hlutfallslega langminnstur á Kleppsspítala.

Matvörukostnaður er hlutfallslega mestur á Vífilsstaðaspítala, en minnstur á Kleppsspítala. Erfitt er að meta ástæður fyrir þessu. Þó er rétt að hafa í huga að margir telja að fæði sjúklinga á Kleppsspítala sé mun lélegra en á öðrum spítölum. Á Landspítalanum er rekið mjög hagkvæmt eldhús sem að vísu veitir dýra þjónustu, t. d. sérþæði handa ýmsum sjúklingum.

Þrátt fyrir þetta er matarkostnaður sjúklinga þar svipaður og á Vífilsstaðaspítala. Ástæðan er hagkvæmni bakkaskömmtnunar. Slik kerfi nýta mat mun betur en önnur matardreifingarkerfi.

Orka til ljósa og hitunar kostar hlutfallslega mest á Vífilsstöðum, minna á Landspítalanum og minnst á Kleppsspítalanum. Á Kleppsspítalanum eru engin orkufrek rannsóknartæki. Þar er lítið um loftræstikerfi. Á Landspítalanum eru rafmagnstæki og loftræstikerfi, sem þurfa mikla orku. Þrátt fyrir þetta er hlutfall orkukostnaðar minna á Landspítalanum en Vífilsstaðaspítala. Skýringin er sú að hitaveita er ekki tengd við Vífilsstaði fyrr en á árinu 1976.

Hjúkrunargögn og læknaáhöld kosta af eðlilegum ástæðum hlutfallslega mest á Landspítalanum og minnst á Kleppsspítala.

Sérfræðiþjónusta er nokkuð mislitur liður. Þar eru taldir saman kostnaðarliðir fyrir þjónustu utanaðkomandi lækna, verkfræðinga og annarra.

Verktakakostnaður, sem einkum er þvottur, er hlutfallslega mestur á Landspítala, síðan Vífilsstöðum og loks Kleppsspítala. Þetta er eðlilegt miðað við þá starfsemi, sem fram fer á stofnununum.

Viðhaldsgjöld eru hlutfallslega mest á Vífilsstaðaspítala, en minnst á Kleppsspítala. Almennt má vafalaust segja að með tilliti til bygginga sé hlutfall viðhaldsgjalda of lítið.

Stofnkostnaður er hlutfallslega mestur á Vífilsstaðaspítala. Það er vegna fjárveitingar til byggingar barnaheimilis. Annars er stofnkostnaður einkum vegna endurnýjunar húsgagna og minni háttar tækja.

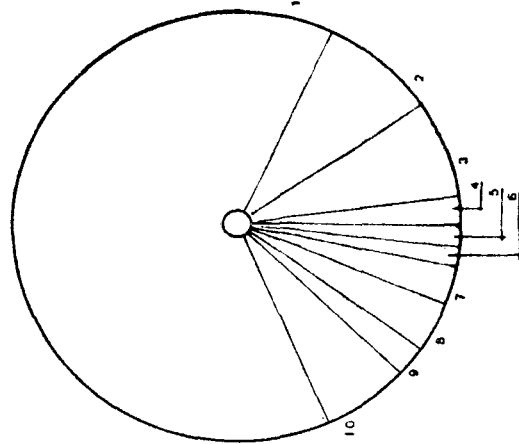
Ýmis kostnaður er hlutfallslega mestur á Kleppsspítala. Þar eru innifaldar í þessum kostnaði greiðslur fyrir vistun sjúlinga í t. d. Hveragerði, Stykkishólmi o. fl. stöðum.

Hér að ofan hefur verið sýnd hlutfallsleg skipting kostnaðar á þremur ríkisspítölum. Hér á eftir verður einnig borinn saman kostnaður og hlutfallsleg skipting kostnaðar á Landspítala, Borgarspítala og Landakotsspítala.

Mjög erfitt er að bera saman kostnað á legudag eins og hér er gert. Bókhaldsuppsetning er mjög mismunandi á þessum stofnunum og getur því samanburður orðið misvísandi. Reynt hefur verið að draga allar greiðslur fyrir ambulantiþjónustu út, þannig að fáist raunverulegur kostnaður á legudag (mynd 17.2.).

01 LANDSPÍTALINN

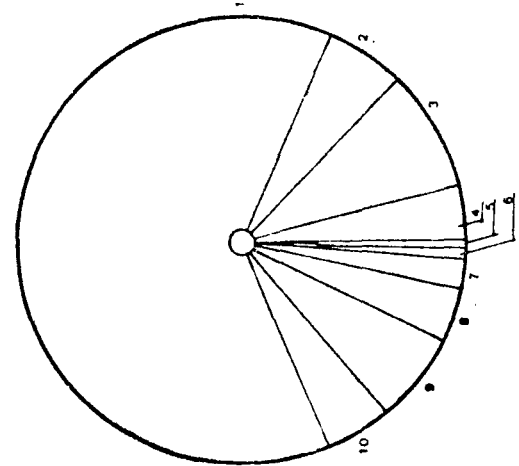
HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐAR 1975

1	LAUN OG LAUNATENGD GJÖLD	63.8%
2	LYF OG YMSAR SPÍTALAVÖRUR	8.5%
3	MATVÖRUR	7.5%
4	ORKA TIL LIJOSA OG HITUNAR	2.3%
5	HJUKRÖGN OG LÆKNAHÖLD	1.7%
6	SERFRÆÐIÐJONUSTA	1.3%
7	VERKTAKAR	2.9%
8	VIÐHALDSGJÖLD	3.7%
9	STOFNKOSTNAÐUR	2.2%
10	YMISLEGT	6.3%

03 VÍFÍLSTADASPÍTALI

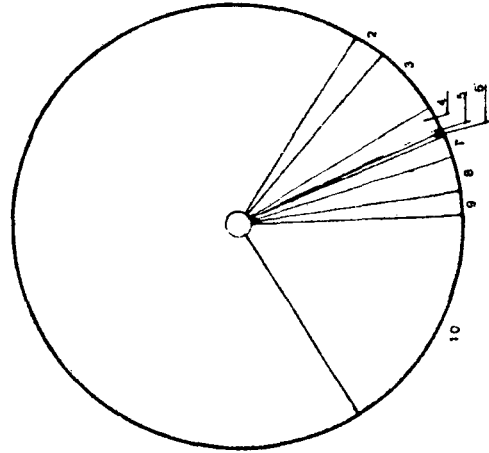
HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐAR 1975

1	LAUN OG LAUNATENGD GJÖLD	62.7%
2	LYF OG YMSAR SPÍTALAVÖRUR	5.5%
3	MATVÖRUR	8.9%
4	ORKA TIL LIJOSA OG HITUNAR	3.8%
5	HJUKRÖGN OG LÆKNAHÖLD	0.7%
6	SERFRÆÐIÐJONUSTA	0.8%
7	VERKTAKAR	2.1%
8	VIÐHALDSGJÖLD	3.9%
9	STOFNKOSTNAÐUR	6.7%
10	YMISLEGT	4.9%

04 KLEPPSSPÍTALINN

HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐAR 1975

1	LAUN OG LAUNATENGD GJÖLD	67.9%
2	LYF OG YMSAR SPÍTALAVÖRUR	2.2%
3	MATVÖRUR	5.4%
4	ORKA TIL LIJOSA OG HITUNAR	1.6%
5	HJUKRÖGN OG LÆKNAHÖLD	0.1%
6	SERFRÆÐIÐJONUSTA	0.4%
7	VERKTAKAR	1.7%
8	VIÐHALDSGJÖLD	2.8%
9	STOFNKOSTNAÐUR	16.4%
10	YMISLEGT	16.9%

Launakostnaður á legudag er mestur í Landspítalanum, en minnstur á Landakotsspítala. Landspítalinn rekur umfangsmestu rannsóknna-, göngudeilda- og þjónustustarfsemi þessara stofnana, auk þess eina af starfsfólksfrekustu deildum sem til eru í spítalarekstri, þ. e. barnageðdeild. Lágur kostnaður á Landakoti stafar að hluta af vinnu systranna.

Lyf og sáraumbúðakostnaður á legudag er liður, sem erfitt er að bera saman vegna mismunandi bókhaldsreglna. Allar skýringar á mismun verða því ágiskanir.

Ljós og eldsneytiskostnaður á legudag er langmestur á Landspítalanum. Skýringin er meðal annars hversu margar og dreifðar byggingar spítalans eru. Einnig eru mjög orkufrek tæki og loftræstikerfi.

Þvottar og hreinlætisvörुकostnaður á legudag er mestur í Landspítala. Þessi liður inniheldur allan kostnað vegna þvotta einnig launaliðinn. Hinn lági kostnaður Landakotsspítala stafar meðal annars af því að þar er þvottahús innan stofnunarinnar og því enginn útflutningur á taui. Einnig kemur hér vafalaust til vinna systranna.

Sama þvottahús þvær fyrir Borgarspítala og Landspítala. Útselt þvottaverð til Borgarspítala hefur ávallt verið lægra en verðið til Landspítala. Landspítali kaupir á sjálfkostnaðarverði. Borgarspítali hefur hins vegar aðeins greitt sem nemur jaðarkostnað, þ. e. ekki tekið þátt í föstum kostnaði.

Viðhaldskostnaður er hæstur á Landakotsspítala og bendir það til þess að þar sem ekki er ákveðin með fjárlögum upphæð viðhalds sé talið nauðsynlegt að eyða meiri fjármunum í þennan lið en gert er t. d. á Landspítala.

Annar kostnaður á legudag er hæstur á Landspítalanum, en lægstur á Borgarspítala. Þennan lið er mjög erfitt að bera saman.

Rekstrarhalli/afgangur á legudag bætist við/dregst frá þeim upphæðum, sem reiknaðar eru í legudagakostnað.

Almennt má segja að sá samanburður, sem hér er sýndur, segi mjög lítið. Á Landspítalanum, þar sem t. d. eru reknar stórar dagdeildir, þar sem ekki eru taldir legudagar, og göngudeildir, sem fá litlar sem engar tekjur, veldur kostnaður af þeim verulegri skekkju í ofangreindum samanburði.

	Landspítali		Borgarspítali		Landakotsspítali		
	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	
1. Laun	8 179,58	64,89	8 045,64	68,00	6 055,85	61,81	
2. Lyf og sáraumbúðir	950,00	7,54	656,10	5,55	774,06	7,90	
3. Matvörur	529,81	4,20	668,35	5,65	505,14	5,16	
4. Ljós og eldsneyti	290,93	2,31	158,32	1,34	148,41	1,52	
5. Þvottur og hreinl.v.	514,22	4,08	427,88	3,62	246,21	2,51	
6. Viðhald	460,63	3,65	438,19	3,70	572,19	5,84	
7. Annar kostnaður	1 681,11	13,33	1 436,97	12,14	1 494,32	15,26	
	12 606,28	100,00	11 831,45	100,00	9 796,18	100,00	
Rekstrarhalli	534,72	4,24	82,05	0,69	71,52	0,73	(rekstrarafgangur)
	13 141,00		11 913,50		9 724,66		

**15. SKIPTING LAUNAKOSTNAÐAR SJÚKRAHÚSA EFTIR
STARFSSTÉTTUM**

1973—1974

Landspítali, Fæðingardeild, Vífilsstaðaspítali, Kleppsspítali.

Hlutfallsleg skipting launa eftir stéttum.

Ef skoðuð er hlutfallsleg skipting launa eftir stéttum á Landspítalanum, Fæðingardeild, Vífilsstaðaspítala og Kleppsspítala, kemur í ljós að stærstur hluti launa fer til lækna og hjúkrunarkvenna.

Ef skiptingin eftir stofnunum er athuguð, kemur í ljós að hlutur lækna er nær tvöfalt meiri á Landspítala og Fæðingardeild en Vífilsstaðaspítala og Kleppsspítala. Hlutur hjúkrunarkvenna er nokkuð jafn nema á Fæðingardeild, þar koma ljósmæður í staðinn. Laun sjúkraliða eru hlutfallslega mest á Kleppsspítalanum.

Hlutfall launa hjúkrunarfólks samtals er hæst á Landspítalanum, en lægst á Vífilsstaðaspítala. Í staðinn er hluti annars starfsfólks á Vífilsstaðaspítala nokkru hærri. Þessi mismunur stafar af þeirri vöntun, sem verið hefur á faglærðu starfsfólki á Vífilsstaðaspítalanum. Í staðinn hafa verið ráðnar starfsstúlkur, sem flokkast undir liðinn aðrir starfsmenn. Sama gildir einnig um Kleppsspítalann.

SKIPTING LAUNA EFTIR STÉTTUM

	Landspítalinn				Fæðingardeild		Vífilsstaðaspítali		Kleppsspítalinn	
	1974	%	1973	%	1974	%	1974	%	1974	%
Læknar	160 676 005	26,69	98 778 006	26,00	24 437 313	27,82	13 322 367	14,14	32 871 152	13,25
Hjúkrunarkonur	125 224 380	20,80	70 761 462	18,63	9 904 089	11,28	21 478 956	22,80	51 711 256	20,84
Hjúkrunarnemar	40 418 638	6,71	28 028 196	7,38	3 870 877	4,41			9 957 089	4,01
Ljósmæður					25 432 878	28,95				
Sjúkraliðar	37 432 753	6,21	18 306 700	4,82	1 835 149	2,09	4 910 778	5,21	31 940 138	12,87
Hjúkrunarfólk (þ. e. hjúkr- k., hjúkr.n., ljósm., sjúkra- liðar) samtals	203 075 771	33,72	117 096 358	30,83	41 042 993	46,73	26 389 734	28,01	93 608 483	37,72
Sjúkraþjálfar	7 596 933	1,26	4 855 51	1,28			954 446	1,01		
Starfsf. röntg.d.	11 179 767	1,86	8 640 301	2,27						
Starfsf. ranns.d.	28 365 935	4,71	14 763 985	3,89						
Starfsf. eldh. og borðst. .	38 086 271	6,33	22 644 746	5,96			7 756 576	8,23	12 193 134	4,91
Læknaritaraar	24 831 102	4,12	8 742 190	2,30	3 072 415	3,50	1 069 657	1,14	5 438 851	2,19
Tæknimenn	15 339 926	2,55	9 313 661	2,45			2 956 437	3,14	7 819 087	3,15
Nemar aðrir en hjúkr.n.	18 369 807	3,05	11 779 684	3,10	5 725 693	6,51	554 252	0,59	3 198 594	1,29
Aðrir starfsm.	94 593 904	15,71	83 289 904	21,92	13 558 577	15,44	41 216 711	43,74	93 046 541	37,49
	602 115 421		379 903 986		87 836 991		94 220 180		248 175 842	

16. REKSTRARSKÝRSLUR SJÚKRAHÚSA 1973.

Deigjalðanefnd sjúkráhusa

Rekstrarskýrslur 1973

Júlí, 1975

Kostnaðarsundurlitun ársins 1973

Heildartölur í þúsundum króna.

Nafn sjúkráhus	L A N há	milli	lág	lyf, róntgen	mat- veit	líf, sápa	hit	rafmagn	vif- hald	tækni, einn	sími	ýmis- legt	saf- skriftil	ýmsar- tekjur	nettó- gjöld	legu- dagar
Landspítali	99.028	161.557	127.053	61.766	21.503	28.175	5.989	6.194	30.806	27.208	2.205	43.534	31.443	31.443	383.575	106.265
Þéringardeil	14.862	30.808	11.158	6.127	6.453	8.379	522	466	1.047	4.337	246	5.740	7.980	2.565	88.153	25.624
Kleppur	26.162	52.091	17.045	8.822	16.683	7.451	1.828	1.193	6.724	6.153	1.422	19.762	7.980	2.565	213.356	74.379
Vífilsstaðir	9.112	24.111	26.105	6.040	7.543	3.640	998	2.041	6.020	4.826	442	6.447	3.439	3.439	93.353	36.127
Kristnesstangi	3.500	5.000	13.000	1.385	4.083	564	-	1.112	5.981	90	655	2.532	5.103	3.103	32.809	29.124
Gunnarsholt	3.362	2.988	4.274	3.317	2.699	220	457	418	734	247	99	2.042	3.907	3.907	10.950	14.342
Borgarspítalinn	87.524	94.332	125.243	54.785	21.585	20.641	4.300	4.268	12.287	11.070	1.382	42.721	63.269	63.269	416.869	76.921
- Barónestíg	400	6.036	13.379	1.116	2.051	1.452	-	170	680	376	70	2.109	-	-	27.839	12.369
- Skólavörðustíg	1.216	4.410	6.119	857	2.500	367	-	256	-	414	52	1.510	-	-	17.701	10.678
- Þéringarheimili	2.432	9.168	9.175	1.115	2.307	1.506	275	283	-	670	137	2.128	-	-	29.196	8.670
- Arnarholt	1.049	3.955	9.515	1.712	6.262	1.109	650	638	1.958	1.015	77	3.058	836	836	30.162	21.954
- Grensádeild	3.718	4.749	9.920	1.860	1.464	862	250	261	398	920	87	1.991	-	-	25.480	7.452
Sjúkráhusin:																
Akureyri	23.999	42.622	53.482	20.610	5.822	1.563	-	3.113	3.951	17.674	1.491	10.587	24.377	24.377	160.537	47.333
Akranesi	9.029	19.084	19.681	9.012	3.623	3.153	738	1.95	4.386	1.366	613	2.309	4.002	4.002	71.164	23.678
Húsavík	3.841	10.825	18.893	4.066	4.105	1.368	374	921	1.94	1.067	162	3.871	1.823	1.823	50.817	20.724
Ísafirði	3.971	6.947	8.820	3.799	2.688	1.73	764	322	2.186	1.821	151	2.076	1.322	1.322	29.310	11.352
Sauðárkrúk	1.699	7.975	12.801	3.403	2.859	509	52	1.93	1.93	1.927	173	7.755	2.82	2.82	28.106	15.977
Siglufirði	4.860	6.804	8.523	2.755	2.281	117	204	320	534	871	406	2.352	2.823	2.823	20.192	10.317
Neskaupsvág	4.860	6.322	3.226	2.472	2.753	280	580	533	651	1.173	406	3.053	3.803	3.803	33.593	11.469
Kerlavík	4.252	9.181	10.158	2.944	2.806	1.288	280	280	633	59	52	2.068	3.566	3.566	26.222	11.823
Selfossi	1.090	6.800	11.570	1.582	1.972	445	474	595	1.134	2.081	383	1.858	4.034	4.034	24.749	11.492
Blönduosi	1.730	5.808	5.582	1.868	1.733	208	244	244	1.134	436	96	1.938	900	900	14.371	7.800
Fatreksfirði	1.323	2.908	8.203	1.822	1.656	187	244	509	1.128	436	51	1.938	185	185	19.481	10.220
Þvammungu	1.423	2.427	4.441	1.727	1.733	553	258	128	-	58	-	1.560	185	185	12.651	8.350
Seyðisfirði	1.262	2.427	4.441	1.727	1.733	553	258	128	-	58	-	1.560	185	185	12.651	8.350
Sölvangur hf.	3.968	14.625	27.490	2.130	5.966	997	149	954	866	1.329	172	5.199	467	467	63.649	42.927
Þólingarvík	1.891	1.892	1.892	66	577	91	160	116	345	150	66	718	779	779	4.870	2.414
Sjálissstöðum	599	3.344	3.344	630	1.132	66	175	170	191	150	101	718	779	779	4.870	2.414
Húsavík	-	3.344	3.344	630	1.132	66	175	170	191	150	101	718	779	779	4.870	2.414
Þingeyri	-	100	532	7	149	-	25	68	140	-	33	75	-	-	1.129	900
Landköt	48.823	67.744	65.105	28.592	11.120	2.346	1.915	1.304	11.739	6.220	839	18.863	14.205	14.205	258.914	64.333
Stjórnsp. hf.	8.365	8.295	6.180	1.945	2.162	2.346	245	582	422	554	105	1.260	2.136	2.136	31.707	14.752
St. Jósefshósti	2.725	8.361	2.444	1.911	2.444	486	592	592	4.626	1.558	518	2.509	893	893	30.753	15.618
Reykjalundur	5.922	7.970	23.334	4.226	8.246	2.596	10	1.112	3.056	1.558	290	5.035	1.387	1.387	64.031	52.936
NÍRT Hveragerði	2.164	10.982	14.161	5.636	10.710	308	493	768	4.151	1.896	991	4.338	6.453	6.453	54.961	46.106
Hrafnista-BAS	2.500	11.451	51.559	24.685	24.685	1.658	1.362	2.338	7.408	1.459	477	9.282	4.536	4.536	77.694	86.240
Elilh. Grund	2.328	20.308	44.521	8.348	23.209	6.295	1.426	1.886	7.442	2.039	981	12.227	33.607	33.607	103.906	136.177
BB Víðines	100	2.882	837	837	1.567	1.111	54	577	349	63	13	1.388	33.607	33.607	103.906	136.177
SÍF Reykjadal	71	616	850	22	386	17	-	16	-	17	13	96	-	-	8.517	10.952
Sjálfrétt. Háttúni	100	1.975	6.829	428	1.477	483	151	136	-	665	94	964	-	-	2.133	2.780
Dagv. fatlabra	898	4.500	2.409	66	1.477	193	200	187	130	84	77	1.473	3.072	3.072	7.251	3.300
Kópavogshali	176	17.994	33.419	977	8.636	6.842	1.526	988	4.089	2.397	321	6.147	2.896	2.896	85.608	67.392
Sólborg Akureyri	48	11.053	11.218	387	1.724	319	369	340	809	1.024	103	2.327	-	-	182	19.413
Barnah. Tjaldanesi	-	1.000	4.000	5	1.500	-	50	120	450	25	-	650	500	500	7.300	8.500
- Skíslatúni	-	3.000	10.000	150	1.850	150	200	200	21200	200	200	1.350	1.500	1.500	20.300	21.415
Sölheimar	-	1.115	2.694	97	1.954	463	149	149	674	567	-	1.765	576	576	9.470	14.100
Dagv. fávita	350	4.000	6.000	37	1.056	750	231	230	605	-	52	2.957	1.459	1.459	17.702	29.200
	395.407	718.850	929.860	255.796	240.715	107.532	29.664	38.765	136.399	103.408	17.510	255.507	34.731	272.334	2391.754	1.274.680

Skipting launakostnaðar sjúkráðisanna 1975
Heildartölur

SPÖFUN	1.1.1 LAUN LÆNA	1.1.2 HÚSKR. FÓLKS	1.1.3 LAUN ABST. FÓLKS	2.1 LAUN Y ELDHUSI	2.1 LAUN Y BYOTTAHUSI	4.1 LAUN FYRIR EFTIRLIT	4.2 LAUN FYRIR VIÐEYÐR	5.1 LAUN Á SKRIFTÖFU	6.1 LAUN FYRIR STARFSM. HAID. SKUMANNA	7.1 LAUN SKUMANNA	LAUN ALLS
LANDSPÍTALI	89.028	141.680	102.197	22.645	301	1.167	9.651	10.226	-	743	387.638
Fréttisráðgjafi	14.835	27.350	11.158	1.493	-	1.493	1.493	1.965	-	-	56.801
Fréttisráðgjafi	26.162	39.858	58.858	9.770	1.664	2.302	5.819	2.438	4.248	451	151.298
Fréttisráðgjafi	9.112	15.049	19.648	4.866	356	693	3.566	3.218	2.278	-	59.328
Kástræðsla	3.500	4.000	6.000	4.000	3.000	1.000	-	-	-	-	21.500
Gunnarskoti	3.363	1.641	2.430	844	-	482	1.047	300	-	518	7.625
BORGARSPIÍTALI	87.524	83.177	101.806	12.650	2.700	7.587	-	11.155	-	500	307.099
- Barónsstígi	4.000	4.590	10.112	2.617	250	400	-	1.416	-	-	19.815
- Skólavörðustígi	1.216	3.571	5.019	700	-	400	29	830	-	-	11.745
Fréttisráðgjafi	2.432	8.462	8.575	600	-	-	456	250	-	-	20.775
Arnarhótel	1.049	3.278	6.615	1.800	300	800	-	677	-	-	14.519
Grensásdeild	3.718	3.391	8.420	1.800	200	500	-	1.358	-	-	18.387
Alkureyri	23.999	38.346	42.102	4.984	5.078	1.318	2.459	1.817	-	-	120.103
Akranesi	9.029	7.673	13.853	3.468	1.718	642	-	1.411	-	-	47.794
Húsavík	3.842	9.243	13.918	2.310	2.019	646	329	1.996	257	-	33.560
Ísafirði	3.971	6.317	4.516	2.424	1.290	590	-	631	-	-	19.739
Sauðárkrúki	3.999	7.095	7.671	2.669	1.601	260	-	890	-	-	23.875
Siglufirði	1.694	3.959	5.489	2.102	1.962	-	-	845	-	-	15.051
Neskaupstað	4.860	5.916	892	2.793	359	-	-	1.006	-	-	21.003
Keflavík	4.252	7.826	6.574	2.643	359	-	-	1.800	-	-	23.583
Selísski	2.000	6.000	6.000	2.000	1.030	-	-	1.800	-	-	18.300
Blönduási	1.730	3.686	6.714	3.015	1.615	778	191	963	427	-	18.107
Partrækfirði	1.929	3.825	3.467	1.500	675	-	-	249	-	-	9.016
Hvammstanga	1.399	1.500	6.128	2.000	27	318	468	450	-	-	12.620
Seyðisfirði	1.560	1.611	21	1.074	27	-	686	230	3.002	-	8.529
Sálvangur	3.968	11.697	17.758	4.621	3.821	1.513	564	1.777	-	-	45.719
Belungarvík	91	1.800	1.200	392	400	-	-	225	-	-	3.108
Egilsstöðum	599	016	538	1.091	46	47	-	149	179	43	5.665
Hölmavík	-	200	200	100	46	-	-	-	-	-	546
Pingeyri	-	100	282	100	100	50	-	-	-	-	632
Landakot	48.823	53.498	52.310	5.122	7.049	-	-	10.719	3.527	626	181.674
St. Jóhannsp. Hafnarf.	8.365	5.788	4.167	1.420	7.420	-	-	2.507	-	-	22.840
St. Pjetri og Pólus	2.725	8.003	4.186	926	591	-	-	378	-	-	16.800
Stás Reykjavíkur	5.922	8.973	14.084	7.624	431	561	-	1.096	-	634	37.223
MÍFY Húsavíki	2.164	7.212	4.628	5.413	1.295	2.296	2.296	3.150	-	-	26.123
DAF Húsavíki	2.500	12.000	26.686	16.727	5.517	2.228	1.049	3.150	-	490	65.179
Valheimali Grund	327	12.112	33.021	9.000	5.500	1.500	2.308	6.000	1.954	500	67.329
St. Pjetri og Pólus	100	350	300	400	150	-	266	395	-	-	4.046
St. Pjetri og Pólus	172	1.287	4.374	2.243	-	212	75	613	-	-	1.566
Sjálfstj. Háttúni	896	4.000	1.909	-	-	-	-	500	-	500	8.876
Dagv. Háttúra	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.807
Kópavogshæli	5.176	12.324	23.677	6.253	1.540	1.345	2.244	2.766	657	603	56.585
Sölborg Akureyri	48	2.422	7.891	2.122	816	368	287	342	-	-	12.312
Íslanget	-	1.000	2.500	1.500	1.000	500	-	-	-	-	15.000
Skálavík	-	2.000	5.000	3.000	1.000	500	-	-	-	500	13.000
Sólheimar	-	1.000	1.194	1.000	1.500	-	-	115	-	-	3.809
Dagv. Háttúra	350	4.000	5.000	1.000	-	-	-	-	-	-	10.350
sanntals	395.409	588.906	673.737	165.358	51.496	30.863	35.704	79.485	16.529	6.630	2.044.117

Dagsgjaldanefnd Sjúkrahúsa
okt/75

Skipting kostnaðar eftir starfsemi 1973
heildartölur

	G-1	G-2	G-3	G-4	G-5	G-6	G-7	G-8	Heildargjöld
maín sjúkráhuð	sjúkráhuð- kostnaður	eldhúsi og börðstofa	þvottahúsi og sáumstofa	húsmæti- kostnaður	stjórnar og skrifst. kostn.	starfsmanna- hald	flutnings og ferðakostnaður	annar kostnaður	
kenspítali	434.175	65.078	15.984	59.327	22.622	33.952	3.339	315	634.792
æðlingardeild	66.573	6.948	5.469	5.852	3.444	18.426	307	139	51.138
Kleppspítali	139.382	29.339	4.964	20.490	19.372	16.245	3.245	42	223.676
Vífilsstaðahöll	53.535	14.596	2.519	14.066	5.197	1.636	314	173	36.899
Kristneehöll	15.449	8.085	5.000	9.489	1.636	1.636	1.636	133	17.912
Gunnarsholt	5.046	4.141	-	5.286	525	648	1.638	133	15.417
Borgarspítali	344.170	39.235	12.200	30.536	21.821	27.848	2.884	5.759	484.453
- Barónstíg	16.347	3.447	1.286	1.206	1.683	1.495	237	320	28.425
- Skólavörðungstíg	10.324	2.477	1.164	1.717	1.188	1.772	527	179	17.948
Æðlingarheimill	21.327	3.470	646	1.060	1.631	1.532	69	384	29.768
Arnarhólit	11.475	8.449	500	4.112	927	1.431	1.431	533	31.885
Grensasæðill	17.331	2.292	560	1.484	2.105	988	458	270	25.508
Sjúkrahúsin:									
Ákureyri	136.047	12.981	5.970	17.799	3.989	8.029	1.620	335	186.770
Ákureyri	50.899	8.620	1.831	7.237	2.602	3.677	648	909	76.423
Húsavík	32.730	7.383	2.147	3.531	1.945	4.296	303	2.016	54.411
Ísaförð	18.332	5.719	1.334	3.381	1.150	1.691	74	28	31.709
Sauðárkrúki	23.204	6.120	1.761	4.660	1.530	1.236	302	638	39.451
Sigluförð	12.015	4.645	962	2.282	1.051	1.290	52	137	22.434
Sveinavík	19.388	6.102	1.198	2.473	2.039	1.406	82	350	31.632
Keðlavík	23.524	6.135	1.308	2.485	2.096	1.406	185	1.037	38.176
Selkrossi	16.752	4.132	1.500	1.492	1.411	1.411	153	25	26.818
Bliðnaði	14.621	5.583	1.374	4.507	1.391	1.692	46	325	29.182
Patrekstíri	8.431	2.719	615	1.848	404	692	30	536	15.275
Ivanmstanga	11.154	4.041	767	2.537	450	-	45	325	19.959
Seyðisfjörð	3.950	2.890	587	1.413	296	3.378	-	565	15.275
Sólvangur Hf.	37.225	11.069	4.251	5.799	2.108	3.649	160	538	13.052
Bolungavík	2.512	979	400	1.750	263	176	-	-	64.761
Þegilsstöðum	4.868	1.802	32	682	236	515	266	-	4.890
Hólavík	473	232	46	336	101	71	-	-	1.259
Þingeyri	389	249	100	283	33	67	-	-	1.129
Landakot	186.424	21.079	8.003	18.743	15.052	17.086	1.459	9.013	276.860
St. Jósefssp. Hf.	20.526	4.168	475	1.059	3.036	1.358	511	2.432	32.605
St. Fr. Stykkiah.	16.182	3.370	820	5.810	895	1.358	111	2.626	31.648
SÍBS Reykjalund	31.912	18.081	2.054	5.661	2.611	3.433	1.244	1.461	67.349
MÍFT Hveragerði	13.010	17.408	1.276	17.989	3.731	1.942	1.466	1.883	57.085
DAS Hrafnista	44.189	42.982	5.517	12.767	4.770	5.832	1.678	1.583	121.959
Ellih. Grund	56.880	32.968	5.819	16.401	8.794	6.794	2.648	7.317	123.272
BB Víðines	755	2.428	181	1.401	634	2.198	830	286	2.952
SÍF Reykjadal	6.593	1.739	151	327	34	-	30	-	8.582
Sjálisbj. Háðun	6.575	4.358	229	784	866	766	32	68	13.522
Dagv. íalabára	7.072	-	-	552	770	663	1.162	104	10.523
Kópavogsmali	46.250	17.147	4.821	11.162	4.047	5.562	1.138	48	90.275
Reiðberg	9.425	4.425	4.861	2.632	561	1.302	364	395	20.111
Ísbúðnes	3.530	3.000	-	770	200	350	100	-	7.800
Skarlatun	8.500	2.000	1.000	3.400	200	700	850	1.500	22.150
Solheimar	2.834	3.447	500	823	115	197	712	-	10.044
Dagv. íavita	10.137	2.056	-	1.367	762	955	868	1.582	17.727
Samtals	2.021.532	466.638	105.291	317.235	137.812	183.041	34.033	48.292	5.313.912

Kostnaðarskipting sjúkráshúskærfisins 1975
Héllarvödur Sjúkrakostnaður

Stofnun	laun lækna 1.1.1	laun hjúkr.f. 1.1.2	laun aðst.f. 1.1.3	lyf og umb. 1.2	röntgen 1.3	reansskjafir 1.4	fatnaður, lín 1.5	hréinl.vörur 1.6	efni 1.7	sjúkráshú- kostn. alls
Landspítali	99.028	141.680	102.197	42.116	5.595	14.066	6.605	5.986	17.012	434.175
Veitingarheimilið	14.935	27.350	11.158	4.308	-	1.819	1.477	2.093	1.593	66.573
Kjöppspítali	26.162	50.266	58.868	7.353	-	1.859	1.675	2.476	1.803	139.382
Vífilsstaðir	3.112	13.049	19.648	5.026	240	891	402	1.075	2.152	55.555
Krisneshell	3.500	4.000	6.000	1.294	-	91	575	131	-	15.449
Gunnarsholt	365	1.641	2.430	1.293	-	24	94	126	76	5.047
Borgarspítalinn	87.524	63.177	101.806	36.699	9.876	8.210	5.775	5.366	5.737	4.170
- Barónsstíg	400	4.590	10.112	1.089	-	47	104	412	209	5.943
- Skólavörðustíg	1.216	3.571	5.019	855	-	2	-	203	88	10.354
Fæðingarheimilið	2.432	8.462	8.575	1.078	-	37	371	489	525	21.967
Arnarholti	1.049	3.578	6.615	1.705	-	7	767	342	712	14.475
Grænsdeild	3.718	3.591	8.420	858	-	2	-	502	460	17.351
Sjúkrahúsin:										
Akureyri	23.999	38.346	42.102	14.740	2.306	3.564	1.413	150	9.427	156.047
Akranesi	9.029	17.673	13.853	6.524	924	1.765	588	327	416	50.899
Húsavík	3.842	9.243	13.918	3.088	401	577	836	507	378	32.790
Ísafirði	3.971	6.317	4.516	2.875	285	285	129	-	-	18.332
Sauðárkrúki	3.699	7.085	7.671	2.660	495	250	393	216	-	33.204
Siðlífi	1.694	3.959	5.489	682	74	57	57	60	-	12.015
Meðkaupstað	4.860	5.916	5.541	1.900	181	191	293	108	438	19.388
Kerlavík	4.252	7.826	6.714	2.951	469	185	715	169	291	22.524
Selfossi	2.000	6.000	6.000	2.153	26	66	279	199	59	16.752
Bláhnúsi	1.730	3.686	6.714	1.665	50	83	211	134	760	14.621
Patreksfirði	929	1.829	3.467	1.665	97	236	166	42	-	8.431
Hvammstanga	1.399	1.500	6.128	1.379	43	243	134	52	76	11.154
Seyðisfirði	1.560	1.611	21	681	14	27	-	36	-	3.950
Sólvangur	3.968	11.697	17.758	2.123	95	279	356	641	308	37.225
Solungarvík	91	800	1.200	130	-	106	-	91	-	2.312
Egilsstöðum	599	3.016	538	504	20	8	58	12	39	4.888
Hölmavík	-	200	200	61	-	-	-	-	-	473
Pingeyri	-	100	282	7	-	-	-	-	-	389
Landakot	48.823	53.498	52.310	17.635	3.918	7.039	1.313	897	19	36.424
St. Jósefssp Hf.	8.365	5.788	4.167	1.524	421	-	245	-	-	20.527
St. Franc. Stykk	2.725	8.003	4.186	746	87	78	322	35	-	16.182
Síðs Reykjalundur	5.922	5.973	14.084	3.841	210	175	280	716	710	31.911
NLF Hveragerði	978	6.358	4.628	48	4	-	79	229	686	13.010
DAS Hrafnista	2.164	7.212	26.686	5.130	-	506	503	1.155	833	44.189
Ellib. Grund	2.500	12.000	33.021	8.348	-	-	-	976	35	56.880
EB Víðines	327	112	112	296	-	-	-	20	-	755
SÍF Reykjadal	100	350	300	22	-	-	-	17	4	793
Sjálfb. Hát.	72	1.287	4.374	426	2	-	59	196	156	6.572
Dagv. fatlabra	898	4.000	1.909	52	-	14	-	195	4	7.072
Kópavogshæli	5.176	12.324	23.677	733	-	244	2.441	1.020	635	46.250
Sölborg	-	422	7.891	347	-	40	274	45	504	9.571
Tjaldanes	-	1.000	2.500	5	-	-	-	-	25	3.530
Skiptun	-	3.000	5.000	150	-	-	-	150	200	8.500
Sóheimar	-	1.000	1.194	97	-	-	231	238	74	2.834
Dagv. fávita	350	4.000	5.000	37	-	-	41	709	-	10.137
samtals:	395.409	588.906	673.737	187.465	25.787	42.548	29.019	28.513	50.168	2.021.552

Dagjalda nefnd Sjúkrahúsa

Flokkun starfsmanna helstu sjúkráhúsa samkvæmt sjúkráhháskýrslum 73/74

18/8/75

STOFNUN	RUMAFJÖLDI	LÆKNAR	HJÚKRUNAR-LIÐ	TÆKNAR	ARSTÖÐAR-FÓLK	ELDRHÚS	ÞVOTTARHÚS	SKRIFSTOFA	UMSIJÓN OG ÞEYMAT	Starfsmannahald sjúkráhúsa	
										SAMTALS	
Landspítali	327	91	247	136	171	65	-	19	22	753	
Þéringardeild	66	11	57	5	22	1	1	2	3	100	
Vífilsstaðahæli	97	7	37	4	56	13	1	2	12	129	
Kleppspítali	200	26	85	11	162	16	5	5	15	314	
Gunnarsholt	46	2	2	2	1	2	-	-	4	10	
Kópavogshæli	162	2	5	37	86	18	5	-	7	161	
Sjúkrahúsíð Akureyri	120	19	49	24	110	12	13	3	7	238	
Sjúkrahúsíð Akranesi	62	8	18	9	39	7	6	3	1	93	
Sjúkrahúsíð Húsavík	55	2	10	3	29	5	4	2	1	58	
Sjúkrahúsíð Ísafl.	32	3	10	3	17	6	4	1	1	46	
Sjúkrahúsíð Sauðárkr.	40	2	10	4	27	6	6	1	1	59	
Sjúkrahúsíð Sigluf.	29	1	4	2	14	4	3	2	2	30	
Sjúkrahúsíð Neskaupsta.	26	2	7	2	13	8	2	1	1	42	
Sjúkrahúsíð Keilav.	27	1	7	2	20	7	4	2	1	45	
Sjúkrahúsíð Selfossi	25	2	4	2	18	6	4	1	1	37	
Sjúkrahúsíð Blönduóhl.	20	1	5	1	11	7	4	1	1	38	
Sjúkrahúsíð Patreksst.	27	1	4	1	11	3	1	1	1	18	
Sjúkrahúsíð Hvammi	27	4	7	1	10	4	2	1	1	26	
Sjúkrahúsíð Seyðisf.	110	4	17	3	32	11	7	3	7	69	
Sjúkrahúsíð Þorl. víf.	14	1	3	1	2	2	1	1	1	10	
Sjúkrahúsíð Egilsst.	14	1	3	1	1	1	1	1	1	10	
Önnur sjúkráskýli	5	1	1	1	1	1	1	1	1	7	
Borgarspítali Fossv.	214	51	121	77	186	34	5	32	13	520	
Borgarspítali Reykjav.	45	5	14	1	25	5	6	1	1	56	
Borgarspítali Stúla.	30	1	6	1	9	4	1	1	1	21	
Þéringarheimili	25	1	14	1	14	4	1	1	1	35	
Arnarhóli	60	5	10	6	38	6	1	1	3	22	
Grensásdeild	60	5	10	6	38	5	1	1	1	67	
Landakot	184	29	79	30	134	20	21	22	1	337	
St. Jósefssp. Hafnarf.	40	3	12	1	11	3	3	3	1	37	
St. Francískusp. St.	43	1	9	1	13	3	3	1	2	35	
SÍBS Reykjalundi	145	5	4	5	36	23	2	12	3	92	
Samtals	2.401	289	855	379	1.359	310	105	125	107	3.530	
= óánkvamar tölur											
Upplýsingar vantað frá öllum hælum með alls um 400 rúmm.											
Fávitaðhæli eru hér ekki meðtalin, nema Kópavogshælið.											
Um skipingu starfsmanna eftir deildum á stærstu sjúkráhusunum s.já V-II, 27											

Dagsgjaldanefnd Sjúkrahúsa

18/8/75

Skiping starfemanna á deildir hjá
stærstu sjúkrahúsunum, 1974/75

Starfsmannahald sjúkrahúsa

STOFNUN	RÖMFAVJÚÐI	LÆKNAR	HJUKRUMAR- LÍF	TÆKNAR	ABSTODAR- FÓLK	ELDRIS	ÞVOTTÁHUS	SKRIFSTOF/ EFTIRLIT	SAMTALS
Deildir á landsþfsta									
Lyfþækningsdeild	91	23	28	12	30				94
Hálfækningsdeild	14	1	3	1	6				12
Endurhæfingadeild	13	1	6	6	9				15
Handlækningsdeild	73	17	19	1	24				67
Bækningsdeild	33	5	7	1	8				22
Barnadeild	61	10	19	5	25				60
Barnagæðla	19	6	7	2	11				13
Tauglækningsdeild	23	5	6	4	11				24
Rannsóknardeild		7	10	3	3				53
Þéngingardeild		8	140	25	53	65		19	56
Sameiginlegt samtals:	327	91	247	132	171	65		19	333
Deildir á borgar- spítala:									
Lyfþækningsdeild	71	9	27	6	40	34		12	149
Hálfækningsdeild	12	1	21	3	37			12	70
Sjúkradeild	74	11	29	4	17				26
Svarþækningsdeild	12	2	13	1	35				79
H.N.F.	14	4	6	3	8				26
Geðdeild	31	6	4	4	14				8
Rannsóknardeild		2	6	20	17			4	29
Slysa- og göngudeild		10	10	34	5			1	52
Samtals:	214	51	121	77	104	34		5	41
Deildir á fjórþungs- sjúkrah. á Akureyri									
Lyfþækningsdeild	33	5	12	3	22				41
Handlækningsdeild	26	18	18	3	33				60
B-deild	18	2	4	1	21				25
Barnadeild	9	2	3	1	5				10
Taugardeild	14	2	6	1	9				18
Geðdeild	10	1	1	1	3				7
Rannsóknardeild		1	1	5	1				8
Sameiginlegt samtals:	120	19	49	10	9	12		3	12
Heildartala:	661	161	417	180	467	111		54	1.511

Á jarðhæð verður ýmiss konar þjónustustarfsemi, svo sem eldhús og endurhæfing.

Ætlunin er, að eldra sjúkrahúsið, sem er eign ísfirðinga, verði tekið til annars, þegar nýja sjúkrahúsið kemst í not, og vistrýmið verður þá samtals 56 rúm, aukning um rúmlega 20 rúm frá því sem nú er.

7. Sjúkraskýlið á Hólmavík.

Eins og fram kom í því, sem sagt var um heilsugæslustöðina, losnar efri hæð hússins við það að lækurinn flytur í nýtt íbúðarhúsnæði.

Rúmafjöldi verður væntanlega óbreyttur, en með bættri aðstöðu fæst miklu betri nýting.

8. Sjúkrahúsið á Hvammstanga.

Nýtt húsrými fyrir sjúkrahús og dvalarheimili aldraðra var tekið í notkun 1960. Í upphafi voru þar vistaðir um 10 sjúklingar, en reyndin hefur orðið sú, að sjúklingum hefur sífellt fjölgað og dvalarheimilisfólki fækkað. Árið 1975 voru legudagar skráðir 11 125, sem svarar til þess að 30—31 sjúklingur hafi verið í stofnuninni til jafnaðar yfir árið.

Þrengsli eru því geysileg og auk þess er vinnuaðstaða í áfastri heilsugæslustöð í lágmarki. Á fjárlögum 1977 er fé veitt til hönnunar heilsugæslustöðvar og hillir því undir nokkra úrlausn þessara vandræða.

9. Héraðshæli Austur-Húnavatnssýslu.

Núverandi húsnæði tekið í notkun 1956.

Ný þjónustudeild við sjúkrahúsið er í frumathugun.

Áætlun stærð er um 1 800 m², þar af um 460 m² beinlínis vegna heilsugæslustöðvar.

10. Sjúkrahús Skagfirðinga.

Núverandi sjúkrahúsbygging var tekin í notkun árið 1961.

Þjónusturými var frá upphafi af skornum skammti.

Hönnunurvinnu er um það bil að ljúka við fjögurra hæða álmu, sem verður um 2 000 m² (þar af um fjórðungur vegna heilsugæslustöðvar).

Rúmafjöldi verður óbreyttur (40).

Áætlað er að útboðsgögn liggja fyrir í febrúarlok 1977.

11. Sjúkrahús Siglufjarðar.

Núverandi bygging tekin í notkun 1965. Þrengsli eru í þjónustudeild og er gert ráð fyrir viðbótarhúsnæði vegna heilsugæslustöðvar.

Á fjárlögum er framlag vegna breytinga á sjúkrahúsi og vegna heilsugæslustöðvar (H 2).

Fjöldi sjúkrarúma verður óbreyttur.

12. Sjúkrahús í Ólafsfirði.

Á staðnum er ekkert sjúkrahús nú, en framkvæmdir eru hafnar við byggingu, sem mun hýsa heilsugæslustöð, sjúkradeild með 8 rúmum, auk dvalarheimilis aldraðra.

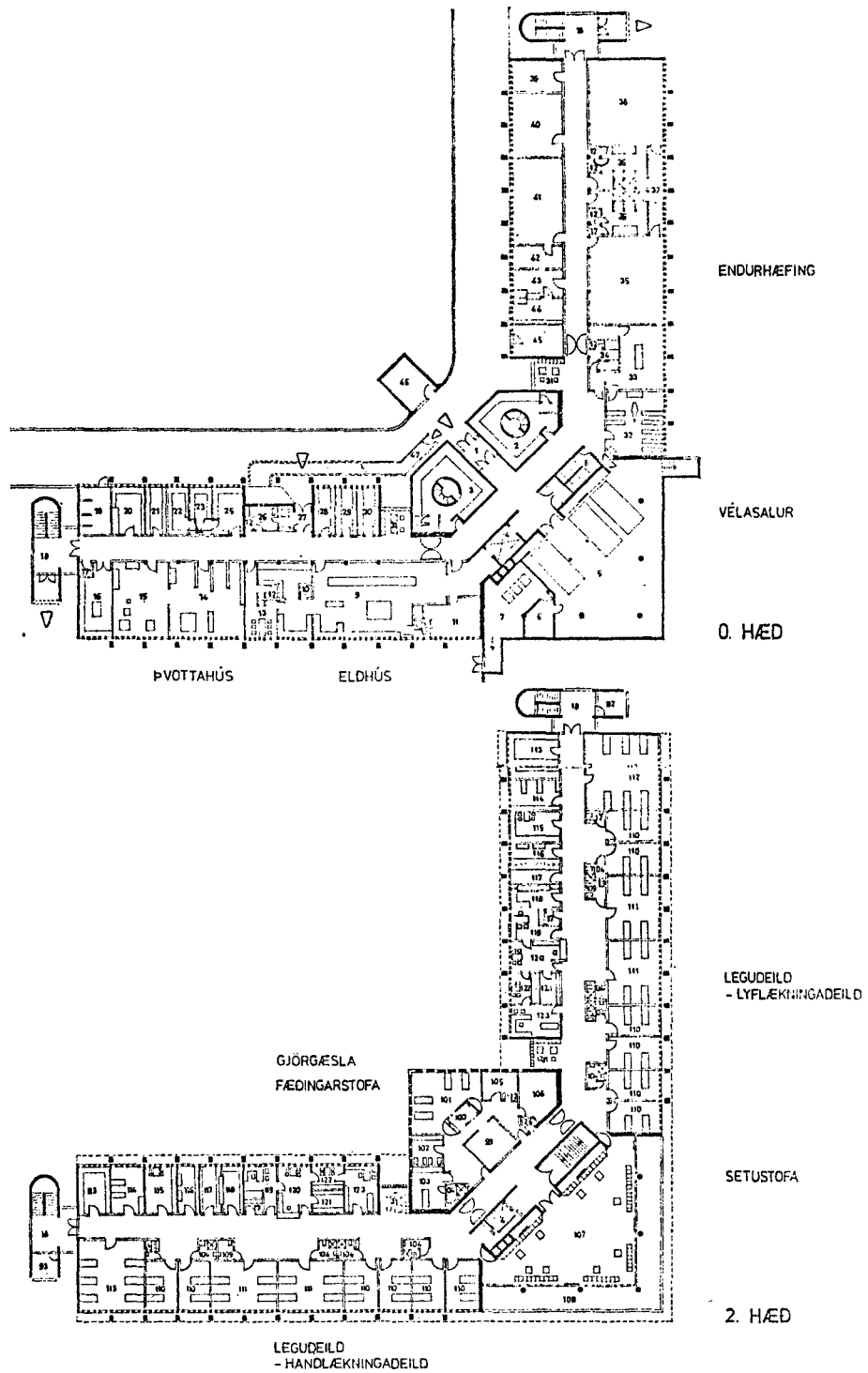
Húsið verður alls 2 037 m² og skiptist í:

Sjúkradeild 595 m².

Dvalarheimili aldraðra 749 m².

Heilsugæslustöð 648 m².

Samkvæmt útreikningum Framkvæmdadeildar Innkaupastofnunar ríkisins skiptist kostnaður við framkvæmdirnar jafnt milli ríkissjóðs og sveitarstjórnar. Framkvæmdaáætlun er sýnd á meðfylgjandi skema.

13. Fjórðungssjúkrahúsið á Akureyri.

Flutti í núverandi húsakynni árið 1953. Sjúkrahúsið er deildaskipt með barnadeild, geðdeild, fæðingardeild, handlækningadeild, hjúkrunardeild og lyflækningadeild. Í sjúkrahúsinu eru alls um 120 rúm.

Enn fremur eru á starfssvæðinu Kristneshæli, sem er hluti ríkisspítalanna, með um 80 rúm, og sjálfseignarstofnunin Sólborg, þar sem eru vistaðir 56 vangefnir.

1974 lauk hönnunarvinnu við nýja þjónustudeild við Fjórðungssjúkrahúsið og hófust framkvæmdir það ár.

Lokið er við fyrsta áfanga nýbyggingar (I B) við vesturenda núverandi legudeildar. Er þar barnadeild og aukin vinnuaðstaða fyrir heilbrigðisstarfsfólk.

Á áætlunum um stækkun sjúkrahússins er gert ráð fyrir tveim legudeildaálum með 100 rúmum í hvorri álmu.

Stærðir og byggingarhlutar skýrast best af meðfylgjandi töflu.

		m ²	m ³	
1.	Sjúkrahús (eldri bygging)	3 973,4	13 552,0	Tekið í notkun 1953
2.	Þvottahús	534,7	1 831,2	Byggt um 1970
3.	Barnadeild, skrifst. (I. B)	806,2	3 145,0	Tekið í notkun 1976
4.	Þjónustukjarni (skurðstofur, sóttþreinsun, röntgen, slysafofa, gjörgæsla, mótökur o. fl.) (I. A)	6 475,0	23 211,0	Í byggingu
5.	Tæknileg þjónusta (varakynding, vararafst.) líkhús, (I C), kanalar (I D)	1 553,0	6 010,8	
6.	Aðrir áfangar:			Sjá meðfylgjandi tímaáætlun um framkvæmdir.
6.1.	Stjórnun, kennsluáðstaða, aðstaða starfsfólks, (höð, búningaklefar) geymslur, eldhús, borðsalur o. fl.	4 000,0	16 000,0	
6.2.	Legudeildir I + rannsóknarstofur	5 485,0	20 020,0	
6.3.	Legudeildir II + endurhæfing	5 485,0	20 020,0	
	Samtals	28 312,3	103 790,0	

14. Sjúkrahúsið á Húsavík.

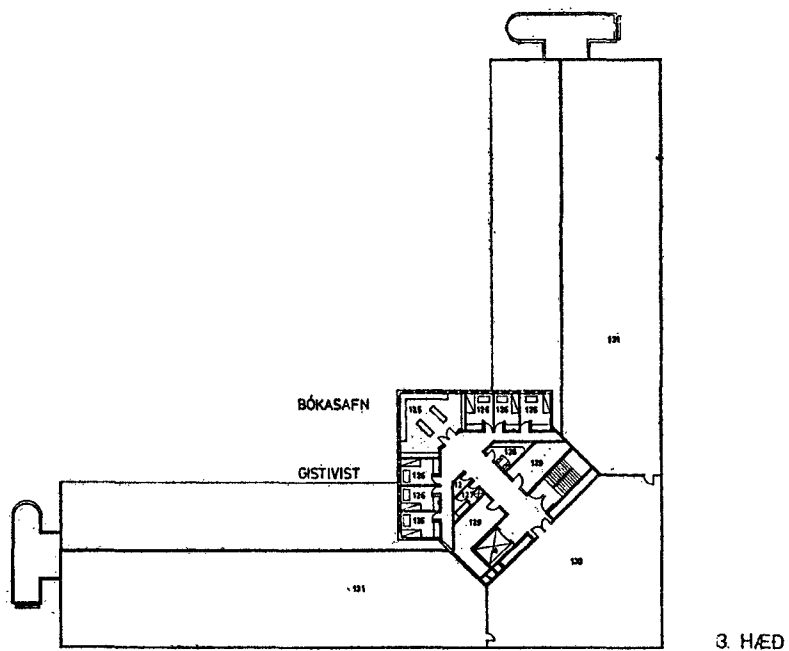
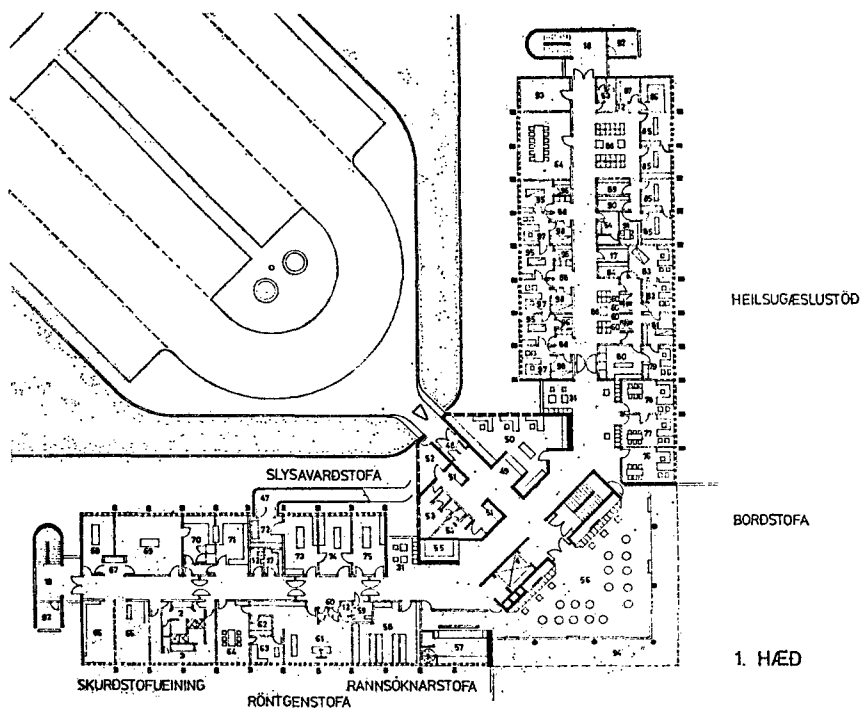
Við hlið sjúkrahúss þess, sem reist var 1936, var 1964 hafin smíði nýs sjúkrahúss, sem tekið var í notkun um og eftir 1970. Í því eru um 60 virk rúm.

Þrengsli eru í þjónustudeild, eins og getið var í kaflanum um heilsugæslustöðvar.

15. Sjúkraskýlið á Vopnafirði.

Sjúkraskýlið hefur haldist á skrá, þó notkun þess hafi verið í lágmarki.

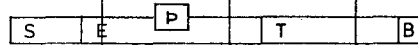
Húsakynni eru mjög bágborin og hefur það verið áform heimamanna að reisa dvalarheimili aldraðra, þar sem væri aðstaða til að hlynna að sjúkum og veita fæðingarhjálp. Yrði þetta í tengslum við heilsugæslustöðina, sem er í byggingu.

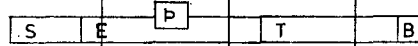
HEILSUGÆSLUSTÖÐ OG SJÚKRAHÚS Á ÍSAFIRÐI

TEIKNAD 1970 - 1975
 ARKITEKT : JES EINAR ÞORSTEINSSON

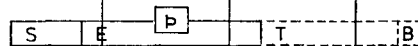
1 HEILSUGÆZLUSTÖÐ

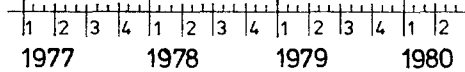
2 SJÚKRADEILD

3 ÍBÚÐIR FYRIR ALDRADA

S STEYPTAR HÆÐIR
P ÞAK OG ÚTANHÚSSFRÁGANGUR
E EINANGRUN, MÚRHÚÐUN OG
LAGNIR
T TRÉVERK OG FRÁGANGUR
INNANHÚSS
B BÚNAÐUR

16. Sjúkrahúsið á Egilsstöðum.

Nýlokið er umfangsmiklum breytingum á sjúkrahúsinu, en nokkru áður hafði lokið framkvæmdum við áfasta heilsugæslustöð.

Sjúkrarúmin eru talin 20 og hefur fjölgað um 8.

17. Sjúkrahúsið á Seyðisfirði.

Sjúkrahúsið er talið geta rúmað 25 sjúklinga.

Húsið var reist um aldamótin, er úr timbri og því töluverð eldhætta í því. Horfið hefur verið að því ráði að hanna byggingu svipað og lýst var á Ólafsfirði.

Samkvæmt áætlun frá mars 1976 yrði væntanleg bygging 2294 m², sem skiptist þannig:

Siúkradeild 625 m².

Dvalarheimili 938 m².

Heilsugæslustöð 730 m².

Legurými á sjúkradeild verða 11.

Útboðsgagna er að vænta í mars 1977.

18. Sjúkrahús Norðfjarðar.

20 ár eru liðin frá því núverandi sjúkrahúsbygging var tekin í notkun. Í upphafi var ætlunin að þar væru 24 sjúklingar, en um 12 vistmenn á dvalarheimili aldraðra í sama húsi.

Reyndin hefur orðið að þar eru vistaðir um 35 sjúklingar.

Viðbygging er nú í smíðum (sjá framkvæmdaáætlun á meðf. skema). Er hún 3017 m² á fjórum hæðum. Þar verða 32 rúm á legudeild, auk þess ýmis þjónustustarfsemi.

Eftir breytingar á eldra húsinu er ætlunin að þar verði 18 rúm á neðri hæð og 10 einbóli á efri hæð.

Verða þannig 60 rúm í sjúkrahúsinu og hefur þá fjölgað um 15 rúm.

19. Sjúkrahús á Höfn í Hornafirði.

Síðan 1975 hafa verið rekin hjúkrunardeild og fæðingarstofnun í tveim „Viðlagasióðshúsum“, auk dvalarvistunar aldraðra.

Ætlun heimamanna er, þegar fram í sækir, að reisa dvalarheimili aldraðra í tengslum við heilsugæslustöð þá, sem þar er að rísa. Er þar einnig gert ráð fyrir vistun sjúkra og endurhæfingaraðstöðu.

20. Sjúkrahúsið í Vestmannaeyjum.

Framkvæmdir við nýtt sjúkrahús hófust 1962. Heilsugæslustöð tók til starfa 1971 og ætlunin var að liúka framkvæmdum í árslok 1974. Þrátt fyrir frátafir af völdum náttúruhamfara tókst að opna aðra siúkradeildina í nóvember 1974.

Í siúkrahúsinu eru 48 rúm.

Samtímis því að siúkrahúsið var tekið í notkun var sett upp innflutt hjúkrunar- og endurhæfingardeild, sem keypt var fyrir gjafafé. Er það notað fyrir dvalarheimili aldraðra, en má, er fram í sækir og á byrfti að halda, breyta í hjúkrunardeild fyrir 41 sjúkling og væru þá tiltæk í Eyjum um 90 sjúkrarúm.

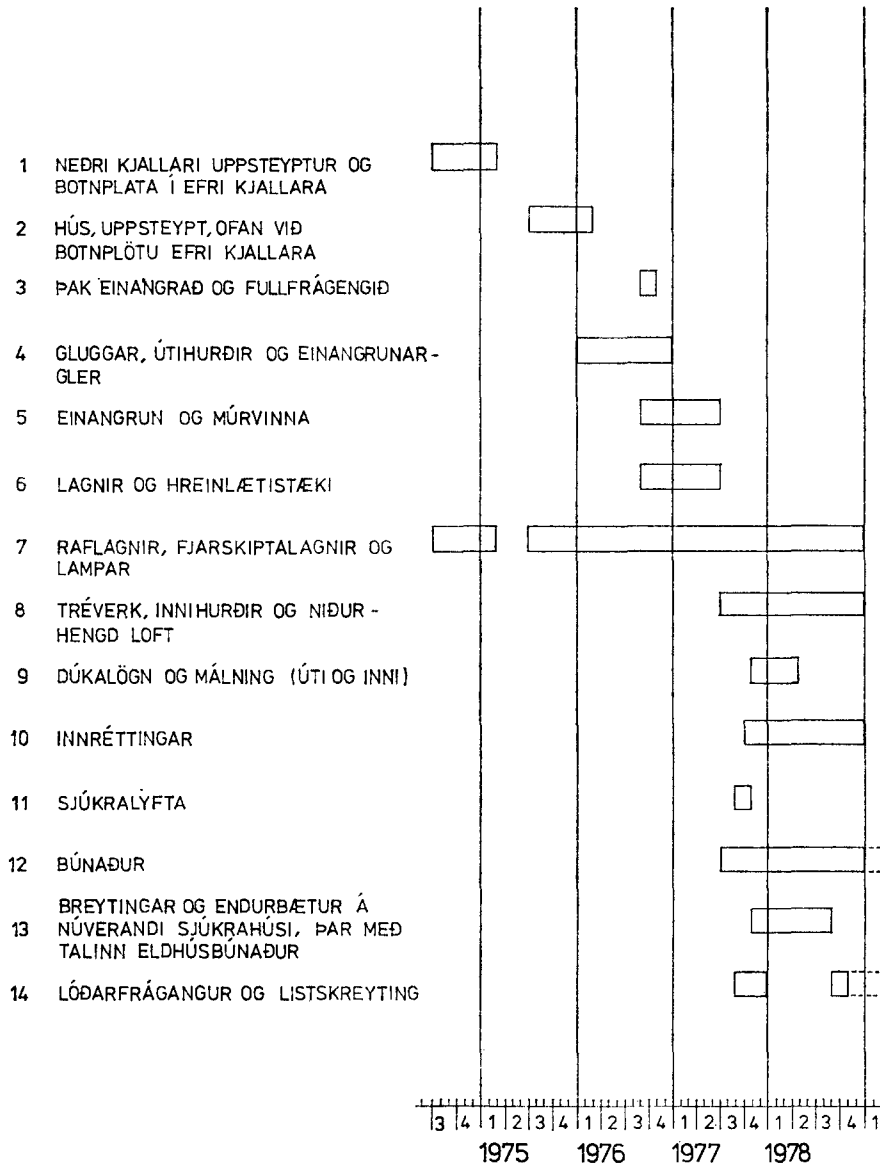
21. Siúkrahúsið á Selfossi.

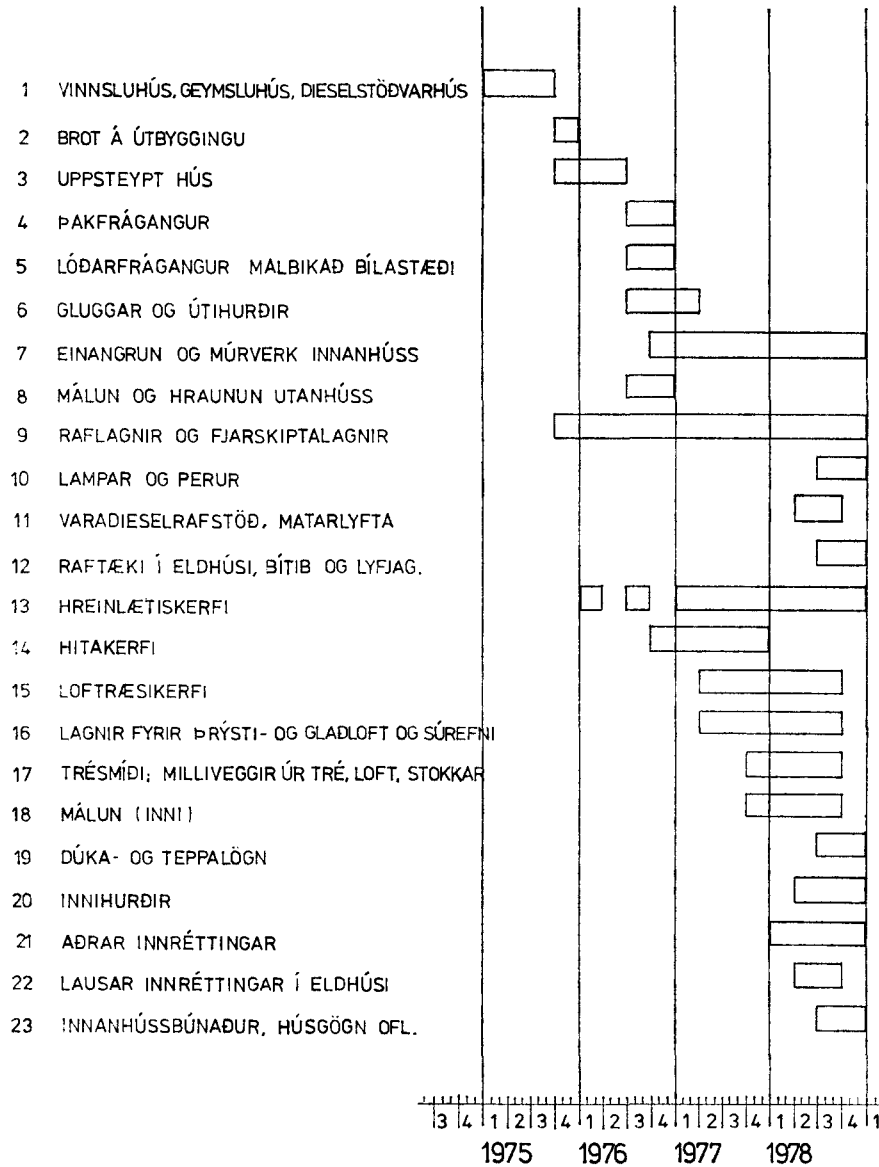
Starfræksla siúkrahúss á Selfossi hófst 1958 í nýrýmdu læknisbústað, en síðan hefur verið aukið við með viðbyggingu.

Nýtt siúkrahús er í smíðum, 3825 m², og verða legurými 35.

Framkvæmdir eru að komast á lokastig.

22. Sjúkrahús Keflavíkurlæknishéraðs.

Framkvæmdir eru hafnar við stækkun á sjúkrahúsinu (sjá meðf. skema yfir framkvæmdaáætlun).

Sjúkrahúsið taldist í upphafi rúma 25 sjúklinga, en þar munu að staðaldri vera vistaðir um 32—33 sjúklingar.

Auk þjónustudeildar verður í nýbyggingunni legudeild með 18 rúmum.

Þegar fjölda sjúkrarúma í eldri hluta hefur verið komið í eðlilegt horf verða þau samtals 44, aukningin svarar til 18 rúma í nýja hlutanum.

Stærð nýbyggingarinnar er 1302 m². Í henni er ekki aðstaða fyrir heilsugæslu.

23. St. Jósefsspítali í Hafnarfirði.

Spítalinn rekinn með 40 rúmum síðastliðna hálfu öld.

Byggt var við húsið 1954 og aðstaðan aftur endurbætt á síðustu árum og komust skurðstofur og legudeild í not 1976, og eru sjúkrarúm nú 52.

24. Sjúkrahúsið Sólvangur, Hafnarfirði.

Sjúkrahúsið hóf starfsemi síðla árs 1953 sem elli- og hjúkrunarheimili og árið eftir tók fæðingardeild til starfa.

Þegar flest var vistmanna um 1962 voru þar 134, en mjög hefur þurft að fækka rúmum til þess að bæta aðstöðuna, og eru nú vistaðir þar 102 hjúkrunar-sjúklingar á þrem deildum.

Fæðingardeildin var lögð niður á miðju ári 1975.

Þrengsli eru mikil, enda er húsið allt aðeins 2400 m² (8074 m³).

Endurbætur hafa verið gerðar á húsinu undanfarin ár og er nú verið að ljúka nauðsynlegustu bráðabirgðaendurbótum.

25. Sjúkrahótel.

25.1. Sjúkrahótel Rauða krossins í Reykjavík, þar sem hægt er að hýsa allt að 28 manns, tók til starfa 1974.

25.2. Sjúkrahótelið á Akureyri með um 8 rúmum tók til starfa 1976.

26. Endurhæfingarstofnanir.

26.1. Vinnuheimilið að Reykjalundi komst á sjúkrahúsaskrá í heilbrigðisskýrslum 1968, en SÍBS hafði rekið vinnuheimilið allt frá árinu 1945. Rúmafjöldi er nú 150.

Að Reykjalundi er rekin virk endurhæfing og iðjuþjálfun, en auk þess vinna margir vistmenn við framleiðslustörf í vinnustofum stofnunarinnar.

Yfirlæknir sjúkrahússins er einnig yfirlæknir á endurhæfingardeild Landspítalans í hlutastarfi.

26.2. Heilsuhæli N.L.F.Í. í Hveragerði var einnig skráð sem sjúkrahús 1968.

Þar er veitt endurhæfingarþjónusta og mun ætlun eigendanna að stór-
auka þá þjónustu á næstu árum.

Rúmafjöldi er 154.

27. Sjúkrahús í Reykjavík og nágrenni og nokkur sjúkrahús staðsett annars staðar tengd þeim.

St. Jósefsspítali á Landakoti.

Sjúkrahúsið tók til starfa 1902 og hefur síðan verið rekið af St. Jósefssysturum til 1. janúar 1977, að ríkissjóður keypti sjúkrahúsið og afhenti það sjálfseignarstofnun til rekstrar næstu 20 árin.

Sjúkrahúsið telst rúma 185 sjúklinga:

Augndeild	12
Barnadeild	28
Handlækningadeild	80
Lyflækningadeild	65

Sjúkrastofnanir Reykjavíkurborgar

- Frá árslokum 1975 og síðan hafa sjúkrarúm verið skráð svo:

Borgarspítalinn, Fossvogi		
Lyflækningadeild	71	
Skurðlækningadeild	74	
Geðdeild	31	
Slysadeild	12	
Háls-, nef- og eyrnadeild	14	
Gjörgæsludeild	12	214
Hjúkrunar- og endurhæfingardeild:		
Helsuverndarstöð	35	
Grensásdeild	60	95
Geðdeild:		
Hvítabandið	30	30
Geðdeild:		
Arnarholti	60	60
Fæðingarheimili Reykjavíkurborgar	30	30
Samtals:		429
- Af Borgarspítalanum í Fossvogi er að fullu lokið við A-álmum, þar sem eru legudeildir þær, sem taldar eru hér á undan, og E-álmum, þar sem eru m. a. rannsóknarstofur, slysavarðstofa, röntgendeild, skurðstofur og gjörgæsludeild. Núverandi bygging er 16 419 m².
- Í byggingu er 1. áfangi þjónustudeildar (um 4200 m² — 3 hæðir), þar sem verður m. a. ný slysavarðstofa og göngudeild, auk annarra þjónustubátta (framlög á fjárlögum 1974 og síðan). Sjá einnig það sem sagt er í kaflanum um heilsgæslustöðvar.
- Í hönnun er B-álma spítalans. Áætlað er að þar verði um 150—200 sjúkrarúm (áætluð stærð 5927.1 m²) og hefur fé verið veitt til verksins á fjárlögum 1976—1977.
- Að Arnarholti á Kjalarnesi fer fram áframhaldandi uppbygging geðdeilda (framlag á fjárlögum 1973 og síðan). Stofnun þessi var í upphafi, frá 1975, rekin af félagsmálastofnun borgarinnar, en komst 1960 undir stjórn sjúkrahúsnefndar.
- Auk þess sjúkrarýmis, sem áður ætur, stendur fyrir dyrum opnun hjúkrunar- og endurhæfingardeilda í Hafnarhúðum, með 24 rúmum. Hefur Reykjavíkurborg fjármagnað þessar framkvæmdir.
- Heilbrigðismálaráð Reykjavíkurborgar hefur sett fram hugmyndir um áframhaldandi bróun þjónustudeilda Borgarspítalans. Byggjast þær á áætlun, sem gerð var 1972 (Programmering av acut-och dagmottagningar vid Borgarspítalann í Reykjavík, Oy-Mec-Rastor, Oktober 1972).

Í áætlun þessari, sem unnin var af finnskum og sænskum sérfræðingum, var gert ráð fyrir, að nær öll bráðabirgðþjónusta og mikill hluti sérfræðiþjónustu við höfuðborgarsvæðið færi fram á þjónustudeild Borgarspítalans.

Ákvarðanir um byggingu heilsugæslustöðva í hverfum borgarinnar hafa að sjálfsögðu áhrif á suma þjónustubættina, en samkvæmt áætluninni frá 1972 telur Heilbrigðismálaráð rýmispörf vera sem hér segir:

- 7.1. Skurðmiðstöð, röntgendeild, sóttgreinsunarmiðstöð o. fl. 1. hluti.
Stærð: 5414 m² 18 300 m³.
- 7.2. Innlagnir og gæsla. Göngudeild lyflækningadeildar. Skurðmiðstöð, röntgendeild, sóttgreinsunarmiðstöð o. fl. 2. hluti.
Stærð: 5500 m² 18 700 m³.
- 7.3. Aðalinngangur, móttökumiðstöð, próftökumiðstöð, móttaka geðlækna (göngudeild). Móttaka háls-, nef- og eyrnalækna (göngudeild), heyrnar- og talþjálfun.
Stærð: 7000 m² 23 800 m³.
- 7.4. Auk þess er gert ráð fyrir gjörgæsludeild með um 2900—3500 m² (10 000—12 000 m³). Um aðrar einingar hefur ekki verið tekin ákvörðun og er möguleiki á að þeim verði komið fyrir að einhverju leyti í eldri byggingum, þegar rými losnar við að starfsemi er færð til.

Samkvæmt ofanskráðu hefur Heilbrigðismálaráð sett fram hugmyndir um 20 000 m² aukningu við þjónustudeild þá, sem nú er í byggingu, auk B-álmunnar, sem er í hönnun.

Ríkisspítalarnir

Ríkisspítalarnir hafa verið undir sameiginlegri stjórnarnefnd síðan í ársbyrjun 1935.

1. Rúmafjöldi (1105) miðaður við 7. febrúar 1977 er sundurliðaður á sérstöku yfirliti hér á eftir.

Telst þar til Landspítali með 26 deildir og 529 rúm, Vífilstaðspítali með 4 deildir og 82 rúm, Kleppsspítali með 16 deildir og 237 rúm (auk útibús í Stykkishólmi með 16 rúm, eins og áður er greint frá), samtals 253 rúm á 17 deildum.

Kópavogshælið er með 14 deildir og 195 rúm.

Gæsluvistarheimilið í Gunnarsholti (Akurhóll), sem er drykkjumannahæli, hefur 46 rúm og er rekið í starfstengslum við deild XV á Kleppsspítala (Drykkjumannahælið að Vífilstöðum).

Kristneshælið hefur áður verið talið með sjúkrarými á Akureyrarsvæði.

2. Sundurliðun rúmafjölda á Landspítala, Vífilstöðum og Kleppsspítala (07/02/1977):

A. Landspítalinn.

Lyflækningar, 4 deildir	88 rúm
Handlækningar, 4 deildir	82 —
Húðlækningadeild	14 —
Barnspítali Hringsins, 3 deildir	82 —
Taugalækningadeild	23 —
Bæklunarlækningar, 2 deildir	33 —
Endurhæfingardeild	13 —
Kvensjúðómar og fæðingarhjálp, nýburar, 4 deildir .	102 —
Gjörgæsludeild	12 —
Geðdeild Barnspítala Hringsins, Dalbraut	14 —
(þar af 6 í dagvistun)	
Hjúkrun og endurhæfing:	
Hátúni 10 B, 3 deildir	66 — 529

B. Vífilsstaðahælið, 4 deildir ..... 82 rúm
(Skipting: Ein deild með 25 rúm fyrir lyflækningar og 3 deildir fyrir lungnasjúkdóma með samtals 57 rúm).

C. Kleppsspítalinn:

Deild I	15	rúm	
Deild II	12	—	
Deild III	15	—	
Deild IV	15	—	
Deild V (Hátún 10 A)	14	—	
Deild VI (Hátún 10)	14	—	
Deild VII (Laugarásvegur 71)	17	—	
Deild VIII	17	—	
Deild IX	17	—	
Deild X	18	—	
Deild XI	17	—	
Deild XII (Úlfarsá)	7	—	
Deild XIII (Flókadeild)	14	—	
Deild XIV (Reynimelur)	8	—	
Deild XV (Vífilsstaðir)	23	—	223
Bjarg, Seltjarnarnesi	14	—	14
Stykkishólmur	16	—	16
	Samtals:		253

3. Auk þeirra sjúkradeilda, sem nú voru taldar, eru ýmsar þjónustustofnanir tengdar rekstri spítalanna, svo sem þvottahúsið í Árbæjarhverfi og ýmsar rannsóknarstofnanir (Rannsóknastofa Háskólans við Barónsstíg (meinafræði, sýklafræði), Rannsóknastofa Háskólans í veirufræði á Landspítalalóð og Blóðbankinn).

Enn eykur á fjölbreytnina að mikil tengsl eru við læknaeild Háskóla Íslands.

Verður nú vikið að ýmsum þeim framkvæmdum, sem ýmist er nýlokið við, eru í undirbúningi eða á framkvæmdastigi og tengdar eru ríkisspítölunum.

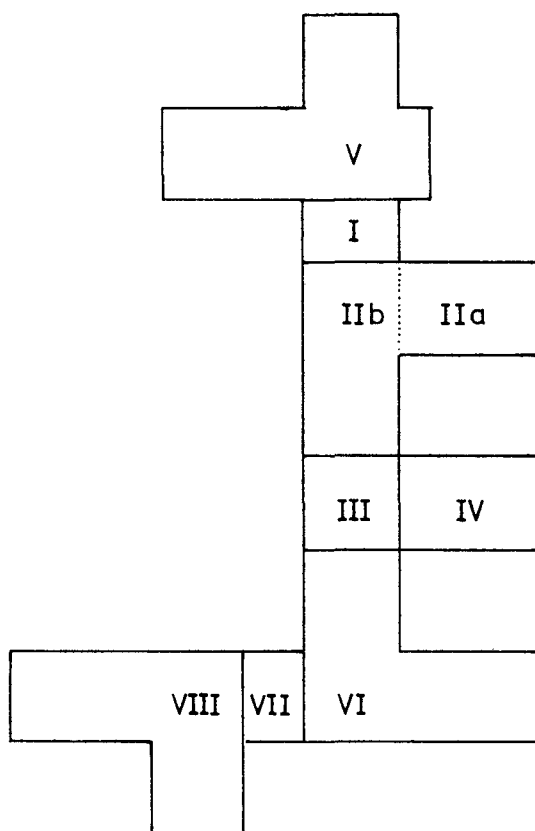
- 3.1. Verið er að leggja síðustu hönd á tvö bráðabirgðahús fyrir Rannsóknastofu Háskólans og hefur sýklafræðideild flutt í bráðabirgðahús „A“, en í hús „B“ mun hluti meinafræðirannsóknna senn flytja.
- 3.2. Viðbygging við Fæðingardeild Landspítalans var tekin í notkun í áföngum á árunum 1974—1976 (göngudeild á jarðhæð 1974, kvenlækningadeild á 1. hæð 1975, sængurkvennadeild á 2. hæð, fæðingagangur og skurðstofur á 3. hæð 1976 og var byggingin afhent formlega 29. des. 1976).
- 3.3. Geðdeild Landspítalans.

Með erindisbréfi heilbrigðisráðuneytisins, dags. 12. nóv. 1971, var skipuð fjögurra manna bygginganefnd, sem sjá skyldi um fullnaðarhönnun geðdeildarbyggingar á Landspítalalóð.

Hönnunargögn bárust heilbrigðisráðuneytinu í september 1973 og var fyrsta skóflustungan tekin í janúar 1974. Hafði þá verið ákveðið að byggja geðdeildina í áföngum.

Geðdeildarbyggingin er 24 570 m³ að stærð og er á hástæðum kjallara (jarðhæð), sjá skýringarmynd.

Jarðhæð, fyrsta og önnur hæð þessa áfanga (I til V), sem nú er í byggingu, eru að meðaltali 2080 m², samtals 6240 m², 4. hæðin II b, sem ætluð er fyrir stjórnun, aðstöðu fyrir lækna, hjúkrunarfræðinga, sálfræðinga og félagsráðgjafa, er 793 m², er því heildarflötur 1. áfanga 7033 m².

- I STIGAHÚS
- IIa+b 1. HÆÐ ENDURHÆFINGAEILD
2. HÆÐ SJÚKRAEILD (15)
3. HÆÐ SJÚKRAEILD (15)
- IIb 4 HÆÐ STJÓRNUN
- III (3 HÆDIR) AÐALINNGANGUR, FORSTOFA
- IV (3 HÆDIR) SJÚKRAEILDIR (2 x 15) OG KENNSLUAÐSTAÐA
- V 1. HÆÐ GEYMSLUR OFL.
2. HÆÐ SJÚKRAEILD (15)
3. HÆÐ SJÚKRAEILD (15)
- VI SJÚKRAEILDIR (2x15) - FYRIRHUGAÐAR
- VII STIGAHÚS FYRIRHUGAÐ
- VIII SJÚKRAEILDIR (2x15) - FYRIRHUGAÐAR

	Byggingar sem ekki eiga að standa samkv. skipulagi m ²	Brúttó samkvæmt skipulagi m ²	m ²
I. Flatarmál núverandi bygginga á Landspítalalóð norðan Hringbrautar			
Gamli spítali		5 232	
Kóboltbygging		184	
Nýi spítali, tengiálma, miðhluti		3 590	
Nýi spítali, kjallaragangur		474	
Jarðgöng		339	
Hliðarálmur		5 745	
Fæðingardeild, kennsludeild		4 012	
Fæðingardeild, gamla sjúkradeild		1 293	
Fæðingardeild, nýbygging		4 012	
Aðalinngangur og tengigangur		493	
Eldhús — mótuneyti		3 132	
Tengigangur		162	
Ketilhús		449	
Hjúkrunarskóli, heimavist		2 748	
Hjúkrunarskóli, kennsludeild		1 344	
Blóðbanki		560	
Rannsóknastofa Háskólans	720		
Rannsóknastofa (bráðabirgðahús)	835		
Þvottahús	365		
Rannsóknadeild (6. deild)	187		
Samtals	2 107	30 792	30 792
II. Flatarmál nýbygginga á lóð Landspítalans norðan núverandi Hringbrautar			
Geðdeild I. áfangi		8 299	
Aðrar fyrirhugaðar nýbyggingar		48 164	
Samtals		56 463	56 463
III. Flatarmál nýbygginga á lóð Landspítalans sunnan núverandi Hringbrautar			
Bygging 7 (lækna- + tannlæknadeild) ...		9 395	
Aðrar fyrirhugaðar nýbyggingar		72 052	
Samtals		81 447	81 447
Heildarflatarmál lóðar samkvæmt framtíðarskipulagi			168 702

Sá hluti hússins, sem merktur er V, er uppsteypdur, en að öðru leyti óunninn. Hlutar I til IV verða tilbúnir undir tréverk á þessu ári, og stefnt er að því að ljúka við og taka í notkun fyrri göngudeildina af fjárveitingu þessa árs.

Í árslok 1976 var kostnaður orðinn tæpar 280 milljónir. Á fjárlögum 1977 eru 173 milljónir og þar af er áætlað að kosti um 125 milljónir að gera hluta I-IV tilbúna undir tréverk.

Miðað við verðlag í janúar 1977 er áætlað að rúmar 500 milljónir muni kosta að taka hluta I-IV í notkun að fullu, með öllum búnaði (hluti V með 2 sjúkradeildum yrði þá látinn bíða).

Eins og sýnt er á skýringarmynd eru síðari áfangar, VI til VIII, fjórar sjúkradeildir með 15 sjúkrarúmum á hverri.

Framvindu eftirlit er í höndum framkvæmdadeildar Innkaupastofnunar ríkisins.

3.4. Á fjárlögum 1977 er framlag til 1. áfanga aðkomubyggingar við Eiríksgötu og í þessum 1. áfanga m. a. sjúkrabilamóttaka.

Auk þess stendur fyrir dyrum ýmis hagræðing á vegum Yfirstjórnar mannvirkjagerðar á Landspítalalóð, og hefur verið veitt fé til þeirra framkvæmda á fjárlögum 1977.

3.5. Yfirstjórn er samstarfsstjórn heilbrigðismálaráðuneytisins og menntamálaráðuneytisins viðvikjandi allri mannvirkjagerð á Landspítalalóð, ofan sem neðan núverandi Hringbrautar:

Byggingar Landspítala Íslands, Rannsóknastofu Háskólans, svo og læknaeildar Háskóla Íslands.

Í skýrslu þessari verður ekki nánar vikið að tillögugerð yfirstjórnarinnar, sem notið hefur ráðgjafar bresks arkitektafirma.

Er vísað til ritanna:

Landspítalinn. Framtíðaráætlun.

Læknadeild Háskóla Íslands og Landspítalinn, Reykjavík. Janúar/Desember 1972.

Enn fremur er vísað til skýrslu húsameistara ríkisins um lóð Landspítalans, sem gerð var í ágúst 1975 og byggð er á heildarskipulagi Landspítalalóðar, sem breska firmað gerði í desember 1972 og með breytingartillögum sömu aðila frá ágúst 1974. Enn fremur er vísað til skýrslu ráðgjafafyrirtækisins til yfirstjórnar frá desember 1976.

Til yfirlits er birt flatarmál núverandi bygginga á Landspítalalóð norðan Hringbrautar og flatarmál væntanlegra nýbygginga samkvæmt fyrrgreindum áætlunum.

Þessar tölur er að finna í meðfylgjandi töflu.

Þess skal getið að framkvæmdir við byggingu 7 (lækna- og tannlæknadeild) hófust 13. nóvember 1976.

FJÁRFRAMLÖG TIL RÍKISSPÍTALA

Fjárfestingar 1970—1976 (í þús. kr.).

	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	Alls
Landspítali	41 600	53 267	51 453	49 050	113 200	187 000	246 000	741 570
Fæðingardeild	10 000	30 340	59 840	60 000	15 000	80 000	72 000	327 180
Kleppsspítali	0	1 500	4 500	5 500	10 000	0	0	21 500
Vífilsstaðir	0	2 250	1 155	0	0	10 000	10 000	23 405
Kristnes	1 000	1 570	2 669	3 000	5 000	10 000	11 000	34 239
	52 600	88 927	119 617	117 550	143 200	287 000	339 000	1 147 894

4. Fávitahælið í Kópavogi hefur verið í stöðugri uppbyggingu síðan það tók til starfa 1952 og hefur húsakostur verið stórum bættur og aukinn. Verið er að koma upp göngudeild og einnig vísi að greiningardeild, sem mikil þörf er á. Ráðgerðar eru nýbyggingar við hælið, enda þótt ekki verði aukið við vist-rými, og er þar um að ræða eldhúsbyggingu og byggingu fyrir ýmiss konar þjónustu og endurhæfingu.
5. Að Hátúni 10 B hefur tekið á leigu húsnæði í húsi Öryrkjabandalags Íslands. Alls er um að ræða 5 hæðir.
Legudeildir eru á þrem hæðum með 66 sjúkrarúmum alls.
Fyrirhuguð er göngudeild á 1. hæð og dagdeild á efstu hæð og gert ráð fyrir að hvort tveggja komist í not á þessu ári.
6. Á Kleppsspítala var 1971 tekinn í notkun vinnuskáli fyrir sjúklinga, og 1972 var tekin í notkun nýbygging fyrir skrifstofur heilbrigðisstarfsfólks, göngu-deild, funda- og kennsluaðstöðu.
Gamli spítalinn (frá 1907) hefur verið endurbyggður og verður þar komið fyrir borðstofu fyrir starfsfólk, aðstöðu fyrir móttöku matarsendinga (frá eld-húsi Landspítalans) og ýmiss konar þjónustuaðstöðu.
Þegar eldhús spítalans hefur verið lagt niður, er gert ráð fyrir að breyta kjallara spítalans og hafa þar aðstöðu fyrir ýmiss konar meðferðarþjónustu.
27. **Nokkrar sjálfseignarstofnanir.**
- 27.1. Vistheimili fyrir drykkjumenn (Bláa Bandið) er rekið að Viðinesi og eru þar 36 rúm.
- 27.2. Fávitahæli að Sólheimum í Grímsnesi er með 40 rúmum.
- 27.3. Fávitahæli að Skálatúni hefur 48 rúm.
- 27.4. Fávitahæli að Tjaldanesi: 28 rúm.
Sjá nánar um þessa stofnun annars staðar í skýrslunni.
- 27.5. Drykkjumannaheimili að Hlaðgerðarkoti: 18 rúm.
- 27.6. Hjúkrunar- og elliheimilið Grund í Reykjavík og Ás í Hveragerði:
Sjúkrarými talið með í skýrslu um dvalarheimili aldraðra.
- 27.7. Dvalarheimili aldraðra, Hrafnista:
Sjúkrarými þar einnig talið annars staðar.
Hluti nýbyggingar í Hafnarfirði mun komast í not á þessu eða næsta ári.
- 27.8. Vinnu- og dvalarheimili Sjálfsbjargar (Hátúni 12) fyrir öryrkja: 45 rúm.

8. SKRÁ UM DVALARHEIMILI ALDRAÐRA OG LEGURÝMI 1. JANÚAR 1977.

Dvalarheimili aldraðra.
Hjúkrunar- og endurhæfingardeildir.
Rúma- og vistmannafjöldi í mars 1977.

	Tala rúma	Vist- menn	Hjúkr. sjúkl.	Vistm. í íbúðum
Elli- og hjúkrunarheimilið Grund, Reykjavík ...	357	64	293	
Elliheimilin Ás og Ásbyrgi, Hveragerði	187	88	99	
Hrafnista, dvalarheimili aldraðra sjómanna, Reykjavík	427	164	263	
Íbúðir aldraðra í Reykjavík:				
Norðurbrún: 60 íbúðir, 8 fyrir hjón og 52 fyrir einstaklinga	68			68
Austurbrún 6: 35 íbúðir fyrir tvo vistmenn ...	50			50
Hátún 10 B: 20 íbúðir fyrir einstaklinga, 4 fyrir tvo vistmenn	28			28
Elliheimilið Akranesi	17	17		
Dvalarheimili aldraðra, Borgarnesi	58	45		
Dvalarheimilið Fellsendi, Dalasýslu	16	6	6	
Elliheimilið Ísafirði	18	19		
Héraðshæli Austur-Húnavetninga, ellideild, Blönduósi	27	13	14	
Sjúkrahús Siglufjarðar, Siglufirði, ellideild hefur verið lögð niður				
Elliheimili Akureyrar, Akureyri	96	74	22	
Elliheimilið í Skjaldarvík, Akureyri	78	78		
Fjórðungssjúkrahúsið í Neskaupstað, ellideild ...	19	11	8	
Elli- og hjúkrunarheimili A.-Skaftafellssýslu, Höfn, Hornafirði	15	8	5	
Elliheimilið Suðurvík, Vík í Mýrdal	4	2		
Dvalarheimili aldraðra, Hraunbúðir, Vestmanna- eyjum	41	30		
Elliheimilið Hlévangur, Keflavík	18	18		
Dvalarheimili aldraðra, Kumbaravogi, Stokkseyri	18	10		
Sólvangur, Hafnarfirði	102		102	
Borgarspítalinn, Heilsuverndarstöð	34		34	
Landspítalinn, Hátún 10 B	66	66		
Alls:	1 744	647	912	146

9. FRAMLÖG ÚR STYRKARSJÓÐI VANGEFINNA

STYRKARSJÓÐUR VANGEFINNA

Styrkir 1958—1976 (í þús. kr.).

	1958—69	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	Alls
Kópavogshæli	48 493	10 000	9 000	12 000	16 000	16 000	16 000	8 000	135 493
Sólheimar	7 228	0	0	1 500	1 500	2 000	0	0	12 228
Styrktarfélag vangefinna	800	0	0	0	0	0	4 000	2 000	6 800
Skálatún	20 420	0	5 000	8 000	6 375	575	0	0	40 370
Tjaldanes	2 550	0	0	2 000	0	0	6 000	0	10 550
Sólborg	31 000	7 500	1 613	0	0	928	14 800	28 577	84 418
Bjarkarás	0	0	6 000	4 500	500	0	0	0	11 000
Egilsstaðir	0	0	0	0	0	0	400	917	1 317
	110 491	17 500	21 613	28 000	24 375	19 503	41 200	39 494	302 176

Framlög úr Styrktarsjóði vangefinna frá stofnun.

Árið 1958 voru sett lög um aðstoð við vangefið fólk (lög nr. 43 1958). Í þessum lögum er gert ráð fyrir að af alls konar gosdrykkjum og öli, sem framleitt er hér á landi og afhent er eða selt á flöskum, skuli næstu fimm árin þar á eftir greiða gjald, sem renna skyldi í sérstakan sjóð, Styrktarsjóð vangefinna, og átti hann að vera í vörslu félagsmálaráðuneytisins.

Fé því, sem aflað var samkvæmt lögnum, skyldi varið til að reisa stofnanir fyrir vangefið fólk. Lögin tóku gildi 1. júlí 1958.

Í reglugerð nr. 83 frá 9. júní 1958 segir, að félagsmálaráðuneytið ráðstafi fé sjóðsins að fengnum tillögum Styrktarfélags vangefinna og í samráði við önnur ráðuneyti, sem kunna að eiga hlut að máli hverju sinni.

Með lögum nr. 16 1962 var það gjald, er hér um ræðir, hækkað og jafnframt var innheimta þess framlengd um fimm ára bil, þ. e. til 1. júlí 1968.

Árið 1966 var lögnum breytt á þann veg að gjaldið skyldi hækkað en nú var ákveðið að $\frac{3}{4}$ hlutar skyldu renna í Styrktarsjóð vangefinna, en $\frac{1}{4}$ hluti til Hjarta-verndar.

Þessi nýju lög voru síðan felld inn í eldri lögin og þau gefin út sem lög nr. 78 1. júlí 1966, um aðstoð við vangefið fólk og samtök hjarta- og æðaverndarféлага.

Þessi síðarnefndu lög voru síðan afnumin með lögum nr. 97 1971, um vörugjald, og átti endanlega að falla úr gildi ákvæðið um greiðslur til Styrktarsjóðs vangefinna hinn 1. júlí 1976.

Í lok árs 1976 voru lagaákvæði um framlög í Styrktarsjóð vangefinna framlengd til ársloka 1977.

Eins og fram kemur hér að framan var tilgangur Styrktarsjóðs vangefinna að veita fé til uppbyggingar stofnana fyrir vangefið fólk.

Í töflu I hér á eftir kemur fram hvernig fé hefur runnið til sjóðsins frá byrjun og til hvaða stofnana fé hefur verið veitt á þessu árabili.

Af töflunni sést að á árabílinu 1958—1969 var alls veitt úr sjóðnum 110 491 þús., þar af til Kópavogshælisins rúmlega 48 millj., Sólborgar á Akureyri 31 millj. og Skálatúnshæmilisins rúmlega 20 millj.

Á árabílinu 1970—1976, þá hefur verið veitt úr sjóðnum samtals 191 785 þús. og eru eins og áður stærstu styrkirnir til Kópavogshælis, Sólborgar á Akureyri og Skálatúnshæmilis.

Á starfstíma sjóðsins hafa alls verið veittar úr honum um 302 176 þús. kr. Þær framkvæmdir, sem nú eru á döfinni og gert er ráð fyrir að fjármagnaðar verði úr Styrktarsjóði vangefinna, eru eftirfarandi:

1. Kópavogshæli.

Nú er nær lokið byggingu nýrrar deildar vistmanna, sem rúma á 15 vistmenn.

Þá hefur bygginganefnd gert tillögur um nýja stórbyggingu við Kópavogshæli, sem fyrst og fremst á að rúma eldhús, mötuneyti og aðstöðu fyrir félags- og íþróttastarfsemi, þ. á m. sundlaug.

Mjög er brýnt að þessar byggingar komist upp. Öll eldun fyrir Kópavogshæli fer nú fram í kjallarabyggingu gamla Kópavogshælisins eldra við mjög ófullkomnar aðstæður og engin aðstaða er á heimilinu fyrir félags- og íþróttastarfsemi.

2. Vistheimilið Sólborg, Akureyri.

Á árinu 1975 var hafist handa um byggingu sjúkradeildar við Vistheimilið Sólborg á Akureyri. Áður hafði verið gert ráð fyrir því að sjúkradeildir yrðu eingöngu við Kópavogshælið, en fljótlega eftir byggingu Sólborgar sýndi sig að óraunhæft var að reka það heimili án þess að þar væri sérstök sjúkradeild.

Gera má ráð fyrir að verulegur hluti af fjárveitingu ársins 1977 frá Styrktarsjóði vangefinna fari til að ljúka þessari viðbyggingu Sólborgar, enda þótt ákvarðanir hafi ekki verið teknar enn um fjárveitingar.

3. Vistheimili fyrir vangefna á Egilsstöðum.

Samkvæmt þingsályktun frá Alþingi á árinu 1972 var gerð könnun á því, hvornig vangefnir skiptust milli landshluta eftir búsetu. Þessi könnun leiddi í ljós að full ástæða var til að vika frá þeim ákvörðunum, sem fyrr höfðu verið teknar um að vistheimili fyrir vangefna yrði eingöngu byggð í Reykjavík og á Akureyri, og var í framhaldi af þessum könnunum hafinn undirbúningur að byggingu heimilis fyrir vangefna á Egilsstöðum.

Byggingarundirbúningur stendur nú yfir, en það fer eftir fjárveitingum úr Styrktarsjóði vangefinna, hvenær bygging hefst.

4. Tjaldanesheimilið í Mosfellssveit.

Alls hafa verið veittar úr Styrktarsjóði vangefinna 10 550 þús. til þessa heimilis þar af 6 millj. kr. á árinu 1975.

Nauðsynlegt er að taka afstöðu til framtíðarfyrirkomulags og stærðar þessa heimilis, en það hefur nú verið afhent ríkinu að gjöf.

Endurbæta og endurbyggja þarf húsakynni að nokkru leyti, enda þótt hælið yrði ekki stækkað, og eitt af brýnustu verkefnum er lögð nýrrar hitaveitu til heimilisins.

Auk þeirra verkefna, sem hér hafa verið talin, þá eru enn fjölmörg verkefni óleyst, sem málefnum vangefinna koma við, svo sem sérstök fjölskylduheimili fyrir vangefna, göngudeildarráðgjafar og þjálfunaraðstaða fyrir vangefna, verndaðir vinnustaðir í tengslum við dagvistun, sérstök greiningarstofnun, svo eitthvað sé nefnt af því, sem aðrar þjóðir hafa lagt áherslu á að koma til framkvæmda eftir að farið var að gefa málefnum vangefinna verulegan gaum.

Það ætti að vera auðsætt af því, sem hér hefur verið sagt, að verkefni á sviði málefna vangefinna eru fjölmörg, og enda þótt verulegt átak hafi verið gert í þessum málum á síðustu 20 árum, þá eru ekki minni verkefni fram undan óleyst.

10. GÆSLUVISTARSJÓÐUR
Styrkir 1964—1976 (í þús. kr.).

	1964—69	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976*	Alls
Bláa bandið	5 845	600	1 800	1 800	600	1 200	1 080	1 200	14 125
Vernd	350	150	150	250	250	250	450	500	2 350
Gunnarsholt	26 348	6 800	200	2 260	2 040	6 500	0	11 729	55 877
Rannsóknir	285	0	350	0	200	0	500	0	1 335
Kleppsspítali	0	5 000	15 000	15 000	0	0	0	0	35 000
Víðines	0	0	0	1 200	600	0	8 000	7 700	16 900
Vífilsstaðir		0	0	919	18 365	24 349	20 000	3 000	66 633
Samhjálp	0	0	0	0	0	300	0	0	300
Ungtemplarar	0	0	0	0	200	250	0	500	950
Ýmislegt	55	0	103	17	0	0	0	0	175
Áfengisvarnarráð ..		0	0	235	0	0	0	0	235
Stórstúka Íslands ..		0	0	0	120	0	0	0	120
Læknisfræðibókas.		0	188	0	0	0	0	0	188
Náms- og ferðast.		0	0	0	0	0	0	610	610
									194 797

*Eftirstöðvar 29 661 411 verður notað til greiðslu skulda vegna Vífilsstaða, Kleppsspítala og Gunnarsholts.

Gæsluvistarsjóður.

Lagaákvæði um Gæsluvistarsjóð er að finna í lögum nr. 39 frá 1964, en þar stendur svo í III. kafla um Gæsluvistarsjóð: „Af ágóða Áfengisverslunar ríkisins skal greiða 7½ milljón króna ár hvert í sérstakan sjóð, gæsluvistarsjóð. Sjóðurinn hefur það hlutverk að standa undir kostnaði af framkvæmd laga þessara og þá fyrst og fremst að auka og reisa stofnanir þær, sem um getur í 4. og 9. grein laganna (þ. e. meðferðar- og dvalarstofnanir fyrir drykkjusjúka). Af tekjum sjóðsins skal árlega verja a. m. k. 2% (2 af hundraði) til rannsókna á orsökum, eðli og meðferð drykkjusýki. Heilbrigðisstjórn er heimilt að ákveða til allt að 5 ára í senn að verja megi nokkrum hluta af tekjum sjóðsins til að styrkja starfsemi félagá, sem reka á sinn kostnað hæli eða aðrar stofnanir til lækninga drykkjusjúku fólki, enda fari öll sú starfsemi fram samkvæmt reglugerðum, sem heilbrigðisstjórn staðfestir, og sé háð eftirliti hennar“.

Á töflu hefur verið gerð skrá yfir styrki, sem veittir hafa verið úr Gæsluvistarsjóði á árinu 1964 til ársloka 1976.

Á árinu 1964, þegar lögin um Gæsluvistarsjóð voru sett, voru þær greiðslur, sem ákveðnar voru af ágóða Áfengisverslunar ríkisins, um 2% af nettó-hagnaði Áfengisverslunarinnar.

Á árinu 1976 var fjárveiting til Gæsluvistarsjóðs 54.9 millj. króna, en nettó-hagnaður Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins áætlaður um 6 milljarða króna, svo að þetta hlutfall hefur breyst þannig á þessu árabili að nú renna í Gæsluvistarsjóð innan við 1% af nettó-hagnaði Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins.

Á fyrstu árum Gæsluvistarsjóðs var fé hans fyrst og fremst varið til rekstrarstyrkja stofnana eða félagasamtaka, sem unnu að málefnum drykkjusjúkra. Það er ekki fyrr en frá og með árinu 1970 að verulegum hluta af tekjum Gæsluvistarsjóðs er varið til uppbyggingar stofnana og er þá fyrst og fremst að telja bættu aðstöðu

við Kleppsspítala, sem byggð var á árabílinu 1970—1972 og alls var veitt til 35 millj. króna.

Fram til ársins 1970 var rekstur Gæsluvistarhælisins í Gunnarsholti greiddur úr Gæsluvistarsjóði, en síðan 1972 hefur Gæsluvistarsjóður styrkt þá uppbyggingu, sem þar hefur farið fram, alls um 22 milljónir króna.

Frá árinu 1972 hefur Gæsluvistarsjóður styrkt uppbyggingu nýrrar stofnunar fyrir drykkjusjúka að Vífilsstöðum, og höfðu í árslok 1976 alls verið greiddar rúmlega 66 milljónir til þeirrar framkvæmdar, en fullnaðaruppgjör hefur ekki farið fram.

Sömuleiðis hefur Gæsluvistarsjóður undanfarin 2 ár styrkt nýbyggingar í Víðinesí.

Síðan Gæsluvistarsjóður var stofnaður hafa verið veittir úr honum styrkir að upphæð samtals nær 195 millj. kr. til ársloka 1976 og voru þá í sjóðnum tæplega 30 milljónir kr., sem að mestu munu ganga til skuldagreiðslna vegna framkvæmda, sem lofað hefur verið styrkja til.

Það er langt frá því að Gæsluvistarsjóður hafi getað staðið undir þeirri þörf, sem er á uppbyggingu stofnana og starfsemi vegna drykkjusjúkra, enda hefur framlag til sjóðsins sífellt farið minnkandi í hlutfalli við það sem í upphafi var miðað við, þ. e. nettó-hagnað af áfengissölu í landinu.

Eigi Gæsluvistarsjóður í framtíðinni að standa undir kostnaði vegna dvalar- og meðferðarstofnana drykkjusjúkra, verður að skapa honum öruggari tekjustofn en verið hefur undanfarin ár og má í því sambandi benda á tillögur, sem fram hafa komið um að til sjóðsins renni á hverju ári fastur hundraðshluti af nettó-tekjum Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins, t. d. 2% eins og var í upphafi.

11. TJALDANES, GJÖF

Tjaldanesheimilið.

Með samningi, dagsettum 14. ágúst 1973, milli stjórnar Tjaldanesheimilisins í Mosfellssveit annars vegar og heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytisins hins vegar, var ákveðið, að ráðuneytið tæki frá 1. sept. 1973 að öllu leyti við rekstri vinnu- og dvalarheimilisins að Tjaldanesi. Hús og lóðir skyldu vera áfram eign Tjaldanesheimilisins svo og lausafjármunir, en stofnun með svipaðri starfsemi skyldi reka þar áfram. Á sama hátt skyldu starfsmenn eiga kost á starfi áfram og vistmenn á áframhaldandi dvöl.

Stofnuninni var síðan skipuð stjórn og var formaður tilnefndur af heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytinu, Adda Bára Sigfúsdóttir veðurfræðingur, menntamálaráðuneytið tilnefndi Tómas Sturlaugsson skólastjóra og Styrktarfélag Tjaldanesheimilisins tilnefndi Friðfinn Ólafsson forstjóra. Hinn 24. september 1974 óskaði Adda Bára eftir að losna frá stjórnarstarfi og var þá frá Salóme Þorkelsdóttir skipuð formaður í hennar stað.

Skrifstofu ríkisspítalanna var falið að annast bókhald, fjárreiður og helstu innkaup heimilisins eins og annarra ríkisspítala, sem skrifstofan sér um að þessu leyti.

Með gjafabréfi dags. 23. mars 1976 afhenti Styrktarfélag Tjaldanesheimilisins í samráði við heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra íslenska ríkinu Tjaldanesheimilið til eignar, þ. e. a. s. eignarland þess, mannvirki, húsmuni og áhöld hvers konar, allt skuldlaust og án veðbanda.

Það skilorð fylgdi gjöfinni, að stofnun fyrir vangefna yrði áfram rekin að Tjaldanesi á svipaðan hátt og verið hafði og að sérstök stjórn færi áfram með mál-efni heimilisins eins og tekið var upp, er ríkið tók við rekstri heimilisins 1973.

Hinn 30. apríl 1976 var Birgir Finnsson skipaður af heilbrigðisráðherra til þess að vera forstöðumaður Tjaldanesheimilisins í Mosfellssveit.

LANDAKOT, KAUP

Landakotsspítali.

Haustið 1974 var svo komið, að St. Jósefssystur, sem reist höfðu St. Jósefsspítala að Landakoti og rekið hann frá árinu 1902, treystu sér ekki til að halda rekstrinum áfram með svipuðu sniði.

Uppi voru hugmyndir um að einhver önnur katólsk nunnuregla tæki að sér reksturinn. Var þá fyrst og fremst höfð í huga írsk regla: „Sisters of Mercy“. Viðræður fóru fram milli þessara tveggja reglna í ársbyrjun 1975, en af samningum varð ekki.

Önnur hugmynd St. Jósefssystra var sú, að ríkið keypti Landakotsspítala og tæki við rekstri hans. Óformlegt tilboð þeirra í bréfi, dags. 5. sept. 1974, var rætt í ríkisstjórninni um það leyti.

Þegar sýnt var að ekki gat orðið af yfirtöku annarrar reglu á rekstri spítalans, hófust á miðju ári 1975 viðræður milli heilbrigðisráðherra og fjármálaráðherra annars vegar og aðila frá spítalanum hins vegar um hugsanlegar leiðir til yfirtöku ríkisins á rekstrinum. Þessum samningaviðræðum lauk svo hinn 26. nóv. 1976 með undirritun kaupsamnings, þar sem samið var um að ríkið keypti allar eignir Landakotsspítala, hús og lóðir, lausafjármuni, birgðir, tæki og áhöld. Skyldi kaupandi taka við rekstrinum hinn 1. janúar 1977. Kaupverðið var tólf hundruð milljónir króna. Hinn 1. janúar 1977 og 1978 greiddast alls 150 millj. kr., en eftirstöðvar 1 050 millj. kr., skal greiða á 20 árum.

Ein grein kaupsamningsins hljóðar svo: „Kaupandi lýsir því yfir að hann muni fela rekstur spítalans sjálfseignarstofnun, sem komið verður á fót í því skyni að spítalinn verði rekinn með sama sniði og verið hefur. Sjálfseignarstofnun þessi verður í því formi, sem ríkisstjórnin ákveður og seljandi samþykkir.“

Til þess að fullnægja þessu ákvæði hefur verið skipað „Fulltrúaráð Sjálfseignarstofnunar St. Jósefsspítala“. Hefur 21 fulltrúi verið tilnefndur í ráðið og því valin 7 manna stjórn úr hópi fulltrúa. Er stjórnin þannig skipuð:

Óttarr Möller forstjóri, formaður,
Jón Ingimarsson skrifstofustjóri heilbrigðisráðun., ritari,
Björn Öundurson tryggingayfirlæknir,
Erlendur Einarsson forstjóri,
Logi Guðbrandsson framkvæmdastjóri,
Ólafur Örn Arnarson læknir, og
Valur Valsson aðstoðarbankastjóri.

Í samræmi við ákvæði laga um heilbrigðisþjónustu hafa eftirtaldir verið skipaðir í stjórnarnefnd sjúkrahússins:

Höskuldur Ólafsson bankastjóri, form.,
Hallgrímur Sigurðsson forstjóri, og
Ólafur Örn Arnarson læknir.

Starfsmannaráð spítalans hefur tilnefnt Sverri Ormsson rafvirkjameistara í stjórnarnefndina af hálfu starfsfólks spítalans og fulltrúi Reykjavíkurborgar er Björn Guðbrandsson læknir.

Skipulagsskrá fyrir Sjálfseignarstofnun St. Jósefsspítala hlaut staðfestingu forseta Íslands hinn 2. febrúar 1977 og var birt í B-deild Stjórnartíðinda nr. 85/1977.

13. KOSTNAÐARÞÆTTIR Í SJÚKRAHÚSREKSTRI

1953—1974.

Landspítali, Landspítali, fæðingardeild, Vífilsstaðaspítali,
Kleppsspítali, Kópavogshæli.

Kostnaðarþróun á sjúkrahúsum 1953—1974.

Árið 1953 voru heildarútgjöld til heilbrigðismála ca. 118 milljónir. Af þessu fóru ca. 44 milljónir eða 37% til rekstrar sjúkrahúsa.

Árið 1974 eru heildarútgjöld orðin ca. 8 804 milljónir. Af því er varið ca. 4 000 milljónum eða 45% til rekstrar sjúkrahúsanna. Hér hefur því átt sér stað sama þróun og í nágrannalöndunum, að hlutur spítalanna í heildarútgjöldum vegna heilbrigðismála eykst stöðugt.

Ef skipting útgjalda er athuguð nánar kemur eftirfarandi í ljós:

	Kr. millj.			
	1953 %		1974 %	
Ríkisspítalar	28	24	2 163	25
Sjúkrahússtofnanir Reykjavíkur ..	5	4	953	11
Aðrir	11	9	849	10
Sjúkrahúsrekstur samtals	44	37	3 965	45
Önnur heilbrigðismál	74	63	4 839	55
Samtals	118	100	8 804	100

Sú aukning, sem orðið hefur á hluta sjúkrahúsanna í útgjöldum vegna heilbrigðismála, er nær öll vegna stækkunar Borgarspítalans. Prósentuhlutur sjúkrahússtofnana Reykjavíkurborgar hefur þannig aukist um 7% eða um það bil þrefaldast á tuttugu árum.

Hlutur ríkisspítalanna og annarra hefur hins vegar aðeins aukist um ca. 1% hjá hvorum.

Þetta þýðir þó ekki endilega að reykvíkingar hafi fengið betri sjúkrahúspjónustu en aðrir landsbúar. Aðrir hafa líka notið góðs af. Um það bil 30% af sjúklingum Borgarspítalans í Reykjavík koma frá öðrum byggðarlögum en Reykjavík, Seltjarnarnesi, Kópavogi og Hafnarfirði.

Hér hefur átt sér stað sama þróun og í nágrannalöndunum. Hlutur spítalanna í heildarútgjöldum vegna heilbrigðismála eykst stöðugt. Sérgreinum lækisfræðinnar fjölga, ný tæki og nýjar aðferðir eru fundnar upp. Sífellt er hægt að meðhöndla fleiri tegundir sjúkdóma. Allt hefur þetta valdið því að álagið á sérhæfðasta og tæknilega fullkonnasta hluta heilbrigðiskerfisins, sjúkrahúsin, eykst stöðugt.

Ef athugað er, hver er raunveruleg aukning sjúkrahúskostnaðar á íbúa, kemur í ljós að

1953 var sjúkrahúskostnaður 289 kr./íbúa.

1974 var sjúkrahúskostnaður 18 300 kr./íbúa.

Á þessum tíma er kostnaðaraukning vegna verðbólgu 22-föld. Raunveruleg kostnaðaraukning er því þreföld.

Hér á eftir verður í grófum dráttum reynt að skýra þá kostnaðaraukningu, sem orðið hefur á nokkrum stærstu sjúkrahúsunum.

16.1. LANDSPÍTALINN

Kostnaður á legudag í Landspítalanum 1953 var 145 kr. Árið 1974 var kostnaður orðinn 8 750 kr. Á þessum árum var kostnaðaraukning vegna verðbólgu 22-föld. Raunveruleg kostnaðaraukning er því ca. 2.7-föld.

LANDSPÍTALINN

Rekstrarkostnaður pr. legudag.

	1953	%	x22	1974	%	Raunveruleg aukning
I. Gjöld:						
1. Laun	70,95	48,8	1 560,90	6 016,72	68,76	x3,85
2. Lyf	12,40	8,5	272,80	559,42	6,39	2,05
3. Matvörur	14,18	9,8	311,96	366,15	4,18	1,17
4. Ljós og eldsneyti	4,61	3,2	101,42	183,26	2,09	1,80
5. Þvottur og hreinlætisvörur	10,80	7,4	237,60	322,48	3,69	1,35
6. Viðhald	12,17	8,4	267,74	238,47	2,72	÷0,89
7. Annar kostnaður	20,19	13,9	444,18	1 064,06	12,17	2,39
Samtals	145,30	100,0	3 196,60	8 750,56	100,00	2,73

Launakostnaður á legudag eykst langmest eða um 285%. Í ársbyrjun 1953 eru sjúkkrarúm á Landspítalanum 126 og starfsfólk um 150, eða 1.2 starfsm./sjúkkrarúm. Í ársbyrjun 1974 eru rúmin orðin 319 og starfsfólk um 769, eða 2.4 starfsm./sjúkkrarúm. Ástæðurnar fyrir þessari þróun eru einkum tvær:

1. Aukning alls kyns þjónustustarfsemi gagnvart og í tengslum við sjúklinga.
2. Stytting meðallegudagafjölda um 5 daga (mynd 16.1), sem þýðir í reynd, að innliggjandi sjúklingar eru nú almennt veikari og krefjast meiri umönnunar en var árið 1953.

Lyfjakostnaður á legudag hefur tvöfaldast. Skýringin er auðvitað mikill fjöldi nýrra lyfja, þar á meðal mikið af s. k. fúkkalyfjum.

Matvörukostnaður á legudag hefur aukist um 17%. Með bættu skipulagi hefur tekist að koma í veg fyrir enn meiri kostnaðaraukningu þrátt fyrir stórendurbætta þjónustu við sjúklinga hvað varðar t. d. sérfaði.

Ljós og eldsneyti á legudag hefur hækkað um 80%. Skýringin er m. a. aukin lýsing, fjölgun rafmagnstækja, meiri hiti og aukning á þjónustuhúsnæði. Einnig er trúlegt að vanbókað sé á þennan kostnaðarlið hvað varðar Fæðingardeild (kafli 16.2.) á kostnað Landspítalans.

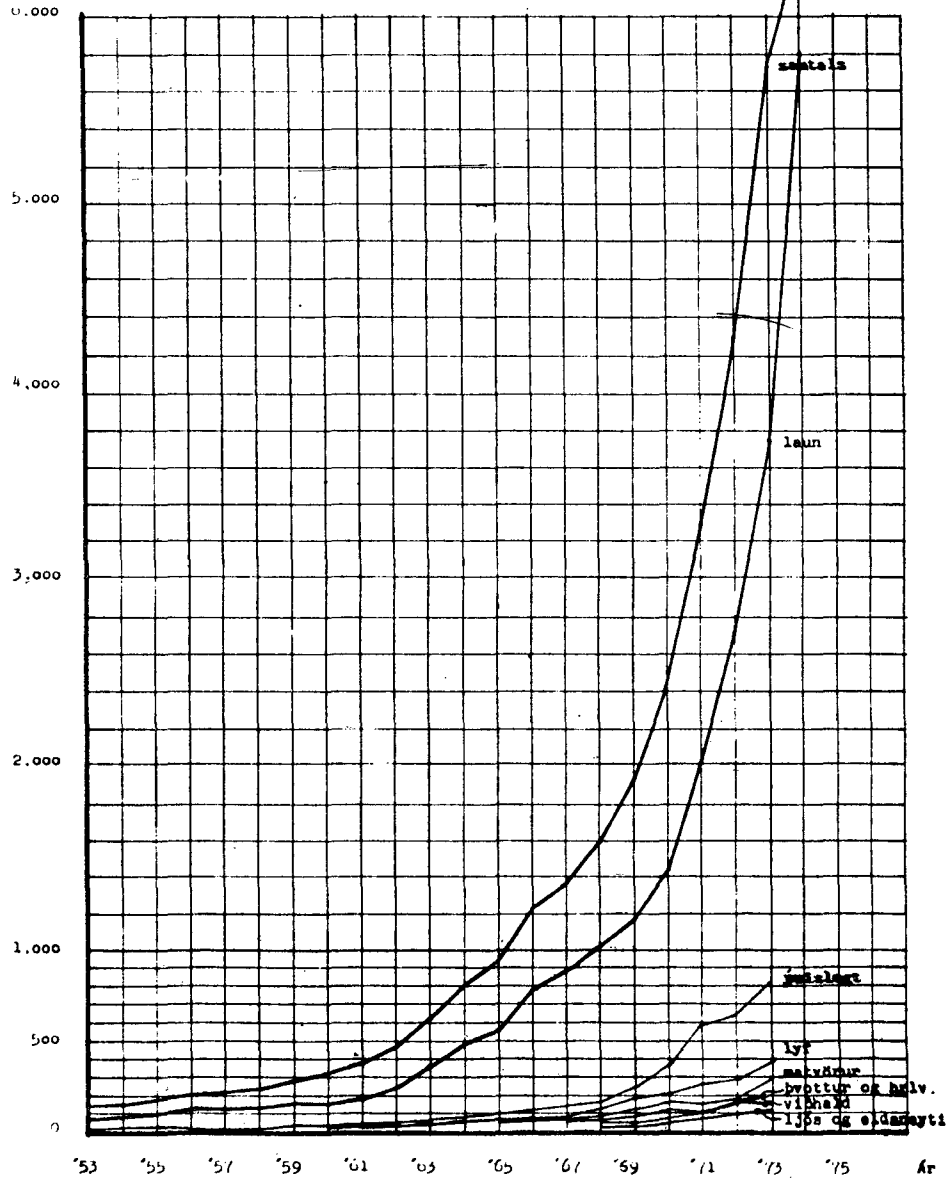
Þvottur og hreinlætisvörur á legudag hafa aukist um 35%. Skýringin er auknar kröfur, fjölgun starfsfólks o. fl.

Viðhaldskostnaður á legudag hefur lækkað um 11%. Þetta hefur valdið því, að byggingar Landspítalans eru orðnar slitnar og allar tæknilegar endurbætur hafa setið á hakanum. Fjárveitingar til viðhalds eru á sérstökum lið á fjárlögum og virðist ekkert samband hafa verið milli aldurs húsa og upphæðar fjárlaga.

Annar kostnaður á legudag hefur hækkað um 139%. Hér er einkum um að ræða kostnað vegna t. d. nýrrar rannsóknatækni, t. d. röntgen, svo og ýmsa einnotahluti og hjúkrunargögn, sem ekki voru til fyrir 20 árum.

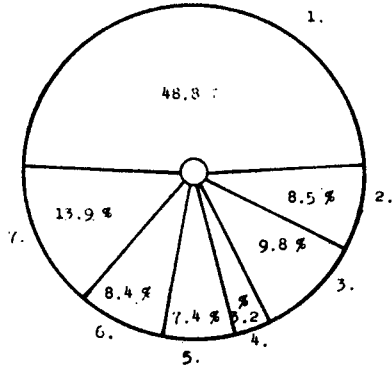
Landspítalinn

Gjöld kr./lögudag

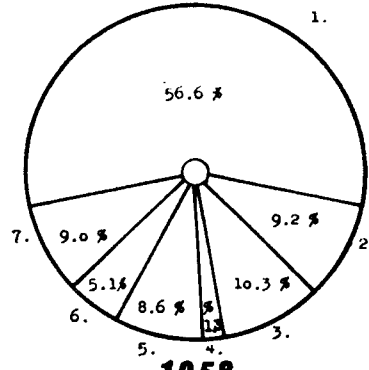

Landspítalinn

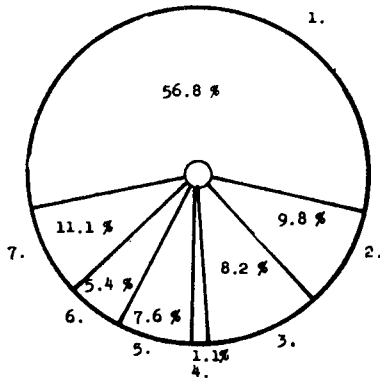
HLUTEFJALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐA:

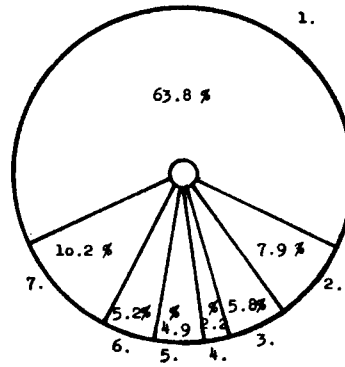
1953

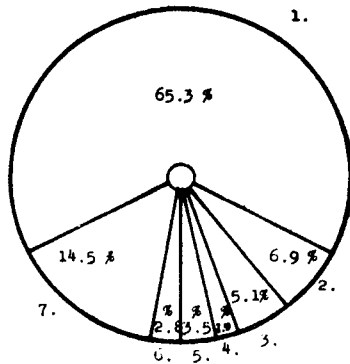
1958

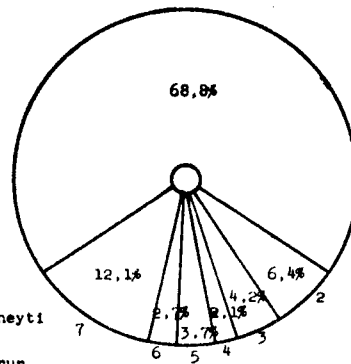
1963

1968

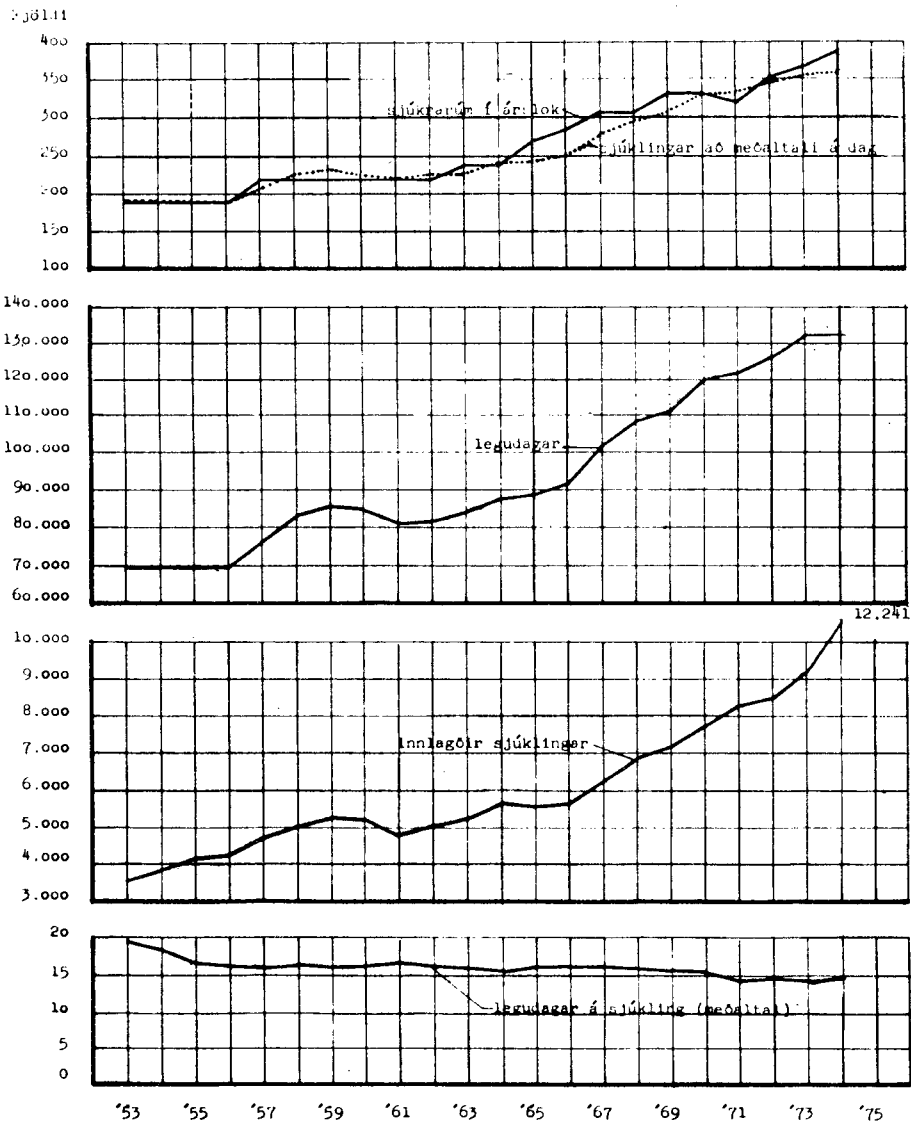
1973

1974

- 1. Laun
- 2. Lyf
- 3. Matvörur
- 4. Ljós og eldsneyti
- 5. Þvottur og hreinlætisvörur
- 6. Viðhald
- 7. Ýmislegt

Landspítalinn (og fæðingardeild)

FÆÐINGARDEILD

Kostnaður á dvalardag árið 1953 var 150 kr. Árið 1974 var kostnaður 5 932 kr. Á sama tíma hefur verðbólgan valdið 22-földun kostnaðar. Raunveruleg kostnaðar- aukning hefur því verið 1.8-föld.

FÆÐINGARDEILD

Kostnaður pr. legudag	1953	%	× 22	1974	%	Raunveruleg aukning
I. Gjöld:						
1. Laun	65,87	43,8	1 449,14	3 841,11	64,75	2,62
2. Lyf og sáraumbúðir	8,05	5,4	177,10	251,10	4,23	1,41
3. Matvörur	23,98	16,0	527,56	549,13	9,26	1,04
4. Ljós og eldsneyti	5,00	3,3	110,00	63,53	1,07	÷ 0,57
5. Þvottur og hreinlætisvörur	24,26	16,1	533,72	527,56	8,89	÷ 0,98
6. Viðhald	5,24	3,5	115,28	19,25	0,32	÷ 0,16
7. Annar kostnaður	17,88	11,9	393,36	680,55	11,48	1,73
Samtals	150,28	100,0	3 306,16	5 932,23	100,00	1,79

Launakostnaður á legudag eykst um 162%. Skýringar eru þær sömu og hvað varðar Landspítalann. Hér fjölga starfsfólki þó ekki jafnmikið og þar.

Í ársbyrjun 1953 eru sjúkrarúm í fæðingardeild 54 og starfsfólk um 57, eða 1 starfsmaður/sjúkrarúm. Í ársbyrjun 1974 eru sjúkrarúmin 63 og starfsfólk um 103, eða 1.6 starfsmaður/sjúkrarúm.

Lyfjakostnaður á legudag eykst einnig nokkru minna en í Landspítalanum eða um 41%. Þörfin fyrir lyf er hér hvað varðar sængurkonur nokkuð önnur og minni en á deildum Landspítalans.

Matvörukostnaður á legudag stendur í stað.

Ljós- og eldsneytiskostnaður á legudag lækkar um 43%. Hér er væntanlega um vanreikning að ræða vegna ofreiknings á Landspítalann. Þessi kostnaður ætti væntanlega að hafa staðið því sem næst í stað.

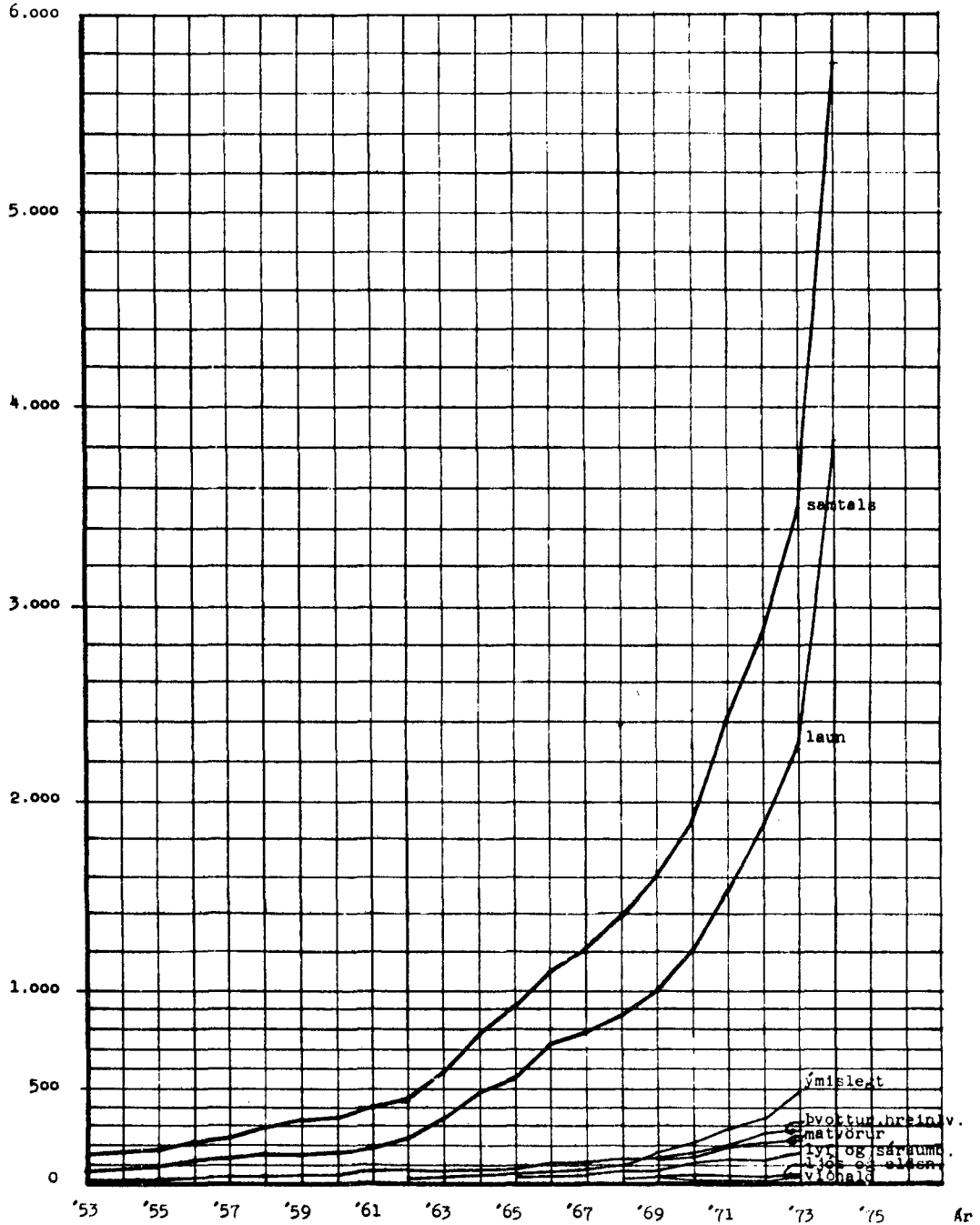
Þvotta- og hreinlætisvörukostnaður á legudag hefur staðið í stað. Fæðingardeildir eru þungar deildir hvað varðar þvotta. Það verður því að teljast mjög athyglisvert að sá kostnaður skuli ekki hafa aukist.

Viðhaldskostnaður á legudag hefur lækkað um 84%. Útlit gömlu fæðingardeildarbyggingarinnar hefur verið þannig að til mikillar vansæmdar hefur verið á undanförunum árum. Oft virðist viðhald bygginga vera eini liðurinn, sem talið er að hægt sé að spara á.

Annar kostnaður á legudag hefur aukist um 73%. Hér er um að ræða sömu skýringar og gilda fyrir Landspítalann, þó aukningin sé mun minni.

Fæðingardeild

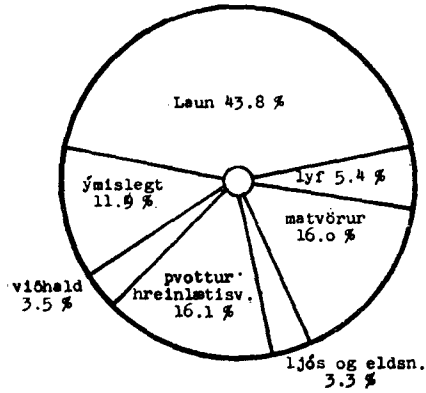
Gjöld kr./legudag

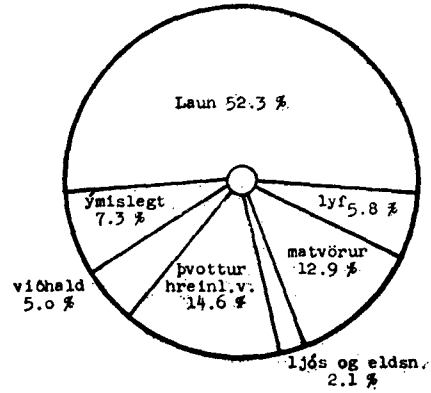

Fæðingardeild

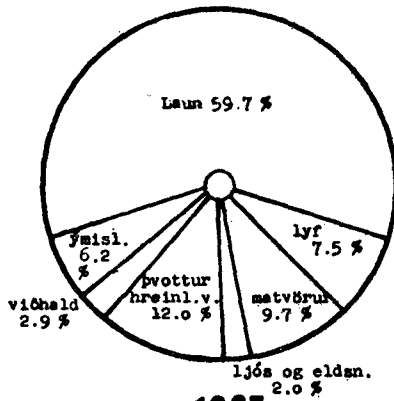
HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐAR

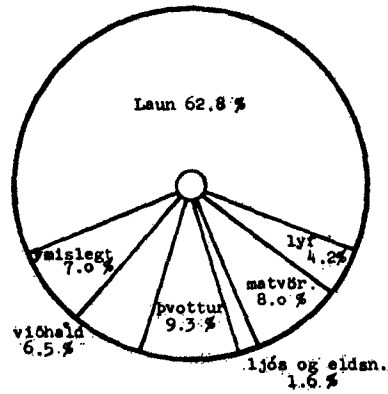
1953

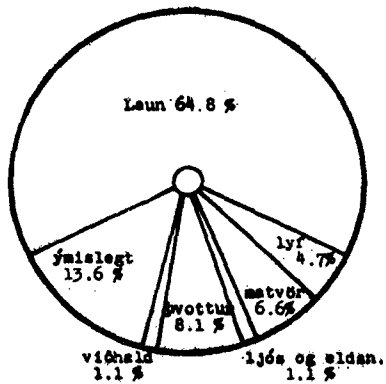
1958

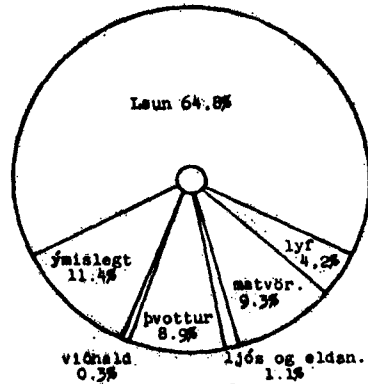
1963

1968

1973

1974

VÍFILSSTAÐASPÍTALI

Kostnaður á legudag í Vífilsstaðaspítala var árið 1953 74 kr. Árið 1974 var kostnaður orðinn 4 370 kr. Raunveruleg kostnaðaraukning með tilliti til 22-földunar verðlags hefur því verið um 2.7-föld.

Á þessum árum gjörbreytist starfsemin á Vífilsstöðum úr berklahæli í spítala fyrir lungnasjúklinga.

Starfsliði fjölga og sjúkrarúmum fækka. Á árunum um 1960 er sjúkrarúmum fækkað verulega. Þá hefur berklum næstum verið útrýmt og slíkir sjúklingar orðnir fáir. Frá þessum tíma fer einnig innlögnum að fjölga vegna styttingar á meðallegudagafjölda. Eftir 1968 verður síðan nýtt stökk vegna enn meiri styttingar meðallegudagafjölda.

Í ársbyrjun 1953 eru sjúkrarúm í Vífilsstaðaspítala um 190 og starfsfólk um 74 eða 0.4 starfsm./sjúkl. Í ársbyrjun 1974 eru rúmin 102 og starfsmenn um 131, eða 1.3 starfsmaður/sjúkrarúm.

VÍFILSSTAÐASPÍTALI

Kostnaður pr. dvalardag	1953	%	×22	1974	%	Raunveruleg aukning
I. Gjöld:						
1. Laun	24,83	33,5	546,26	2 785,39	63,74	5,09
2. Lyf og sáraumbúðir	2,21	3,0	48,62	228,43	5,23	4,69
3. Matvörur	22,87	30,9	503,14	356,47	8,16	÷0,70
4. Ljós og eldsneyti	5,49	7,4	120,78	145,23	3,32	1,20
5. Þvottur og hreinlætisvörur	4,29	5,8	94,38	152,98	3,50	1,62
6. Viðhald	8,21	11,1	180,62	205,85	4,71	1,13
7. Annar kostnaður	6,12	8,3	134,64	495,21	11,43	3,67
Samtals	74,02	100,0	1 628,44	4 369,56	100,00	2,68

Launakostnaður á legudag eykst um 409%. Ástæðurnar eru fjölgun starfsfólks og bætt launakjör heilbrigðisstétta. Einnig fækkun sjúkrarúma og legudaga.

Ástæðurnar fyrir fjölgun starfsfólks eru einkum:

Lyfja- og sáraumbúðakostnaður á legudag eykst um 369%. Ný lyf og þróun úr hæli í sjúkrahús fyrir bráðasjúkdóma gjörbreytir lyfjanotkun.

Matvörukostnaður á legudag lækkar um 30%. Í tíð berklahælisins var talið að riflegur matur væri liður í meðferð berklasjúklinga. Breytt viðhorf hafa því dregið úr matarkostnaði.

Ljós- og eldsneytiskostnaður á legudag hefur aukist um 20%. Sú aukning stafar væntanlega nær eingöngu af fækkun legudaga en húsnæðið, sem þarf að hita og lýsa, hefur ekki minnkað þó rúmum hafi fækkað.

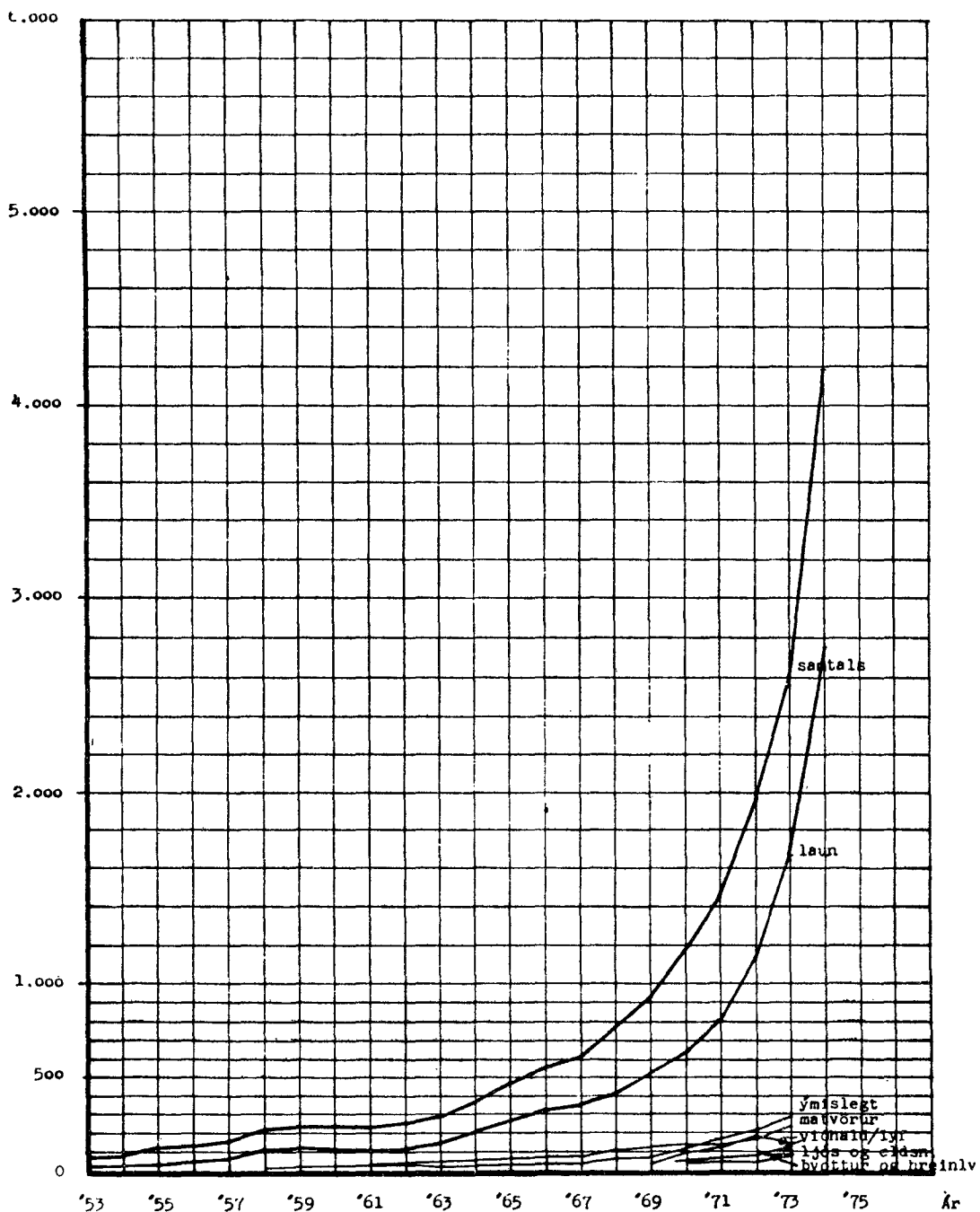
Þvottur og hreinlætisvörukostnaður hefur aukist um 62%. Ástæðurnar eru fækkun legudaga, fjölgun starfsfólks og auknar kröfur vegna sjúklinga.

Viðhaldskostnaður á legudag hefur aukist um 13%, sem er mjög lítið þegar tillit er tekið til aldurs bygginga á Vífilsstöðum (sjá kafla 16.1.).

Annar kostnaður á legudag hefur aukist um 267%. Hér kemur til aukning á röntgenkostnaði, notkun einnotahluta og ýmis hjúkrunargögn, sem ekki voru til fyrir 20 árum.

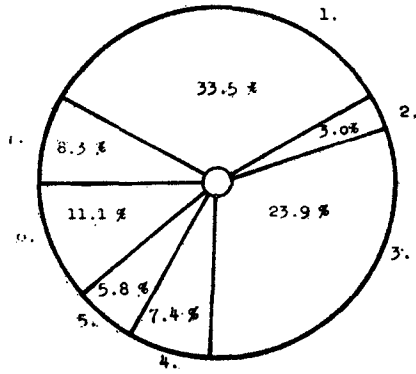
Vífilstaðaspítali

Gjöldu kr./legudag

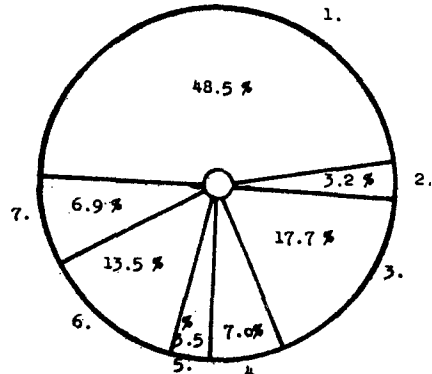

Vífilstádaspítali

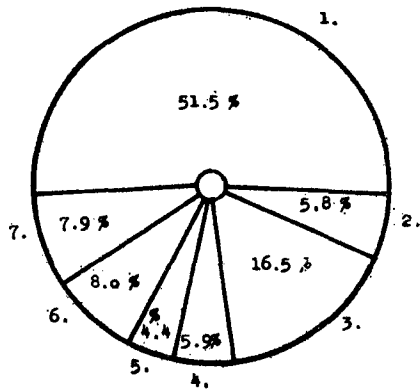
HLUTHAFLLSLEG SKIPTING KOSTNAÐAK

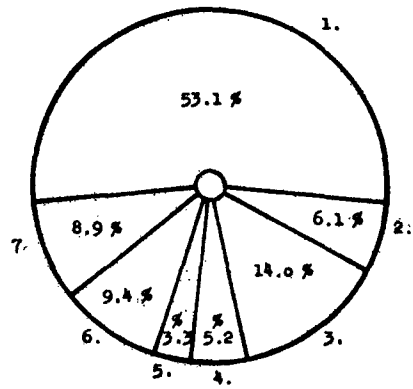
1953

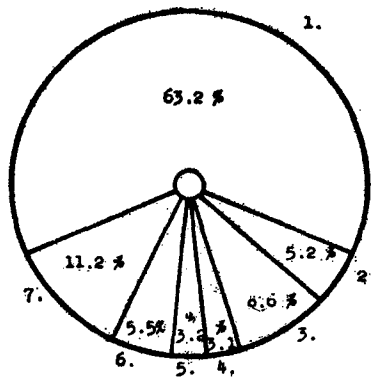
1958

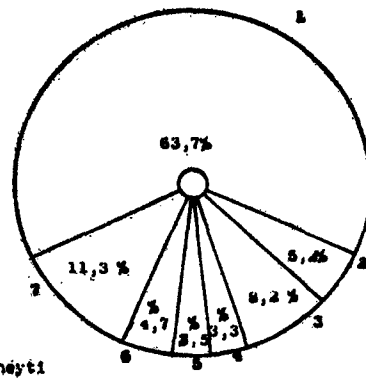
1963

1968

1973

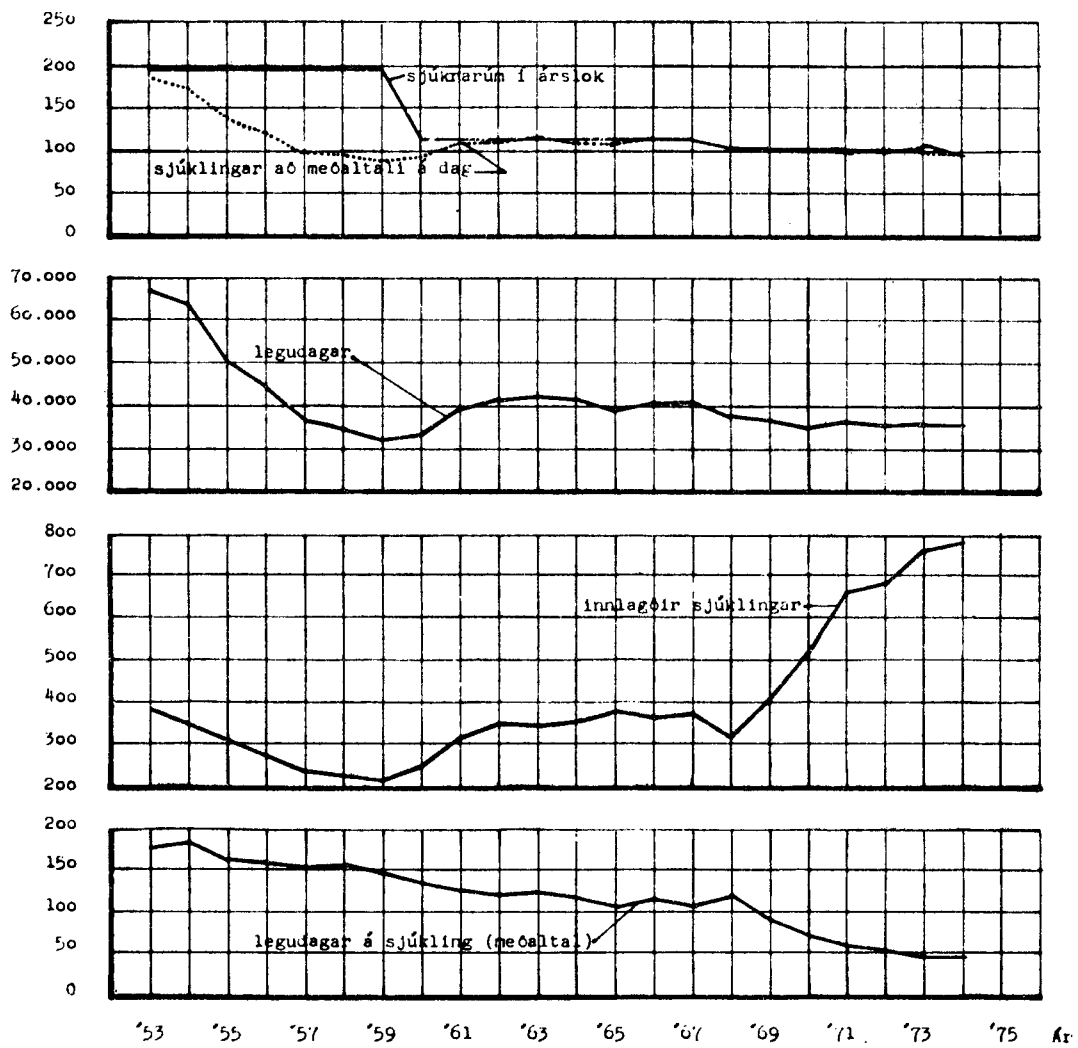

1974

- 1. Leun
- 2. Lyf
- 3. Matvörur
- 4. Ljós og eldaneyti
- 5. Þvottur og hreinlætivörur
- 6. Váhalð
- 7. Ýmislegt

Vífilstaðaspítali

Fjöldi

KLEPPSSPÍTALINN

Kostnaður á dvalardag í Kleppsspítalanum árið 1953 var 59 kr. Árið 1974 var kostnaður 4 523 kr. Raunveruleg kostnaðaraukning með tilliti til 22-földunar verðlags hefur því verið um 3,5-föld.

Á þessum tíma hafa orðið miklar framfarir í geðlækningum. Ný lyf hafa komið til sögunnar og meðallegudagafjöldi sjúklinga hefur styst mikið. Þrátt fyrir fækkun sjúkrarúma hefur því fjöldi innlagðra sjúklinga aukist.

Í ársbyrjun 1953 eru sjúkrarúm í Kleppsspítala um 250 og starfsfólk um 109, eða 0,4 starfsmaður/sjúkrarúm. Í ársbyrjun 1974 eru rúmin talin 240 og starfsmenn um 318, eða 1,3 starfsmaður/sjúkrarúm.

KLEPPSSPÍTALINN

Kostnaður pr. legudag	1953	%	×22	1974	%	Raunveruleg aukning
I. Gjöld:						
1. Laun	25,89	43,7	569,58	3 330,28	73,62	5,84
2. Lyf og sáraumbúðir	1,30	2,2	28,60	118,80	2,63	4,15
3. Matvörur	14,99	25,3	329,78	273,07	6,04	÷0,82
4. Ljós og eldsneyti	3,79	6,4	83,38	55,83	1,23	÷0,66
5. Þvottur og hreinlætisvörur	3,29	5,5	72,38	102,04	2,26	1,40
6. Viðhald	5,37	9,1	118,14	109,27	2,42	÷0,92
7. Annar kostnaður	4,68	7,8	102,96	534,02	11,80	5,18
Samtals	59,31	100,0	1 304,82	4 523,31	100,00	3,47

Lyfjakostnaður á legudag hefur aukist um 315%. Eins og áður sagði eru það einkum ný lyf, sem valdið hafa byltingu í geðlækningum á undanförunum árum. Stór hluti sjúklinga, sem áður þurfti að leggja inn, sækir nú aðeins göngudeild spítalans.

Launakostnaður á legudag eykst um 484%. Skýringin er aukning starfsfólks og bætt launakjör heilbrigðisstétta.

Ástæðurnar fyrir fjölgun starfsfólks eru einkum tvær:

1. Aukning alls kyns þjónustustarfsemi gagnvart og í tengslum við sjúklinga.
2. Stytting meðallegudagafjölda, sem þýðir í reynd, að innliggjandi sjúklingar eru nú almennt veikari og krefjast meiri umönnunar en var árið 1953.

Matvörukostnaður á legudag hefur lækkað um 18%.

Ljós og eldsneytiskostnaður á legudag hefur lækkað um 34%. Skýringin er fyrst og fremst inntaka hitaveitu.

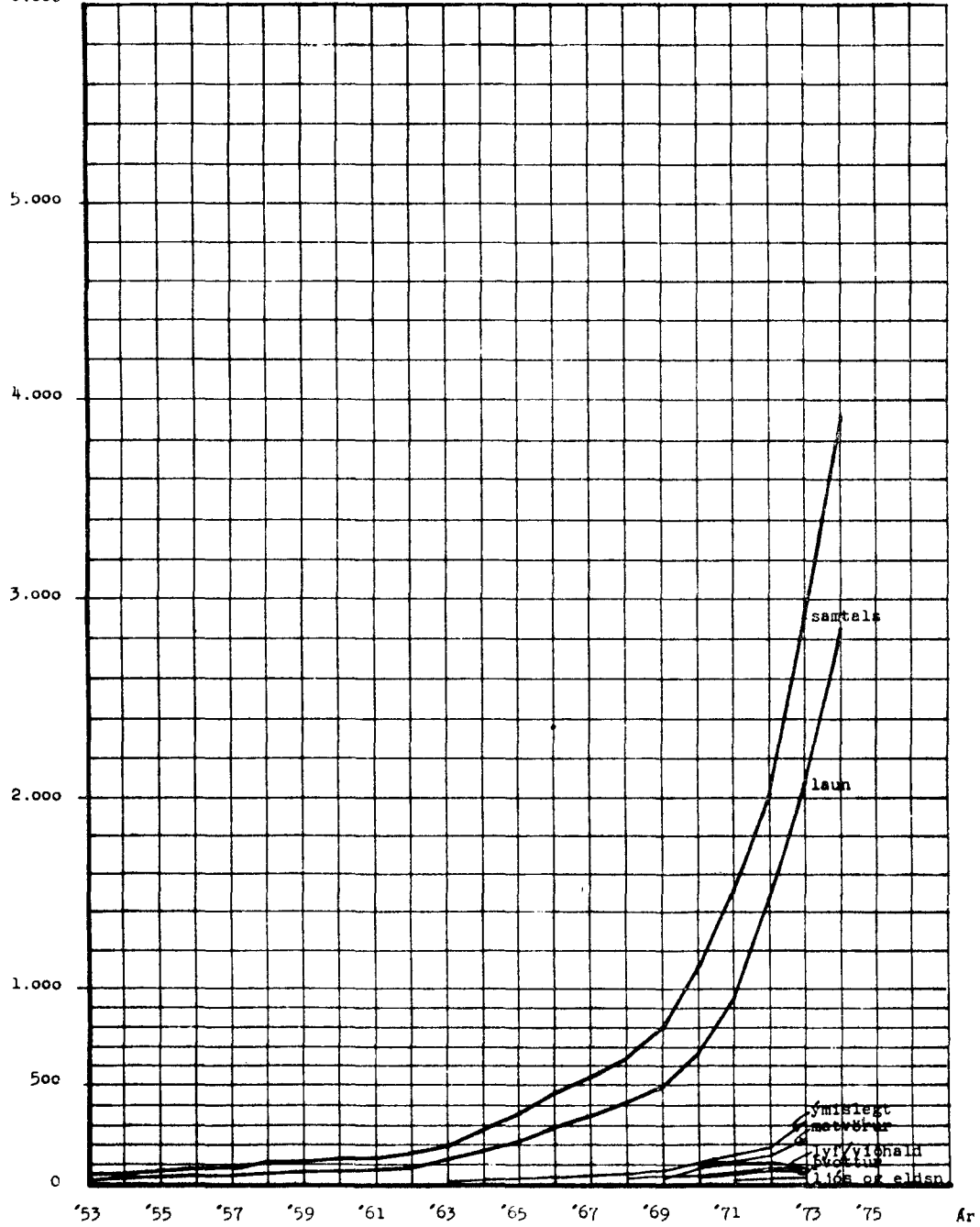
Þvottar og hreinlætisvörukostnaður á legudag hefur hækkað um 40%. Skýringin er auknar kröfur og fjölgun innlagðra sjúklinga.

Viðhaldskostnaður á legudag hefur lækkað um 8%. Hér á sér stað sambærilegur samdráttur og í mörgum öðrum stofnunum. Þegar húsin eldast lækkar framlagið til viðhalds.

Annar kostnaður á legudag. Þessi kostnaður hefur aukist um 418%. Hér er einkum um að ræða greiðslur Kleppsspítalans fyrir vistun sjúklinga annars staðar, t. d. í Stykkishólmi.

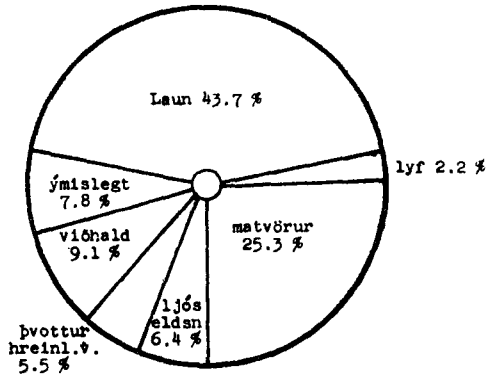
Kleppsspítalinn

Gjöld kr./legudag

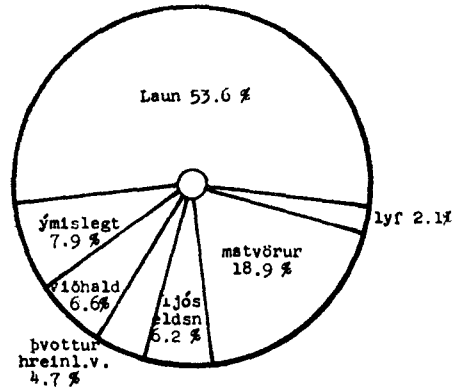

Kleppsspitalli

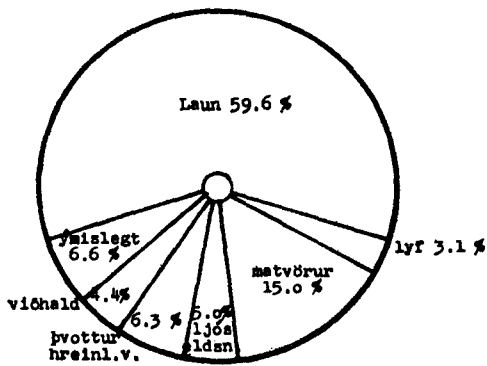
HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐA

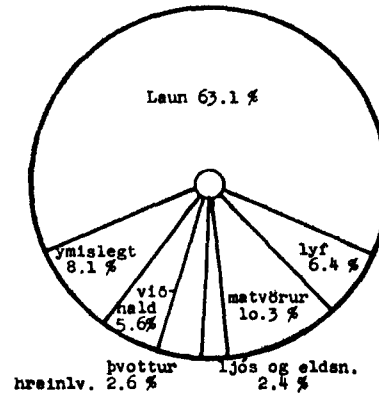
1953

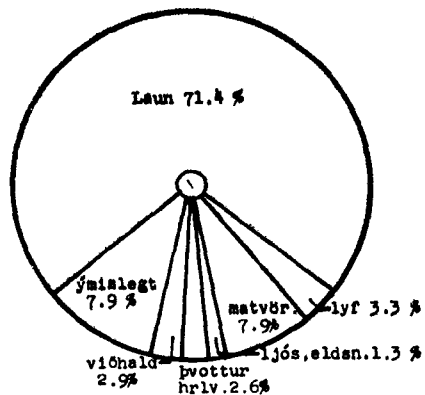
1958

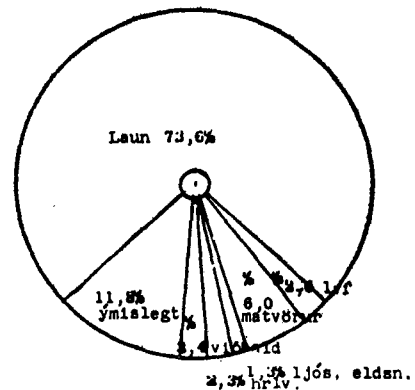
1963

1968

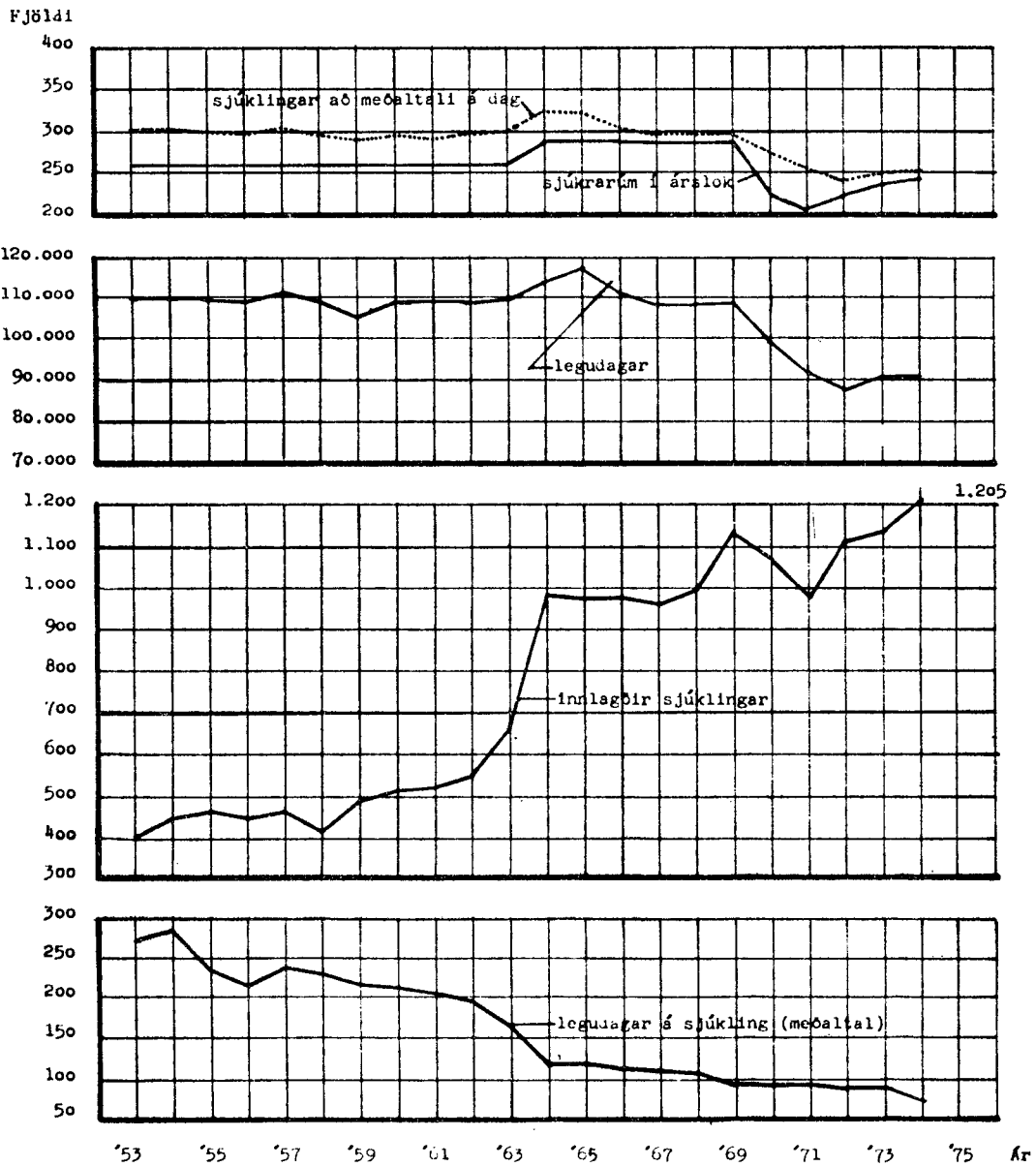
1973

1974

Kleppspítalinn

KÓPAVOGSHÆLIÐ

Kostnaður á dvalardag í Kópavogshæli var árið 1953 71 kr. Árið 1974 var kostnaður 2 111 kr. Á sama tíma hefur verðhækkun vegna verðbólgu verið 22-föld. Raunveruleg kostnaðaraukning hefur því verið um 1.4-föld.

KÓPAVOGSHÆLIÐ

Kostnaður pr. legudag	1953	%	×22	1974	%	Raunveruleg aukning
1. Laun	39,08	54,9	859,76	1 424,47	67,49	1,65
2. Lyf og sáraumbúðir	0,79	1,1	17,38	16,44	0,78	÷0,94
3. Matvörur	15,05	21,1	331,10	212,59	10,07	÷0,64
4. Ljós og eldsneyti	4,55	6,4	100,10	70,86	3,36	÷0,70
5. Þvottur og hreinlætisvörur	3,40	4,8	74,80	95,56	4,53	1,27
6. Viðhald	2,52	3,5	55,44	50,63	2,40	÷0,91
7. Annar kostnaður	5,81	8,2	127,82	240,02	11,37	1,87
Samtals	71,20	100,0	1 566,40	2 110,57	100,00	1,34

Launakostnaður á legudag hefur hækkað um 65%.

Ástæðurnar eru þær sömu og á öðrum stofnunum: Fjölgun starfsfólks og bætt launakjör heilbrigðisstétta.

Í ársbyrjun 1953 eru sjúkrarúm í Kópavogshæli um 30 og starfsfólk um 15, eða 0.5 starfsm./sjúkrarúm. Í ársbyrjun 1974 eru rúmin orðin 155 og starfsfólk um 161, eða um 1 starfsm./sjúkrarúm.

Lyfja- og sáraumbúðakostnaður á legudag stendur í stað.

Matvörukostnaður á legudag lækkar um 36%.

Ljós- og eldsneytiskostnaður á legudag hefur lækkað um 30%. Skýringin er fyrst og fremst inntaka hitaveitu.

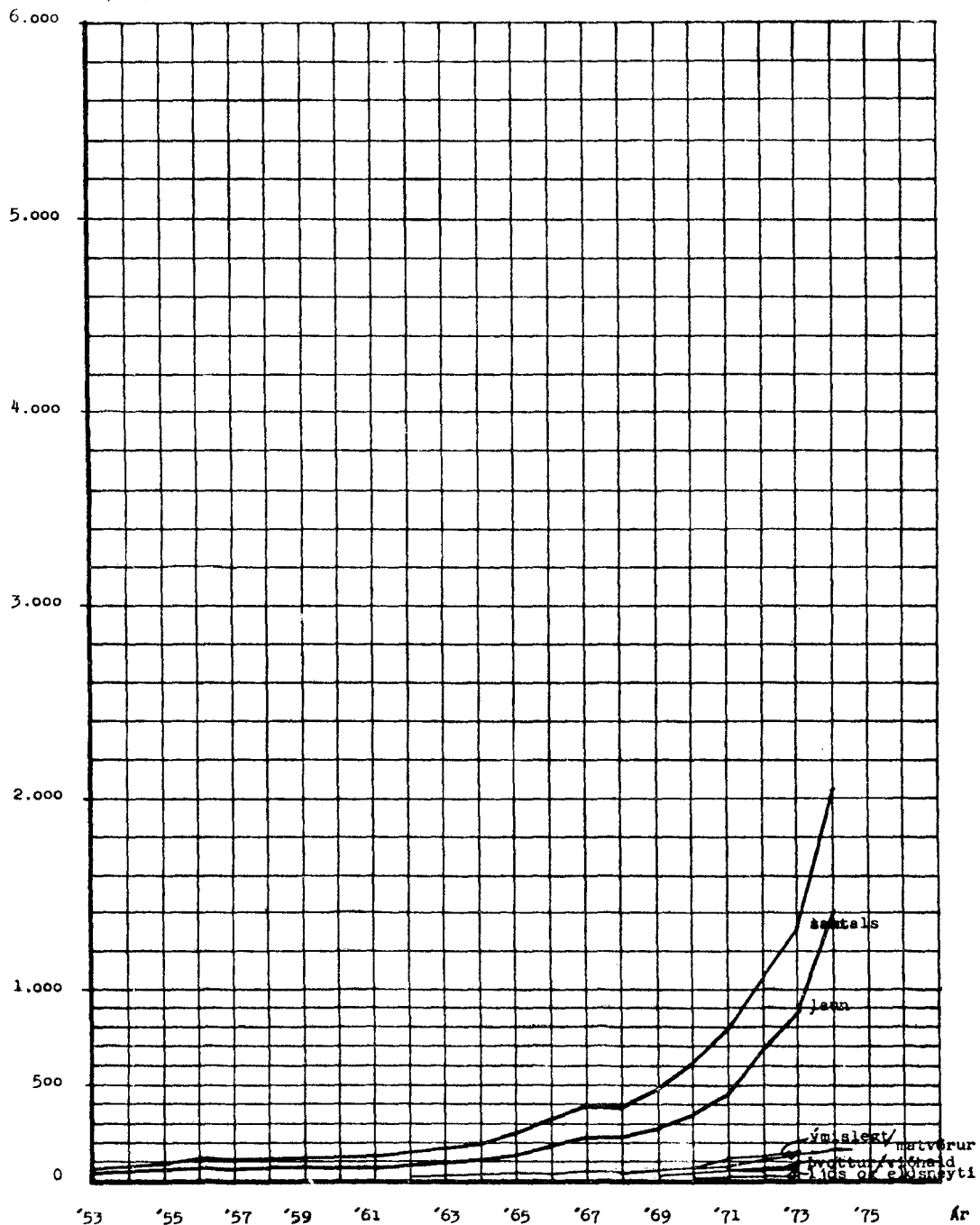
Þvotta- og hreinlætisvörukostnaður á legudag hefur aukist um 27%. Ástæður eru aukning starfsfólks og auknar kröfur vegna sjúklinga svo og fækkun legudaga.

Viðhaldskostnaður á legudag hefur lækkað um 9%. Hér á sér stað sambærilegur samdráttur og í fyrrgreindum öðrum stofnunum.

Annar kostnaður á legudag hefur hækkað um 87%. Hér er um að ræða svipaðar skýringar og fram koma hjá hinum stofnunum.

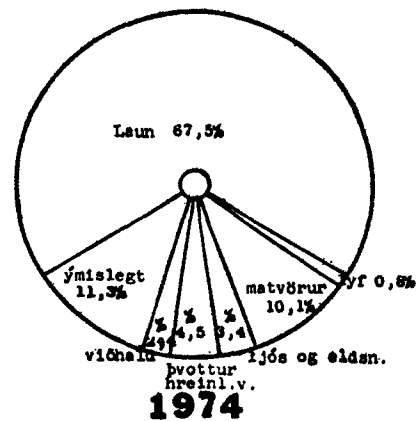
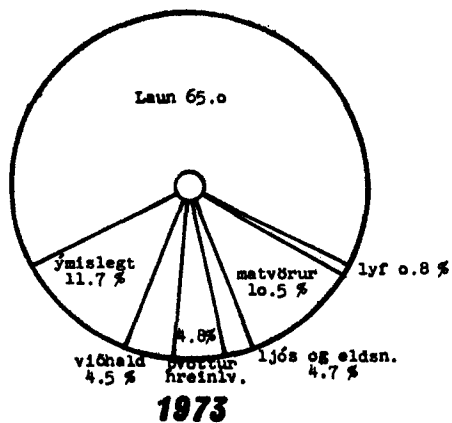
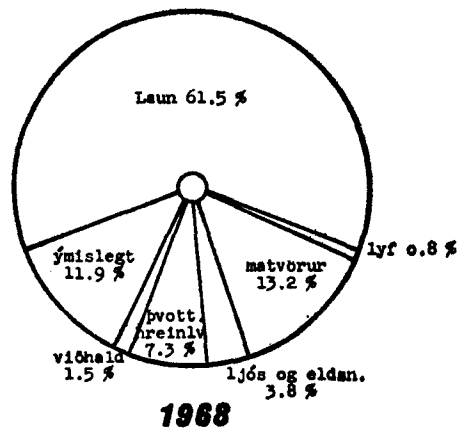
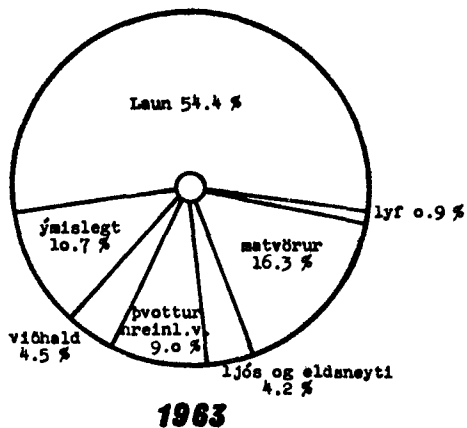
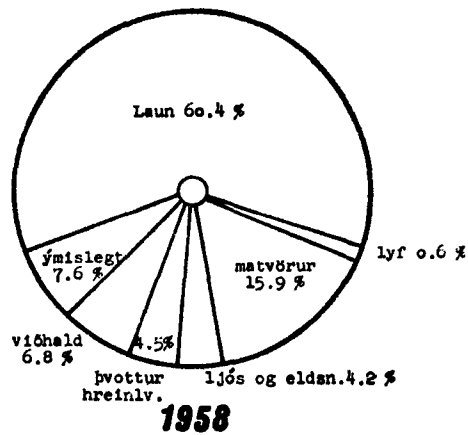
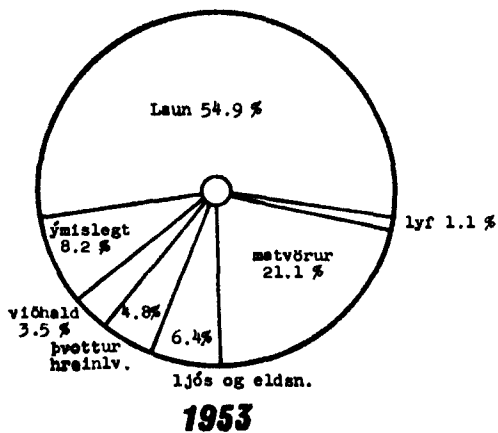
Kþræðingshælið

Gjöld kr./legudag

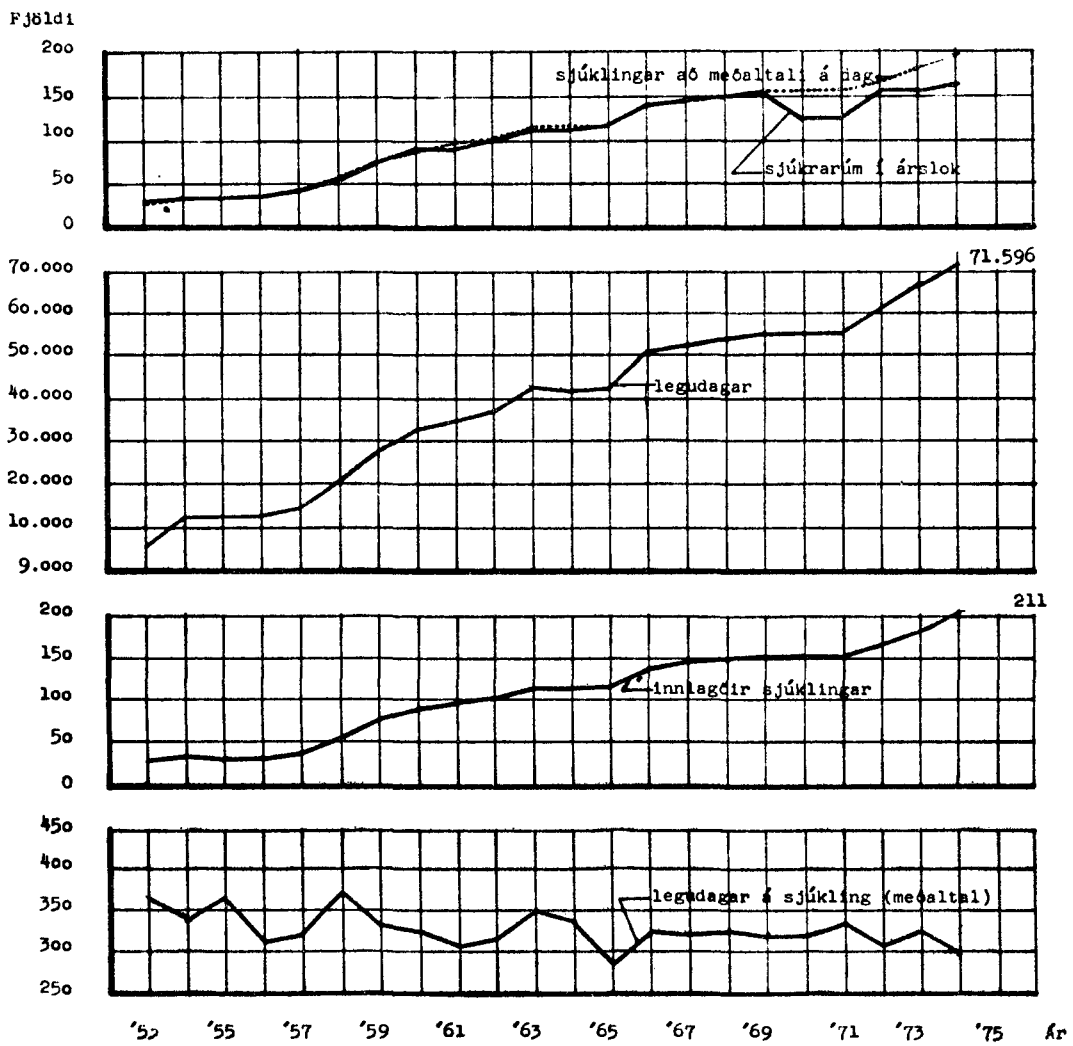

Kþpavogshælið

HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNADAR

Kþpavogshæli

14. HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐAR 1974—1975.

Hlutfallsleg skipting kostnaðar á sjúkrahúsum.

Í kafla hér að framan er sýnd skipting kostnaðar á ríkisspítölunum árin 1953—1974. Á mynd sést hlutfallsleg skipting kostnaðar Landspítalans, Kleppsspítalans og Vífilsstaðaspítala 1975.

Ef sú skipting er athuguð kemur eftirfarandi í ljós.

Laun og launatengd gjöld eru hlutfallslega mest á Kleppsspítala. Þetta er eðlilegt með tilliti til þess að meðferð sjúklinganna þar er einkum falin í mannlegum samskiptum.

Lyf og ýmsar spítalavörur kosta hlutfallslega mest á Landspítala. Eftirtektarvert er að þrátt fyrir þá lyfjabyltingu, sem átt hefur sér stað í geðlækningum, er lyfjakostnaður hlutfallslega langminnstur á Kleppsspítala.

Matvörukostnaður er hlutfallslega mestur á Vífilsstaðaspítala, en minnstur á Kleppsspítala. Erfitt er að meta ástæður fyrir þessu. Þó er rétt að hafa í huga að margir telja að fæði sjúklinga á Kleppsspítala sé mun lélegra en á öðrum spítölum. Á Landspítalanum er rekið mjög hagkvæmt eldhús sem að vísu veitir dýra þjónustu, t. d. sérþæði handa ýmsum sjúklingum.

Þrátt fyrir þetta er matarkostnaður sjúklinga þar svipaður og á Vífilsstaðaspítala. Ástæðan er hagkvæmni bakkaskömmtnunar. Slik kerfi nýta mat mun betur en önnur matardreifingarkerfi.

Orka til ljósa og hitunar kostar hlutfallslega mest á Vífilsstöðum, minna á Landspítalanum og minnst á Kleppsspítalanum. Á Kleppsspítalanum eru engin orkufrek rannsóknartæki. Þar er lítið um loftræstikerfi. Á Landspítalanum eru rafmagnstæki og loftræstikerfi, sem þurfa mikla orku. Þrátt fyrir þetta er hlutfall orkukostnaðar minna á Landspítalanum en Vífilsstaðaspítala. Skýringin er sú að hitaveita er ekki tengd við Vífilsstaði fyrr en á árinu 1976.

Hjúkrunargögn og læknaáhöld kosta af eðlilegum ástæðum hlutfallslega mest á Landspítalanum og minnst á Kleppsspítala.

Sérfræðiþjónusta er nokkuð mislitur liður. Þar eru taldir saman kostnaðarliðir fyrir þjónustu utanaðkomandi lækna, verkfræðinga og annarra.

Verktakakostnaður, sem einkum er þvottur, er hlutfallslega mestur á Landspítala, síðan Vífilsstöðum og loks Kleppsspítala. Þetta er eðlilegt miðað við þá starfsemi, sem fram fer á stofnununum.

Viðhaldsgjöld eru hlutfallslega mest á Vífilsstaðaspítala, en minnst á Kleppsspítala. Almennt má vafalaust segja að með tilliti til bygginga sé hlutfall viðhaldsgjalda of lítið.

Stofnkostnaður er hlutfallslega mestur á Vífilsstaðaspítala. Það er vegna fjárveitingar til byggingar barnaheimilis. Annars er stofnkostnaður einkum vegna endurnýjunar húsgagna og minni háttar tækja.

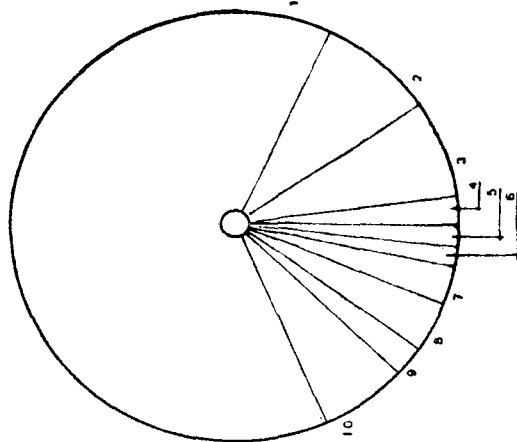
Ýmis kostnaður er hlutfallslega mestur á Kleppsspítala. Þar eru innifaldar í þessum kostnaði greiðslur fyrir vistun sjúlinga í t. d. Hveragerði, Stykkishólmi o. fl. stöðum.

Hér að ofan hefur verið sýnd hlutfallsleg skipting kostnaðar á þremur ríkisspítölum. Hér á eftir verður einnig borinn saman kostnaður og hlutfallsleg skipting kostnaðar á Landspítala, Borgarspítala og Landakotsspítala.

Mjög erfitt er að bera saman kostnað á legudag eins og hér er gert. Bókhaldsuppsetning er mjög mismunandi á þessum stofnunum og getur því samanburður orðið misvísandi. Reynt hefur verið að draga allar greiðslur fyrir ambulantiþjónustu út, þannig að fáiist raunverulegur kostnaður á legudag (mynd 17.2.).

01 LANDSPÍTALINN

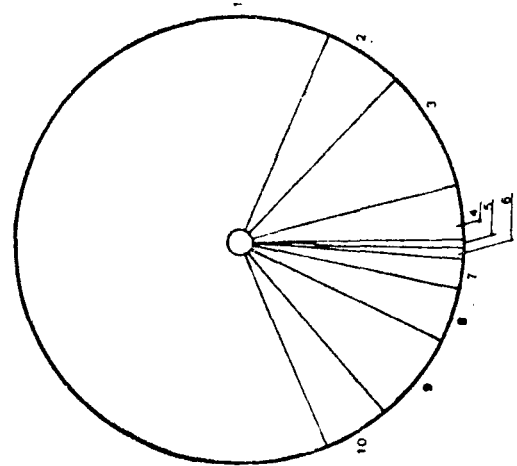
HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐAR 1975

1	LAUN OG LAUNATENGD GJÖLD	63.8%
2	LYF OG YMSAR SPÍTALAVÖRUR	8.5%
3	MATVÖRUR	7.5%
4	ORKA TIL LJÓSA OG HITUNAR	2.3%
5	HJÚRGGÖGN OG LÆKNAHÓLD	1.7%
6	SERFRÆÐIÐJONUSTA	1.3%
7	VERKTAKAR	2.9%
8	VIÐHALDSGJÖLD	3.7%
9	STOFNKOSTNAÐUR	2.2%
10	YMISLEGT	6.3%

03 VÍFÍLSTADASPÍTALI

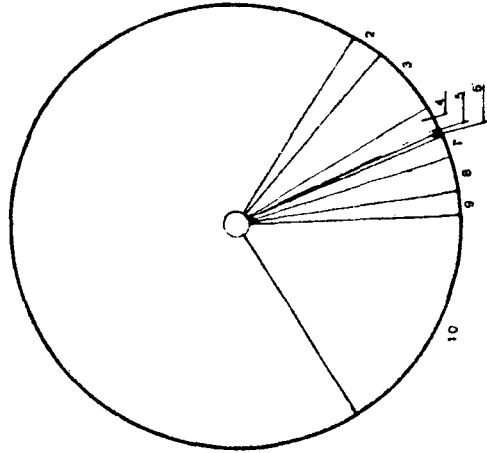
HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐAR 1975

1	LAUN OG LAUNATENGD GJÖLD	62.7%
2	LYF OG YMSAR SPÍTALAVÖRUR	5.5%
3	MATVÖRUR	8.9%
4	ORKA TIL LJÓSA OG HITUNAR	3.8%
5	HJÚRGGÖGN OG LÆKNAHÓLD	0.7%
6	SERFRÆÐIÐJONUSTA	0.8%
7	VERKTAKAR	2.1%
8	VIÐHALDSGJÖLD	3.9%
9	STOFNKOSTNAÐUR	6.7%
10	YMISLEGT	4.9%

04 KLEPPSSPÍTALINN

HLUTFALLSLEG SKIPTING KOSTNAÐAR 1975

1	LAUN OG LAUNATENGD GJÖLD	67.9%
2	LYF OG YMSAR SPÍTALAVÖRUR	2.2%
3	MATVÖRUR	5.4%
4	ORKA TIL LJÓSA OG HITUNAR	1.6%
5	HJÚRGGÖGN OG LÆKNAHÓLD	0.1%
6	SERFRÆÐIÐJONUSTA	0.4%
7	VERKTAKAR	1.7%
8	VIÐHALDSGJÖLD	2.8%
9	STOFNKOSTNAÐUR	16.4%
10	YMISLEGT	16.9%

Launakostnaður á legudag er mestur í Landspítalanum, en minnstur á Landakotsspítala. Landspítalinn rekur umfangsmestu rannsóknna-, göngudeilda- og þjónustustarfsemi þessara stofnana, auk þess eina af starfsfólksfrekustu deildum sem til eru í spítalarekstri, þ. e. barnageðdeild. Lágur kostnaður á Landakoti stafar að hluta af vinnu systranna.

Lyf og sáraumbúðakostnaður á legudag er liður, sem erfitt er að bera saman vegna mismunandi bókhaldsreglna. Allar skýringar á mismun verða því ágiskanir.

Ljós og eldsneytiskostnaður á legudag er langmestur á Landspítalanum. Skýringin er meðal annars hversu margar og dreifðar byggingar spítalans eru. Einnig eru mjög orkufrek tæki og loftræstikerfi.

Þvottar og hreinlætisvörुकostnaður á legudag er mestur í Landspítala. Þessi liður inniheldur allan kostnað vegna þvotta einnig launaliðinn. Hinn lági kostnaður Landakotsspítala stafar meðal annars af því að þar er þvottahús innan stofnunarinnar og því enginn útflutningur á taui. Einnig kemur hér vafalaust til vinna systranna.

Sama þvottahús þvær fyrir Borgarspítala og Landspítala. Útselt þvottaverð til Borgarspítala hefur ávallt verið lægra en verðið til Landspítala. Landspítali kaupir á sjálfkostnaðarverði. Borgarspítali hefur hins vegar aðeins greitt sem nemur jaðarkostnað, þ. e. ekki tekið þátt í föstum kostnaði.

Viðhaldskostnaður er hæstur á Landakotsspítala og bendir það til þess að þar sem ekki er ákveðin með fjárlögum upphæð viðhalds sé talið nauðsynlegt að eyða meiri fjármunum í þennan lið en gert er t. d. á Landspítala.

Annar kostnaður á legudag er hæstur á Landspítalanum, en lægstur á Borgarspítala. Þennan lið er mjög erfitt að bera saman.

Rekstrarhalli/afgangur á legudag bætist við/dregst frá þeim upphæðum, sem reiknaðar eru í legudagakostnað.

Almennt má segja að sá samanburður, sem hér er sýndur, segi mjög lítið. Á Landspítalanum, þar sem t. d. eru reknar stórar dagdeildir, þar sem ekki eru taldir legudagar, og göngudeildir, sem fá litlar sem engar tekjur, veldur kostnaður af þeim verulegri skekkju í ofangreindum samanburði.

	Landspítali		Borgarspítali		Landakotsspítali		
	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	
1. Laun	8 179,58	64,89	8 045,64	68,00	6 055,85	61,81	
2. Lyf og sáraumbúðir .	950,00	7,54	656,10	5,55	774,06	7,90	
3. Matvörur	529,81	4,20	668,35	5,65	505,14	5,16	
4. Ljós og eldsneyti ...	290,93	2,31	158,32	1,34	148,41	1,52	
5. Þvottur og hreinl.v.	514,22	4,08	427,88	3,62	246,21	2,51	
6. Viðhald	460,63	3,65	438,19	3,70	572,19	5,84	
7. Annar kostnaður ...	1 681,11	13,33	1 436,97	12,14	1 494,32	15,26	
	12 606,28	100,00	11 831,45	100,00	9 796,18	100,00	
Rekstrarhalli	534,72	4,24	82,05	0,69	71,52	0,73	(rekstrar-afgangur)
	13 141,00		11 913,50		9 724,66		

**15. SKIPTING LAUNAKOSTNAÐAR SJÚKRAHÚSA EFTIR
STARFSSTÉTTUM**

1973—1974

Landspítali, Fæðingardeild, Vífilsstaðaspítali, Kleppsspítali.

Hlutfallsleg skipting launa eftir stéttum.

Ef skoðuð er hlutfallsleg skipting launa eftir stéttum á Landspítalanum, Fæðingardeild, Vífilsstaðaspítala og Kleppsspítala, kemur í ljós að stærstur hluti launa fer til lækna og hjúkrunarkvenna.

Ef skiptingin eftir stofnunum er athuguð, kemur í ljós að hlutur lækna er nær tvöfalt meiri á Landspítala og Fæðingardeild en Vífilsstaðaspítala og Kleppsspítala. Hlutur hjúkrunarkvenna er nokkuð jafn nema á Fæðingardeild, þar koma ljósmæður í staðinn. Laun sjúkraliða eru hlutfallslega mest á Kleppsspítalanum.

Hlutfall launa hjúkrunarfólks samtals er hæst á Landspítalanum, en lægst á Vífilsstaðaspítala. Í staðinn er hluti annars starfsfólks á Vífilsstaðaspítala nokkru hærri. Þessi mismunur stafar af þeirri vöntun, sem verið hefur á faglærðu starfsfólki á Vífilsstaðaspítalanum. Í staðinn hafa verið ráðnar starfsstúlkur, sem flokkast undir liðinn aðrir starfsmenn. Sama gildir einnig um Kleppsspítalann.

SKIPTING LAUNA EFTIR STÉTTUM

	Landspítalinn				Fæðingardeild		Vífilsstaðaspítali		Kleppsspítalinn	
	1974	%	1973	%	1974	%	1974	%	1974	%
Læknar	160 676 005	26,69	98 778 006	26,00	24 437 313	27,82	13 322 367	14,14	32 871 152	13,25
Hjúkrunarkonur	125 224 380	20,80	70 761 462	18,63	9 904 089	11,28	21 478 956	22,80	51 711 256	20,84
Hjúkrunarnemar	40 418 638	6,71	28 028 196	7,38	3 870 877	4,41			9 957 089	4,01
Ljósmæður					25 432 878	28,95				
Sjúkraliðar	37 432 753	6,21	18 306 700	4,82	1 835 149	2,09	4 910 778	5,21	31 940 138	12,87
Hjúkrunarfólk (þ. e. hjúkr- k., hjúkr.n., ljósm., sjúkraliðar) samtals	203 075 771	33,72	117 096 358	30,83	41 042 993	46,73	26 389 734	28,01	93 608 483	37,72
Sjúkraþjálfar	7 596 933	1,26	4 855 51	1,28			954 446	1,01		
Starfsf. röntg.d.	11 179 767	1,86	8 640 301	2,27						
Starfsf. ranns.d.	28 365 935	4,71	14 763 985	3,89						
Starfsf. eldh. og borðst. .	38 086 271	6,33	22 644 746	5,96			7 756 576	8,23	12 193 134	4,91
Læknaritaraar	24 831 102	4,12	8 742 190	2,30	3 072 415	3,50	1 069 657	1,14	5 438 851	2,19
Tæknimenn	15 339 926	2,55	9 313 661	2,45			2 956 437	3,14	7 819 087	3,15
Nemar aðrir en hjúkr.n.	18 369 807	3,05	11 779 684	3,10	5 725 693	6,51	554 252	0,59	3 198 594	1,29
Aðrir starfsm.	94 593 904	15,71	83 289 904	21,92	13 558 577	15,44	41 216 711	43,74	93 046 541	37,49
	602 115 421		379 903 986		87 836 991		94 220 180		248 175 842	

16. REKSTRARSKÝRSLUR SJÚKRAHÚSA 1973.

Deigjalðanefnd sjúkráhúsa

Rekstrarskýrslur 1973

Júlí, 1975

Kostnaðarsundurlitun ársins 1973

Heildartölur í þúsundum króna.

Nafn sjúkráðs	L A N há	milli	U N	lág	lyf, róntgen	mat- veit	líf, sápa	hit	rafmagn	vif- hald	tækni, einn	sími	ýmis- legt	saf- skriftil	ýmsar tekjur	nettó- gjöld	legu- dagar
Landsþítal	99.028	161.557	127.053	61.766	21.503	28.175	5.989	6.194	30.806	27.208	2.205	43.534	31.443	583.575	106.265		
Þéringardeil	14.865	30.808	11.158	6.127	6.453	8.379	522	4.66	1.047	4.337	246	2.565	7.980	88.153	25.624		
Kleppur	26.162	52.091	73.045	8.822	16.683	7.451	1.858	1.193	6.724	6.153	1.422	19.742	3.439	213.356	74.379		
Vífilsstaðir	9.112	24.111	26.105	6.020	7.543	3.640	998	2.041	6.020	4.826	442	6.447	5.103	93.353	36.127		
Kristnesstangi	3.500	5.000	13.000	1.385	4.083	564	-	1.122	5.981	90	655	2.532	3.907	32.809	29.124		
Gunnarsholt	3.362	2.988	4.274	3.317	2.699	220	457	418	734	247	99	2.042	3.907	10.950	14.342		
Borgarspítalinn	87.524	94.332	125.243	54.785	21.585	20.641	4.300	4.268	12.287	11.070	1.382	42.721	63.269	416.869	76.921		
- Barónestíg	400	6.036	13.379	1.116	2.051	1.452	-	170	680	376	70	2.109	-	27.839	12.369		
- Skólavörðustíg	1.216	4.410	6.119	857	2.500	367	-	256	-	414	52	1.510	-	17.701	10.678		
- Þéringarheimili	2.432	9.168	9.175	1.115	2.307	1.506	275	283	-	670	137	2.128	-	29.196	8.670		
- Arnarholt	1.049	3.955	9.515	1.712	6.262	1.109	650	638	1.958	1.015	77	3.058	836	30.162	21.954		
- Grensádeild	3.718	4.749	9.920	1.860	1.464	862	250	261	398	920	87	1.991	-	25.480	7.452		
Sjúkráhusin:																	
Akureyri	23.999	42.622	53.482	20.610	5.822	1.563	-	3.113	3.951	17.674	1.491	10.587	24.377	160.537	47.3		
Akranesi	9.059	19.084	19.681	9.012	3.633	3.15	738	1.95	4.386	1.366	613	2.309	4.002	71.164	23.678		
Húsavík	3.841	10.825	18.893	4.066	4.105	1.368	374	921	1.94	1.067	162	3.871	1.823	50.817	20.724		
Ísafirði	3.971	6.947	8.820	3.799	2.688	1.73	764	922	2.186	1.821	151	2.076	1.322	29.310	11.352		
Sauðárkrök	1.699	7.975	12.801	3.403	2.859	509	52	520	1.93	1.271	173	1.715	2.82	28.106	15.877		
Siglufirði	4.860	6.804	8.533	2.755	2.421	117	204	320	534	871	406	2.358	2.823	20.192	10.317		
Neskaupsvöð	4.860	6.322	3.226	2.472	2.753	280	580	533	651	1.171	406	3.053	3.803	33.593	11.469		
Keflavík	4.252	9.181	10.158	2.944	2.806	1.288	208	280	633	59	52	2.068	3.566	26.222	11.823		
Selfossi	2.090	6.800	11.530	1.582	1.972	445	474	595	1.134	2.081	383	1.858	4.034	24.749	11.492		
Blönduosi	1.730	5.582	1.582	1.098	1.219	208	244	244	1.134	436	96	1.938	4.900	14.379	7.800		
Fatreksfirði	1.323	8.203	1.862	1.762	1.733	187	244	509	1.28	58	-	1.938	185	19.481	10.220		
Þvammungu	1.229	2.429	4.441	1.822	1.793	553	258	128	-	58	-	1.560	185	12.651	8.350		
Seyðisfirði	2.323	4.441	4.441	2.422	5.966	997	476	954	866	1.329	172	5.199	467	63.649	42.327		
Sölvangur Hf.	3.968	14.625	27.490	2.130	5.587	911	149	174	527	527	38	1.175	467	63.649	42.327		
Bólungarvík	89	1.922	1.922	630	577	66	160	116	345	150	66	718	779	4.870	2.414		
Sjálissstöðum	599	3.344	3.344	630	577	66	160	116	345	150	101	718	779	4.870	2.414		
Hölmavík	-	3.344	3.344	630	577	66	160	116	345	150	101	718	779	4.870	2.414		
Þingeyri	-	100	532	7	149	-	25	68	140	-	33	75	-	1.129	900		
Landköt	48.823	67.744	65.105	28.592	11.120	2.346	1.915	1.304	11.739	6.220	839	18.863	14.205	258.914	64.4		
Stjórnsp. Hf.	8.365	8.295	6.180	1.945	2.162	2.245	245	582	422	554	105	1.260	1.236	31.707	14.752		
St. Jósefshósti	2.725	8.361	5.803	1.911	2.444	486	592	592	4.626	4.626	518	2.509	893	30.753	15.618		
Reykjalundur	5.922	7.970	23.334	4.226	8.246	2.596	10	1.112	3.056	1.558	290	5.035	1.387	64.031	52.956		
NÍHT Hveragerði	2.164	10.982	14.161	5.636	10.710	308	493	768	4.151	1.896	991	4.338	6.453	54.961	46.106		
Hrafnista-BAS	2.500	11.451	51.559	8.348	24.685	1.658	1.362	2.338	7.408	1.459	477	9.282	4.536	77.694	86.240		
Elilh. Grund	2.328	20.308	44.521	8.348	23.209	6.295	1.426	1.886	7.442	2.039	981	12.227	33.607	103.906	136.177		
BB Víðines	100	616	850	22	386	17	-	16	-	63	13	1.388	33.607	103.906	136.177		
SÍF Reykjadal	71	1.975	6.829	428	1.477	483	151	136	-	17	94	964	-	8.517	10.952		
Sjálfrétt. Háttúni	898	4.500	2.409	666	1.477	195	200	187	130	84	77	1.473	-	13.273	2.780		
Dagv. fatlabra	176	17.998	33.419	977	8.636	6.842	1.526	988	4.089	2.397	321	6.147	3.072	7.251	3.300		
Kópavogshali	48	1.053	11.218	387	1.724	319	369	340	8.089	2.397	103	6.147	2.896	85.608	67.392		
Sólborg Akureyri	-	1.000	4.000	5	1.500	-	50	120	450	1.024	25	2.327	-	182	19.413		
Barnah. Tjaldanesi	-	3.000	10.000	150	1.850	150	200	200	21200	200	200	1.350	500	7.300	8.500		
- Skíslatúni	-	1.115	2.694	97	1.954	463	149	149	674	567	-	1.765	-	1.500	20.300		
Sölheimar	-	4.000	6.000	37	1.056	750	231	230	605	-	-	2.957	-	1.459	9.470		
Dagv. fávita	395.407	718.850	929.860	255.796	40.715	107.532	29.664	38.765	136.399	103.408	17.510	255.507	272.334	2.991.754	1.274.680		

Skipting launakostnaðar sjúkráttisanna 1975
Heildartölur

SPÖFUN	1.1.1 LAUN LÆNA	1.1.2 HÚSKR.FÓLKS	1.1.3 LAUN ABST.FÓLKS	2.1 LAUN Y ELDHUSI	2.1 LAUN Y BYOTTAHUSI	4.1 LAUN FYRIR EFTIRLIT	4.2 LAUN FYRIR VIÐEYÐR	5.1 LAUN Á SKRIFSTOFU	6.1 LAUN FYRIR STARFSM.HAID	7.1 LAUN SKUMMANNA	LAUN ALLS
LANDSPÍTALI	89.028	141.680	102.197	22.645	301	1.167	9.651	10.226	-	743	387.638
Fréttisráðgjafi	14.835	27.350	11.158	1.493	-	-	1.493	1.965	-	-	56.801
Kleppstúli	26.162	58.858	11.158	9.770	1.664	2.302	5.819	2.438	4.248	451	151.298
Vífisskóli	9.112	15.049	19.648	4.866	356	693	3.566	3.218	2.278	-	59.328
Kástræðsi	3.500	4.000	6.000	4.000	3.000	1.000	-	-	-	-	21.500
Gunnarskoti	3.363	1.641	2.430	844	-	482	1.047	300	-	518	7.625
BORGARSPIÐALI	87.524	83.177	101.806	12.650	2.700	7.587	-	11.155	-	500	307.099
- Barónstíg	4.000	4.590	10.112	2.617	250	300	-	1.416	-	-	19.815
- Skólavörðustíg	1.216	3.571	5.019	700	-	400	29	810	-	-	11.745
Fréttisráðgjafi	2.432	8.462	8.575	600	-	-	456	250	-	-	20.775
Arnarhótt	1.049	3.278	6.615	1.800	300	800	-	677	-	-	14.519
Grensásdeild	3.718	3.391	8.420	1.800	200	500	-	1.358	-	-	18.387
Alkureyri	23.999	38.346	42.102	4.984	5.078	1.318	2.459	1.817	-	-	120.103
Akranesi	9.029	7.673	13.853	3.468	1.718	642	-	1.411	-	-	47.794
Húsavík	3.842	9.243	13.918	2.310	2.019	646	329	1.996	257	-	33.560
Ísafirði	3.971	6.317	4.516	2.424	1.290	590	-	631	-	-	19.739
Sauðárkrúki	3.999	7.095	7.671	2.669	1.601	260	-	890	-	-	23.875
Siglufirði	1.694	3.959	5.489	2.102	1.962	-	-	845	-	-	15.051
Neskaupstað	4.860	5.916	892	2.793	359	-	-	1.006	-	-	21.003
Keflavík	4.252	7.826	6.574	2.643	359	-	-	1.355	-	-	23.583
Selíosi	2.000	6.000	6.000	2.000	1.030	-	-	1.800	-	-	18.300
Blönduási	1.730	3.686	6.714	3.015	1.615	778	191	963	427	-	18.107
Partrækfirði	1.929	3.825	3.467	1.500	675	-	-	249	-	-	9.016
Hvammstanga	1.399	1.500	6.128	2.000	27	318	468	450	3.002	-	12.620
Seyðisfirði	1.560	1.611	21	1.074	27	-	686	230	-	-	8.529
Sálvangur	3.968	11.697	17.758	4.621	3.821	1.513	564	1.777	-	-	45.719
Bolungarvík	91	1.800	1.200	392	400	-	-	225	-	-	3.108
Egilsstöðum	599	016	538	1.091	46	47	-	149	179	43	5.665
Hölmavík	-	200	200	100	46	-	-	-	-	-	546
Pingeyri	-	100	282	100	100	50	-	-	-	-	632
Landakot	48.823	53.498	52.310	5.122	7.049	-	-	10.719	3.527	626	181.674
St. Jóhannsp. Hafnarf.	8.365	5.788	4.167	1.420	7.420	-	-	2.507	-	-	22.840
St. Þorsteini Stýkkl.	2.725	8.003	4.186	926	591	-	-	378	-	-	16.800
Stás Reykjalundi	5.922	8.973	14.084	7.624	431	561	-	1.096	-	634	37.223
MÍFY Húsavíki	2.978	2.358	4.628	5.413	1.295	2.296	2.296	3.150	-	490	26.123
DAS Húsavíki	2.164	7.212	26.686	16.727	5.517	2.228	1.049	3.150	-	-	65.179
Vilhjálmis Grund	2.500	12.000	33.021	9.000	5.500	1.500	2.308	6.000	1.954	500	67.329
St. Jóhannsdal	327	350	300	400	150	-	421	395	-	-	4.046
St. Reykjadal	100	350	300	400	150	-	266	395	-	-	1.566
Sjálfstj. Hátúni	172	1.287	4.374	2.243	-	212	75	500	-	-	8.876
Dagv. Hátúni	896	4.000	1.909	-	-	-	-	500	-	500	7.807
Kópavogshéali	5.176	12.324	23.677	6.253	1.540	1.345	2.244	2.766	657	603	56.585
Sölborg Akureyri	48	2.422	7.891	2.122	816	368	287	342	-	-	12.312
Íslanget	-	1.000	2.500	1.500	1.000	500	-	-	-	-	15.000
Skálavík	-	2.000	5.000	3.000	1.000	500	-	-	-	500	13.000
Sólheimar	-	1.000	1.194	1.000	1.500	-	-	115	-	-	3.809
Dagv. Hávíti	350	4.000	5.000	1.000	-	-	-	-	-	-	10.350
sanntals	395.409	588.906	673.737	165.358	51.496	30.863	35.704	79.485	16.529	6.630	2.044.117

Dagsgjaldanefnd Sjúkrahúsa
okt/75

Skipting kostnaðar eftir starfsemi 1973
heildartölur

	G-1	G-2	G-3	G-4	G-5	G-6	G-7	G-8	Heildargjöld
maín sjúkráhus	sjúkráhus- kostnaður	eldhús og hóstið	þvottahús og sáumstafa	húsmæti- kostnaður	stjórnar og skrifst. kostn.	starfsmanna- hald	flutnings og ferðakostnaður	annar kostnaður	
Kendspítali	434.175	65.078	15.984	59.327	22.622	33.952	3.339	315	634.792
Æðlingardeild	66.573	6.948	5.469	5.852	3.444	18.426	307	139	51.138
Kleppspítali	139.382	29.239	4.964	20.490	19.272	16.472	3.245	42	223.676
Vífilsstaðahöll	53.535	14.596	2.519	14.066	5.197	1.636	314	173	36.899
Kristneehöll	15.449	8.085	5.000	8.489	1.636	648	1.658	133	17.912
Gunnarsholt	5.046	4.141	-	5.286	525	648	1.658	133	15.417
Borgarspítali	344.170	39.235	12.200	30.536	21.821	27.848	2.884	5.759	484.453
- Barónstíg	16.344	3.447	1.286	1.206	1.683	1.495	237	320	28.425
- Skólavörðungstíg	10.324	3.447	1.164	1.717	1.188	1.772	527	179	17.948
Æðlingarheimill	21.327	3.470	646	1.060	623	1.532	69	384	29.768
Arnarhólit	11.475	8.449	500	4.112	927	1.431	1.431	533	31.885
Grensasdeild	17.331	2.292	560	1.484	2.105	988	458	270	25.508
Sjúkrahúsin:									
Ákureyri	136.047	12.981	5.970	17.799	3.989	8.029	1.620	335	186.770
Ákureyri	50.899	8.620	1.831	7.237	2.602	3.677	648	909	76.423
Húsavík	32.730	7.383	2.147	3.531	1.945	4.296	303	2.016	54.411
Ísaförð	18.332	5.719	1.334	3.381	1.150	1.691	74	28	31.709
Sauðárkrúki	23.204	6.120	1.761	4.660	1.530	1.236	302	638	39.451
Sigluförð	12.015	4.645	962	2.282	1.051	1.290	52	137	22.434
Sigluförð	19.388	6.102	1.198	2.473	2.039	1.406	82	350	31.632
Neðraurbæ	23.524	6.135	2.485	2.473	2.039	1.406	185	1.037	38.176
Keflavík	16.752	4.132	1.500	1.492	1.411	1.411	153	25	26.818
Selkrossi	16.752	5.583	1.374	4.507	1.391	1.692	46	325	29.182
Bliðnaði	14.621	5.583	1.374	4.507	1.391	1.692	46	325	29.182
Patrekstíri	8.431	2.719	615	1.848	404	450	30	536	15.275
Hvanntanga	11.154	4.041	767	2.537	450	3.778	45	565	19.959
Seyðisfjörð	3.950	2.890	587	1.413	296	3.649	160	538	13.052
Sólvangur Hf.	37.225	11.069	4.251	5.799	2.108	1.716	160	500	64.761
Bolungavík	2.512	979	400	1.500	263	515	266	-	4.890
Þegilsstöðum	4.868	1.802	32	682	236	71	-	-	8.567
Hólavík	4.73	232	46	336	101	67	-	-	1.259
Þingeyri	389	249	100	283	33	67	-	8	1.129
Landakot	186.424	21.079	8.003	18.743	15.052	17.086	1.459	9.013	276.860
St. Jósefssp. Hf.	20.526	4.168	475	1.059	3.036	1.358	511	2.432	32.605
St. Fr. Stykkiah.	16.182	3.370	820	5.810	1.433	3.473	1.224	2.626	31.648
SÍBS Reykjalund	31.912	18.081	2.054	5.661	895	1.942	1.466	1.181	67.349
MÍFT Hveragerði	13.010	17.408	1.276	17.989	2.611	1.942	1.466	1.181	57.085
DAS Hrafnista	44.189	42.982	5.517	12.767	3.731	5.832	1.466	1.181	121.959
Ellih. Grund	56.880	32.968	5.819	16.401	4.770	6.794	2.648	7.317	123.272
BB Víðines	755	2.428	181	1.401	634	2.198	830	286	2.952
SÍF Reykjadal	6.575	4.358	229	784	34	766	32	68	13.452
Sjálisbj. Háðun	7.072	-	-	552	770	663	1.162	104	10.523
Dagv. íalabæ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kópavogsmali	46.250	17.147	4.821	11.152	4.047	5.562	1.138	48	90.275
Reiðberg	9.425	4.425	4.861	2.632	561	1.302	364	395	20.111
Ísbúðnes	3.530	3.000	-	770	200	350	100	7.800	7.800
Skarlatun	8.500	2.000	1.000	3.400	200	700	850	1.500	22.150
Solheimar	2.834	3.447	500	823	115	197	712	1.416	10.044
Dagv. íavita	10.137	2.056	-	1.367	762	955	868	1.582	17.727
Samtals	2.021.532	466.638	105.291	317.235	137.812	183.041	34.033	48.292	5.313.912

Kostnaðarskipting sjúkráshúskærfisins 1975
Héllarvödur Sjúkrakostnaður

Stofnun	laun lækna 1.1.1	laun hjúkr.f. 1.1.2	laun aðst.f. 1.1.3	lyf og umb. 1.2	röntgen 1.3	reansskjafir 1.4	fatnaður, lín 1.5	hréinl.vörur 1.6	efni 1.7	sjúkráshú- kostn. alls
Landspítali	99.028	141.680	102.197	42.116	5.595	14.066	6.605	5.986	17.012	434.175
Veitingarheimilið	14.935	27.350	11.158	4.308	-	1.819	1.477	2.093	3.593	66.573
Væðingarspítali	26.162	50.266	58.868	7.353	-	1.859	1.675	2.476	1.803	139.382
Vífilsstaðir	3.112	13.049	19.648	5.026	240	891	402	1.075	2.152	55.555
Krisneshell	3.500	4.000	6.000	1.294	-	91	575	131	-	15.449
Gunnarsholt	365	1.641	2.430	1.293	-	24	94	126	76	5.047
Borgarspítalinn	87.524	63.177	101.806	36.699	9.876	8.210	5.775	5.366	5.737	4.170
- Barónsstíg	400	4.590	10.112	1.089	-	47	104	412	209	5.943
- Skólavörðustíg	1.216	3.571	5.019	855	-	2	-	203	88	10.354
Fæðingardeild	2.432	8.462	8.575	1.078	-	37	371	489	525	21.967
Arnarholti	1.049	3.578	6.615	1.705	-	7	767	342	712	14.475
Grænsdeild	3.718	3.591	8.420	858	-	2	-	502	460	17.351
Sjúkrahúsin:										
Akureyri	23.999	38.346	42.102	14.740	2.306	3.564	1.413	150	9.427	156.047
Akranesi	9.029	17.673	13.853	6.524	924	1.765	588	327	416	50.899
Húsavík	3.842	9.243	13.918	3.088	401	577	836	507	378	32.790
Ísafirði	3.971	6.317	4.516	2.875	285	285	129	-	-	18.332
Sauðárkrúki	3.699	7.085	7.671	2.660	495	250	393	216	-	33.204
Siðlífi	1.694	3.959	5.489	682	74	57	57	60	-	12.015
Meðkaupstað	4.860	5.916	5.541	1.900	181	191	293	108	438	19.388
Keðlavík	4.252	7.826	6.714	2.951	469	185	715	169	291	22.524
Selfossi	2.000	6.000	6.000	2.153	26	66	279	134	59	16.752
Elfrúðosi	1.730	3.686	6.714	1.665	50	83	211	42	760	14.621
Hvammstanga	1.399	1.829	3.467	1.665	97	236	166	42	-	8.431
Patreksfirði	929	1.629	6.128	1.379	14	27	134	36	76	11.154
Seyðisfirði	1.560	1.611	21	681	43	243	356	641	308	3.950
Sólvangur	3.968	11.697	17.758	2.123	95	279	-	-	-	37.225
Sölvungarvík	91	800	1.200	130	-	106	58	91	39	2.312
Egilsstöðum	599	3.016	538	504	20	8	-	12	-	4.888
Hölmavík	-	200	200	61	-	-	-	-	-	473
Pingeyri	-	100	282	7	-	-	-	-	-	389
Landakot	48.823	53.498	52.310	17.635	3.918	7.039	1.313	897	49	36.424
St. Jósefssp Hf.	8.365	5.788	4.167	1.524	421	-	245	-	-	20.527
St. Franc. Stýkk	2.725	8.003	4.186	746	87	78	322	35	-	16.182
Síðs Reykjalundur	5.922	5.973	14.084	3.841	210	175	280	716	710	31.911
NLF Hveragerði	978	6.358	4.628	48	4	-	79	229	686	13.010
DAS Hrafnista	2.164	7.212	26.686	5.130	-	506	503	1.155	833	44.189
Ellib. Grund	2.500	12.000	33.021	8.348	-	-	-	976	35	56.880
EB Víðines	327	112	112	296	-	-	-	20	-	755
SLF Reykjadal	100	350	300	22	-	-	-	17	4	793
Sjálfsbj. Hát.	72	1.287	4.374	426	2	-	59	196	156	6.572
Dagv. fatlabra	898	4.000	1.909	52	-	14	-	195	4	7.072
Kópavogshæli	5.176	12.324	23.677	733	-	244	2.441	1.020	635	46.250
Sölborg	-	422	7.891	347	-	40	274	45	504	9.571
Tjaldanes	-	1.000	2.500	5	-	-	-	-	25	3.530
Skiptan	-	3.000	5.000	150	-	-	-	150	200	8.500
Sóðheimar	-	1.000	1.194	97	-	-	231	238	74	2.834
Dagv. fávita	350	4.000	5.000	37	-	-	41	709	-	10.137
samtals:	395.409	588.906	673.737	187.465	25.787	42.548	29.019	28.513	50.168	2.021.552

Dagjalda nefnd Sjúkrahúsa

Flokkun starfsmanna helstu sjúkrahúsa samkvæmt sjúkraháskýrslum 73/74

18/8/75

STOFNUN	RUMAFJÖLDI	LÆKNAR	HJÚKRUNAR-LIÐ	TÆKNAR	ARSTÖRVAR-FÓLK	ELDRHÚS	ÞVOTTAHÚS	SKRIFSTOFA	UMSIJÓN OG ÞEYMAT	Starfsmannahald sjúkrahúsa	
										SAMTALS	
Landspítali	327	91*	247	136*	171*	65*	-	19*	22	753	
Þéringardeild	66	11*	57	5*	22	1	1	2*	3*	100	
Vífilsstaðahali	97	7	37	4	56*	13*	1	2	12	129*	
Kleppspítali	200	26	85*	11*	162	16*	5	5	15	314*	
Gunnarsholt	46	2	2	2*	1*	2	-	-	4	10	
Kópavogshali	162	2	5*	37	86	18*	5	-	7	161	
Sjúkrahúsið Akureyri	120	19	49*	24*	110	12	13	3	7	238	
Sjúkrahúsið Akranesi	62	8*	18	9*	39	7*	6	3	1	93	
Sjúkrahúsið Húsavík	55	2*	10*	3*	29	5	4*	2	1*	58	
Sjúkrahúsið Ísaf.	32	3*	10*	3*	17	6	4	1	1	46	
Sjúkrahúsið Sauðárkr.	40	2*	10	4*	27*	6	6	1	1	59	
Sjúkrahúsið Siglur.	29	1*	4*	1*	14	4*	3	1	2	30*	
Sjúkrahúsið Neskaupst.	26	2*	7	2*	13	8	2	2	2	42	
Sjúkrahúsið Keilav.	27	2*	10*	3*	20*	7	4	1	1	45*	
Sjúkrahúsið Selfossi	25	1	7*	2	14	6	4	2	1	37	
Sjúkrahúsið Blönduól.	25	2	4*	1	18	7*	4	1	1	38*	
Sjúkrahúsið Patreksst.	20	1	5	1	11	2	4	1	1	18	
Sjúkrahúsið Hvammi	27	4	7	1	14*	3	1	1	1	26*	
Sjúkrahúsið Seyðisf.	27	1	7	1	10	4	1	1	1	18	
Sjúkrahúsið Hafnarf.	110	4	17	3*	32	11*	7	3	7*	69*	
Sjúkrahúsið Bol. víf.	14	1	3	1	2	1	1	1	1	10*	
Sjúkrahúsið Egilsst.	14	1	3	1	1	1	1	1	1	7	
Önnur sjúkrahúsi	5	1*	1*	-	1	1	-	-	-	10*	
Borgarspítali Fossv.	214	51	121	77	186	34	5*	32*	13	520	
Borgarspítali Reykst.	55	-	4*	1	25	5*	-	-	1	56	
Borgarspítali Svíav. stíð.	30	-	6	1	29	4	-	-	1	21	
Þéringarheimili	25	1*	14	1	14*	4*	-	-	1	35	
Arnarholti	60	5	10*	6	10	6	-	-	3	22*	
Grensásdeild	60	5	10*	6	38	5	-	1*	1	67	
Landakot	184	29*	79	30	134*	20	21	22	1	337	
St. Jósefssp. Hafnarf.	40	3*	12	1*	11	3*	3	3	1	37*	
St. Francískusp. St.	43	1*	9	1*	13	3*	3	1*	2	35	
SíBS Reykjalundi	145	5*	4*	5	36*	23	2*	12	3*	92*	
Samtals	2.401	289	855	379	1.359*	310*	105	125	107*	3.530*	
= óánkvamar tölur											
Upplýsingar vantað frá öllum heilum með alis um 400 rúmm.											
Fávítahali eru hér ekki með talin, nema Kópavogshalið.											
Um skipingu starfsmanna eftir deildum á stærstu sjúkrahúsum s. 11, 27											

Dagsgjaldanefnd Sjúkrahísa

18/8/75

Skiping starfemanna á deildir hjá
stærstu sjúkrahúsinum, 1974/75

Starfsmannahald sjúkrahísa

STOFNUN	RÖMVAÞJÓÐI	LÆKNAR	HJUKRUMAR- LÍF	TÆKNAR	ABSTODAR- FÓLK	ELDRIS	ÞVOTTÁHUS	SKRIFSTOFU- EFTIRLIT	SAMTALS
Deildir á Landspítala									
Lyfákningsdeild	91	23	28	12	30				94
Hjálkningsdeild	14	1	3	1	6				12
Endurhæfingadeild	13	1	6	6	9				15
Handlækningsdeild	73	17	19	1	24				67
Bækningsdeild	33	5	7	1	8				22
Barnadeild	61	10	19	5	25				60
Barnagæðla	19	6	7	2	11				13
Tauglækningsdeild	23	5	6	4	11				24
Rannsóknardeild		7	10	3	3				53
Blóðgæðla		7	10	3	3				53
Samgignilegt samtals:	327	91	140	25	53	65		19	333
			247	132	171	65		19	753
Deildir á Borgar- Spítala:									
Lyfákningsdeild	71	9	27	6	40	34	5	23	149
Hjálkningsdeild	12	1	21	3	37				70
Sjúkradeild	74	11	29	4	17				26
Svarðkningsdeild	12	3	13	1	35				79
H.N.F.	14	4	6	3	8				26
Gæðla	31	6	4	4	14				8
Rannsóknardeild		2	6	20	17			4	29
Slysa- og göngudeild		10	10	34	5			1	52
Samtals:	214	51	121	77	104	34	5	32	41
			181	111	186	34	5	13	37
Deildir á fjórþungs- sjúkrah. á Akureyri									
Lyfákningsdeild	33	5	12	3	22				41
Handlækningsdeild	26	2	18	3	33				60
B-deild	18	2	4	1	21				25
Barnadeild	9	2	3	1	5				10
Taugardeild	14	2	6	1	9				18
Gæðla	10	1	1	1	3				7
Rannsóknardeild		1	1	5	1				8
Samgignilegt samtals:	120	19	49	10	9	12	13	3	12
			110	24	110	12	13	7	51
Heildartala:	661	161	417	180	467	111	18	54	1.511